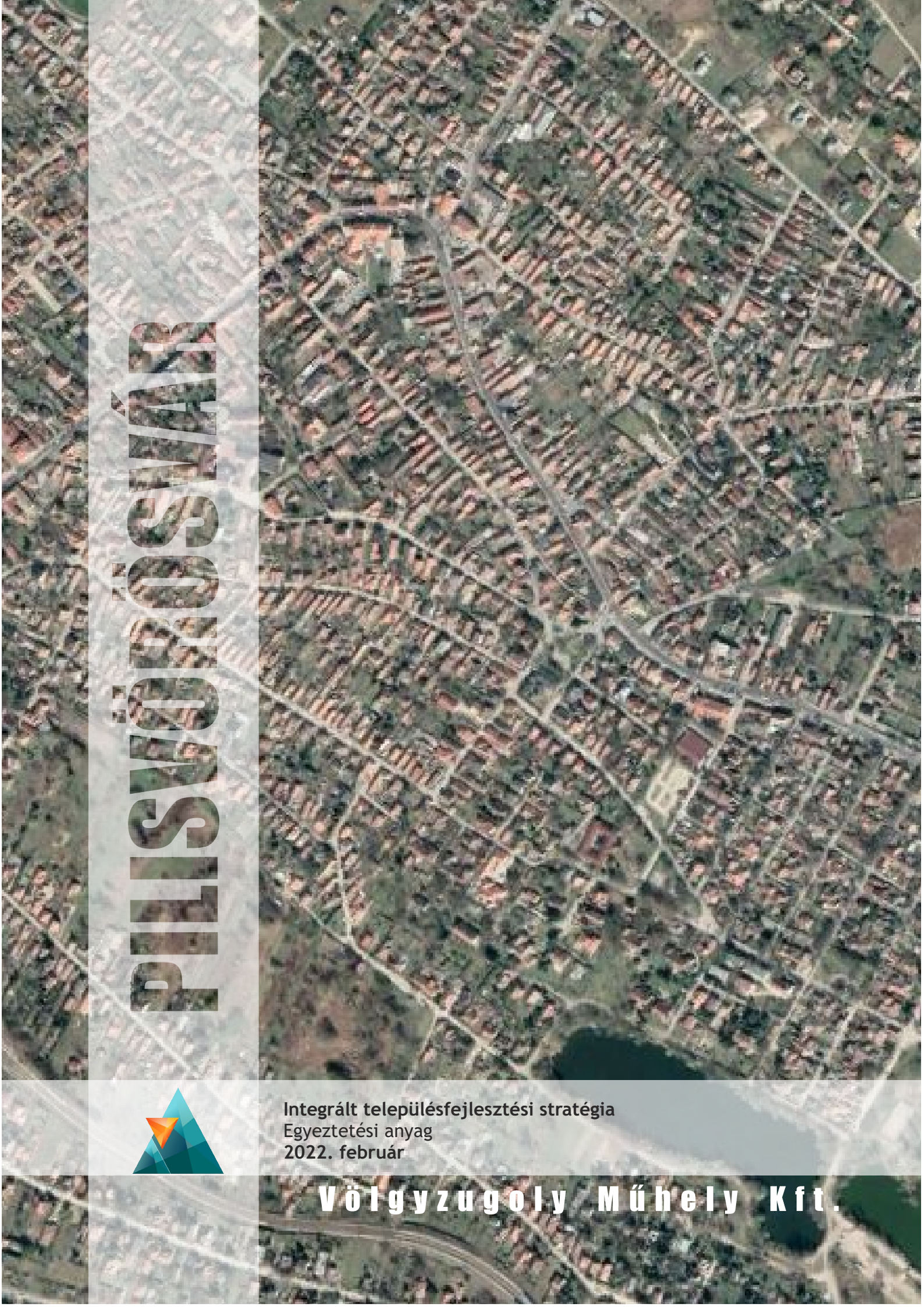

PILISVÖRÖSVÁR

Integrált településfejlesztési stratégia
Egyeztetési anyag
2022. február

Völgyzugoly Műhely Kft.

PILISVÖRÖSVÁR

INTEGRÁLT TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI STRATÉGIÁJA

Egyeztetési anyag

A SAJÁT ÉRTÉKEIBŐL ÉPÍTKEZŐ KERTVÁROSIAS KISVÁROS.

Megbízó
Pilisvörösvár Város Önkormányzata
dr. Fetter Ádám polgármester
2085 Pilisvörösvár, Fő tér 1.
Tel.: +36 26 330 233

Tervező
Völgyzugoly Műhely Kft.
1024 Budapest, Szilágyi Erzsébet fasor 13-15 II/5.
Tel.: 1-439-0491, 70-944-3015, 20-913-8575
www.vzm.hu, vzm@vzm.hu

2022. február
VZM 1685/21
pvv_its_220216.docx

VÖLGYZUGOLY MŰHELY

Aláírólap

Stratégiai tervezés	**Ferik Tünde** vezető településrendező tervező TT/1 13-1259	
	Horváth Ágnes okl. településmérnök TT 01-6397 okl. tervező építészmérnök	
	Kéthelyi Gergely szociológus	
	Lévai Róbert Sándor szociológus	
	Kéthelyi Márton okl. tájépítészmérnök TK 01-5282 tájvédelmi szakértő	
Stratégiai tervezés az önkormányzat részéről	**Strack Bernadett** alpolgármester	
	Bakos László polgármesteri tanácsadó	
Munkatárs	**Marján Melinda** okl. tájépítészmérnök	
	Sághy Bálint térinformatikus	

TARTALOMJEGYZÉK

BEVEZETŐ 5

Előzmények, a megbízás ismertetése 5
A tervezési folyamat – az egyeztetés és elfogadás rendje 5
Az ITS helye a településfejlesztésben 6
Az ITS felépítése 7

I. HELYZETELEMZÉS, -ÉRTÉKELÉS 10

Megalapozó vizsgálatok összefoglalása, a folyamatok értékelése, szintézis 10
Egyedi kezelést igénylő, illetve problémás területek 21
A település és környezetének fejlesztését befolyásoló külső és belső tényezők 23

II. A TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI KONCEPCIÓ ÉS A STRATÉGIA KAPCSOLATA 26

II.1. PILISVÖRÖSVÁR JÖVŐKÉPE 27

A jövőkép és az ITS szellemisége 27
A fejlesztés idősíkja 27
A jövőkép pillérei 28

II.2. FEJLESZTÉSI CÉLOK 30

Horizontális célok 30
Célrendszer, átfogó célok 30
Célrendszer, az átfogó célok és a részcélok kapcsolata 32

III. INTEGRÁLT TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI STRATÉGIA 34

III.1. FEJLESZTÉSI STRATÉGIA 36

Á1/ A KÖZÖSSÉGI KOHÉZIÓ FOLYAMATOS ERŐSÍTÉSE, A HELYI KULTÚRA, A NEMZETISÉGI IDENTITÁS MEGŐRZÉSE ÉS TOVÁBBADÁSA .. 36
Á2/ A HELYI GAZDASÁG ÉLÉNKÍTÉSE, HELYI MUNKALEHETŐSÉGEK BIZTOSÍTÁSA 42
Á3/ A TELEPÜLÉSI KÖRNYEZET ÉRTÉKŐRZŐ FEJLESZTÉSE 50
Á4/ A TÉRSÉGI KAPCSOLATOK TOVÁBBFEJLESZTÉSE 58

III.2. TELEPÜLÉSRÉSZ SZINTŰ STRATÉGIA 60

2.1. A VÁROSRÉSZEKET ÉRINTŐ PROGRAMOK 62

III.3. A MEGVALÓSÍTÁST SZOLGÁLÓ BEAVATKOZÁSOK 65

3.1. AZ AKCIÓTERÜLET 66
3.1.1. Az akcióterület kijelölése és a lehatárolás indoklása 66
3.1.2. Akcióterületen megvalósításra kerülő fejlesztések összefoglaló jellegű bemutatása, a fejlesztések ütemezése 68
3.2. AKCIÓTERÜLETEN KÍVÜLI, EGYÉB PROJEKTEK 72
3.2.1. Kulcsprojektek 72
3.2.2. Pontszerű és hálózatos projektek 72
3.3. A TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI AKCIÓK, KULCS- ÉS EGYÉB PROJEKTEK ÖSSZEHANGOLT, VÁZLATOS PÉNZÜGYI TERVE 73

III.4. ANTI-SZEGREGÁCIÓS PROGRAM 75

4.1. SZEGREGÁTUMOK A KSH ADATOK ALAPJÁN 75
4.2. ANTI-SZEGREGÁCIÓS PROGRAM 76
4.2.1. Szociális tervezés 76
4.2.2. Helyi szociális ellátórendszer támogatása 77
4.2.3. Szociálpolitikai intézkedések 77

III.5. SZINERGIAVIZSGÁLAT, KÜLSŐ ÉS BELSŐ ÖSSZEFÜGGÉSEK 77

III.6. A STRATÉGIA MEGVALÓSÍTHATÓSÁGÁNAK FŐBB KOCKÁZATAI 81

III.7. A MEGVALÓSÍTÁS ESZKÖZEI 85

7.1. CSELEKVÉSI STRATÉGIA 85
7.2. CÉLOK ELÉRÉSÉT SZOLGÁLÓ NEM BERUHÁZÁSI JELLEGŰ ÖNKORMÁNYZATI TEVÉKENYSÉGEK 86
7.3. MEGVALÓSÍTÁS SZERVEZETI KERETEINEK MEGHATÁROZÁSA 88

III.8. TELEPÜLÉSKÖZI KOORDINÁCIÓ MECHANIZMUSAI, EGYÜTTMŰKÖDÉSI JAVASLATOK 90

8.1. TELEPÜLÉSKÖZI KOORDINÁCIÓ AZ ITS KAPCSÁN 90
8.2. PARTNERSÉG – TELEPÜLÉSKÖZI KOORDINÁCIÓ A FEJLESZTÉSEK KAPCSÁN 90

III.9. NYOMONKÖVETÉS ÉS AZ ITS RENDSZERES FELÜLVIZSGÁLATA, AKTUALIZÁLÁSA 91

9.1. MONITORING RENDSZER 91
9.2. AZ ITS FELÜLVIZSGÁLATA 92

IV. MELLÉKLETEK 93

1. SZ. MELLÉKLET 94
Az előzetes véleményezési eljárásban részt vevő államigazgatási szervek véleményeinek összefoglalása 94
2. SZ. MELLÉKLET 111
A stratégiával kapcsolatos előzetes lakossági kérelmek összefoglalása 111
3. SZ. MELLÉKLET 117
A stratégia belső összefüggései a tervezési dimenziókkal 117
4. SZ. MELLÉKLET 129
Az egyes városrészeket érintő projektelemek 129
5. SZ. MELLÉKLET 141
Lakossági kérdőív eredménye - részlet 141
6. SZ. MELLÉKLET 144
A stratégia belső összefüggései – projektmátrix 144
7. SZ. MELLÉKLET 145
Főépítészi feljegyzés 145

BEVEZETŐ

Előzmények, a megbízás ismertetése

Pilisvörösvár hatályos településfejlesztési koncepciója 2014-ben került elfogadásra a 74/2014. (V.29.) számú határozattal. A hatályos településfejlesztési koncepció jóváhagyása óta az építésügyi és településrendezési jogszabályi környezetben jelentős változások léptek ugyan életbe - többek között módosították az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. törvényt (továbbiakban: Étv.), az országos településrendezési és építési követelményekről szóló 253/1997. (XII.20.) kormányrendeletet (továbbiakban: OTÉK) -, de a településfejlesztési koncepcióról, az integrált településfejlesztési stratégiáról és a településrendezési eszközökről, valamint egyes településrendezési sajátos jogintézményekről szóló 314/2012. (XI.8.) Kormányrendelet (továbbiakban: Eljr.) már hatályban volt.

A város hatályos stratégiája (Pilisvörösvár Város Integrált Városfejlesztési Stratégiája) viszont – az integrált településfejlesztési stratégia tartalmát, felépítését alapvetően befolyásoló Eljr. életbe lépése előtt, 2008 májusában készült, ami az akkori pályázatokhoz kapcsolódóan kiadott útmutató szerint készült. Így **Pilisvörösvár Város Önkormányzatának Képviselő-testülete úgy döntött, hogy új integrált településfejlesztési stratégiát készít**, mellyel a Völgyzugoly Műhely Kft.-t bízta meg.

A tervezési folyamat – az egyeztetés és elfogadás rendje

Az integrált településfejlesztési stratégia a településfejlesztési koncepcióval összhangban, a településszerkezeti terv, a szakpolitikai és területi koncepciók és programok figyelembevételével került kidolgozásra.

A településfejlesztési koncepcióhoz (és a településrendezési eszközök módosításához) készült megalapozó vizsgálat került felhasználásra jelen ITS készítése során. Az eltelt idő, a lezajlott változások miatt a megalapozó vizsgálat - a tervműfaj által megkívánt vizsgálati mélység figyelembevételével - aktualizálásra került. [1]

A **megalapozó vizsgálat** célja az eddigi tervek, kapcsolódó helyi rendeletek és a begyűjtött adatok számbavétele és értékelése, a terv és a valós igények összevetése, a település társadalmi, gazdasági, demográfiai helyzetének elemzése, a településszerkezet, tájhasználat, települési karakter alakulásának elemzése alapján a megoldásra váró feladatok feltárása, összegzése és rendszerezése.

Az **integrált településfejlesztési stratégiát a polgármester egyezteti**, a partnerségi egyeztetés szerinti érintettekkel, a helyi adottságoknak megfelelően, az államigazgatási szervekkel, az érintett területi és települési önkormányzatokkal (az érintettekkel). Az önkormányzat — a teljes körű nyilvánosság biztosításával — a tervezés előtt döntött a településrendezési és településképi eszközök készítésével, módosításával kapcsolatos partnerségi egyeztetés szabályairól, amelynek során meghatározta:

- az egyeztetésben résztvevők (a partnerek) tájékoztatásának módját és eszközeit,
- a javaslatok, vélemények dokumentálásának, nyilvántartásának módját,
- az el nem fogadott javaslatok, vélemények indokolásának módját, a dokumentálásuk, nyilvántartásuk rendjét,
- az elfogadott dokumentum nyilvánosságát biztosító intézkedéseket.

A polgármester a készítendő stratégiáról **előzetes tájékoztatót küldött** a meghatározott államigazgatási szerveknek, az érintett területi, települési önkormányzatnak. Az előzetes tájékoztatót ismertette a partnerségi egyeztetés szabályai szerint az eljárásban érintett résztvevőkkel, adatszolgáltatási kérelmet küldött a Központi Statisztikai Hivatalnak (KSH).

Az önkormányzati szándékokkal és a fejlesztéssel érintett területtel kapcsolatban az érintett területi, települési önkormányzat tájékoztatást adott a koncepció és rendezési eszközök készítését befolyásoló terveiről, észrevételeket tett, az államigazgatási szervek pedig

[1] Az aktualizált helyzetelemző és – értékelő munkarészt és a vonatkozó főépítészi feljegyzést az 5. melléklet tartalmazza.

- ismertették — a hatáskörükbe tartozó kérdésekben — a településre vonatkozó jogszabályon alapuló követelményeit és a koncepció tartalmi követelményeivel kapcsolatos elvárásait, a települést érintő ágazati elhatározásokat,
- nyilatkoztak arról, hogy az eljárás további szakaszaiban részt kívánnak-e venni,
- teljesítették adatszolgáltatási kötelezettségüket, és
- felhasználásra biztosították a stratégia készítéséhez szükséges adatokat.[2]

Az előzetes tájékoztatás az előzetes javaslatoknak az önkormányzat honlapján, valamint a közterületi hirdetőfelületen és a helyi lapban való együttes közzétételével történt. A lakosság kérdőívet tölthetett ki online felületen, melynek eredményét az 5. melléklet tartalmazza.

Az integrált településfejlesztési stratégia tervezetét a polgármester véleményezésre majd megküldi az egyeztetésben résztvevőknek, akik a tervezetet 21 napon belül véleményezhetik. A munkaközi tájékoztatás lakossági fórum megtartásával, továbbá az elkészült tervezetnek az önkormányzat honlapján, a közterületi hirdetőfelületen és a helyi lapban való együttes közzétételével történik.

A középtávra szóló, a vélemények alapján véglegesített stratégiát az önkormányzat a megállapításról szóló döntés mellékleteként fogadja el. A polgármester az integrált településfejlesztési stratégiát tartalmazó előterjesztésben ismerteti az el nem fogadott véleményeket és azok indokolását.

Az elfogadott stratégiát az önkormányzat honlapján teszi majd közzé. A stratégia elfogadásáról és honlapon való közzétételéről értesítést küld az egyeztetésben részt vevők számára.

Az ITS helye a településfejlesztésben

A településfejlesztési tervek (településfejlesztési koncepció és integrált településfejlesztési stratégia) a település tervszerű, fenntartható, valamint gazdaságos fejlesztése és üzemeltetése érdekében, a település egészére integrált, stratégiai és területi alapú, a környezeti, társadalmi és gazdasági adottságokra alapozott - a településrendezést elősegítő – fejlesztési dokumentumok.

A településfejlesztési tervek elsősorban településpolitikai dokumentumok, amelynek kidolgozásában a természeti-művi adottságok mellett a társadalmi, gazdasági, a környezeti szempontoknak és az ezeket biztosító intézményi rendszernek van döntő szerepe. Megalapozza és meghatározza a település fenntartható fejlődését: az életszínvonal növekedését, az életminőség javulását, a közösség gyarapodását a település hagyományait, a rendelkezésre álló kulturális, térbeli, táji adottságait felhasználva és nem kihasználva. A dokumentumok a döntési mechanizmus működtetéséhez szolgál útmutatóul, segítséget nyújt a település egyes érdekcsoportjainak, valamint a különböző szakágak közötti érdekek koordinálásához.

A **településfejlesztési koncepció (TFK)** a fejlesztés összehangolt megvalósulását biztosító és a településrendezést is megalapozó, a település közigazgatási területére kiterjedő, önkormányzati határozattal elfogadott dokumentum. A TFK a település jövőbeni alakítását, fejlesztését tartalmazza.

Az **integrált településfejlesztési stratégia (ITS)** középtávú, stratégiai szemléletű, de megvalósítás orientált tervezési dokumentum, amely meghatározza a település középtávú településfejlesztési tevékenységeit. Az ITS részben összefoglaló dokumentuma az Önkormányzat meglévő fejlesztési dokumentumainak, részben rendszerbe szervezi az Önkormányzat fejlesztési elképzeléseit és mindezeken túl konkrét fejlesztési beavatkozásokat is tartalmaz.

Az ITS a fejlesztéspolitika hatékony eszköze, mert

- **Integrált szemléletű**
  A dokumentum integrált jellege abból adódik, hogy az Önkormányzat szakpolitikai (gazdaságfejlesztés, társadalom és szociálpolitika, környezetfejlesztés) elképzeléseit összefogja, illetve vizsgálja és épít e területek szinergiájára.
- **Rendszerszintű gondolkodást tesz lehetővé**
  Egyidejűleg képes figyelembe venni a település belső gazdasági, műszaki, társadalmi és környezeti körülményeit, valamint a külső hatásokat és kihívásokat. A fejlesztési célokat, azok finanszírozási módját, megvalósítási és fenntartási módját is összefüggéseiben kezeli.
- **Operatív döntéseket megalapozó stratégiai dokumentum**
  Olyan stratégiai dokumentum, aminek feladata a jövő kihívásaira való felkészülés. Tartalmazza a településfejlesztés célrendszerét, a fejlesztések feltételeit és azt a cselekvési

[2] Az előzetes véleményezési szakasz során érkezett észrevételek összefoglalóját az 1. melléklet tartalmazza.

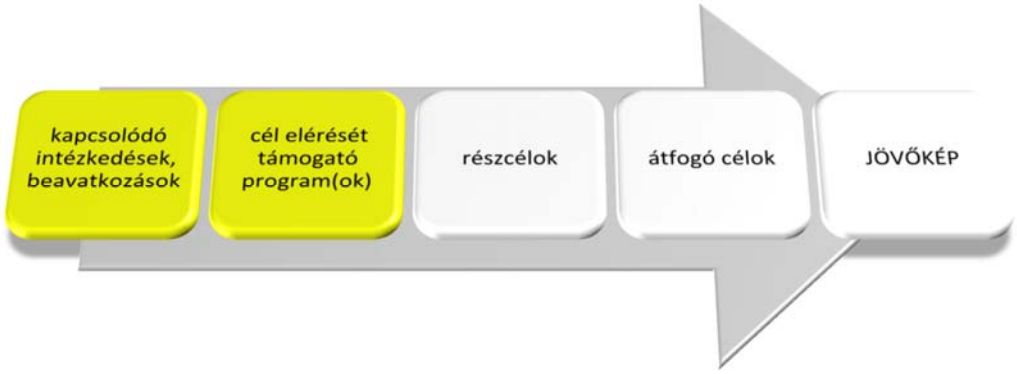
stratégiát, ami megalapozza a konkrét fejlesztési beavatkozásokat. A dokumentum 7-8 évre rögzíti a település által megvalósítandó jelentősebb fejlesztési programokat.

Az ITS feladata a mai kor szellemének megfelelő, olyan középtávú fejlesztési irányokat adni Pilisvörösvár számára, melyek a hosszú távú fejlesztési célok megvalósulása felé segítik a települést.

Az ITS felépítése

A településfejlesztési tervekben az önkormányzat a területi adottságok és összefüggések figyelembevételével rövid, közép- és hosszú távra rendszerbe foglalja településfejlesztési szándékait, ennek keretében meghatározza a település jövőképét, a jövőkép megvalósítása érdekében meghatározza az integrált fejlesztési célokat és a célok elérését szolgáló feladatokat, az egyes integrált fejlesztési célokhoz és a feladatokhoz rögzíti a fejlesztési céladatokat és a fejlesztési akcióterületeket, egyben javaslatot tesz - a település térbeli, fizikai rendszerébe illesztve - az akcióterületek hasznosításának jellegére és módjára, a megőrzendő és a fejlesztési célokat szolgáló egyéb területek meghatározásával együtt.

Pilisvörösvár jövőképét és célrendszerét (átfogó célokat, részcélokat) a TFK tartalmazza, melyek hosszú távra szólnak. A településfejlesztési dokumentumok összefüggenek, így az érthetőség kedvéért a TFK-ban foglaltak, a jövőkép, valamint a célrendszer ITS-sel való kapcsolata bemutatásra kerül. A kívánt jövőkép megvalósulása a részcélokon keresztül a cél elérését támogató prioritásokon és a kapcsolódó intézkedéseken keresztül érvényesül.

A stratégiaalkotás során a célrendszerhez illeszkedő tematikus programok, intézkedések és beavatkozások kerültek megfogalmazásra, melyek illeszkednek a TOP+ pályázatban meghatározott dimenziókhoz.

A fejlesztési stratégia átfogó célonként mutatja be a részcélokat és a hozzájuk tartozó programokat, kapcsolódó projektelemeket. A fejlesztési stratégiában szereplő programok, projektelemek településrész szintű bontásban is bemutatásra kerülnek.

A projektelemek a programokhoz kapcsolódnak. Egy-egy projektelem néhol igen hasonló (vagy akár azonos is) lehet különböző programok esetében. Jelen stratégia tervezési szemlélete, hogy az egyes programokhoz minél részletesebben tárja fel a kapcsolódó projektelemeket. Számos projektelem több programhoz is kapcsolódhat, így az „ismétlések" emiatt adódnak.

A célok megvalósulása érdekében az ITS-ben középtávra előirányzott tematikus programok, intézkedések és beavatkozások (térbeli) viszonya vizsgálatra kerül, a stratégia kijelöli azokat a projekteket, melyek megvalósítása elengedhetetlen a hosszú távú célok elérése érdekében, valamint meghatározza az egyes projektek, beavatkozások típusait. A projektek az alábbi típusok szerint alakulnak:

Lehetséges kulcsprojekt(ek): A kulcsprojektek azok a tervbe vett fejlesztések, melyek alapvető feltételét képezik valamely (akár több) középtávú települési cél elérésének, tehát, ha a projekt nem valósul meg, valamelyik cél nem, vagy csak kismértékben érhető el. Gyakran a kulcsprojekt (ami jellemzően nagyobb összegű projekt) megvalósulása előfeltétele egyéb tervezett fejlesztések megvalósulásának vagy azok hatásai érvényesülésének. A kulcsprojekt nem feltétlenül integrált projekt, célszerű azonban, ha a kulcsprojekthez további projektek kapcsolódnak.

Ezek akcióterületeken, illetve akcióterületen kívül megjelenő – pontszerű - projektek is lehetnek.

Lehetséges akcióterület(ek) és akcióterületi projektek: Akcióterületi projektek térben koncentrált és egymással összehangolt projektek. Az akcióterület ezen projektek egybefüggő vonallal körülhatárolható területe, ahol az önkormányzat a fejlesztéseket alapvetően befolyásoló pozícióban van, és amellyel kapcsolatban középtávon jelentős beavatkozást tervez. A végbemenő fejlesztések

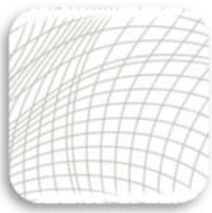
- egymással szinergikus hatást fejtenek ki, az egyes projektelemek segítik más projektek megvalósulását, illetve hatásának kiteljesedését,
- az akcióterület számára megfogalmazott cél érdekében kerülnek megvalósításra,
- esetén az Önkormányzat a azokat alapvetően befolyásoló pozícióban van,
- volumene, így várható hatása akkora, hogy érzékelhető változást idéznek elő az akcióterületen, illetve a településrészen vagy a városban (a településfejlesztés gócpontjai).

Beavatkozás nem csak kijelölt akcióterületen történhet, de fontos végig gondolni, hogy a településen melyek a területileg lehatárolható, komplex beavatkozást igénylő területek. Az egyes akcióterületeknek nincs közös, egymással területileg átfedésben lévő része.

Akcióterületen kívüli (pontszerű) projektek: Nem minden – a város területén megvalósuló - projekt tekinthető akcióterületi projektnek, mert vagy időben vagy térben nem koncentráltak, vagy a beavatkozás jellege nem komplex jellegű. Térben nem koncentrált projekt például egy olyan program megvalósítása, amely a város különböző pontjain jelent pontszerű beavatkozásokat. Időben nem koncentrált az a projekt, amelynek megvalósítása csak hosszabb idő alatt lehetséges. Végül nem komplex jellegű az a projekt, amely egyetlen, pontszerű beavatkozást jelent. Jellemző akcióterületen kívüli projektek:

- önálló épületek, építmények felújítása, korszerűsítése, energetikai fejlesztése,
- közterület- és környezetrendezés a város egy-egy pontján,
- új, önálló létesítmény elhelyezése a városszövetben,
- hosszabb idő alatt (nem akciószerűen) megvalósítható fejlesztések (meglévő lakóterületek átépülése, ipari területek funkcióváltása stb.)

Lehetséges hálózatos projektek: Egymással összehangolt, térben kapcsolódó projektek. A hálózatos projekt:

- több, egymáshoz kapcsolódó, akár azonos jellegű projektelemből áll,
- a település egészére vagy annak jelentős részére kiterjed,
- projektelemei egy együttműködő rendszer elemeit képezik.

Akcióterületen belül is hálózatos projektelemnek tekintjük pl. a homlokzat felújítást, amennyiben célja egy program kidolgozása egy utcaszakasz vagy egy városrész gyors megújítására.

Nem beruházási jellegű hálózatos projektcsomagok (soft projektek): A településszövet fizikai átalakítása közvetett módon hat az életre, amelynek a települési szövet az anyagi hordozója. A városi élet minőségének közvetlen javítását a „soft" típusú beavatkozások szolgálják.

- Képzési, foglalkoztatási, közösségi programok költségei
- Közbiztonsági programok költségei (pl. térfigyelő kamerák működtetése)

Akcióterülethez kapcsolódóan kerül bemutatásra, amennyiben a soft projekt, a tevékenység, program közvetlenül egy akcióterületi beavatkozáshoz, vagy egy cél megvalósítását szolgálja.

A TFK is mutat be programokat, melyekre jelen stratégia épít ugyan, de a programlista frissítésre, pontosításra kerül jelen ITS-ben.

I. HELYZETELEMZÉS, -ÉRTÉKELÉS

A településfejlesztési koncepcióhoz (és az akkori településrendezési eszközök módosításához) készült megalapozó vizsgálat került felhasználásra jelen ITS készítése során. Az eltelt idő, a lezajlott változások miatt a megalapozó vizsgálat - a tervműfaj által megkívánt vizsgálati mélység figyelembevételével - aktualizálásra került. A következő fejezetek mutatják be Pilisvörösvár jelenlegi helyzetét, a fejlődés lehetséges irányait.

Megalapozó vizsgálatok összefoglalása, a folyamatok értékelése, szintézis

A megalapozó vizsgálat összefoglalásának célja és feladata, hogy bemutassa a település a konfliktusait, fejlődési lehetőségeit, mintegy kijelölve a település fejlődése irányát.

Pilisvörösvár több mint 14.000 lakosával a Pilisi-medence legnagyobb lélekszámú települése, 1997 óta város, 2005-től a Pilisvörösvári kistérség központja, 2012-től járási székhely.

Pilisvörösvár település GPS koordinátái: 47.621 / 18.911, irányítószáma 2085.

Terület (ha)	**2 430**
- Belterület	567
- Volt zártkert	161
- Külterület	1 702
Lakosság (fő)	**14 444**
- munkaképes korúak száma	9 406
- regisztrált munkanélküliek száma	113
Lakásállomány (db)	**4 996**

Forrás: Központi Statisztikai Hivatal (KSH)/Területi statisztikai adatok rendszere/2019. dec./, www.teir.hu

Pilisvörösvár elhelyezkedése

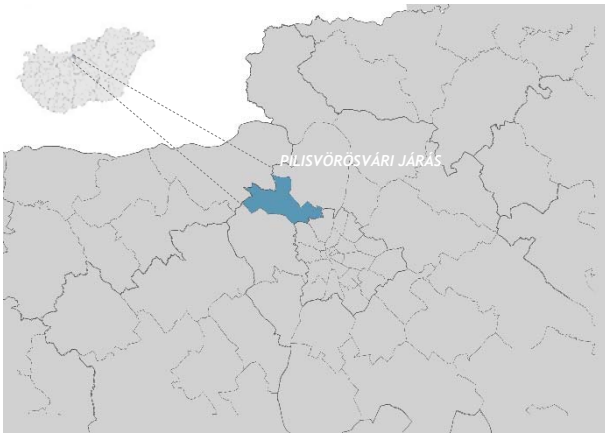
Pilisvörösvár működése egy összetett mechanizmus, mely számos témakört érint egyszerre. Annak érdekében, hogy a dokumentum bemutassa a vonatkozó témaköröket, a helyzetértékelés – és majd a fejlesztési stratégiai is – a továbbiakban az alábbi fő témakörök szerinti jelölést alkalmazza:

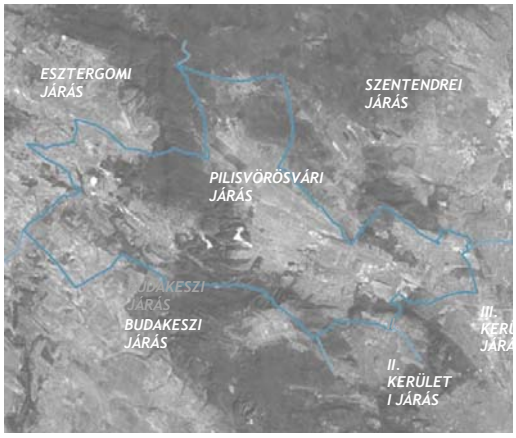
- társadalom témakörét,
- gazdaság témakörét,
- környezet témakörét,
- térségi szerepkört, elhelyezkedést

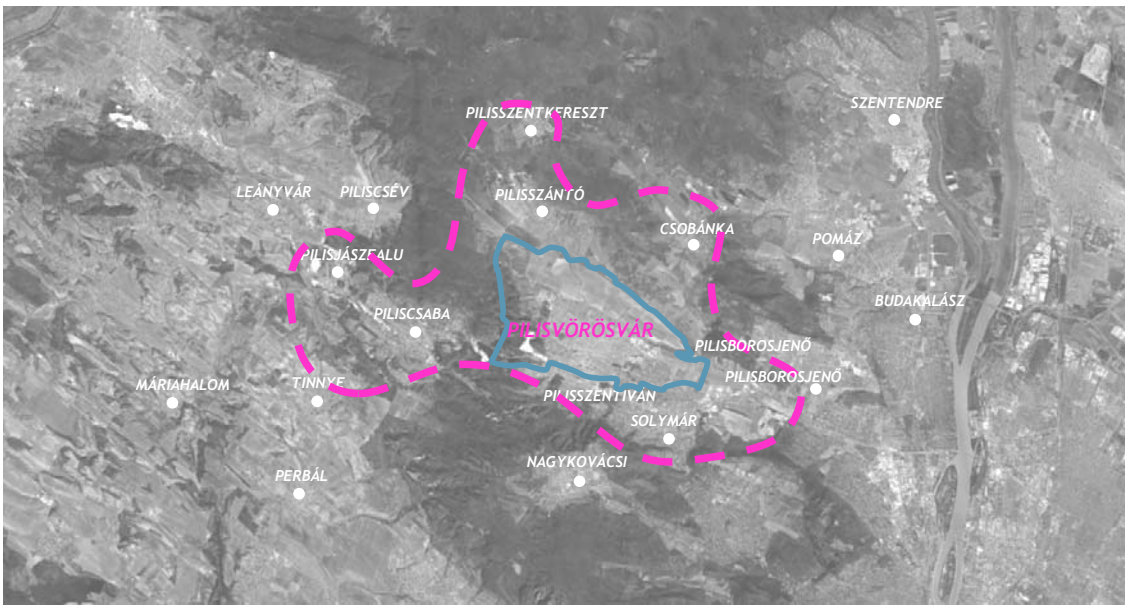
érintő elem.

●●● Térségi kapcsolatok, településhálózat

Pilisvörösvár a Budapesti agglomeráció északnyugati részén, a fővárostól 20 km-re fekszik a Budapest – Dorog – Esztergom tengely (10. sz. főút) középső részén. A város biztosít kapcsolatot a főváros és a határon átnyúló közvetlen térségi kapcsolatokkal rendelkező, északi országrész középső területei között.

Pilisvörösvár várostérsége

Pilisvörösvár vonzáskörzete a járási határokon túlnyúló funkcionális várostérség, az agglomeráció részeként nagytérségi szinten is meghatározó a szerepköre: a Pilis részeként kiemelt szerepet játszik a fővárost körülvevő „zöld gyűrű" kialakításában, megtartásában, mely a nemzetközi szintű metropolisztérség élhetőségét biztosítja. A város számos nemzeti szinten is elismert cégnek ad otthont (pl. Szamos Marcipán Kft., Terranova, UBM, Liegl&Dachser Logisztikai Kft.)

Pilisvörösvár járási központként több központi funkciót lát el a térségben. Ezek közé tartozik az alap- és középfokú oktatás, az egészségügyi szakellátás, különböző szociális ellátások, továbbá a speciális járási közigazgatási feladatok is.

Az alapfokú oktatási feladatokat öt óvoda (Pilisvörösvári Német Nemzetiségi Óvoda székhelye és tagintézményei), három általános iskola (Pilisvörösvári Német Nemzetiségi Általános Iskola, Pilisvörösvári Templom Téri Német Nemzetiségi Általános Iskola és az alapítványi Piliscsabai Palánta Általános Iskola) és egy művészeti iskola (Pilisvörösvári Cziffra György Alapfokú Művészeti Iskola) látja el. Az oktatási intézmények a pilisvörösvári gyerekek mellett a környéki - Pilisvörösvári tankerülethez tartozó – települések azonos korú gyerekeit is fogadják. A Friedrich Schiller Gimnáziumba az ország számos pontjából érkeznek tanulók, mivel kéttannyelvű képzése országos szinten is kiemelkedő.

A kisgyermekek bölcsődei ellátását a Pilisvörösvári Tipegő Bölcsőde 26 férőhellyel rendelkező, 2 csoportos intézménye biztosítja. A bölcsődei férőhelyek száma bővítésre szorul, új intézmény létesítése szükséges.

A térségi szociális ellátást több intézmény is szolgálja: az önkormányzati fenntartású, idősek nappali ellátását biztosító Napos Oldal Szociális Központ, az egyházi fenntartású Szent Erzsébet Idősek Otthona, az értelmi sérültek ellátását biztosító Pest Megyei Viktor Egyesített Szociális Intézmény Pilisvörösvári Otthona, a Virgonc Gyermekház, mely a fogyatékkal élő gyermekek ellátásában segít. A Városi Napos Oldal Szociális Központ Pilisszentiván és Pilisszántó területét is ellátja, az intézmény szolgáltatásai: házi segítségnyújtás, személyi gondozás, idősek nappali ellátása, idősek átmeneti gondozóháza, fogyatékos személyek nappali ellátása, család- és gyermekjóléti szolgálat, család- és gyermekjóléti központ, szociális étkeztetés. A rászorulók minden korosztályban segítséget kaphatnak. Az intézmény a fizikai tereit a végletekig kihasználta, a működésük tárgyi feltételeinek átalakítása, bővítése szükséges.

Az egészségügyi szakfeladatok terén a térség járóbeteg-ellátását szakorvosi rendelőintézet biztosítja: Pilisvörösváron felkereshető a házi orvosi, a gyermekorvosi, a fogorvosi, a szakorvosi ellátás egy része, az orvosi ügyelet, három gyógyszertár, gyógyszertári ügyelet. A városban mentőállomás működik, kórház nem.

A Művészetek Háza – Kulturális Központ és a Városi Könyvtár általános közművelődési tevékenységet végez, mely a lakosok, a környező településeken élők és az ide látogatók számára is számos kikapcsolódási lehetőséget biztosít: színház, koncert, zenés-táncos rendezvények, helyi közösségi események, városi ünnepségek, jeles napok, állandó szakkörök, klubok, különböző korosztályoknak szóló események, kiállítások szervezése, könyvtári feladatok kerülnek rendszeresen megrendezésre.

ÉRTÉKEK	PROBLÉMÁK
– kiváló elhelyezkedés – központi funkciók jelenléte – szerepkörnek megfelelő központi funkciók – oktatási létesítmények megléte – kiváló testvérvárosi kapcsolatok	– a főváros közelsége elszívja a lakosságot – a lakók ingázása gazdasági nehézségekkel járhat – a 10. sz. országos főút (és az általa vonzott forgalom) a városon halad keresztül

Fejlesztési és rendezési környezet

Pilisvörösvár fejlesztési dokumentumai részben vannak használatban: az integrált városfejlesztési stratégiája (IVS) régi dokumentum, nem használt, azonban, a településfejlesztési koncepció használatban van, jelen ITS és a város fejlesztéseinek alapját képezi. A hatályos településrendezési eszközök számos területre vonatkozóan éppen felülvizsgálat alatt áll.

A magasabb szintű fejlesztési tervek Pilisvörösvárt az adottságainak megfelelően kezelik, az agglomerációs térség fontos eleme, a Nemzeti Fejlesztés 2030 – Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Koncepcióról (OFTK) szóló 1/2014. (I. 3.) OGY határozatban szereplő, az ország városhálózatát bemutató térkép alapján Pilisvörösvár a Budapest körüli rekreációs zóna része.

Pest megye, mint metropolisztérség, vagy mint funkcionális várostérség fontos részét képezi Pilisvörösvár (a megyei területfejlesztési dokumentumok megállapításai alapjának megfelelően). A nemzetközi versenyképesség erősítése érdekében a Pilisvörösvári járásnak kiemelt szerepe van, hiszen a Pest megyei járások (nem függetlenül Budapesttől) alkotják Magyarország egyetlen, a járási (és megyei) határokat jelentős mértékben átlépő regionális innováció rendszerét. A Pilisvörösvári járáshoz tartozó vállalkozási övezetekben a technológiai vállalkozások, a tudás-intenzív üzleti szolgáltatások, valamint a képzett munkaerő koncentrációja is megtalálható.

Magyarország és egyes kiemelt térségeinek területrendezési tervéről szóló 2018. évi CXXXIX. törvény (MATrT) alapján Pilisvörösvár a budapesti agglomerációhoz tartozó település. A MATrT-hez tartozó Budapesti Agglomeráció Területrendezési Terve (BATrT) a Pilisvörösvárt elkerülő, tehermentesítő „új 10. sz. főút” –at tervezett útvonalként tartalmazza.

ÉRTÉKEK	PROBLÉMÁK
– Pilisvörösvár a Budapest körüli rekreációs zóna része a magasabb szintű területfejlesztési dokumentumok alapján – településrendezési eszközök felülvizsgálata zajlik – ITS és fenntartható városfejlesztési stratégia (FVS) készítése zajlik – a BATrT szerkezeti terve tartalmazza az „új 10.sz. főutat” (M10) – a BATrT szerkezeti terve tartalmazza a tervezett M0 szakaszokat	– a településrendezési eszközök által biztosított területi tartalékok nehezen aktivizálódnak – a várost érintő, a BATrT szerkezeti tervén jelölt M10 és M0 nem valósultak még meg

A település társadalma

Pilisvörösvár lakosainak száma 2020-ban 14 444 fő volt. A város népességszáma 1970 óta folyamatos növekedést mutat. A kedvező folyamat a beköltöző lakosságnak köszönhető, a vándorlókat nem számítva a település öregedne és lakossága csökkenne. A vonzó természeti környezet, a kiváló közlekedési kapcsolatok a nyugalmat keresőknek és a kisgyermekes családoknak egyaránt vonzóvá teszik a települést. Mindezek ellenére a település korszerkezete határozott elöregedést mutat, a 65 év felettiek száma másfélszerese a 15 éven aluliakénak.

Pilisvörösváron a lakások számának változása fordított arányosságot mutat a népességszám alakulásával. A második világháborút követően a lakásépítési kedv alábbhagyott, majd fokozatosan növekedett az építkezések száma. A ’70-es és 80-as években kimagaslóan sok lakást építettek, ekkor épültek a pilisvörösvári többlakásos társasházak, továbbá ekkor ugrásszerűen megnőtt a családi házas építkezések száma a kertvárosi részeken – a Karátsonyi-ligeti városrész is az 1970-es években épült be teljesen. A rendszerváltást követően az építkezések száma nagymértékben visszaesett, és a beköltözések ellenére is csak mérsékelt számban épültek új lakások. Az ezredforduló után a lakásépítések száma ismét növekedésnek indult, ám a gazdasági válság következtében az évtized második felében ez a tendencia is lassult. Az új építkezések jellemzően a telkeken történő sűrűsödésből adódik. A város lakásstruktúrája a keresletnek nem felel meg, az elmúlt években jelentősen nőtt a lakások iránti kereslet, s a kínálat nem tudja kielégíteni az igényt.

Pilisvörösvár intézményeiben mindent megtesznek azért, hogy megfelelően egészítsék ki a gyermekek otthon szerzett tapasztalatait. Már kisgyermekkortól az intézmények nevelési szempontjának alapköve a gyermekközpontúság, a befogadás. Ennek megfelelően a város a gyermeki személyiség kibontakozásának elősegítésére törekszik, biztosítva minden gyermek számára, hogy egyformán magas színvonalú és szeretetteljes nevelésben részesüljön mindenki. A nemzetiséghez tartozó, gyermekek nevelésében biztosítják az önazonosság megőrzését, ápolását, megerősítését, átörökítését. A közösséghez tartozás jó érzését élményt adó hagyománnyá vált programokkal, az ünnepekre való készülődéssel és a közös ünnepléssel erősítik.

ÉRTÉKEK	PROBLÉMÁK
– a település lakosságának száma nő – módosabb társadalmi réteg beköltözése – beköltözéshez vonzó környezet – a meglévő szolgáltató és ellátási funkciók jó minősége – erős helyi identitás („az ország legnagyobb németajkú települése”)	– elöregedés, az idős lakosság ellátottsági rátájának folyamatos növekedése – a járási és megyei átlaghoz képest is gyorsabb az elöregedés folyamata

Sváb hagyományok, nemzetiség

Pilisvörösvár több évszázada német nemzetiségi település, az első német anyanyelvű lakosok a törökök kiűzését követően, 1689-ben érkeztek az elnéptelenedett grófi területre. Leszármazottjaik hosszú évszázadokon át ápolták és ápolják ma is őseik hagyományait, kultúráját, nyelvét. Mindezt az sem tudta megtörni, hogy a II. világháborút követő kitelepítések után – melyben Pilisvörösvár szerencsére nem volt érintett – Magyarországon nem volt előny a német származás. Az 50-es évek közepétől kezdve indult újra a német nemzetiségi kulturális élet, melynek egyik éllovasa volt Pilisvörösvár, hiszen az országban elsőként alakult meg a Német Nemzetiségi Tánccsoport, mely azóta is töretlenül ápolja a sváb tánckultúrát. A szocializmus időszakában is őrizte a lakosság a nemzetiségi hagyományokat, rendszeresen tartottak német nyelvű szentmiséket, beindult az iskolákban a német nyelvoktatás. A rendszerváltást követően pedig sorra alakultak a nemzetiségi egyesületek, melyek tagjai hűen ápolták az ősök által hátrahagyott kincset.

A 2011-es népszámlálási adatok alapján: 3804 fő vallotta magát német nemzetiségűnek, az a lakosság 27,83 %-a. A 2019-es országgyűlési választások idején több mint 900 fő szerepelt a nemzetiségi névjegyzékben, amely országosan is kiemelkedő szám.

A városban 1994 óta folyamatosan működik Német Nemzetiségi Önkormányzata (NNÖ), melynek legfontosabb feladata a nemzetiségi érdekek védelme, a nemzetiségi örökség ápolása és továbbadása. Ebben nagy segítséget kap az önkormányzat a város nemzetiségi egyesületeitől, akikkel közösen valósítja meg célkitűzéseit. Az NNÖ és a nemzetiségi egyesületek szerves részét képezik a város kulturális programkínálatának.

Az oktatásban is nagy előrelépés történt a nemzetiségi nyelv és hagyományőrzés területén. A város mind az 5 óvodája német nemzetiségi nevelést folytat, mindkét általános iskolájában német nemzetiségi oktatás zajlik, a 2004 óta a Magyarországi Németek Országos Önkormányzatának fenntartásában működő kétnyelvű Friedrich Schiller Gimnázium és Kollégium pedig lehetőséget ad a nemzetiségi érettségi megszerzésére. 2012-ben mindkét általános iskolában bevezetésre a került a kétnyelvű német nemzetiségi képzés, 2017-ben a Német Nemzetiségi Általános Iskola Pilisvörösvár Német Nemzetiségi Önkormányzatának fenntartásában, 2021-ben pedig a tulajdonába is került, biztosítva ezzel a német nemzetiségi oktatás folytonosságát. Így adott a lehetőség, hogy a gyermekek óvodáskortól az érettségiig német nemzetiségi oktatásban részesüljenek. A 2021-ben kialakított ún. „Sváb Sarok" hagyományokat szolgáló közösségi teret biztosít a sváb kultúra tovább éltetésére. Az önkormányzat térítésmentes használatot biztosít a „Sarokban".

ÉRTÉKEK	PROBLÉMÁK
– élő hagyományok jelenléte – nemzetiség aktív jelenléte – erős helyi identitás („az ország legnagyobb németajkú települése")	– elöregedés, az idős lakosság ellátottsági

A település gazdasága

A település jó gazdasági mutatókkal rendelkezik. A város gazdasága az elmúlt 30 évben hatalmas fejlődésen ment keresztül, alvótelepülésből térségi foglalkoztatóvá nőtte ki magát. Pilisvörösvár gazdasága sokszereplős, az idetelepült nemzetközi gazdasági vállalatoktól, a helyi gyökerű – esetenként országos hírű – középvállalkozásokon keresztül a néhány főt foglalkoztató kisvállalkozásokig, illetve egyéni vállalkozókig, minden szintű gazdasági szereplő megtalálható. Országos szinten is jelentős cég pl. a Saint-Gobain Hungary Kft. (Terranova), a Lieglˆ&Dachser Logisztikai Kft., a takarmány, gabona nagykereskedelemmel foglalkozó UBM Agro Zrt., UBM Trade Zrt. és az UBM Feed Zrt., a kiváló édességeket gyártó Szamos Marcipán Kft., az élelmiszer, ital nagykereskedelemmel foglalkozó Halmschlager Trade Zrt., Central Drinks Kft, valamint a fémmegmunkálás területet képviselő FML Parts Kft. A mezőgazdaság területén meghatározó az Alta Genetics Hungary Kft. (állattenyésztés) és Ziegler István, Piehl János és Krisztina, Magvető Pilisvörösvár Kft.-k (gabonaféle termesztése).

A település foglalkoztatási mutatói kedvezők, a munkanélküliek száma csupán 0,8 %. A településen korábban nagy problémát jelentett a képzett munkaerő fővárosba ingázása, melynek aránya a mai napig magas (2500-3000 fő, a lakosság 20%-a), azonban a munkahelyszám, s ezzel az ideingázók számának növekedésével (1200 fő) ez a helyzet kedvezőbbé vált.

Pilisvörösváron az idegenforgalom nem húzóágazat. Az idegenforgalmi látványosságok, a számos színvonalas kulturális program és rendezvény, a turisztikai infrastruktúra elsősorban a város lakóinak és a környékbeliek kikapcsolódási lehetőségeit biztosítja.

ÉRTÉKEK	PROBLÉMÁK
– alacsony munkanélküliség – stabil gazdasági háttér – ingázókat kompenzálják az idelátogatók – az ipari területeken koncentrálódnak a logisztikai és gazdasági vállalkozások telephelyei – magas képzettségű munkaerő – kedvező turisztikai adottságok (Pilis, Budai-hegység) – települési szövetbe ágyazott, környezeti terheléssel nem járó gazdasági telephelyek jelenléte – fejleszthető idegenforgalom – a település marketing-stratégiája	– Budapest közelsége elszívja a munkaerőt a közlekedésből, a szállításból származó emisszió – ingázás

A település gazdálkodása és településüzemeltetés

Az önkormányzati gazdálkodásának alapelvei, hogy a közszolgáltatások és a városüzemeltetési feladatok megfelelő színvonalon történő ellátása mellett a város pénzügyi egyensúlyát fenntartsák, s emellett befektetés-támogató és munkahelyteremtő politikát folytassanak. Ezzel párhuzamosan megvalósíthatók a fontosabb településfejlesztési feladatok – melyek a gazdasági programban kerültek meghatározásra -, s „lépésről lépésre megközelíthető a barátságos, biztonságos, szép kisváros ideálja”.

A város vagyongazdálkodása is a fenti alapelvek mentén történik. A megfelelő adópolitika mellett Pilisvörösvár önkormányzata ésszerű ingatlangazdálkodással képes a város pénzügyi stabilitását fenntartani. A város ingatlangazdálkodási alapelvei szerint az önkormányzat forgalomképes ingatlanjai a településfejlesztési céloknak megfelelően értékesíthetők, illetve bérbe adhatók, azonban az ebből befolyó összegek kizárólag újabb ingatlan megvételére, az ingatlan vagyon növelésére használható fel, e célból hozott létre az Önkormányzat 2020-ban egy ingatlan alap tartalékot.

A település önkormányzata a lakosság számára minden anyagi közszolgáltatást biztosít, azonban a közművek jelentős része nem az önkormányzat tulajdonában, illetve kezelésében van, így az önkormányzatnak sok esetben csak közvetett befolyása van a közszolgáltatások minőségére (pl. víz-, gáz- és elektromos hálózat). Az elmúlt években többször merült fel az igény mind az elektromos hálózat, mind az ivóvízhálózat kapacitásbővítésére.

Az önkormányzati úthálózat hossza 111 km (belterületen 67, külterületen 44 km), melyből 48 km a burkolt. A járdahálózat hossza 33 km, kerékpáros kapcsolat mindössze 0,57 km hosszon biztosított.

Az önkormányzat által nemrégiben alapított Pilisvörösvári Városgazda Nonprofit Kft. számos feladatot lát el, Pilisvörösvár mindennapi működésének hátterét, a város üzemeltetési és szépítési feladatait ellátja. A társaság elsősorban a városüzemeltetési feladatokat végzi el, a legtöbb munkát a város zöldfelületeinek fenntartása adja. Feladataik között szerepel az utcák, terek, parkok gondozása, tisztán tartása, a közutak, járdák üzemeltetése, fenntartása, többek között a közterületen lévő berendezések, korlátok, táblák, buszvárók, emlékművek, padok, hulladékgyűjtők fenntartása, karbantartása. A társaság ellátja továbbá az utak, járdák kátyúzását, a csapadékvíz elvezető rendszerek javítását és karbantartását, téli útüzemeltetést (síkosság elleni védekezést) Viharkár esetén a közterületen lévő kidőlt és balesetveszélyes fák kivágását is a Városgazda Kft. végezi.

ÉRTÉKEK	PROBLÉMÁK
– a településüzemeltetés biztosított – stabil önkormányzati háttér – az előirányzott költségvetést csak kisebb módosítások érintik	– az iskolai oktatási létesítmény fenntartása nem az önkormányzat kezében van – a településüzemeltetési szolgáltatások minősége javítható

– önkormányzati intézmények jól működnek – Városgazda Kft. megléte	– a legtöbb közmű nem az önkormányzat kezében van, így a szolgáltatások minőségére nincs sok befolyása – túlterhelt közműhálózatok a fejlesztések gátja lehet

●● Természeti adottságok, táji és természeti értékek

Pilisvörösvár a Dunántúli-középhegység nagytáj, Dunazug-hegyvidék középtáj, Pilisi-medencék kistáj középső részén helyezkedik el. Domborzata alapvetően dombsági jellegű, a lejtőket vékony lösztakaró fedi. A XIX. században kőszénbányászat, majd mészkő- és dolomitbányászat folyt a térségben. Utóbbiakat jelenleg is bányásszák. A legnagyobb kiterjedésű barnaföldek löszös üledéken alakultak ki, és homokos vályog mechanikai összetételűek. A talajok vízgazdálkodása kedvező, termékenységük megfelelő. A település éghajlata a délkeleti részeken mérsékelten száraz, illetve mérsékelten nedves. Az éves csapadékösszeg e területen 650-700 mm. Az évi napsütéses órák száma kevéssel meghaladja az 1920 órát. A Pilisvörösvári-medencében az Aranyhegyi-patak vízgyűjtője található, továbbá keresztülfolyik a Háziréti-patak és a Határréti-patak. Több állóvize van Pilisvörösvárnak: a legnagyobb kiterjedésű a Háziréti-tó, valamint a belterületen található öt bányató. Az erdők legfőképpen lombos fákból állnak. Több helyütt gyepek, felhagyott szántók találhatók.

ÉRTÉKEK	PROBLÉMÁK
– természetvédelmi oltalom alatt álló értékek magas száma – egyedi tájértékek magas száma – sok vizes élőhely	– a természetes vegetáció csupán maradványfoltokban található – intenzív mészkő és dolomit-kitermelés tájsebeket hozott létre

● Tájszerkezet, tájhasználat

Pilisvörösvár a Pilis és a Budai-hegység között húzódó Pilisvörösvári-medence területén fekvő település. Tájszerkezetét meghatározza a medencejelleg. Ennek megfelelően a város, illetve a mezőgazdasági területek, szántók a medence sík részeit foglalják el, s a tájkép változatosabbá válik ahogy a terepfelszín a domborzatnak megfelelően emelkedik a medence oldalai felé. A sík részeket a medencén keresztülfutó természetes vonalas elemek tagolják: a patakok aránylag mély völgyben futnak, ezzel hosszanti dombokat alakítva ki a medence központi részén. A tájhasználatok a domborzathoz alkalmazkodva gazdagítják a tájszerkezetet, így a domborzat tagoltabbá válásával a hegylábakon megjelennek az egykori zártkertek, illetve magasabb fekvésben az erdők. Mesterséges vonalas szerkezeti elemek az utak, a vasútvonal, valamint a nagynyomású gázvezeték.

Pilisvörösvár tájhasználata a domborzati viszonyokhoz alkalmazkodó, azaz a sík területeket foglalja el maga a település, illetve a szántó- és egyéb mezőgazdasági területek. Az északnyugat-délkelet irányba futó patakokat gyepek, nádasok és galériaerdők (illetve telepített erdők) kísérik. Az erdők a hegylábakat és hegyoldalakat foglalják el. A felszíni vizek határozottan jelennek meg a tájban, a Határréti- és Háziréti patak felduzzasztásával létrehozott Háziréti-tó túlnyomórészt horgásztóként működik, illetve a belterülettől délre, illetve azzal körülvéve fekszenek a Bányatavak, szintén horgászati hasznosítással. A várostól délre folyik az Aranyhegyi-patak. A külterületen, mezőgazdasági területekhez kapcsolódóan található néhány tanya. Ezek egy része elhagyott, rossz állagú. A tanyák közül több lovasturisztikai területként működik (pl. a volt Tsz-major területén). A külterület további meghatározó tájhasználata a várostól nyugatra fekvő dolomitbánya, amihez kapcsolódó iparterületen kerül feldolgozásra a kitermelt nyersanyag. Az egykori zártkertek az Őrhegy, illetve a Budai út környezetét foglalják el. A zártkerteket általánosságban jellemzi a kertművelés fokozatos felhagyása, a szőlők szinte teljes mértékű megszűnése és a hétvégi házas üdülő funkció túlnyomó jelenléte. A területen megindult a lakó területfelhasználás terjeszkedése.

ÉRTÉKEK	PROBLÉMÁK
– erdőterületek – egybefüggő településszerkezet – változatos tájkarakter, tájhasználat – gazdasági és rekreációs funkciók jelenléte	– településképileg és városrendezési szempontból is zavaró területek a vasút mentén – nagy forgalmú 10. sz. főút zavaró és fragmentáló (elválasztó) hatása a városközpontban és lakóterületeken

	– volt zártkertekben megjelenő lakófunkció

Zöldfelületi rendszer

A település zöldfelületi rendszere több parkból, sportterületekből, a városon átfolyó patakokból, az út menti fasorokból és nagy zöldfelületű intézménykertekből (pl. temető, iskolaudvar) áll össze, valamint a magánkertek zöldfelületei is együtt alkotják a zöldhálózatot a település belterületén. Ezekhez csatlakoznak a külterületen található mezőgazdasági és erdőterületek is.

A belterületi zöldhálózatnak Pilisvörösváron a legjelentősebb elemei a Kálvária domb, a horgásztavak környezete, a játszóterek és a Háziréti-patak partja. Szerencsére a településen a mellékutcák túlnyomó része erősen fásított, vagy van füvesített nyílt csatorna az utcában, és több, kis elszórt közkert is található az utcák sarkainál, így elmondható, hogy a zöldfelületi elemek rendszert képeznek, megfelelően hálózatos a zöldfelület a városban.

ÉRTÉKEK	PROBLÉMÁK
– nagyobb, egybefüggő zöldterületek (kálvária, horgásztavak) – minden utcában van vagy fasor, vagy füvesített szegély a járda és az úttest között – nagyméretű kertek sok zöldfelülettel	– rekreációs funkciók bővítésre szorulnak a zöldfelületeken – fasor, zöldfelület hiánya a 10.sz. út mentén

Településszerkezet

Pilisvörösvár szerkezetének kialakulásában nagy szerepe volt a városon áthaladó Bécs-Budapest útvonalnak, valamint a város csomóponti funkciójának. A település négy városrészből áll – Központi városrész, Bányatelep, Liget és környéke (Karátsonyi-liget), Szentiváni-hegy és Őrhegy – melyek a település egyes fejlődési stádiumait mutatják be. Az egyes városrészek szerkezete eltérő, kialakulásukból adódóan szabályos, illetve kevéssé szabályos képet mutatva. Az egyes városrészek mára összenőttek. A város szerkezetének hangsúlyos jellemzője a 10. sz. főút belterületi szakasza, valamint ennek a városközponti éles kanyarulata.

A településszerkezet különlegessége és egyben korlátozó tényezője, hogy Pilisvörösvár Pilisszentivánnal összeépült.

ÉRTÉKEK	PROBLÉMÁK
– a főútra felfűződött utcaháló – kiváló megközelíthetőség – beépített területek szélén fekvő gazdasági területek – monofunkcionális területek mértéke alacsony – nagyarányú burkolt utca, járda – rendezett településközponti arculat	– a 10. sz. főút nagy forgalma a városközponton megy át – volt zártkerti terület „kezeletlensége”, lakófunkció jelenléte a kertes mezőgazdasági területeken – kevés lakóterületi tartalék – a vasút és a 10-es út fragmentáló, környezetterhelő hatása – összeépült a város a szomszédos Pilisszentiván településsel

Belterületi területhasználat, funkciók

Pilisvörösvár négy - kialakulását, szerkezetét, beépítettségét, karakterét tekintve - jelentősen eltérő városrészre osztható.

A Központi városrész a település tradicionális központja, itt összpontosulnak a városi funkciók, itt koncentrálódik az intézmények többsége. A Fő utca mentén vegyes területek találhatók. A városrész lakóterületei tradicionális utca- és térszerkezettel bírnak. A városrész zöldfelületi ellátottsága alacsony, a rekreációs funkciók hiányoznak.

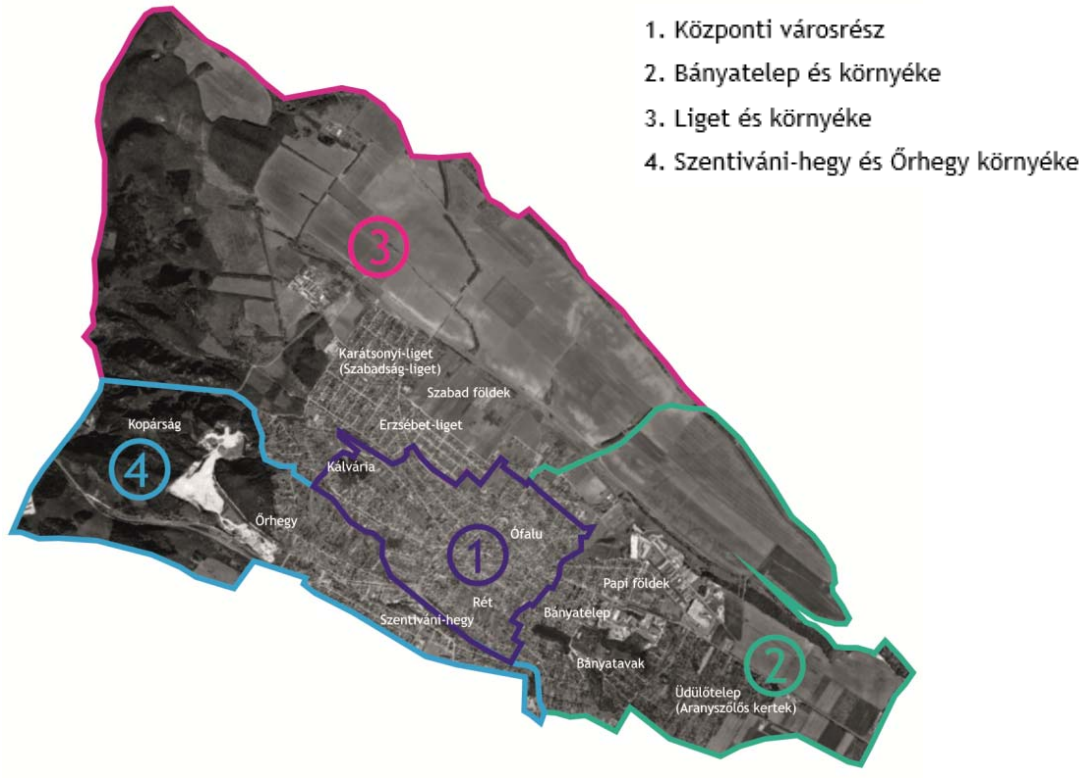
A Bányatelep a városközponttól keletre elhelyezkedő, egykori „bányásznegyed”. A városrész túlnyomó része lakóterület, mely három különböző, karakteres, egyedi jellemzőkkel bíró részre osztható: az egykori Bányatelep területe; a Budai úttól északra található, a XX. század végén beépült családi házas

terület; valamint a tavak mellett elhelyezkedő, korábbi üdülőterületekből átalakult lakóterület. A városrész intézményekben nem bővelkedik, azonban itt található meg Pilisvörösvár gazdasági területeinek túlnyomó része. A városrész értékét növeli az itt megtalálható 5 tó és környéke, valamint az ezek között elhelyezkedő egykori kemping, mely a város zöldterületi fejlesztésének kiemelt területe.

A Liget és környéke (Karátsonyi-liget, Erzsébet-liget, Szabad földek) a városközponttól nyugatra elhelyezkedő, szabályos szerkezetű, tervezett kertváros. Ennek megfelelően területhasználatában a lakóterületek dominálnak, intézményi, illetve gazdasági területek csak elszórtan, a lakóterületek között helyezkednek el.

A Szentiváni-hegy és Őrhegy Pilisvörösvár legfiatalabb városrésze. A terület a városközponttól délre helyezkedik el, területhasználatára a lakóterületi túlsúly jellemző. A lakóterületek többsége családi házas terület, emellett a városrészben egy-egy négyemeletes, többlakásos épület is megtalálható. A városrészben közintézmény nem helyezkedik el, gazdasági területeket azonban – a városrészben szétszórva, Fő út mentén, illetve a lakóterületek közé ékelődve – szép számmal találhatunk.

ÉRTÉKEK	PROBLÉMÁK
– kellemes, biztonságos lakókörnyezet – a lakóterületekbe ékelődött gazdasági telephelyek káros hatása csupán néhol érződik – összenőtt, egységes településszerkezet városrészek – növekedésre alkalmas zártkerti területek a lakóterületek mentén – intenzíven beépített városközpont – vegyesség, kompaktság	– rendezetlen volt zártkerti területek – összenövés Pilisszentivánnal – néhol szűk utcák

Pilisvörösvár városrészei

Településkarakter, jellemző épülettípusok, épített értékek

Épülettípusok területén egységes, kiforrott arculattal a város épületállománya nem rendelkezik. A lakóterületeken a beépítés módja jellemzően oldalhatáron álló, ahol a telek szélessége engedi, szabadon álló. A családi házak az építés évének megfelelően különböző korok lenyomatát hordozzák. A városban ritka a lapostetős épület.

Az építészeti egységesség hiányának ellenére a település karaktere nyugodt, kellemes lakókörnyezetről tanúskodik. A házak előtti közterületi zöldsávok általában gondozottak, mely a lakók lokális környezetükre való érzékenységre utal.

A település lejtős terepen fekszik, így sziluettjét a domborzat határozza meg.

Pilisvörösvár több évszázados múltra visszatekintő település, ahol kiemelkedő építészeti értékek is maradtak fenn, melyek az építészeti örökségünk fontos elemeit képezik: az örökségvédelmi nyilvántartás alapján 4 műemlék található. A városban két kápolna mellett a Török kút és az egykori zsidó temető áll műemléki védettség alatt.

A sváb építészet építményei nincsenek országos védelem alá helyezve, helyi védelem alatt állnak a szakrális építmények mellett többek között például a vasútállomás, a tájház, a védőnői otthon, a Templom téri egykori óvoda, a könyvtár, a Gazdakör vendéglő, és a Napos Oldal Szociális Központ épülete. Helyi védelem alatt áll 42 védett érték (épület, épületrész, építmény, műtárgy), melyet a helyi területi védelem egészít ki. A helyi értékvédelmi területen a beépítési mód, az utca felőli építési vonal, a hagyományos tömegalakítás arányai, az utcai homlokzatmagasság, a tetőidom, a tetőgerinc iránya, az utcai homlokzat architektúrája, az utcai homlokzat nyílásrendje és nyílászáróinak aránya, a tornác kialakítása, mint karakterelemek védettek.

ÉRTÉKEK	PROBLÉMÁK
– a lakóterület beépítési módjának egységessége nyugodt utcaképet eredményez – lakóutcák zöldfelületeinek gondozottsága – többségében megfelelő állagú épületállomány – védett építészeti értékek jelenléte	– néhol nehezen járható, szűk járdák, a forgalomhoz képest szűk utcák – rendezetlen zártkerti telekstruktúra – a 10. sz. főút forgalma az épületek állagát az átlagosnál gyorsabban rontja

Közlekedés

Pilisvörösvár elhelyezkedése, közlekedési kapcsolatai kedvezőek. A településen keresztülhalad a várost Budapesttel összekötő 10. sz. főút. A főút forgalmi terhelése jelentős, a reggeli illetve délutáni csúcsforgalom jelentős fennakadásokat okoz. A főút nyomvonala a városközponton halad keresztül, jelentős légszennyezést, illetve zaj- és rezgésterhelést okozva. Éppen ezért a városnak nagy szüksége van a várost elkerülő M10-es gyorsforgalmi út megépítésére, hogy a városközpont személy- és teherforgalma mérséklődjön.

A város közúthálózatának nagy része burkolt az utak állapota változó. Az úthálózat forgalmi terhelése általában megfelelő, azonban a 10. sz. főút belterületi szakaszán az elviselhető mértéket is meghaladja.

A városban a parkolási igények magasak. A városközpontban a Fő út mentén, illetve a közterekben nagyszámú parkolóhely van kialakítva, azonban szükséges a közösségi közlekedés megállóhelyeihez kapcsolódó P+R parkolók kialakítása.

A település közösségi közlekedése kielégítő. A nagyszámú helyközi autóbuszjárat mellett a várost érinti a Budapest-Esztergom vasútvonal. A vasútvonalon a pálya-szakasz rekonstrukciója befejeződött, a 10. sz. főúttal való, korábbi szintbeli kereszteződés különszintűvé lett átalakítva, és aluljárón lett átvezetve a főút, ezáltal ez a konfliktus megszűnt. Valamint kétvágányúsították a vonalat a vasútállomástól Budapest felé teljesen, és Esztergom felé is egy szakaszon, az alagút előtt. A városban egy vasútállomás és két vasúti megálló van, amelyből az egyik 2015-ben, a vonal felújításakor nyílt meg.

A településen belül a gyalogos közlekedés lehetősége, annak minősége javításra szorul, kerékpáros közlekedésre elkülönített felületek nincsenek. Hiányoznak továbbá a környező települések megközelítését biztosító kerékpárutak is.

ÉRTÉKEK	PROBLÉMÁK
– könnyű megközelíthetőség – felújított 2-es vasútvonal és a hozzátartozó infrastruktúra (vasútállomás, parkolóhelyek) – vasúti megállóhelyek: Vörösvárbánya, Pilisvörösvár, Szabadságliget – folyamatosan megújuló utcák (burkolat, járda, csatornázás)	– a főbb közlekedési tengelyek szűkek (Szent Erzsébet utca, Görgey utca, Dózsa György utca, Petőfi Sándor utca, Szent István utca) – a 10. sz. főút zaj- és rezgésterhelése és légszennyezése jelentős – kerékpáros infrastruktúra elmaradott

Közmű

Pilisvörösváron a közüzemű vízellátás, szennyvízelvezetés-kezelés, villamosenergia- és földgáz-ellátás mellett a vezetékes telefon, illetve vezetékes műsorelosztás kiépítése egyaránt biztosított. A közműhálózatok kiépítése – a szennyvízcsatorna-hálózat kivételével – teljeskörű, a rácsatlakozások aránya 90% feletti. A szennyvízcsatorna-hálózat a város 76%-án épült ki, a hálózatra a rácsatlakozások aránya közel 92%.

A város topográfiai adottságai változatosak, ennek megfelelően nagy hangsúlyt kell fektetni a felszíni vízelvezetésre. A csapadékvíz jelenleg nyílt árkos módszerrel van elvezetve, de a városközpont területén zárt csapadékvíz-elvezetést építettek ki. A mélyebb fekvésű területeken a vízelvezetést a patakok, árkok biztosítják.

A villamosenergia, valamint a vezetékes elektronikus hírközlési hálózat vezetékei – a településközpont kivételével - jellemzően föld felett vannak elhelyezve, mely jelentős mértékben befolyásolja, alakítja a város arculatát.

Pilisvörösvár területén a megújuló energiaforrások használata jelenleg nem számottevő, de növekvő tendenciát mutat. A közműhálózatok a hétköznapi használat mellett is jellemzően túlterheltek.

ÉRTÉKEK	PROBLÉMÁK
– településszintű vízellátás – településszintű villamosenergia-ellátás – településszintű földgázellátás – záródó közműolló – lehetőség a megújuló energiaforrások használatára	– Jelentős szennyezést okoz a csatornahálózatba nem kapcsolódók magánterületi szennyvízszikkasztása - nyitott közműolló – közvilágítás a gyalogosok számára néhol nem megfelelő – közvilágítás fejlesztést igényel – megújuló energiaforrások csekély hasznosítása – légvezetékek arculatromboló hatása – felszíni vízelvezetés

Környezeti állapot, katasztrófavédelem

A Pilisvörösváron található ipari területek, kisebb-nagyobb vállalkozások, egyéb jelentős tájhasználattal járó funkciók esetenként jelentős potenciális szennyezési forrásként működnek a településen. Lég- és zajszennyező létesítmények, mint a Saint-Gobain Hungary Kft. Weber ásványbánya. A karsztvizek jelenléte miatt Pilisvörösvár a felszín alatti víz szempontjából fokozottan érzékeny. Különösen nagy probléma emiatt a volt zártkerti területek csatornázatlansága. A felszíni vizeket az intenzív használat (horgászat, lakóterületek közvetlen közelsége stb.) veszélyezteti. Levegőtisztaság szempontjából legjelentősebb kibocsátó a nagy forgalmú 10 sz. főút, illetve a dolomitbánya. A közlekedés jelentős zaj- és rezgésterhelést is okoz különösen a belterületen összeszűkülő 10 sz. főút környezetében. A teherforgalom jelentős a városban, Pilisvörösváron található a Liegl & Dachser Szállítmányozási És Logisztikai Kft. telephelye.

Hulladékkezelés tekintetében a legfőbb gondot az illegális hulladék-elhelyezések okozzák, amelyek kül- és belterületen, s a régi zártkertek területén is előfordulnak. A Depónia Nonprofit Kft. szállítja el a kommunális hulladékot hetente, a zöldhulladékot kéthetente, az üveg hulladékot negyedévente, míg a többi szelektív hulladékot kéthetente szállítja el a Duna – Vértes Köze Regionális Hulladékgazdálkodási Társulás kereteiben megvalósuló létesítmények üzemébe.

ÉRTÉKEK	PROBLÉMÁK
– összességében jó környezeti állapot – kiváló minőségű termőföldek – környezeti elemeket veszélyeztető, jelentős kibocsátással járó ipari üzem nincs	– nyitott közműolló – a mezőgazdasági módszerekből származó vegyszerhasználat káros hatása illegális hulladéklerakás – horgásztavakra való rátelepülés – potenciális veszélyforrás az alábányászottság

Partnerség

Az önkormányzat és a helyi civil egyesületek közötti partnerség a település egyik mozgatórugója, melyben az önkormányzat anyagilag is támogatja a civil szervezeteket, a szervezetek pedig lehetőségeik szerint és tevékenységi körüktől függően támogatják az önkormányzat munkáját, megmozdulásait, rendezvényeit. A Pilisvörösvári Önkéntes Tűzoltó Egyesület, a két polgárőr egyesület közreműködése szinte állandó a városi rendezvényeken, amelyen rendszeres résztvevői a nemzetiségi egyesületek, nyugdíjas egyesületek. Sok egyesület városi szintű kezdeményezéseket is szervez, míg a sportegyesületek által szervezett gyermektáborok, sportesemények is zajlanak.

Pilisvörösvárnak Németországban és Erdélyben van partnertelepülése: Wehrheimmel 1984 óta ápolja a kulturális kapcsolatokat, Gröbenzell-lel 1990-ben, Gerstettennel 1996-ban írta alá az önkormányzat a hivatalos testvérvárosi kapcsolatokról szóló oklevelet. Az erdélyi Borszékkel 2009 óta áll a város hivatalos partnerkapcsolatban. A testvértelepülésekkel való kapcsolattartás rendszeres levélváltások, kölcsönös látogatások és kulturális programok (zenei, néptánc) szervezése révén valósul meg.

Az önkormányzat legfőbb partnere Pilisvörösvár életében a lakosság. A napi tájékoztatás mellett kiemelten fontosnak tartja város vezetése a lakosok által észlelt problémák kezelését és a folyamatos kapcsolattartást. Nap, mint nap érkezik a lakosságtól észrevétel, bejelentés valamilyen probléma vagy megoldandó feladat okán, a hagyományos csatornákon (személyesen, elektronikus úton), valamint a közösségi médián keresztül is. Ezért vezette be az okostelefonon használható applikációt, mely díjmentesen letölthető és a folyamatos, modern, digitális kapcsolattartásra kiváló lehetőséget biztosít.

ÉRTÉKEK	PROBLÉMÁK
– testvérvárosi kapcsolatok – rendezvények – applikáció segíti a helyi lakosságot – aktív együttműködés a civil szervezetekkel	– az együttműködési keretek bővíthetők – az együttműködő partnerek száma bővíthető

Egyedi kezelést igénylő, illetve problémás területek

Az előző fejezetben témakörönként összefoglalt értékek és problémák konkrét területi kivetülését foglalja a beavatkozási helyszíneket mutató térkép. A területileg lehatárolható értékek és problémák képezik az alapját a későbbi (területileg beazonosítható) beavatkozásoknak. A térképen felvázolt vizsgálati szempontrendszer az integrált településfejlesztési stratégia által megfogalmazandó projektek meghatározásában nyújt segítséget.

Az érték- és problémák összegyűjtése az alábbi témaköröket jelöli meg a beavatkozások alapjául:

- Vasútvonal és a 10. sz. főút elválasztó, illetve zajterhelési hatása,
- Pilisszentivánnal összenőtt beépített területek,
- A forgalomhoz képest szűk keresztmetszetű utcák,
- A vasúti megállók és környezetük (pl. a ráhordás fejlesztése szempontjából),

- Építészeti örökség jelenléte, műemlékek,
- Építészeti örökség jelenléte, helyi védett értékek,
- Védett, településen belüli közparkok, emlékhelyek,
- Tavak jelenléte által biztosított rekreációs lehetőségek,
- Sportterületek jelenléte,
- Foghíjtelkek,
- Sportcsarnok hiánya,
- Felhagyott bányaterületek, tájsebek,
- Rendezvényekre való igény,
- Színvonalas, prosperáló ipari park,
- Uszoda hiánya,
- Meglévő kerékpáros közlekedési nyomvonalak, a kerékpáros közlekedés népszerűsítése, további nyomvonalak kijelölése,
- A vízfolyások jelenléte,
- Kevesebb szolgáltatással rendelkező lakóterületek,
- Átmenő forgalom a 10. sz. főúton,
- Rendezetlen zártkerti üdülőterület, melyen a lakófunkció is számottevő,
- A hatályos településrendezési eszközök által meghatározott területi tartalékok ésszerű használata.

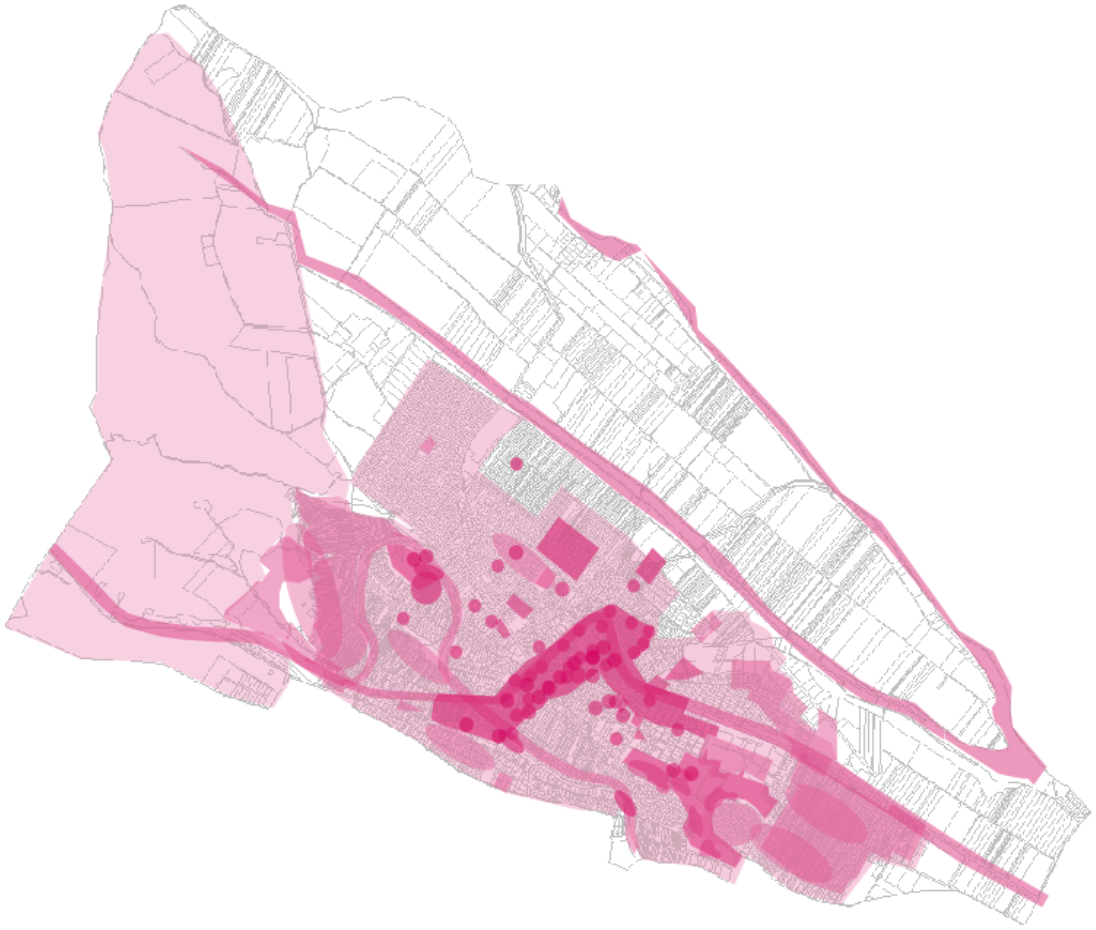
Beavatkozást igénylő területek, feladatok:

- Leromlott állapotú lakóterületek, volt zártkerti területek rendezése
- Védett épületek megfelelő hasznosítása, minőségi állagmegóvás szorgalmazása,
- Településközpont nyugodt, kisvárosias arculatának megtartása, városközpont kiépítése
- Közművesítettség arányának növelése,
- Helyi védettség kibővítése,
- Zöldfelületi elemek karbantartása, megújítása,
- Tavak menti területek rendezése,
- Burkolt utcák, járdák számának további növelése,
- Földutak használhatóbbá tétele,
- A lakóterületek beépítési paramétereinek felülvizsgálata,
- A természetvédelmi oltalom alatt álló területeken és annak környezetében található területhasználatok összeegyeztetése a természetvédelem érdekeivel,
- Környezetkímélő mezőgazdasági technológiák, vegyszerhasználat racionalizálása,
- Helyi természetvédelmi célok átgondolása és azok érvényesítése,
- A kiépített szennyvízgyűjtő hálózatra nem csatlakozó ingatlanok rácsatlakozásának megoldása,
- A közvilágítás mennyiségi és minőségi fejlesztése,
- A tömbfeltárások, a település sűrűsödésének megfelelő szabályozása,
- Közterületek folyamatos karbantartása,
- Intézmények üzemeltetése, fenntartása, karbantartása.

A helyzetfeltárás során azonosított, területileg is szignifikáns, településszerkezetben meghatározó és sajátos problémával rendelkező területek a beavatkozást igénylő területek. A területi kiterjedéssel rendelkező, fentebb felsorolt problémák miatt beavatkozást igénylő területek egymásra vetítéséből kirajzolódnak az integrált problémákkal rendelkező területek. A különböző problémák összetettsége, egymást erősítő negatív hatása a beavatkozások komplex, integrált szemlélettel történő tervezését is megkívánja.

A beavatkozások helyszínét az alábbi ábra mutatja. Az egyes beavatkozási szükségletek területi vetületét egymásra téve kirajzolódnak az olyan területek, ahol integrált fejlesztések végrehajtása szükséges.

Pilisvörösváron a területileg leképezhető beavatkozások egymásra vetítéséből az rajzolódik, ki, hogy a településközpontban adódik a legtöbb beavatkozási lehetőség, probléma, melyek megoldásra, javításra várnak.

területileg leképezhető beavatkozások sematikus ábrája

A település területén történő beavatkozások hozzásegítik a várost a településfejlesztési koncepcióban megfogalmazott célok eléréséhez, illetve az ehhez szükséges, megalapozott programok, projektelemek meghatározásában.

A település és környezetének fejlesztését befolyásoló külső és belső tényezők

A település és környezetének fejlesztését befolyásoló külső és belső tényezők összefoglalását a SWOT analízis tartalmazza. A SWOT elemzések közül az Európai Unió által alkalmazott módszertant alapul véve, az analízistábla belső és külső tényezőkre osztottan kerül bemutatásra:

- Erősségek (belső tényezők) → Pozitív dolgok egy helyzetről, vagy tevékenységről, ami jól működik, és lehet rá befolyása a településnek.
- Gyengeségek (belső tényezők) → Olyan dolgok, amik nem jól működnek, de lehet rá befolyásunk, hogy a település megváltoztassa.
- Lehetőségek (külső tényezők) → Olyan adottságok, amelyeket a település nem tud egyértelműen befolyásolni, de rájuk építve kihasználhatja az erősségeit.
- Veszélyek (külső tényezők) → Olyan korlátok, amelyeket nem a település befolyásol és kockázatot jelentenek.

Az egyes témakörökhöz tartozó problémák és értékek összefoglalják a szakág általános helyzetét a településen. A SWOT táblázat a léptékében releváns, a település szempontjából igen meghatározó adottságokat emeli ki a problémákra és értékekre építve.

PILISVÖRÖSVÁR ÖSSZEFOGLALÓ SWOT ANALÍZISE

ERŐSSÉGEK	*GYENGESÉGEK*
●●●● könnyű megközelíthetőség (10. sz. főút, 2 vasútvonal)	●● nyitott közműolló, szennyvíz-csatorna hálózatra való rácsatlakozások nem településszintű
●●●● főváros közelsége	● elöregedő társadalom
●● erős, helyi identitás, de befogadó települési közösség	●● vonalas infrastruktúra elemek fragmentáló (elválasztó) és hatása
●●● gondozott közterületek, zöldterületek, természeti környezet	●●● csapadékvízelvezetés hiánya
●●● stabil gazdasági és önkormányzati háttér, modern szemlélet (pl. applikáció)	●●●a közintézmények fenntartása és működtetése, szolgáltatások fenntartása drága
●●●● oktatási intézmények jelenléte	●●●● sportcsarnok hiánya
●●●● központi szerepkör	●●●● uszoda hiánya
●● építészeti örökség jelenléte	●●● helyi munkaerő elingázása
●●●● színes gazdasági paletta (KKV-k és nagyvállalatok jelenléte egyaránt)	●●●● túlterhelt főút megnehezíti a városon belüli közlekedést
●● jó környezeti állapot, családbarát környezet	●● néhány szakellátás és fekvőbeteg-ellátás hiánya
●● széleskörű egészségügyi ellátás (mentőállomás, szakorvosi rendelő stb.)	●●●● fiatalok nagy része eljár a településről szórakozni, kikapcsolódni
●● településközi együttműködés, testvértelepülések	●●●● az értelmiség a szabadidejét inkább a fővárosban tölti (szórakozás, kultúra)
●●alacsony képzettségű munkaerő is munkalehetőséghez tud jutni	● katasztrófavédelmi szempontból az alábányászottság veszélyeztetettséget jelent
●●●● kompaktság, vegyesség	●●● kis mértékű gazdasági területi tartalék
●● erős sváb gyökerek, hagyományok	●●● kerékpárhálózat hiánya
●●● magasan kvalifikált munkaerő	●●● hiányzó K+F ágazat
●● szociális ellátás, idősgondozás (szociális érzékenység)	●●● főváros munkaerő-elszívó ereje jelentős mértékben érvényesül
●● nagyszámú aktív civil szervezet, egyesület	●● helyi közösségi közlekedés hiánya
●● közösség, kultúra sokszínűsége	●●●● hiányzó szakképzés
●● városi rendezvényekre való nagy igény	●●● generációs találkozási hely hiánya
●●●● a lakosság növekvő száma	
●●● polgárőrség, tűzoltóság, rendőrség	
●●●● megújult vasútvonal, modern szerelvények	
●●●● összefogás, lobbitevékenység a közúti közlekedés javítására (M0, M10)	

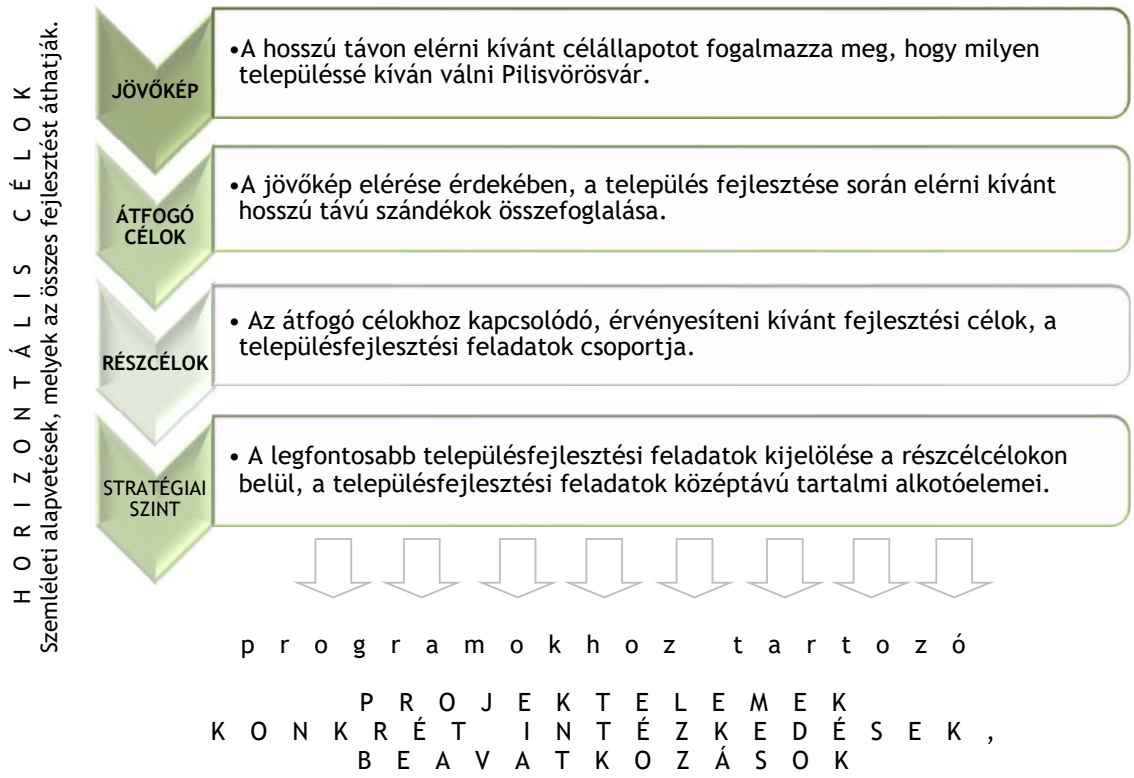
LEHETŐSÉGEK	VESZÉLYEK
●● még hatékonyabb párbeszéd	●●● családbarát lakókörnyezet leromlása
● szennyvíz-csatorna hálózatra való rácsatlakozások arányának növekedése	●●● közösségi közlekedési lehetőségek romlása
●●● oktatás további erősítése, szakképzés	● további elöregedés
●●● közszolgáltatások körének további szélesítése	●●● helyi kisiparosok ellehetetlenülése
●●●● megújuló energiák használatának térnyerése, közintézmények termikus energiaellátása földhő/napenergia hasznosításával	●● a beköltözések következtében a helyi identitástudat csökkenése
●●● kerékpárút-hálózat bővítése	●● volt zártkertek, egyes lakóterületek lemaradása
●●● környezetbarát ipar támogatása	●●●● a tavak turisztikai potenciáljában rejlő lehetőségek kiaknázásával járó hasznokból való kimaradás
●●●● cégek bevonzása	●●● gazdasági területi tartalékok használatát a tulajdonviszonyok és a magas telekárak ellehetetlenítik
●●●● elkerülő út megépítése	●● forgalomnövekedés, a közlekedésből származó emisszió növekedése
●●● családbarát fejlesztések	●●● helyi munkaerő további elingázása
●●● kismértékű lakosságnövekedés	●●● környező településről a szolgáltatásokat igénybe vevők nagy száma miatt a helyi lakosok hátrányba kerülnek
●● gazdasági területek bővítési területeinek rendezése	●●● intézmények fenntartása a magas költségek miatt ellehetetlenül
●● a közösségi fejlesztések térnyerése	● helyi adópolitikát nem a város szabja meg
●● települési identitás erősödése	●●●● állami fejlesztések elmaradása, lassúsága (M10, M0)
● záportározó	
●●● uszoda építése	
●●●● sportcsarnok építése	
●●●● turisztikai és rekreációs potenciál kiaknázása	
●●●● megújult vasútvonalra történő jobb rászervezés, autóbusz és vonatközlekedés összehangolása	
●●●● aktív városmarketing tevékenység	

II. A TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI KONCEPCIÓ ÉS A STRATÉGIA KAPCSOLATA

A településfejlesztési koncepció: a település környezeti, társadalmi, gazdasági adottságaira alapozó, a település egészére készített, a változások irányait és a fejlesztési célokat hosszú távra meghatározó dokumentum.[3] A településfejlesztést általában mindazon beavatkozások gyűjtőfogalmának tekinthetjük, amelyek következtében a települések a térben és időben egyaránt változó társadalmi igényeknek jobban megfelelnek, mint korábban. A településfejlesztési beavatkozások rendszerint a fizikai viszonyok változtatására, egyes beruházások megvalósítására irányulnak.[4]

A koncepció a Eljr. előírása alapján 10 évet meghaladó időtávra, jelen esetben 15-20 évre szól, tehát a középtávra szóló ITS a koncepcióval összhangban készült.

Pilisvörösvár koncepciója különböző tervezési szintekből (rétegekből) tevődik össze:

A hosszú távra érvényesítendő településfejlesztési koncepcióhoz tartozó középtávú elemeinek meghatározására az integrált településfejlesztési stratégia tervfajta hivatott.

[3] Az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. törvény 2. § alapján.

[4] Forrás: Terület- és településfejlesztési ismeretek, Dr. Szigeti Ernő

II.1. PILISVÖRÖSVÁR JÖVŐKÉPE

A településfejlesztés alapja a jövőkép. A jövőkép az adott helyzet külső és belső tényezők által befolyásolt megvalósítható törekvések együtteséből eredő, hosszú távon kívánt településfejlesztési pályának végeredménye. Pilisvörösvár elérendő jövőképe:

A saját értékeiből építkező kertvárosias kisváros.

A város fejlődése, versenyképességének javítása és az itt lakók megfelelő életkörülményeinek és munkalehetőségeinek biztosítása érdekében szükséges a város működésének, gazdaságának, termelő infrastruktúrájának és (köz)szolgáltatásainak hatékonyság-elvű fejlesztése. Cél, hogy a gazdasági potenciál növekedésével, a térségi szerepkör erősödésével párhuzamosan Pilisvörösvár élhető, környezeti szempontból magas minőségű, a lakosság és az idelátogatók számára egyaránt vonzó hely legyen. Pilisvörösvár jövőbeni pozíciója, hogy tágabb térségének megkerülhetetlen gazdasági, oktatási, kulturális és közszolgáltatási központja legyen.

A jövőkép és az ITS szellemisége

A jövőkép egy olyan távlati vízió, amiből kiolvasható, hogy az ITS-ben szereplő stratégiák, intézkedések megvalósításával, hova tud eljutni a város, tehát a fejlesztéseknek ad iránymutatást. Más megközelítésben a jövőkép a település önmeghatározása, ami tömören, de lényegre törően azt mutatja be, hova szeretne eljutni. Bármilyen megközelítést is használunk, az biztos, hogy a jövőkép értékválasztás, és segíti a jövőbeli cselekvések priorizálást a szakpolitikai stratégiaalkotás folyamatát.

A jövőkép fontosságát a következő tényezők adják:

- Viszonyítási pont a döntéshozók számára, hogy az operatív döntéseknek legyen egy távlati fókusza.
- Külső szereplők számára a város azon önmeghatározása, amiből kiolvasható milyen szellemiségben és értékek mentén gondolkodik a település, milyen fejlesztéseket tud befogadni.
- A lakosok szándékainak azon összessége, ami azt fejezi ki, hogy milyen lakóhelyet képzelnek el maguknak.

A fejlesztés idősíkja

Múlt értékei: A jövőbeni fejlesztések tervezése során szükséges, hogy legyenek olyan támpontok, amik segítik, hogy a fejlesztések biztos alapokon nyugodjanak. Ebben nagy segítséget nyújt, ha egy település visszatekint múltjára. Nem lehet olyan fejlesztéseket végrehajtani, amik nem veszik figyelembe a múlt értékeit, hagyományait. Ebből a szempontból Pilisvörösvár szerencsés helyzetben van, hiszen életének fontos részét képezik a múlt értékei.

A jelen kihívásai: Pilisvörösvár lakosságának száma lassan, de növekszik. A folyamat a beköltözőknek és az üdülőegységek lakóegységekké való folyamatos átalakulásának tudható be. Ezek a változások társadalmi, intézményi, fenntarthatósági konfliktushelyzeteket hordoznak magukban, amik kezelésére ki kell dolgozni a megfelelő eszközöket. Azonban azt is látni kell, hogy a településen bekövetkezett változások milyen előnyöket jelentenek, azokat hogyan lehet a település, helyi közösség gyarapodására felhasználni.

A jövő lehetősége: Pilisvörösvár sok adottsággal rendelkezik, a Budapesti agglomeráció nyugati szektorának jelentős települése, ami a fejlődés biztos alapjául szolgál. A város fejlődését jelenleg is olyan tudatosan irányított, pozitív hatású folyamatok jellemzik, amelyeket továbbra is szem előtt tartva és követve, valamint figyelve a veszélyeztető tényezőkre, megteremthető és megszilárdítható a stabilitás. A kérdés, hogyan tudja ezeket az adottságokat továbbra is optimálisan kihasználni. Ehhez van szükség egy településfejlesztési vízióra, amelynek valóra váltásához tudatos, konzekvens településfejlesztési beavatkozások megvalósításával lehet eljutni.

A jövőkép pillérei

Pilisvörösvár jövőképe több összetevőből áll, melyek a város adottságaira épülve, irányt adnak a fejlesztési célok megvalósulásához. A jövőkép összetevői egyben városfejlesztési alapelvek, melyeket a TFK lefektet.

Erős közösség, kulturális alapok

Pilisvörösvár társadalmát tekintve ez a saját hagyományaihoz ragaszkodó, a nemzetiségi kultúrát ápoló népességből eredő erősségek kiaknázását jelenti, illetve az elöregedés megállítását, azaz a fiatalok itthon tartását, a természetes szaporulat növekedését. Ennek megvalósulásához olyan gazdasági és infrastrukturális alapok kellenek, hogy az embereknek lehetőségük legyen itt dolgozni, kikapcsolódni.

A lakosság száma folyamatosan növekszik. Kiváló letelepedési lehetőségeket nyújt a fiatal családoknak. A számukra (is) szükséges funkciók biztosítása elengedhetetlen, hogy Pilisvörösvár olyan település maradjon, ahol a helyi lakosok biztonságban érzik magukat. Ahol nyugodt, de élettel teli környezetben tudják a hétköznapok fáradalmait kipihenni. Mindezhez szükséges az épített és természeti lakókörnyezet megújítása, védelme, fenntartása.

Pilisvörösvárnak olyan településsé kell válnia, ahol a helyi lakosok számára biztosított a feltöltődés lehetősége, helyszínei. Ennek területei különösen a sport, kultúra, közösségi élet.

- lakókörnyezet védelme
- arculat, hangulat megőrzése
- funkcióhiányok megszűntetése, funkcióbővítés
- feltöltődés lehetőségének biztosítása
- befektetés a jövőbe
- családbarát fejlesztések

Szilárd gazdasági alapokkal rendelkező város

A gazdaság bázisaként működő helyi kis és közepes vállalkozásokra támaszkodás stabilitást biztosít a városnak mindamellett, hogy a helyi szolgáltatási paletta sokszínűségét is eredményezi. Így a KKV-k további támogatása nemcsak gazdasági lépésnek tekinthető, hanem a népességmegtartás szempontjából is pozitív folyamatokat indukál.

- meglévő gazdasági szereplők megtartása
- rekreációs háttérbázis szerepkör megerősítése
- gazdasági szereplők közötti kommunikáció elősegítése
- gazdasági funkciók bővítése

Pilisvörösvár jövője szempontjából komoly jelentősége van annak, hogy a gazdasági erőforrásokat mennyire hatékonyan tudja kihasználni. A főváros agglomerációjához kapcsolódó szolgáltatási szektor bővítése kiaknázásra vár, amellett, hogy a természeti értékek rekreációs lehetőséget nyújtsanak, mely az élhető kisvárosi arculathoz biztos hátteret biztosíthat.

Szükséges, hogy a meglévő közösségi aktivitáson keresztül az újonnan érkező gazdasági szereplők is részévé váljanak a település életének. A gazdasági szektor képviselői és az önkormányzat közötti folyamatos párbeszéd, a közös érdekek megtalálása előlendítheti a települést.

Funkciógazdag, tiszta környezeti arculatot hordozó település

Pilisvörösvár egyedi környezetben helyezkedik el tavak és dombok váltják egymást. Ez a természeti környezet fontos értéke a településnek, a helyi lakosok identitásának, illetve a település egyik fontos vonzóereje az idelátogatók számára.

- épített értékek megóvása
- táji értékek megőrzése
- tisztaság megtartása
- vonzerő növelése
- fenntarthatóság erősítése
- lakhatási körülmények javítása

A táji környezet megőrzése, védelme a jövőben is kiemelt feladat kell, hogy legyen. A jövőbeli fejlesztések során minden esetben érdemes átgondolni, hogy az egyes beavatkozások milyen hatással vannak a táji környezetre, illetve, hogy a beavatkozások eredményeinek környezeti fenntarthatósága biztosítható legyen.

Lakóterületi fejlesztés esetében a kertvárosias jelleg megtartása kellemes, barátságos települési arculatot eredményez, s magában foglalja azokat az előnyöket, amik vonzó lakókörnyezetet jelentenek a vörösváriak számára. Mindezt úgy célszerű megvalósítani, hogy a kertes jelleg – megfelelő telekméret és zöldfelületi arány biztosításával – valós komfortérzetet biztosító zöldfelületként is megjelenjen a városi szövetben. Pilisvörösvár olyan település, ahol a helyi lakosok nincsenek rákényszerítve, hogy más települések szolgáltatásait használják, hanem a lehetőségekhez képest minél több dolgot lakóhelyükön is el tudjanak intézni. Ez jelent közigazgatási, közszolgáltatási, kereskedelemi, közösségi funkcióbővülést.

Kiemelkedő térségi szerepkör, önfenntartás irányába mutató járásközpont

Központi szerepéből kifolyólag Pilisvörösvár számos olyan közszolgáltatást működtet, amelyet nemcsak a városban élők, de a környező településeken élők is igénybe vesznek. Ezek egy része Vörösvár járási, térségi központi szerepéből adódik, más része (pl. oktatás) a szolgáltatás kiváló minősége folytán jelent különös vonzerőt akár a tágabb térségben is. Ezek színvonalas ellátása, további fejlesztése, a vállalt feladatok kibővítése növeli a város térségben betöltött jelentőségét, ez azonban csak úgy működhet ténylegesen, ha az intézmények fenntartása hosszútávon is megoldott. Az intézményfenntartás magas költségei miatt különösen körültekintően kell e tekintetben a fejlesztéseket tervezni.

- önfenntartó kistérség
- hiányok megszűntetése, funkcióbővítés
- közösségi közlekedés támogatása
- támogató hivatali környezet
- térségi együttműködés
- regionális rendezvények

Minden fejlesztés esetében elsődleges cél az, hogy a helyiek részére teremtsen lehetőségeket, s másodsorban vonzerőként is megjelenjen a külső szereplők számára.

II.2. FEJLESZTÉSI CÉLOK

A jövőkép összehangolt cselekvés nélkül nem érhető el. Fontos tehát, hogy a jövőkép megvalósulását meghatározó fejlesztési célok meghatározásra kerüljenek, hogy aztán azok megvalósításán a település döntéshozói, gazdasági szereplői és lakossága együtt munkálkodhasson.

Horizontális célok

A horizontális célok olyan szempontok, amik általánosságban elősegítik a koncepcióban megfogalmazott tartalmak hatékony működését, elérését. A horizontális célok olyan szemléleti alapvetések, melyek át kell szőjék a fejlesztési döntések összességét.

- **Együttműködés és modern kommunikáció:** Pilisvörösvár földrajzi helyzetéből adódóan több szinten is hatékony együttműködésre léphet környezetével, sőt a belső kereteken belül is: a szomszédos településekkel, a járással, de a saját városrészei között is. A település közigazgatási területén munkálkodó gazdasági szereplőkkel való érdemi kommunikáció segíthet előlendíteni mindenki érdekének érvényesülését. A lakosság bevonása pedig a fejlesztésekbe a szerethetőséget és a megfelelő funkcionalitást biztosítja. Ennek megfelelően Pilisvörösváron olyan fejlesztések történjenek, melyek együttműködésre, tájékoztatásra alapozódnak. A már működő modern kommunikációs felületek fejlesztése, bővítése mellett a személyes találkozások elősegítése is fontos
- **Önfenntartásra, energiafüggetlenségre való törekvés:** A település életét a környezet, a gazdaság és a társadalom hármasa alapvetően meghatározza. Mindhárom területen szeretné Pilisvörösvár a külső, általa nehezen befolyásolható területeket csökkenteni, ezáltal minimálisra csökkenteni a kiszolgáltatottságot. Fontos megtalálni a lakosság számára kedvező, élhető települési közeget, melyet mind az egyes fejlesztések kitűzésében és részleteiben, valamint a hétköznapi életében egyaránt.

Célrendszer, átfogó célok

A fejlesztési célok az átfogó és a hozzájuk tartozó részcélok összessége. A célrendszer megmutatja a Pilisvörösvár adottságaira épülő célok kapcsolatát.

Az átfogó célok a település értékeire alapozva meghatározza azokat az irányokat, melyek a majdani integrált fejlesztéseken át Pilisvörösvár kívánt jövőjének elérését szolgálják.

Az átfogó célok megvalósulásának időtávja hosszú táv, melynek középtávú stratégiai célelemei is vannak. Az átfogó, általánosan elérni kívánt célok egymástól markánsan nem elkülöníthetőek, hatnak egymásra. Sok esetben egy átfogó cél elérésével a másik átfogó cél számos elemének elérése is biztosított, hiszen ugyanazon jövőkép eléréséért kerültek megfogalmazásra.

Az átfogó célok alá rendeződnek a részcélok, melyek ugyan egymással is összefüggésben vannak, prioritásuk alapján azonosítható, mely átfogó cél elérését segítik leginkább. Az átfogó célok egyben tematikus célok is, egy-egy tág témakör köré rendeződnek.[5]

Á 1 / A közösségi kohézió folyamatos erősítése, a helyi kultúra, a nemzetiségi identitás megőrzése és továbbadása

A népesség megtartása, a bővülési folyamat kézben tartása a település pozitív jövőjének alapja, a létbiztonság, a munkalehetőségek és a megfelelő életkörülmények biztosítása mellett. A családbarát, működőképes funkciókkal és környezettel a betelepülők vonzása együtt jár. A történelmi hagyományokkal rendelkező település befogadó készségének formálása, a nyitottság fontos feladat. A közös, helyi identitástudat erősítése pozitívan befolyásolja egyaránt az új és a régi lakosság helyben tartását, a település életének fellendülését.

Pilisvörösvár esetében nagy jelentősége van a sváb gyökereknek. Ezek ápolása, megtartása, bemutatása, a hagyományok megőrzése a közösségi összetartozás szempontjából kiemelt fontossággal bír. A város lakói ma már közösségként működnek, ennek ellenére továbbra is fontos az összetartozás, a közösségi szellem erősítése, hiszen egy település akkor válik igazán élővé, élhetővé, ha az ott lakók magukénak érzik, érzelmileg kötődnek hozzá, s ezért tenni is képesek.

[5] Kék a társadalom, lila szín jelöli a gazdaság témakörét, sárga a térségi szerepkör, elhelyezkedés és zöld jelöli a környezeti témaköröket.

Á 2 / A helyi gazdaság élénkítése, helyi munkalehetőségek biztosítása

Pilisvörösvár gazdaságának állapota és fejlődésének dinamikája a Pilis településeinek versenyében kiemelt jelentőségű. Egyrészt rendelkezik olyan potenciállal, mely az egész térség hasznát hordozza, másrészt a település önálló érdeke is. A gazdasági folyamatok beindításának, illetve a helyi vállalkozások egyik legfontosabb eszköze a megfelelő helyi adópolitika.

Á 3 / A települési környezet értékőrző fejlesztése

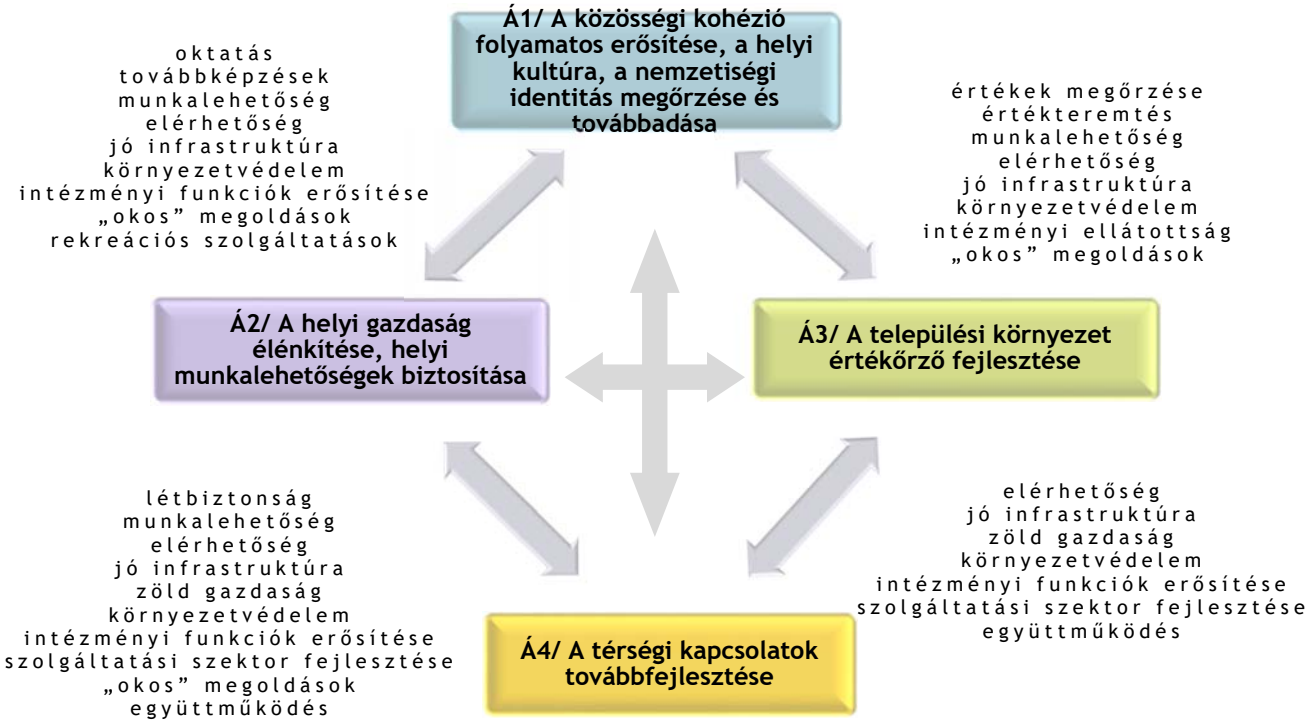
Pilisvörösvár központja kisvárosias építészeti arculattal rendelkezik, de a különböző korszakok sokféle lenyomata megtalálható a város épületállományában. A város számos olyan belterületi értékkel bír, melynek megőrzése az egyes fejlesztések során kiemelten kezelendő. Ezek közé tartozik a városközpont hagyományosan kialakult szerkezete, egyes karakteres utcaképek, teresedések, illetve épített értékek. A településen átmenő nagy forgalom miatt a nyugodt, kiegyensúlyozott hangulat néha háttérbe szorul.

Pilisvörösvár fejlődése értelemszerűen területi változásokkal is jár, s ennek során a legfontosabb feladat az előre gondolkodás és tervezés, illetve a kitűzött célok lépésről lépésre történő megvalósítása. A területi fejlesztésekhez egyaránt a szükséges a kapcsolódó infrastruktúra fejlesztése.

Á 4 / A térségi kapcsolatok továbbfejlesztése

A különböző szintű és irányú térségi kapcsolatok kialakítása, koordinálása kulcsfontosságú a város fejlődése szempontjából. Pilisvörösvárt térségi kapcsolatok tekintetében erős kettősség jellemzi, amely voltaképp két pólus közötti egyensúlyozást jelent. A két pólust Budapest, illetve a környező települések jelentik. A főváros, mint a folyamatok (gazdasági, társadalmi stb.) generálója jelenik meg, a kisebb települések pedig azok, akiknek irányába Pilisvörösvár leadja a jelentkező többletenergiákat.

A központi szerepkör erősítése mellett a horizontális kapcsolatok fejlesztése is a város térségben elfoglalt pozícióját erősíti. Ez legfőképpen együttműködést jelent más településekkel, illetve különböző szervezetekkel, hatóságokkal.

Az átfogó célok közötti kapcsolat

A célrendszer alkotóelemei a jövőkép és a hozzá tartozó fejlesztési célok, valamint a horizontális célok. A fejlesztési célok az átfogó és részcélok összessége.

A részcélok az átfogó célok – azon keresztül a kívánt jövőkép – elérésének egyes, középtávon érvényesítendő elemei. Meghatározásuk a szemléleti alapvetések mentén történt.

Célrendszer, az átfogó célok és a részcélok kapcsolata

A részcélok nem különíthetők el élesen egymástól, egyszerre több átfogó fejlesztési célt is támogathatnak, de prioritásuk alapján tematizálhatóak, mely átfogó cél eléréséhez járulnak hozzá leginkább.

Az egyes részcélokhoz a cél elérését támogató programok, programcsomagok rendelhetők. A programok a legfontosabb településfejlesztési feladatok, tehát a feladatok tartalmi alkotóelemei. Az egyes programokhoz intézkedések, konkrét beavatkozások rendelhetők. A programok a középtávra szóló stratégia megvalósulását biztosítják.

J Ö V Ő K É P

Pilisvörösvár saját értékeiből építkező kertvárosias kisváros.

Erős közösség, kulturális alapok

Szilárd gazdasági alapokkal rendelkező, város

Funkciógazdag, tiszta környezeti arculatot hordozó település

Kiemelkedő térségi szerepkör, önfenntartás irányába mutató.

F E J L E S Z T É S I C É L O K

Á1/ A közösségi kohézió folyamatos erősítése, a helyi kultúra, a nemzetiségi identitás megőrzése és továbbadása

- R1/ IDENTITÁSTUDAT ERŐSÍTÉSE, ÖSSZETARTOZÁS ERŐSÍTÉSE
- R2/ EGÉSZSÉGÜGY, SZOCIÁLIS ELLÁTÁS ERŐSÍTÉSE
- R3/ FIATALOK ITTHON TARTÁSA

Á2/ A helyi gazdaság élénkítése, helyi munkalehetőségek biztosítása

- R4/ HELYI KIS ÉS KÖZEPES VÁLLALKOZÁSOK TÁMOGATÁSA
- R5/ MEGLÉVŐ NAGYVÁLLALKOZÁSOK MEGTARTÁSA, MUNKAHELYTEREMTÉS
- R6/ PARTNERSÉGI PROGRAM KIALAKÍTÁSA
- R7/ EGYÉB GAZDASÁGI CÉLOK

Á3/ A települési környezet értékőrző fejlesztése

- R8/ AZ ÉPÍTETT KÖRNYEZET, A TELEPÜLÉSKÉP ÉRTÉKŐRZŐ VÉDELME
- R9/ A TÁJI, TERMÉSZETI KÖRNYEZET MEGÓVÁSA
- R10/ INFRASTRUKTÚRA-FEJLESZTÉS

Á4/ A térségi kapcsolatok továbbfejlesztése

- R11/ ALKÖZPONTI SZEREP ERŐSÍTÉSE
- R12/ EGYÜTTMŰKÖDÉSEK ERŐSÍTÉSE

P R O G R A M O K

K O N K R É T P R O J E K T E L E M E K

I N T É Z K E D É S E K

B E A V A T K O Z Á S O K

Egyes részcélok rendelkeznek területileg jól lehatárolható fejlesztési céltérségekkel. A fejlesztési céltérségek a település térbeli fejlődését mutatják, de ez nem azt jelenti, hogy fejlesztés csak ott történhet, csupán a település adottságaiból kiindulva a kijelölt fejlesztési irányra különösen alkalmasak.

Az egyes részcélok több átfogó célt is támogathatnak, az érintett témaköröket az alábbi táblázat szintén bemutatja.

		érintett témakör, kapcsolódó átfogó cél[6]
R1.	IDENTITÁSTUDAT ERŐSÍTÉSE, ÖSSZETARTOZÁS ERŐSÍTÉSE	●
R2.	EGÉSZSÉGÜGY, SZOCIÁLIS ELLÁTÁS ERŐSÍTÉSE	● ●
R3.	FIATALOK ITTHON TARTÁSA	●
R4.	HELYI KIS ÉS KÖZEPES VÁLLALKOZÁSOK TÁMOGATÁSA	●
R5.	MEGLÉVŐ NAGYVÁLLALKOZÁSOK MEGTARTÁSA, MUNKAHELYTEREMTÉS	● ●
R6.	PARTNERSÉGI PROGRAM KIALAKÍTÁSA	● ●
R7.	EGYÉB GAZDASÁGI CÉLOK	● ● ●
R8.	AZ ÉPÍTETT KÖRNYEZET, A TELEPÜLÉSKÉP ÉRTÉKŐRZŐ VÉDELME	● ● ●
R9.	A TÁJI, TERMÉSZETI KÖRNYEZET MEGÓVÁSA	●
R10.	INFRASTRUKTÚRA-FEJLESZTÉS	● ●
R11.	ALKÖZPONTI SZEREPKÖR ERŐSÍTÉSE	● ● ●
R12.	EGYÜTTMŰKÖDÉSEK ERŐSÍTÉSE	● ●

A részcélok bemutatása a programokhoz kapcsolódóan történik az integrált településfejlesztési stratégia munkarész III.1. Fejlesztési stratégia fejezetében. A programok a településfejlesztési feladatok a fejlesztési cél elérését támogató feladatcsoportok, melyek a településfejlesztési feladatok középtávú tartalmi alkotóelemei.

A részcélok és a programok területiségét a III.3. A megvalósítást szolgáló beavatkozások fejezet tartalmazza.

[6] Kék jelöli az elsősorban a társadalom témakörét érintő, „Á1/ A közösségi kohézió folyamatos erősítése, a helyi kultúra, a nemzetiségi identitás megőrzése és továbbadása” átfogó céllal, lila szín jelöli az elsősorban a gazdaság témakörét érintő, az „Á2/ A helyi gazdaság élénkítése, helyi munkalehetőségek biztosítása” átfogó céllal, sárga az elsősorban a térségi szerepkört, elhelyezkedést érintő, az „Á4/ A térségi kapcsolatok továbbfejlesztése” átfogó céllal és zöld jelöli az elsősorban a környezeti témaköröket érintő, az „Á3/ A települési környezet értékőrző fejlesztése” átfogó céllal való kapcsolódást.

III. INTEGRÁLT TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI STRATÉGIA

Az **ITS** középtávú, stratégiai szemléletű, de megvalósítás orientált tervezési dokumentum, amely meghatározza a település középtávú településfejlesztési tevékenységeit. Az ITS részben összefoglaló dokumentuma az Önkormányzat meglévő fejlesztési dokumentumainak, részben rendszerbe szervezi az Önkormányzat fejlesztési elképzeléseit és mindezeken túl konkrét projektelemeket is tartalmaz.

A stratégiakészítés folyamán fontos a rugalmasság, az igényekhez való alkalmazkodás lehetősége, valamint, hogy a város élhetősége szempontjából a világunk változásaira adott válaszlehetőség biztosított legyen. Ennek érdekében a stratégia modern szemléletű, az élhetőséget, fenntarthatóságot alapul vevő dimenziókat vesz figyelembe. Reziliens város ernyődimenzió szerint egy város lehet

- mozgósítható tartalékokkal felvértezett, több lábon álló,
- komplex rendszereket szinergikus módon működtető,
- kellő ellenállási képességekkel rendelkező,
- reflektív, reagálásra és tanulásra képes,
- a helyi erőforrások, rendszerek és folyamatok kreatív újrahangolására képes
- transzparens és inkluzív módon működő város.

A városi folyamatok összetettek, a tervezési dimenziók nem minden területen választhatók el egymástól. Egyes területeken a dimenziók egymással szoros összefüggésben, míg máshol egymással párhuzamosan vannak jelen, néhol az egyik jóval dominánsabb a többihez képest, mégis együttesen biztosítják az utat Pilisvörösvár kívánt jövőképe felé.

A stratégia célrendszere 5 komplex tervezési dimenzió köré szerveződik:

Prosperáló város (PV)

A prosperáló (gazdaságilag több lábon álló) város stratégiai szempontjai:

- diverzifikált és innovatív gazdaság
- helyi beágyazottságú és erőforráshatékony gazdaság
- fenntartható, klímasemleges gazdaság
- működő helyi gazdasági ökoszisztéma, hálózatok
- komplex helyi befektetésösztönzési és gazdaságfejlesztési eszköztár
- hatékony és transzparens helyi gazdaságfejlesztési menedzsment

Zöldülő város (ZV)

A zöldülő (energia független) város stratégiai szempontjai:

- a város energiaellátásának zöldítése, alternatív energiaforrások bevonása, energiafüggőségének csökkentése
- elmozdulás a klímasemlegesség irányába, hozzájárulva a nemzeti célokhoz
- gazdaság zöldítése, körforgásos gazdaság
- szennyezettség csökkentése
- helyi zöld ökoszisztémák védelme

Digitális város (DV)

A digitális város stratégiai szempontjai:

- a lakosság életminőségének, „jól létének" növelése a cél (nem önmagában a digitalizáció)
- hangsúly a városi működés hatékonyságának növelésén
- digitális válaszok a város valós problémáira
- Feltételrendszer biztosítása szolgáltatói és használói oldalon (edukáció, szemléletformálás)
- törekvés hosszabb távon városüzemeltetési szolgáltatások rendszerszintű összekapcsolására - adatbázisok integrációja

Megtartó város (MV)

A megtartó város stratégiai szempontjai:

- esélyegyenlőség szempontjainak érvényesítése (szolgáltatások elérhetősége)
- igényekre szabott szolgáltatások lehetőségének biztosítása (köz és piaci szolgáltatók)
- civil /alulról építkező kezdeményezések érvényesülése (probléma megoldás)
- felzárkóztatás, integráció szempontjainak fokozott érvényesítése
- a helyi gazdaság megtartó potenciáljának erősítése (a spektrum mindkét végén)

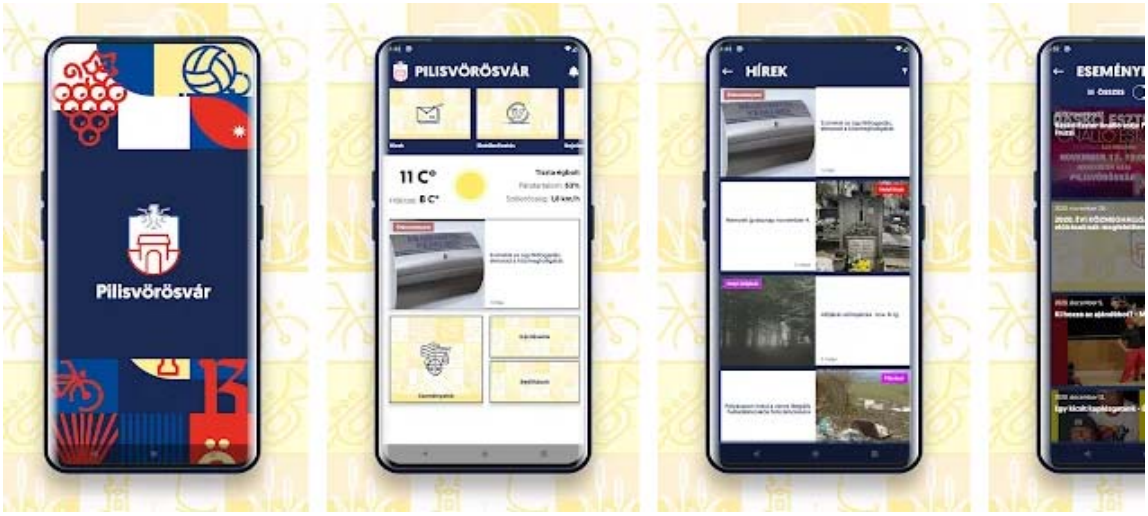
Kiszolgáló város (KV)

A kiszolgáló (optimális területhasználatú) város stratégiai szempontjai:
- hálózatokba szervezett városi fizikai infrastruktúra
- megfelelő (közmű)szolgáltatási mix
- élhető módon beépített és megszervezett város
- komplex, minden szereplőt kiszolgáló funkciók
- térségi szervező szerep és funkciók
- minimális környezetterheléssel működő város

Pilisvörösvár esetében a fenti tervezési dimenziók általánosan jelen vannak, de a „zöldülő város" a legerősebb, hiszen a jövőkép is azt mondja: Pilisvörösvár a saját értékeiből építkező (mint önfenntartásra törekvő) kertvárosias (mint magas zöldfelületi arányú) kisváros. Pilisvörösvár egyik horizontális célja az önfenntartásra való törekvés, mely az energiafüggetlen, „zöldülő város" tervezési dimenzióval teljes mértékben összecseng.

A város arculata a környező természeti közeghez igazodik, jellemző a nagyarányú zöldfelületek jelenléte, a városüzemeltetés és a lakosság gondos keze munkáját mutatják a virágágyások.

Pilisvörösvár már elindult a „digitális város" irányába, a város már ma is rendelkezik saját applikációval, melyen nyomon lehet követni a város legfontosabb történéseit, problémát lehet bejelenteni, elérhető az önkormányzati TV adása. Az applikáció bővítésével szemléletformáló kampányok indíthatóak, amelyen keresztül a lakossági igényeknek megfelelő applikációs funkciókat vezethet még a város. A III.1. fejezetben, a célok elérését támogató programok esetében, valamint a 3. mellékletben minden projektelem esetében is bemutatásra kerülnek az érintett dimenziók.

Pilisvörösvár applikáció (forrás: https://play.google.com/store/apps)

Pilisvörösvár (forrás: saját készítésű fénykép)

III.1. FEJLESZTÉSI STRATÉGIA

A fejlesztési stratégia a koncepcióban meghatározott hosszú távú jövőkép, átfogó célok és az ahhoz kapcsolódó részcélokon alapszik. A fejlesztési stratégia középtávra szól és a részcélokhoz tartozó programokat, programcsomagokat és a konkrét projektelemeket (intézkedéseket, beavatkozásokat) mutatja be.[7]

Á1/ A KÖZÖSSÉGI KOHÉZIÓ FOLYAMATOS ERŐSÍTÉSE, A HELYI KULTÚRA, A NEMZETISÉGI IDENTITÁS MEGŐRZÉSE ÉS TOVÁBBADÁSA

R1/ IDENTITÁSTUDAT ERŐSÍTÉSE, ÖSSZETARTOZÁS ERŐSÍTÉSE

Az ITS elkészítése során érdemes látni, hogy a stratégiában szereplő programelemek pont azért és úgy kerülnek bele a helyi stratégiába, hogy azok minél jobban tudják célozni a helyi közösség céljait, érdekeit. Egyúttal a helyi közösségre úgy tekint az önkormányzat, mint akik aktív szereplőként is megjelenhetnek az ITS-ben szereplő programelemek tervezésében, vagy akár megvalósításában. A leírtakból is jól látszik, hogy a helyi közösség sokkal több, mint a helyben élők összessége, megfelelő összetartás és szervezettség mellett erőforrásként lehet tekinteni a közösségre. A helyi közösség ereje, ami képes megtartani és megőrizni a Pilisvörösvárra jellemző tradíciókat és azokat élő hagyományként átörökíteni a jövő nemzedéke számára. A közösségi erőforrások használata hatékonyan tud hozzájárulni a település népesség és gazdasági megtartóerejének növeléséhez. A helyi közösség megszervezésében nagy szerepe van az Önkormányzatnak, de az is fontos, hogy terepet kapjanak az alulról jövő közösségi kezdeményezések, amik a fejlesztések iránti elköteleződést tudják segíteni.

R1.P1. Közösségi rekreációs lehetőségek, rendezvények

A kapcsolatteremtés településen belül sok esetben spontán módon is megtörténik, de az Önkormányzatnak is van feladata abban, hogy kellő tájékoztatással szolgáljon a települési történésekről, eseményekről. A programelemek kialakítása során a legfontosabb szempont az volt, hogy a lakossági tájékoztatás mindenki számára elérhető legyen, minden korosztályt meg tudjon célozni. A kommunikációs csatornák közül, a hagyományosnak tekinthető nyomtatott forma mellett (Vörösvári Újság, városi hirdetők) egyre nagyobb hangsúlyt kap a digitális, online csatornák használata (Pilisvörösvár applikáció, városi honlap, facebook oldal). Ezeknek nagy előnye, hogy gyors, közvetlen, interaktív kapcsolódást tesz lehetővé az Önkormányzat és a lakosok között. A digitális technológiák használata nem csak a tájékoztatást tudja megkönnyebbíteni, hanem rengeteg más funkcióval ki tudja szolgálni a helyi lakosság igényeit. (pl.: hiba bejelentés, okos térkép stb.). A jövőben az a cél, hogy minél jobban ki tudja használni az Önkormányzat a digitális alkalmazásokban rejlő potenciákat.

A városi életminőség egyik fontos meghatározója, hogy a lakosoknak milyen lehetőségük van szabadidejük tartalmas eltöltésére. Ez magába foglalja a művelődés, sport-rekreáció területet. Pilisvörösváron számos nagysikerű, immár hagyományosnak tekinthető (pl.: Vörösvári napok, Szüreti felvonulás és bál) városi esemény kerül megrendezésre, amik esetében cél a mostani színvonal megőrzése. A kultúra fontos identitásképző szereppel is rendelkezik. Pilisvörösvár büszke sváb gyökereire, így nagy hangsúlyt kapnak a hagyományőrző tevékenységek, események (pl.: Farsangi sváb bál, Sváb Sarok hagyományőrző eseményei). A településnek abban van feladata, hogy minél inkább élő tradícióőrzés történjen, a helyi identitás részét képező hagyományok átadásra kerüljön a felnövő generációk számára is. A helyi kulturális élet szervezésében központi szerepet játszik a Művészetek Háza. A közösségi ház célkitűzése, hogy a település és a térség környezeti, szellemi, művészeti értékeit feltárja, helyet adjon városi rendezvényeknek és befogadóhelyként lehetőséget teremtsen a helyi alkotók, és közösségi események számára. A közösségi háznak arra kell törekedni, hogy minél hatékonyabban tudja megszólítani a helyi közösséget és minél inkább nyisson a fiatalok felé, valamint, hogy a város regionális rendezvények központjává váljon.

Az önkormányzat a rendelkezésre álló eszközeivel szeretné elérni, hogy a mozgás, a sport a helyi lakosság szabadidő eltöltésének szerves részévé váljon. Az elkövetkező időszak 2 kulcsprojekt is megvalósulni látszik Pilisvörösváron. Hosszú tervezést követően 2021-ben megindultak a városi

[7] A TFK is mutat be programokat, melyekre jelen stratégia épít ugyan, de a programlista frissítésre, pontosításra kerül jelen ITS-ben. A frissítés azért vált szükségessé, hogy az ITS tervezésekor feltárt részletes projektelemek kapcsolódhassanak a programokhoz.

uszodával kapcsolatos építkezések, és várhatóan 2022-ben átadásra is fog kerülni. Hosszú távon az uszoda bővítése tervezett, ennek előkészítése zajlik: telekcserékkel igyekszik az önkormányzat az ehhez szükséges területet biztosítani. Az uszoda területe mellett az önkormányzati elképzelések szerint egy multifunkcionális sportcsarnok is felépül. Szintén területcserékkel érte el az önkormányzat a sportcsarnok létesítéséhez szükséges terület biztosítását, mely 2020-ban le is zajlott. A sportcsarnok létesítésére vonatkozó döntések megszülettek, jelenleg a pályázati támogatás elbírálása történik. Mindkét fejlesztés azt célozza, hogy a helyi lakosok komfort érzete növekedjen a helyben elérhető rekreációs- és sport funkciók bővülése okán. Nem mellesleg a tervezett két létesítmény járási szinten is hiánypótló. Természetesen a helyi sport és rekreációs lehetőségek nem merülnek ki a két kulcsprojekt megvalósításával, hiszen számos más fejlesztési elképzelése van még az Önkormányzatnak. Folyamatosan fognak megvalósulni egészségmegőrzés, sportolás fontosságára felhívó események. A lehetőségeihez képest az Önkormányzat támogatni kíván minden olyan egyesületet, ami a helyi lakosok számára nyújt sportolási lehetőséget. A mai kor kihívásainak megfelelően fontos, hogy Pilisvörösváron is elérhetőek legyenek aktív kikapcsolódást segítő helyszínek (pl.: workout park, futókör, szabadtéri színpad stb.), ahol minden korosztály megtalálja a számára komfortos lehetőségeket. Hasonlóan fontos azoknak a helyszíneknek a folyamatos karbantartása, illetve új helyszínek kialakítása, ahol a helyi lakosoknak lehetőségük van passzív kikapcsolódásra, pihenésre (pl.: játszótér felújítás, Tündérkert, ifjúsági park létesítés stb.)

A helyi közösség erejének egyik fokmérője, hogy mennyi olyan helyben élő lakos van, akik saját szabadidejéből, energiájából hajlandó áldozni a település, lakókörnyezete javítása érdekébe. A közösség aktivizmus egyrészt jelzi az elköteleződést Pilisvörösvár jövőjének alakítása iránt, másrészt a közösségi akciók minden esetben a fenntarthatóságot célozzák, hiszen olyan cselekmények valósulnak meg, amivel közvetlenül a saját lakókörnyezetük állapotát tudják alakítani, jobbítani. A közösségi akciók, olyan események, amik nem feltétlenül hatalmas anyagi ráfordításokat igényelnek, hanem hogy biztosítva legyenek a megszervezett események háttérfeltételei (pl.: szemétszedési akció, termelői piac stb).

R1.P2. Közösségi tervezés, közösségi megvalósítás, támogató környezet

A települési fejlesztések megtervezése során számos gazdasági, pénzügyi, jogi, technikai szempontot kell figyelembe venni, de a legfontosabb, hogy a helyi lakosok igényeivel összhangban történjenek a fejlesztések. Hogy ennek a célnak minél inkább meg tudjon felelni az Önkormányzat, szükséges megtalálni azokat a lehetőségeket, amin keresztül becsatornázhatóak a közösségi igények. Ennek igen széles skálája képzelhető el. Az elkövetkező időszak fejlesztéseiről folyamatosan tájékoztatja az Önkormányzat a helyi lakosságot, de számítanak a helyi közösség aktív közreműködésére. Ennek terepe lehet a lakosságtól érkező fejlesztési ötletek összegyűjtése, de adott fejlesztések megtervezésében, vagy akár megvalósításában is szerepet kaphatnak a helyi közösség szereplői. Az Önkormányzat ki fog dolgozni egy participációs protokollt, aminek keretében rendezésre kerül, hogy milyen formában és keretek között lehetséges a helyi közösség bevonása a településfejlesztési folyamatokba. Az önkormányzat ettől a lépéstől azt várja, hogy növekszik a helyi közösség elköteleződése a fejlesztések iránt, illetve csökkenthetők az érdekellentétekből származó fejlesztéseket körülvevő konfliktusos helyzetek.

R1.P3. Sváb hagyományok ápolása, helyi identitást növelő tevékenység

Pilisvörösvár esetében nagy jelentősége van a sváb gyökereknek. Ezek ápolása, megtartása, bemutatása, a hagyományok megőrzése a közösségi összetartozás szempontjából kiemelt fontossággal bír. A helyi sváb hagyományőrzés legfontosabb központja a Sváb Sarok, amit a Német Nemzetiségi Önkormányzat üzemeltet majd a Városi Önkormányzat támogatásával. Az önkormányzat 2020. szeptember elsején adta át a helyiséget, a „Sarok" megvalósítása zajlik. Az épületen belül közösségi tér kerül kialakításra, amely nemzetiségi, hagyományőrző programoknak ad otthont. A beruházás segítségével különféle nemzetiségi kiállítások, gasztronómiai-, közösségi programok valósulhatnak meg. A célkitűzések között fontos szempont, hogy a sváb hagyományok átörökíthetők legyenek a fiatal generáció számára is.

A hagyományőrzés lehetőséget teremt a generációk közötti kötelék erősítésére, illetve hozzájárul a vörösvári identitás erősítéséhez. A hagyományőrző tevékenység fontos terepe még a tájház, az ott fellelhető helytörténeti gyűjtemény, a „Lahmkruam" Helytörténeti Emlékpark, a Bányász emlékpark, a Bányász emlékszoba. A hagyományőrzés azonban nem alapulhat csupán a múlt bemutatásán, fontos, hogy élő hagyományápolás történjen, átélhető módon kerüljön átadásra a múlt értékei. Ennek érdekében az Önkormányzat lehetőségeihez képest támogat minden olyan helyi kezdeményezést, ami ennek a célnak megfelel (pl.: hagyományőrző séták, koncert, táncház stb.)

R1.P4. Civil szervezetek munkájának elősegítése

Pilisvörösvár közösségi önszerveződéséről jó visszajelzést adnak a helyben működő civil szervezetek. Elmondható, hogy a helyi civil szervezetek jelentős lakossági bázissal tudnak működni. A jövőt tekintve fontos, hogy a civil szervezetek tovább tudjanak erősödni és tevékenységükkel hozzájáruljanak Pilisvörösvár fejlődéséhez. A helyi civil bázis elsősorban a helyi közélet szervezésében tud fontos szerepet játszani. A civil szervezetek tevékenységein keresztül sok esetben hatékonyabban tudnak megvalósulni az ITS-ben is megfogalmazott közösségi és kulturális célok. Az Önkormányzat lehetőségeihez képest segíteni kívánja a helyben működő civil szervezeteket. Kiemelt figyelmet kapnak az ifjúsági- és idősügyekkel foglalkozó szervezetek, a hagyományőrzési tevékenységet folytató, illetve a zöld és egészség-megőrzési, kulturális és sport témákkal foglalkozó szervezetek.

Az együttműködés erősítése településen belül fontos szempont. A megfelelő fejlesztések kiválasztásához a lakosság bevonására, részvételére is szükség van, ennek érdekében érdemes a helyi civil szervezetekkel való ilyen jellegű kapcsolattartás ápolása, közbenjárásuk igénybevétele.

A cél elérését támogató programok	*Kapcsolódó projektelemek (érintett dimenziók)*	
R1.P1. Közösségi rekreációs lehetőségek, rendezvények (MV, ZV, DV)	R1.P1.E1. A lakosság folyamatos tájékoztatása (DV, MV, ZV)	R1.P1.E1/1. honlap (bővítése, fejlesztése) R1.P1.E1/2. újság (bővítése, fejlesztése) R1.P1.E1/3. személyes találkozások, beszélgetés (fórumok) R1.P1.E1/4. városi applikáció (bővítése, fejlesztése) R1.P1.E1/5. okos utcabútorok, tájékoztató elemek alkalmazása R1.P1.E1/6. lakosság edukálása, környezeti nevelés a közösség számára (környezetvédelem, -tudatosság, energiahatékonyság) R1.P1.E1/7. támogató hivatali környezet
	R1.P1.E2. Rendezvények biztosítása (MV)	R1.P1.E2/1. kulturális rendezvények R1.P1.E2/2. szociális, támogató rendezvények (ruha-, játék-adománygyűjtés) R1.P1.E2/3. rendezvénytér kialakítása, szabadtéri színpad R1.P1.E2/4. piactér korszerűsítése, napi funkcióváltás lehetőségének biztosítása R1.P1.E2/5. szezonális fesztiválok szervezése (pl. Adventi vásár, Vörösvár napok, Pilis fesztivál) R1.P1.E2/6. szemétszedés R1.P1.E2/7. civilek, egyesületek napja R1.P1.E2/8. Platz piac népszerűsítése, fejlesztése
	R1.P1.E3. A lakossági rekreáció helyszíneinek fejlesztése (MV, ZV, DV)	R1.P1.E3/1. sportolási lehetőségek bővítése (futókör javítása, építése, felnőtt játszótér, aktív park, gyerek kalandpark létrehozása) R1.P1.E3/2. meglévő sportpályák nagyobb hasznosítása, megújítása R1.P1.E3/3 parkok kialakítása, fejlesztése, zöldfelületek megfelelő hasznosítása, tanösvény kialakítása R1.P1.E3/4. közösségi terek létesítése, rendezése, közterületek közösségi térré való fejlesztése R1.P1.E3/5. Közösségi Ökokert, Tündérkert létrehozása R1.P1.E3/6. „Ifjúsági park” létrehozása R1.P1.E3/7. Balatonfenyvesi tábor felújítása, minőségének javítása R1.P1.E3/8. felhagyott bányaterületek felhasználása rekreációs célokra R1.P1.E3/9. multifunkciós zöldterületek kialakítása

		R1.P1.E3/10. természeti területek sétaútvonalainak fejlesztése R1.P1.E3/11. KSK terület egybefüggőségének növelése R1.P1.E3/12. Pumptrack pálya létrehozása
R1.P2. Közösségi tervezés, közösségi megvalósítás, támogató környezet (ZV, MV, PV)	R1.P2.E1. Fejlesztésekben való közösségi részvétel, valóságos partnerség (MV)	R1.P2.E1/1. lakossági „ötletbörze” R1.P2.E1/2. közösségi tervezési fórumok R1.P2.E1/3. civil szervezetekkel, egyesületekkel való együttműködés
	R1.P2.E2. Helyi erőforrás használata (ZV, MV, PV)	R1.P2.E2/1. helyi szereplők „összekapcsolása” R1.P2.E2/2. helyiekkel való kiviteleztetés, megvalósítás R1.P2.E2/3. helyiek fejlesztésekbe történő részvételéért kedvezmények biztosítása R1.P2.E2/4. helyi „kultúrkártya”, helyi „diák-kultúrkártya” bevezetése
R1.P3. Sváb hagyományok ápolása, helyi identitást növelő tevékenység (MV, PV)	R1.P3.E1. A múlt, a jelen és a jövő bemutatása (MV, PV)	R1.P3.E1/1. hagyományőrző programok szervezése R1.P3.E1/2. kulturális intézmények fejlesztése (pl. „Sváb Sarok”, „Bányász-szoba”, Művészetek Háza, Tájház) R1.P3.E1/3. modern médiaarzenál használata a hagyományok ismertetésére, programok szervezésére R1.P3.E1/4. városi eseményeken a német nemzetiségi információk kiemelt megjelenítése
	R1.P3.E2. A helyi hagyományok oktatásba, nevelésbe való bevonása (MV)	R1.P3.E2/1. helyi turisztikai potenciál növelése R1.P3.E2/2. kulturális intézmények és az oktatási létesítmények együttműködése R1.P3.E2/3. kirándulások szervezése
R1.P4. Civil szervezetek munkájának elősegítése (MV)	R1.P4.E1. Civil szervezetek munkájának elősegítése (MV)	R1.P4.E1/1. hagyományőrzéssel foglalkozó civil szervezetek támogatása R1.P2.E1/2. egyesületek, civil szervezetek közötti együttműködés szorgalmazása, „összekapcsolása” R1.P2.E1/3. civil kezdeményezések támogatása

R2/ EGÉSZSÉGÜGY, SZOCIÁLIS ELLÁTÁS ERŐSÍTÉSE

Pilisvörösvár jövője, népességmegtartása szempontjából kiemelt helyet foglal el a településen elérhető egészségügyi és szociális szolgáltatások elérhetőségének szélesítése. Ez a fejlesztési irány, jól illeszkedik az Önkormányzat azon elképzeléséhez, hogy a helyi lakosok számára minél több szolgáltatás elérhető legyen a településen, ezzel is csökkentve a főváros irányába a függőséget, illetve, hogy erősíteni kell a járásközponti szerepkört. Természetesen nem elegendő önmagában a kapacitások emelése, hanem ezzel párhuzamosan a humánszolgáltatások minőségi fejlesztése is hangsúlyt kell helyezni. A fejlesztések esetében fontos szempont az esélyegyenlőség biztosítása, hogy a településen elérhető élők rászoruló lakosok ne maradjanak ellátatlanul.

R2.P1. Szociális ellátás fejlesztése

A helyi szociális ellátórendszer központi intézménye a Napos Oldal Szociális Központ, ami Pilisvörösvár integrált (Étkeztetés, Házi segítségnyújtás, Idősek nappali intézménye, Fogyatékkal élők nappali intézménye, Családsegítés, Gyermekjóléti szolgáltatás, Otthonápolási szolgálat) szociális intézménye, de járási ellátási jelentőséggel is bír. A település szociális intézményeiben magas színvonalú szakmai tevékenység folyik. Mindezek mellett is szükséges a szociális ellátórendszer személyi és tárgyi feltételeinek javítása, illetve infrastrukturális fejlesztése, bővítése. Szolgáltatásfejlesztés szempontjából a cél, hogy minél inkább célzott szolgáltatás nyújtást tudjon adni a helyi szociális ellátórendszer. Ennek előfeltétele, olyan szolgáltatástervezés kialakítása, ami a helyi szociális viszonyok pontos ismeretén alapszik. Fontos a helyi ellátórendszerben érintett szervezetek közötti szakmai koordináció intézményesítése, ami szintén az ellátások hatékonyságát

tudja növelni. Infrastrukturális fejlesztések tekintetében az Önkormányzat tervei között szerepel a meglévő bölcsődei kapacitás emelése, a Balatonfenyvesi tábor és a Napos Oldal intézményének felújítása.

R2.P2. Egészséges társadalom

Az egészségügy területén alapvetésnek számít, hogy az alapellátáshoz és járóbeteg-szakellátáshoz történő hozzáférés mindenki számára elérhető legyen. Az Önkormányzat folyamatosan azon dolgozik, hogy a helyben élők számára minél több egészségügyi szolgáltatás legyen elérhető, minél jobb színvonalon. Az elmúlt években egyre nagyobb problémát jelentett a háziorvosi rendelők szűkös kapacitása. Folyamatban van harmadik rendelő kialakítása, ami megoldást fog jelenteni erre a problémára. A tervek között szerepel a városi szakrendelő ütemezett fejlesztése. Ezt magába foglalja a szakrendelő orvostechnológiai eszközparkjának folyamatos karbantartását, bővítését, a szükséges infrastrukturális fejlesztések meglépését. A helyi igényeknek megfelelően, és a járási közfunkció ellátáshoz igazodva az önkormányzat tervei között szerepelnek szolgáltatás fejlesztések. Ennek terepe lehet egy nappali fektető kialakítása (infúziós kezelések helyben megoldhatnak legyenek), 0-24 órás sürgősségi ellátás bevezetésének támogatása, illetve a helyben elérhető egészségügyi szakrendelések bővítése.

Az elmúlt időszak COVID járványa különös tekintettel fókuszba helyezte az egészségmegőrzés fontosságát. Az Önkormányzatnak feladata a település lakosainak testi- és szellemi egészségmegőrzése, amihez közvetlenül kapcsolódik az egészségtudatos szemlélet kialakítása, támogatása. Ebben a munkában szerepet kell, hogy kapjanak a helyi civil szervezetek, sportegyesületek, de az önkormányzat maga is szervez, illetve támogatni kíván olyan eseményeket, melyek fókuszában egészségtudatos szemlélet áll. Ezen alkalmak jó lehetőséget kínálnak az ismeretek átadására, jó példák bemutatására. Az egészségmegőrzés másik fontos területe a prevenció. Immár hagyományosnak tekinthető a Pilisvörösváron megrendezésre kerülő egészségnapok, aminek folytatása mellett elkötelezett az Önkormányzat. Ennek keretében lehetőség van egészségügyi szűrőprogramok szervezése, illetve lehetőséget teremt a prevenciós tevékenység szélesebb rétegekhez való eljuttatására.

A cél elérését támogató programok	*Kapcsolódó projektelemek (érintett dimenziók)*	
R2.P1. Szociális ellátás fejlesztése	R2.P1.E1. Szociális ellátás, gondozás javítása (KV)	R2. P1.E1/1. bölcsőde férőhely-bővítése, fejlesztésre szoruló kisgyermekek megsegítésére is alkalmas, új bölcsőde építése R2. P1.E1/2. speciális ellátást igénylők gondozásának fejlesztése R2. P1.E1/3. rászorulók, gyermekek étkeztetése R2. P1.E1/4. rászorulók, gyermekek rendszeres üdültetése R2.P1.E1/5. utalvány, csomag az idősek számára R2.P1.E1/6. babacsomag, születéstámogatás R2.P1.E1/7. rászoruló gyermekek továbbtanulásának támogatása
R2.P2. Egészséges társadalom	R2.P2.E1. Egészségügyi ellátás javítása (KV)	R2.P2.E1/1. szakorvosi rendelő fejlesztése, elérhető vizsgálatok körének bővítése R2.P2.E1/2. fekvőbeteg-ellátás fejlesztése, egy napos fektető létrehozása R2.P2.E1/3. orvosi ügyelet átalakítása, 0-24 órás sürgősségi ellátás bevezetése R2.P2.E1/4. helyben elérhető egészségügyi szakrendelések körének bővítése R2.P2.E1/5. védőnői hálózat fejlesztése
	R2.P2.E2. Prevenciós megmozdulások (DV, KV)	R2.P2.E2/1. egészség-megőrzési, sportrendezvények R2.P2.E2/2. egészséges táplálkozás népszerűsítése R2.P2.E2/3. egészséges lakókörnyezet népszerűsítése

R3/ FIATALOK ITTHON TARTÁSA

Budapest közelsége a település népesség megtartása szempontjából kettős. Egyrészt sok esetben érvényesül a főváros elszívó hatása, ami leginkább a fiatalokat érinti. Más szemléleti felfogásban, úgy lehet erre tekinteni, hogy Budapest gyors elérhetősége számos praktikus előnnyel jár és amennyiben Pilisvörösváron adottak a fiatalok számára kedvező lehetőségek, úgy kevésbé érvényesülhet az elköltözés dinamikája. Az Önkormányzat kiemelten kíván foglalkozni ezzel a területtel, hogy olyan jövőképet tudjon biztosítani a helyi fiatalok számára, amik a helyben maradást ösztönzik. Ez egy többlépcsős feladat, aminek kezdeti fázisa, hogy kialakuljanak azok a csatornák, amin keresztül figyelembe lehet venni a fiatal családok, gyermekeik és a helyben élő fiatal felnőttek igényét elvárásait a helyben elérhető szolgáltatások kapcsán. Másik oldalról fontos, hogy folyamatos megerősítést kapjanak a fiatalok, hogy Pilisvörösvárhoz tartozni, itt élni jó és egyúttal tudjanak felelősséget vállalni lakóhelyük iránt.

R3.P1. Kulturális élet felpezsdítése

Fontos tudni, hogy amikor a fiatalok igényeiről van szó, akkor nagyon heterogén csoporttal kapcsolatban kell elképzeléseket megfogalmazni, őket célzó konkrét fejlesztéseket megtervezni. Teljesen más igények merülnek fel egy fiatal családnál és egy kamasz gyereknél, de ez a heterogenitás korosztályon belül is megfigyelhető. Az elsődleges cél tehát a nyitottság, és a célcsoport felől jövő ötletek befogadása. A fiatal gyermekek számára biztosítani kell, hogy szervezett keretek között tudják szabadidejüket értelmesen eltölteni. Ennek terepe lehet például különféle sporttevékenység biztosítása, művészeti programok szervezése. Az Önkormányzat kiemelten kívánja segíteni azokat az intézményeket, amik programjaikkal meg tudják szólítani a fiatalokat (pl.: Cziffra György Alapfokú Művészetoktatási Iskola, Művészetek Háza, Könyvtár). A fiatal, gyermekes családok számára elsődleges, hogy biztosítva legyenek a biztonságos gyereknevelés feltételei. Ennek természetesen vannak közszolgáltatás funkcionális feltételei, de hasonlóan fontos, hogy komfortosan érezzék magukat ezek a családok a településen. Az Önkormányzat fontosnak tartja a családbarát események szervezését, játszóterek folyamatos megújítását. Sok esetben nem is feltétlenül fejlesztések, vagy események szervezését kell felvállalni az Önkormányzatnak, hiszen ugyanilyen fontos, hogy lehetőség legyen a helyi fiatalok önszerveződésére, és ennek csak a keretfeltételeit kell biztosítania az Önkormányzatnak.

R3.P2. Oktatás magas minőségének megőrzése

Az iskolák fenntartása nem városi kompetencia, de az Önkormányzat lehetőségeihez képest támogatni kívánja a Tankerületet az iskolák épületének fejlesztésében, állagmegóvásában. Meg kell vizsgálni, hogy az iskolákhoz kapcsolódó sport-infrastruktúra elemek hogyan szolgálhatják aktívabban a település sportéletet.

Különféle társadalmi, szociális, családi okok miatt mindig lesznek olyanok, akik az oktatási rendszeren belül lemaradásban vannak kortársaikhoz képest. Ez a lemaradás fiatal korban még viszonylag kis befektetés mellett, hatékonyan csökkenthető. Az Önkormányzat támogatja az iskoláskorú gyermekekre kifejlesztett, felzárkóztatásukat segítő szakmai programok létrejöttét. Az Önkormányzat bővíteni kívánja a helyben elérhető, kompetenciákat növelő képzési lehetőségeket, főként nyelvi és informatikai képzéseken keresztül, de lehetőséget lát diákmunka megszervezésére, amibe a helyi foglalkoztatókat lehet bevonni. Az Önkormányzat a helyi igényekre reagálva keresi annak lehetőségét, hogyan lehetne a szakoktatást visszahozni Pilisvörösvárra. Ennek intézmény, háttér-infrastruktúra lehetőségeinek felmérése az elsődleges cél, majd ezt követően lehet megkezdeni a szükséges egyeztetéseket.

A város fontosnak tartja a fenntarthatóságot és az arra való nevelést is, melynek kiváló színterei lehetnek az oktatási intézmények. A diákok korához illően már óvodában érdemes elkezdeni az ilyen oktatást oly módon, hogy a gyermeke ismeretei a különböző intézményekbe kerülve egymásra épüljenek. Ezért az Önkormányzat szeretne olyan környezeti nevelési stratégiát kialakítani, mely megfelelően segíti a gyerekeket a környezettudatos magatartás kialakításában.

A cél elérését támogató programok	*Kapcsolódó projektelemek (érintett dimenziók)*	
R3.P1. Kulturális élet felpezsdítése	R3.P1.E1. Szórakozási lehetőség biztosítása különböző	R3.P1.E1/1. szabadtéri művészeti ágak bevonása, használata R3.P1.E1/2. részvétel, szervezési szerepvállalás a környék közös (regionális) rendezvényeiben R3.P1.E1/3. kiállítások interaktivitásának biztosítása

	korosztályok számára (MV)	R3.P1.E1/4. zenei programok bővítése (több műfajt átfogó integrált programok) R3.P1.E1/5. szabadidőközpont és környezete, szabadtéri színpad R3.P1.E1/6. klubhelyiségek kialakítása R3.P1.E1/7. jégpálya felállítása, működtetése, programokkal való színesítése
	R3.P1.E2. Családbarát lehetőségek biztosítása (MV)	R3.P1. E2/1. játszóterek különböző korosztályoknak R3.P1. E2/2. családbarát rendezvények szervezése R3.P1. E2/3. nyilvános toalett a játszótereknél, parkoknál
R3.P2. Oktatási és egyéb lehetőségek biztosítása	R3.P2.E1. Oktatás utáni, oktatást segítő foglalkozások körének bővítése (MV, ZV)	R3.P2.E1/1. sportolási lehetőségek biztosítása R3.P2.E1/2. az „életre nevelés” szemléletének bevonása az oktatásba R3.P2. E1/4. koragyermekkori környezeti nevelés (a helyi oktatási intézmények diákjainak bevonása a környezetvédelmi megvalósításba) R3.P2. E1/5. gyermekek élményszerű, cselekedtető tapasztalatszerzésének támogatása R3.P2. E1/6. a környezetvédelem elsajátításához kapcsolódó eszközök beszerzése (pl. vizsgálódásra alkalmas eszközök, nagyító, bogárgyűjtő, távcső, természettudományos eszközök stb.)
	R3.P2.E2. Szakoktatás visszahozása (MV)	R3.P2.E2/1. helyiség, intézmény, háttér-infrastruktúra biztosítása R3.P2.E2/2. együttműködés a helyi vállalkozókkal, kereslet felmérése R3.P2.E2/3. diákmunka lehetőségeinek bővítése R3.P2.E2/4. fenntartható vállalkozások kialakításának oktatása a településen

Á2/ A HELYI GAZDASÁG ÉLÉNKÍTÉSE, HELYI MUNKALEHETŐSÉGEK BIZTOSÍTÁSA

A gazdasági fejlesztések két alapvető megközelítésben tervezhetők. Az első megközelítésben a hiányzó erőforrások kívülről kerülnek pótlásra, vagyis befektetőket telepítünk le, vagy támogatásokkal ösztönözzük a fejlesztéseket. A második esetben az a törekvés dominál, hogy a település saját erőforrásaira építve, az erőforrásokat hatékonyabbá téve a helyi szereplők kerülnek „inspirálásra”. A lakosság szükségleteit jellemzően a helyi vállalkozások szolgálják ki.[8] Pilisvörösvár az önfenntartásra általánosan törekszik, a lakosságának szükségleteit kívánja kielégíteni.

R4/ HELYI KIS ÉS KÖZEPES VÁLLALKOZÁSOK TÁMOGATÁSA

Pilisvörösvár gazdaságstratégiai értelemben akkor jár el helyesen, ha egyrészt igyekszik az elhelyezkedéséből adódó előnyöket minél inkább kihasználni, illetve minél erőteljesebben építkezik a helyi erőforrásokra. A helyi gazdaságnak mindenképpen stabil alapokon kell nyugodnia a kiszámítható fejlődés érdekében. A stabilitás elérésének fontos feltétele, hogy a lehetőségekhez képest Pilisvörösvár mérsékelni tudja a külső gazdasági körülményeknek való kitettséget és prosperáló helyi gazdasági környezet tudjon teremteni. Ennek érdekében szükséges minél inkább diverzifikálni a helyi gazdaságot, a helyi szereplőkkel aktív párbeszédet folytatni, innovatív gazdasági megoldásokat alkalmazni.

A gazdasági vállalkozások támogatása közvetetten munkahelyteremtéssel is jár, ami az aktív korú népesség jelentős mértékű ingázása miatt különösen fontos. Helyi munkalehetőségek közül legnagyobb arányban a felsőfokú végzettséggel rendelkezők számára munkát biztosító munkahelyek hiányoznak. Ezek megtelepedését a továbbiakban kiemelten kell támogatni. A helyi szakképzés

[8] A megközelítések alapját a Területfejlesztési füzetek (2) – Helyi gazdaságfejlesztés, Ötletadó megoldások, jó gyakorlatok c. kötet adja.

beindításával a Pilisvörösváron hagyományos (építőiparhoz köthető) ágazatok újra nagyobb teret nyerhetnek.

R4.P1. Helyi vállalkozások támogatása

Pilisvörösvár gazdaságát a széles vállalkozói réteg helyezi szilárd alapokra, melyet túlnyomó részt helyi kis és közepes vállalkozások alkotnak. Ezek nagy része a hagyományosan Vörösváron kialakult szakmákból tevődik össze, amilyen pl. a helyi nyersanyagot feldolgozó műkőkészítés-kőfaragás, a bútorkészítés és asztalosság, illetve az autószerelés. Ezen kívül az egyéb szolgáltató, valamint kereskedelmi szektor is jelentős szerepet tölt be a város gazdaságában. Támogatásuk ezért a továbbiakban is rendkívüli fontossággal bír egyrészt gazdasági szempontból, másfelől munkalehetőségek tekintetében. Emellett elmondható, hogy szolgáltató tevékenységükkel közvetetten szolgálják a város lakóinak kényelmét, azaz erősítik a népességmegtartó képességet.

A Pilisvörösvári Önkormányzat helyi gazdaságpolitikájában központi szerepet játszik a helyi vállalkozások támogatása. Ezekben a vállalkozásokban rejlő potenciál mutatja meg, hogy a helyi közösség milyen gazdasági erőt tud felmutatni és ez az a gazdasági alap, amire a település mindig tud támaszkodni. Amennyiben a helyi vállalkozások erősek, bővülni tudnak, úgy a település is biztos fejlődési pályán tud maradni. Felmerül a kérdés, hogy milyen mozgástere van az Önkormányzatnak a helyi vállalkozások támogatásában. Pilisvörösváron erre az a válasz, hogy az Önkormányzatnak aktív szerepet kell vállalnia, hiszen ez a közösségi érdek.

Általánosságban fontos, hogy az önkormányzat gazdaságpolitikai célkitűzései, preferenciái és tényleges lépései megismerhetőek legyenek a helyi közösség számára, tehát transzparens gazdaságpolitikára van szükség. A gazdasági élet szereplői között szoros egymásrautaltság van és ebben a láncolatban az Önkormányzatnak leginkább ösztönző, támogató, szervező szerepe van. A mai kor már sok lehetőséget kínál a kapcsolattartásra a helyi gazdasági szereplőkkel. Fontosak a személyes részvételen alapuló események (pl. vállalkozói fórumok) ahol egyrészt az Önkormányzat tudja közvetíteni a vállalkozói célcsoport felé gazdasági céljait és támogatási lehetőségeit, de ugyanilyen fontos, hogy legyen terepe a helyi vállalkozók közötti párbeszédnek, kapcsolódási pontok megtalálásának. A hagyományos médiák közül a helyi újság jelenti a legnagyobb nyilvánosságot, amin keresztül lehetőség van gazdasági tevékenységek propagálására, vagy éppen álláshirdetések megjelentetésére. A modern kor kihívásainak megfelelően egyre nagyobb teret kell kapni a digitális csatornáknak. A tervek között szerepel egy direkt a helyi vállalkozókat megszólító digitális platform létrehozása, ahol helyet kaphat pl.: online vállalkozói kataszter, vállalkozókat segítő online tudástár, pályázati lehetőségek listázása stb. A helyi szereplők megjelenésének fontos színtere a különféle városi események, programok, amiken priorizált szempont, hogy minél jelentősebb szerepet kapjanak a helyi vállalkozók, legyen szó lebonyolításról vagy éppen a rendezvényen történő megjelenésről.

Az Önkormányzat látva a helyi gazdasági élet szereplőit fontosnak gondolja a hálózati gondolkodás megteremtését. A helyi összefogások tovább erősítik az egyes vállalkozások teljesítőképességét nagyobb teret engednek a fejlődésnek. Az Önkormányzatnak abban van szerepe, hogy ösztönözze és teret adjon a helyi vállalkozók egymásra találásának, hogy közös érdekek mentén tudjanak szerveződni. Ezen a területen a legnagyobb lehetőség a helyi kisiparosok, helyi termelők összeszervezésében van. A gyakorlati példák azt mutatják, hogy egyre nagyobb igény van, a helyi megbízható és minőségi termékek elérésre. Az Önkormányzat támogat minden olyan kezdeményezést (pl.: „földről az asztalra” akció, helyi termékek boltja stb.), ami arra az elvre épít, hogyan lehet a helyben előállított termékeket helyben értékesíteni. Termelői piac más jelenleg is elérhető a településen. Cél, hogy egyre több helyi termék tudjon kikerülni a piacra és azok el tudják érni a célközönségüket.

A vállalkozás ösztönzésben szerepet kell kapnia a felelősségvállalásnak és tudatosságnak. Az Önkormányzat azt szeretné, ha a helyi vállalkozások között is egyre nagyobb szerepet kapna a zöld és ökotudatos gondolkodás. Másrészről fontos, hogy olyan támogatott foglalkoztatási formák is jelen legyenek a településen, ahol valamilyen akadályozottsággal rendelkező helyi lakosok is érvényesülni tudnak.

R4.P2. Fizikai környezet fejlesztése

Az Önkormányzat és helyi vállalkozók közötti kapcsolattartás fontos eleme, hogy tere legyen a helyi vállalkozói igények megjelenésének. A helyi kisvállalkozói réteg számára szükséges megteremteni azokat a területi és infrastrukturális feltételeket, amik segítik a vállalkozások elindítását, illetve a vállalkozások helyben maradását. Itt elsősorban inkubátorház kialakítása jöhet szóba, aminek keretében koncentráltan megjelennek azok a feltételek, amik segíthetik a helyi vállalkozói réteget.

Másrészt szükséges olyan területeket is kijelölni, ami vonzó lehet olyan középvállalatoknak, amik a települési adottságokat kihasználva szeretnének Pilisvörösváron megtelepedni és vállalkozói tevékenységet végezni, vagy éppen meglévő telephelyüket szeretnék bővíteni. Az Önkormányzatnak előzetesen fel kell készülnie, hogy a település iránt érdeklődő cégek számára milyen ajánlatokat tud nyújtani.

A helyi vállalkozások egy részének telephelyei közvetlenül a város belterületében, vagy annak határában kaptak helyet. Ezen területek fejlesztése fontos a lakosok és a teleptulajdonosok számára egyaránt. A telephelyek háttértámogatásával bővíthető a vendégkör kialakítása, ami magával hozza az új munkalehetőségek megteremtését is. Emellett a fizikai környezetre irányuló beruházások segíthetik a lakosság és a vállalkozók kapcsolatát, konfliktusok kezelését. A területek fejlesztésével újabb, ökotudatos vállalkozások is bevonzhatóak a településre.

A cél elérését támogató programok	*Kapcsolódó projektelemek (érintett dimenziók)*	
R4.P1. Helyi vállalkozások támogatása (MV, DV, PV)	R4.P1.E1. Szemléletformálás, támogató közeg kialakítása (MV, DV, PV)	R4.P1.E1/1. lakossági és vállalkozói szemléletformálás R4.P1.E1/2. helyi gazdasági együttműködések kialakítása R4.P1.E1/3. beszállítói és felvásárlói hálózatok fejlesztése R4.P1.E1/4. modern kommunikációs felület kialakítása, digitális platformok fejlesztése (pl. vállalkozásokat segítő digitális tudástár, open data, honlap, vállalkozói kataszter, álláshirdetések) R4.P1.E1/5. helyi adottságokhoz illő tevékenység támogatása R4.P1.E1/6. pénzügyi jellegű tevékenységek (pályázatok kihasználása, helyi támogatás megfelelő kontrolling mellett) R4.P1.E1/7. helyi termékek megismerése, bemutatása, megjelenési lehetőség biztosítása R4.P1.E1/8. helyi termék fesztiválok R4.P1.E1/9. promóció a rendezvényeken R4.P1.E1/10. fiatalok vállalkozóvá válásának ösztönzése, támogatása, inkubátorház létrehozása R4.P1.E1/11. az esélyegyenlőségi célcsoportok (pl. idősek, rászorulók, nők) vállalkozási esélyeinek bővítése R4.P1.E1/12. hivatali vállalkozói ügyféltámogató online szolgáltatások fejlesztése
	R4.P1.E2. Helyi kisiparosok, helyi termékek piacának fejlesztése (MV, DV)	R4.P1.E2/1. helyi piac, rendezvénytér fejlesztése, termelői piacok bővítése R4.P1.E2/2. helyi beszállítók alkalmazása R4.P1.E2/3. közvetlenül „földről az asztalra”, termelőtől, készítőtől a vásárlóhoz elv előtérbe helyezése, házhoz vagy gyűjtőpontra szállítás R4.P1.E2/4. helyi termékek boltja, termelői bolt R4.P1.E2/5. közösségileg támogatott mezőgazdaság (community supported agriculture)
	R4.P1.E3. Háttértámogatás (MV, DV, PV, ZV)	R4.P1.E3/1. reklámozási lehetőségekben való támogatás R4.P1. E3/2. együttműködések fejlesztése, lakosok és vállalkozók „összekapcsolása” R4.P1. E3/3. esetleges konfliktushelyzetek megoldásában való segítségnyújtás R4.P1. E3/4. közösségi vállalkozások elterjedésének segítése R4.P1. E3/5. ökotudatos vállalkozások letelepedésének ösztönzése R4.P1. E3/6. rugalmas vállalkozási formák támogatása (pl. home office, co-working)
R4.P2. Fizikai környezet fejlesztése (MV, DV, PV, ZV)	R4.P2.E1. Fizikai környezet fejlesztése (MV, DV, PV, ZV)	R4.P2.E1/1. infrastrukturális környezet fejlesztése R4.P2.E1/2. ipari park fejlesztése R4.P2.E1/3. megtermelt nyereség adott részének térségbe való visszaforgatása R4.P2.E1/4. zöldfelületek, fasorok telepítése

R5/ MEGLÉVŐ NAGYVÁLLALKOZÁSOK MEGTARTÁSA, MUNKAHELYTEREMTÉS

A helyi gazdaság, a társadalom, a munkahelyteremtés és az oktatás olyan ágazatok, melyek rendkívül szorosan összefüggenek egymással. A pozitív gazdasági folyamatok mozgatórugója ezen összetevők megfelelő kommunikációja és összehangolása.

A népességmegtartás érdekében egyik legfontosabb tennivaló a fiatalok itthon tartása. A fiatalok településen tartásához kapcsolódóan fontos, hogy helyben tudjanak elhelyezkedni tanulmányaik befejeztével. Ehhez egyrészt olyan iskolai oktatás szükséges, amely olyan szakmát, vagy képzettséget biztosít, amire tényleges kereslet van, s lehetőség szerint ez a kereslet helyben jelentkezik.

R5.P1. Modern, fenntartható gazdaság

A nagyvállalkozások (Liegl & Dachser, a Hofstädter, a Terranova és a Szamos Marcipán Kft.) a biztosított munkahelyek száma miatt is meghatározóak. A gazdaság húzóerejét ugyan nem csupán a nagyvállalatok jelentik, azonban a stabilitáshoz jelentős mértékben hozzájárulnak, s megtartásuk ezért a továbbiakban is nagy jelentőséggel bír. A vállalatok példamutató szerepet tölthetnek be a környezetkímélő technológiák alkalmazásában, mely a település további területeire is kiterjedhet.

A környezetre káros támogatások és az ökológiai innovációt elősegítő anyagi ösztönzők hiánya gátolják a környezetbarát lehetőségeknek a kihasználását. A kibocsátásmentes fenntartható gazdaság korszakának elérése a kormányoktól kezdve a kutatókig, vállalkozásokig és egyéni állampolgárokig bezárólag a társadalom valamennyi szegmensét érintő különféle cselekvések egyesítésétől függ, ezért különösen fontos Pilisvörösvár példamutatása a fejlődés irányába.

R5.P2. Gazdasági területek fejlesztése

Pilisvörösvár elhelyezkedéséből és adottságaiból adódóan a gazdasági termelő, építőipari vállalatoknak könnyen biztosíthat megfelelő helyet, azonban területi korlátokkal rendelkezik a város a vállalkozási területek bővítése kapcsán, ezért különösen fontos, hogy ezt a szűk mozgásteret miként tudja kihasználni. A legfontosabb szempont, hogy csak olyan területhasználatot tud támogatni az Önkormányzat, ami nem jár a helyi lakóközösség komfortérzetének csökkenésével. A területhasznosítás priorizálása során elsőbbséget élveznek azok a foglalkoztatók, akik már régóta megtelepedtek a településen és hosszútávon gondolkodnak a helyben maradásban. Az Önkormányzat folyamatos párbeszédet folytat a helyi nagyvállalatokkal és amennyiben fejlesztési elképzeléseikben szerepel a telephely bővítése, úgy megvizsgálja, hogy milyen körülmények teljesülése mentén tudja támogatni, segíteni a bővülési folyamatot. A fejlesztésre potenciálisan kiajánlható területekről az Önkormányzat katasztert hozz létre, hogy amennyiben fejlesztési megkeresés történik újonnan megtelepülni vágyó foglalkoztató részéről, úgy kellő ismeretek birtokában kezdődhessenek tárgyalások befektetési területekről.

A gazdasági fejlesztési céltérségek a meglévő gazdasági területek fejlesztése mellett a hozzájuk kapcsolódó, infrastruktúra-hálózati elemek mentén fekvő területeket is fed le. Elsősorban a műszakilag már igénybe vett, meglévő barnamezős területek vagy az infrastruktúrával könnyen ellátható területek képezik a gazdasági fejlesztések alapját.[9]

A cél elérését támogató programok	*Kapcsolódó projektelemek (érintett dimenziók)*	
R5.P1. Modern, fenntartható gazdaság (MV, DV, PV, ZD)	R5.P1.E1. Környezetkímélő szemlélet beépítése (MV, DV, PV)	R5.P1.E1/1. környezetkímélő technológiák alkalmazása R5.P1.E1/2. meglévő munkahelyek megtartásának ösztönzése R.5P1.E1/3. utazási távolságok csökkentése, elingázás csökkentése R5.P1.E1/4. környezetkímélő utazási módok népszerűsítése, támogatása
R5.P2. Gazdasági területek fejlesztése	R5.P2.E1. Háttértámogatás (PV, ZV)	R5.P2.E1/1. megtermelt nyereség adott részének térségbe való visszaforgatása R5.P2.E1/2. reklámozási lehetőségekben való támogatás R5.P2.E1/3. munkahelyösztönző pályázatok kiaknázása

[9] Az S5/ Helyi vállalkozások fejlesztése, segítése c. stratégiai cél által bemutatott, a lakókörnyezetbe ágyazott, azt nem zavaró helyi tevékenységek fejlesztése mellett.

(MV, DV, PV, ZV)	R5.P2.E2. Ipari park fejlesztése, bővítése (PV, ZV, DV)	R5.P2.E2/1. infrastrukturális környezet fejlesztése R5.P2.E2/2. rendezetlen területek kezelése, tulajdonviszonyok tisztázása R5.P2.E2/3. zöldfelületek, fasorok telepítése R5.P2.E2/4. területtakarékos, tudatos fejlesztések R5.P2.E2/5. településrendezési eszközök módosítása, tartalékterületek biztosítása R5.P2.E2/6. ütemezhetőség biztosítása R5.P2.E2/7. erdősávok telepítése, védőfásítás R5.P2.E2/8. digitális, okos infrastruktúra előtérbe helyezése

R6/ PARTNERSÉGI PROGRAM KIALAKÍTÁSA

Partnerség nem jelent mást, mint közös célok és közös érdekek mentén történő együttműködés. Ez a partnerségi kapcsolat sok esetben könnyen megteremthető, hiszen a résztvevő felek könnyen megtalálják egymással a kapcsolódási pontokat, de más esetekben ez egy sokkal nehezebb folyamat. Mivel a konfliktusos helyzetek hosszútávon nem szolgálják a település fejlődésének érdekét, így olyan partnerségi program kialakítása a cél, ahol rendelkezésre állnak azok a kommunikációs csatornák, amin keresztül rendezhetőek a felmerülő konfliktusos helyzetek.

A partnerség sokszor kistérség, vagy regionális együttműködést is feltételez, ugyanis ezen a szinten lehet leghatékonyabban kiépíteni egy olyan információs rendszert, mely alapján felmérhető, hogy munkakereslet/kínálat szempontjából melyek azok a tevékenységi körök a térségben, amelyek egyelőre hiányoznak, illetve mely területek azok, melyekből túlkínálat van. Ehhez kapcsolódóan kialakítható/támogatható egy olyan vállalkozói és gazdasági struktúra, amely figyelembe veszi a piaci keresletet és kínálatot egyaránt.

R6.P1. Projektmenedzsment szemlélet

Az Önkormányzat működésének stabilnak, a finanszírozásnak kiszámíthatónak kell lennie, és törekedni kell a rendelkezésre álló erőforrások hatékony felhasználására. Ezen célok elérése folyamán folyamatosan megújuló kihívásokhoz kell alkalmazkodnia az Önkormányzatnak, amihez komoly segítséget tud nyújtani a településmenedzsment fejlesztése. Az Önkormányzat által tervezett fejlesztések hatékony megvalósulását nagyban tudja segíteni, ha működtetni tud egy olyan projektmenedzsment szervezetet, ami szerepet vállal a (pályázati) finanszírozási háttér megteremtésében, koordinálja és vezeti az egyes fejlesztési projekteket, illetve működteti a fejlesztési monitoring rendszert.

R6.P2. Kapcsolatépítés, -tartás

A partnerségi program kialakításának alapját az adja, hogy világosan kommunikálva legyenek az Önkormányzat céljai, fejlesztési elképzelései. A transzparens fejlesztéspolitika kiszámítható gazdasági környezetet teremt, csökkenti a konfliktusos helyzetek kialakulását.

A partnerségi program keretében szükséges kiépíteni azokat a kommunikációs csatornákat, amikkel megszólíthatók a települési szereplők. Egyrészt fontos a tájékoztatások az elkövetkező időszak fejlesztési szándékairól, másrészt az Önkormányzat aktív együttműködésre számít a helyi gazdasági szereplőkkel. A partneri kapcsolatok keretében az Önkormányzat számít a fejlesztési stratégiák kialakításában való helyi vállalkozói részvételre, illetve amennyiben lehetőségek engedik, helyi események lebonyolításában, települési fejlesztésekben történő részvételre.

A járási szerepkörből adódóan a településnek vannak hivatalos partnerségi kötelezettségei, illetve számos praktikus szempont is felmerül. Az együttműködés egyik fontos eleme a munkaerőpiaci lehetőségek kiaknázása. Ez járási, regionális együttműködést feltételez, ugyanis ezen a szinten lehet leghatékonyabban kiépíteni egy olyan információs rendszert, mely alapján felmérhető, hogy munkakereslet/kínálat szempontjából melyek azok a tevékenységi körök a térségben, amelyek egyelőre hiányoznak, illetve mely területek azok, melyekből túlkínálat van. Ehhez kapcsolódóan kialakítható/támogatható egy olyan vállalkozói és gazdasági struktúra, amely figyelembe veszi a piaci keresletet és kínálatot egyaránt.

A cél elérését támogató programok	*Kapcsolódó projektelemek (érintett dimenziók)*

R6.P1. Projektmenedzs-ment szemlélet	R6.P1.E1. Belső kapcsolatok, folyamatok fejlesztése (PV, KV)	R6.P1.E1/1. folyamatos beszámoló a stratégia és a projekt megvalósításáról a képviselő-testület és a Polgármester felé R6.P1.E1/2. a stratégia megvalósításához kapcsolódó feladatok kidolgozása és megvalósítása R6.P1.E1/3. önkormányzat beruházásában megvalósuló egyes létesítmények esetében beruházói feladatok ellátása: terveztetés, terület-előkészítési munkák irányítása, helyszíni ellenőrzések; R6.P1.E1/4. monitoring feladatok; társadalmasítás, kapcsolattartás az akcióterületen található szereplőkkel (lakók, civilek, vállalkozók, egyéb); R6.P1.E1/5. közösségi tervezés előtérbe helyezése R6.P1.E1/6. kapcsolattartás a Közreműködő Szervezettel
	R6.P1.E2. Külső szolgáltatói segítség (PV)	R6.P1.E2/1. nagyfokú tapasztalattal rendelkező, EU által támogatott projektek végrehajtásában jártas személy segítségének igénybevétele R6.P1.E2/2. szakemberek folyamatosan rendelkezésre állásának biztosítása: hatékonyan el tudják látni a projekt lebonyolítását (pénzügyi feladatokat, jelentések, ellenőrzések stb.). R6.P1.E2/3. Fenntartható Energia- és Klímaakciótervet kidolgozása (pl. Energiaklub által), energiaközösség létrehozása R6.P1.E2/4. Települési Vízkárelhárítási terv R6.P1.E2/5. Települési Zöld Infrastruktúra Akcióterv (ZIFFA) R6.P1.E2/6. Városi Zöld menetrend készítése R6.P1.E2/7. Városi Digitális kompetenciák felmérése, fejlesztése R6.P1.E2/8. Kerékpárhálózati terv készítése R6.P1.E2/9. Ortofotós ingatlannyilvántartás létrehozása, fejlesztése
R6.P2. Kapcsolatépítés, -tartás	R6.P2.E1. Tervezés, előkészítés (PV)	R6.P2.E1/1. területi gazdaságfejlesztési célú koncepciók, programok, vállalkozási övezetek fejlesztési programjainak és üzleti terveinek összeállítása R6.P2.E1/2. gazdaságfejlesztési tartalmú, például befektetést ösztönző kiadványok, beruházások megvalósíthatósági tanulmányainak készítése R6.P2.E1/3. együttműködés, kommunikáció és hálózatépítés
	R6.P2.E2. Aktív kapcsolattartás (PV, KV)	R6.P2.E2/1. lakossággal R6.P2.E2/2. gazdasági szereplőkkel R6.P2.E2/3. pilis többi településével R6.P2.E2/4. pest megyével R6.P2.E2/5. turisztikai Társulásokkal R6.P2.E2/6. fővárossal R6.P2.E2/7. érintett természetvédelmi, környezetvédelmi szervezetekkel R6.P2.E2/8. civil szervezetekkel, egyesületekkel R6.P2.E2/9. intézményekkel

R7/ EGYÉB GAZDASÁGI CÉLOK

A gazdaság kevésbé hangsúlyos ágazata jelenleg Pilisvörösváron a mezőgazdaság, illetve a turizmus. Ezek várhatóan a későbbiekben sem válnak húzóágazattá Vörösvár életében, azonban jelenlétükkel, hatásaikkal számolni kell, mivel jelenleg is munkalehetőséget biztosítanak, kiaknázatlan lehetőségeket rejtenek (pl. a lovas- vagy horgászturizmus területén).

R7.P1. Mezőgazdaság

A mezőgazdaság tekintetében fontos az egyes tájhasználatok racionalizálása, a természeti, táji adottságoknak megfelelő mezőgazdaság megvalósítása. A változó minőségű termőföldek esetében

érdemes felmérni, hogy melyik területen milyen kultúrákat érdemes termeszteni, így elkerülhető a nagyarányú parlagterületek kialakulása, s elérhető a lehetőségekhez képest legjobb földhasznosítás. Előtérbe kell helyezni azon növények használatát, melyek kisebb vízigénnyel rendelkeznek, viszont hasonló értékekkel bírnak (pl: kukorica helyett cirok termesztése).

Fontos a gazdák segítése és oktatása a fenntartható mezőgazdasági technikák a tájgazdálkodás szellemének elsajátítása érdekében. Mivel az egész ország, így Pilisvörösvár területén is egyre inkább problémát fog jelenteni az időszakos szárazság és vízhiány, már most olyan fejlesztéseket kell megvalósítani, melyek segítik a csapadékvíz helyben tartását és felhasználását. A helyi mezőgazdaság felpezsdítése és fenntartható fejlesztése érdekében az Önkormányzat olyan lehetőségeket keres, melyekkel a gazdák a táj védelme mellett megfelelően tudnak dolgozni a településen.

Meg kell teremteni annak a lehetőségét, hogy a mezőgazdasági területeken elterjedjenek a környezetkímélő talajállapot megtartó, illetve kártevővédelmi technikák. Ezt akár oktatással, pénzforrással is támogatni. Az ilyen jellegű fejlesztések az emberi és a természeti környezetre egyaránt pozitív hatással lehetnek.

„Egyre több európai térség áll ki az élelmiszer-önrendelkezés elméleti megközelítése mellett. Az élelmiszer-önrendelkezés a helyi közösségek, termelők, fogyasztók érdekeit védi, és középpontba helyezi a környezet megóvását, az egészséges élelmiszerellátást. A még működő termelői piacok mellett számos olyan, a modern életforma sajátos feltételeihez alkalmazkodó módszer, megoldás ismert, amely lehetővé teszi, hogy élelmiszereink többségét megbízható forrásból szerezzük be, illetve a másik oldalon a termelő is stabil, megbízható jövedelemhez jusson.”[10]

R7.P2. Minőségi, helyi turizmusfejlesztés

A turizmus tekintetében a tömegturizmus helyett a minőségi turizmusra kell helyezni a hangsúlyt. Pilisvörösvár esetében jelentősebb szerepet kaphat a kulturális turizmus, a természetjárás, a lovas turizmus, illetve megfelelő infrastruktúra kiépítése esetén a kerékpáros turizmus. A horgásztavak jelenleg is ideális helyszínt biztosítanak a horgászturizmus számára, azonban meg kell teremteni annak lehetőségét, hogy ezek valós gazdasági eredménnyel is járjanak.

A fejlesztések integrált szemlélete biztosítja az könnyen elérhető, számos élménylehetőség biztosítását, melyek egész napos elfoglaltságot kínálhatnak a lakosoknak, környékbelieknek, ide látogatóknak egyaránt (pl. a bányatavak közelébe telepített kalandparkkal, tanösvénnyel vagy a tervezett sportcsarnokot körülvevő majdani élménypark fejlesztésekkel).

A Pilis a Budapest-Közép-Dunavidéki turisztikai régió része. A pilisi települések a természeti értékek széles skálájával és gazdag történeti múlttal, örökségekkel büszkélkedhetnek. A Pilis évszázadok óta szakrális központ is, mely a turizmus fejlesztése során kiaknázható. A város értékes erdőterületekkel rendelkezik, melyek kapcsolódnak a szomszédos Pilisszentivánnal, Piliscsabával, Piliscsévvel és Pilisszántóval. Az itteni túra- és tematikus sétaútvonalak, vagy kerékpáros utak fejlesztésével, - akár a környező települések bevonásával - a bakancsos, hegyi kerékpáros turizmus is fejleszthető. A természeti értékeket érintő útvonalak esetében kiemelten fontos a környezet megóvása érdekében történő tájékoztatás, a környezetvédelmi nevelés lehetőségének biztosítása.

R7.P3. Önkormányzati gazdálkodás, városüzemeltetés

Az önkormányzat maga is végez gazdasági tevékenységet a településüzemeltetés terén, amellyel munkahelyeket teremt, őriz meg, a közhasznú és közcélú munka révén szociális foglalkoztatást is megvalósíthat. Pilisvörösvár önkormányzata további területeken is gazdasági szereplő, például a Városgazda Kft.-n túl intézményeket működtet, a szociális gazdaságban aktív résztvevő.

A város működésének kiindulási alapja a gazdasági stabilitás, az átgondolt és nyomon követhető programok kidolgozása és végrehajtása. Pilisvörösvár megfelelő gazdálkodásához a város gazdasági programja megfelelő hátteret biztosít.

A város gazdasági alapját a helyi vállalkozásoktól befolyt adóbevételek adják, amelyek döntően nem egy szektorra koncentrálódnak, azonban stabilitását néhány meghatározó piaci szereplő adja. A versenyképesség növelése érdekében kiemelt fontosságú a beruházást ösztönző intézkedések. A

[10] Forrás: Területfejlesztési füzetek (2) – Helyi gazdaságfejlesztés, Ötletadó megoldások, jó gyakorlatok c. kötet

hosszú távú gazdasági kiszámíthatóság érdekében a vállalkozóbarát környezet kialakításával, az itt lévő és ide települő vállalkozások számára partnerség az önkormányzat részéről.

Az önkormányzatok gazdálkodása elválaszthatatlan az államháztartástól, annak egyik alrendszerét jelenti. Az államigazgatás korszerűsítése során az ágazati jogszabályok változása az önkormányzat pénzügyi szabályozását is erősen befolyásolják. Az elmúlt időszak tendenciája azt igazolja, hogy az önkormányzatoknak a jövőben egyre inkább saját bevételi forrásaikat kell megerősíteni, mert folyamatosak a forráselvonások, így egy struktúraváltás és szemléletváltás elkerülhetetlen az önkormányzati működés területén. A fenntartható költséggazdálkodás a közszolgáltató intézményhálózat megtakarításokat is eredményező ésszerűsítése mellett a saját bevételek (helyi adók, pályázati források) növelésével valósulhat meg.

A stabil és kiegyensúlyozott költségvetés egyik eleme a szakmailag átgondolt és pénzügyileg megtervezett adópolitika. Pilisvörösvár a helyi adópolitika kialakítása során három szempontot helyez előtérbe: a lakosság és a vállalkozások teherbíró képességét, a megfelelő minőségi szolgáltatások garantálását, valamint a kiegyensúlyozott költségvetés megvalósítását az óvatosság, következetesség és teljeskörűség elvét követve.

Az önkormányzat forgalomképes vagyonába tartoznak mindazok az ingatlanok és ingó dolgok, amelyeket a törvények vagy önkormányzati rendeletek nem soroltak a törzsvagyonba. A városfejlesztési feladatok megvalósításának érdekében a stratégiailag nagy fontossággal bíró területekre célszerű az önkormányzat elővásárlási jogát kiterjeszteni. Ennek különösen nagy jelentősége van az intézmények bővítése esetében.

A cél elérését támogató programok (érintett dimenziók)	*Kapcsolódó projektelemek*
R7.P1. **Mezőgazdaság** (ZV, PV)	R7.P1.E1. biogazda-képző tanfolyam szervezése, beindítása R7.P1.E2. növényvédelmi előírások betartása R7.P1.E3. tápanyag-gazdálkodás hatékonyabbá tétele R7.P1.E4. szerves anyagok hatékony pótlása R7.P1.E5. rendszeres talajvizsgálat R7.P1.E6. a talajerózió mérséklése R7.P1.E7. szárazságtűrő haszonnövények termesztése R7.P1.E8. hatékony vízmegtartás és felhasználás
R7.P2. **Minőségi, helyi turizmusfejlesztés** (ZV, MV)	R7.P2.E1. kerékpáros és gyalogos kapcsolatok megteremtése R7.P2.E2. turistaútvonalak kijelölése, népszerűsítése R7.P2.E3. védett értékek felújítása, bemutatása, hasznosítása R7.P2.E4. kerékpárkölcsönző létrehozása R7.P2.E5. kiránduló-útvonalak, túraútvonalak kijelölése, a szükséges infrastruktúra megteremtése (pl.: padok, szemetesek kihelyezése) R7.P2.E6. helyi turizmust szolgáló attrakciók biztosítása (pl. lovas-, horgászturizmus) R7.P2.E7. együttműködés a környező településekkel, közös, tematikus sétautak kialakítása R7.P2.E8. turisztikai kilátó létesítése
R7.P3. **Önkormányzati gazdálkodás, városüzemeltetés** (PV)	R7.P3.E1. meglévő ingatlanok, helyiségek megőrzése, épületállomány felmérése R7.P3.E2. meglévő ingatlanok, helyiségek megfelelő funkcióval való megtöltése R7.P3.E3. rezsi, költségkímélő technológiák alkalmazása (megújuló energiahasznosítás) R7.P3.E4. ingatlan tartalékalap képzése, visszaforgatás (stratégiailag fontos állomány céljából) R7.P3.E5. igényekhez igazodó bérlakás-állomány kialakítása R7.P3.E6. megfelelő támogatási rendszer kialakítása R7.P3.E7. bérlakás- képzés- foglalkoztatás konstrukció kialakítása R7.P3.E8/1. Városgazda Kft. gépparkjának fejlesztése, modernizálása (pl. locsolóautó, takarítóautó) R7.P3.E8/2. Városgazda Kft. telephelyének bővítése

	R7.P3.E8/3. Városgazda Kft. üvegház, kertészet létesítése R7.P3.E9. rugalmas munkavégzés keretrendszerének bevezetése, munkaerő bővítése, alkalmi munkavégzés lehetőségének biztosítása az önkormányzatnál R7.P3.E10. lakhatás biztosítása R7.P3. E11. használaton kívüli ingatlanok bérbeadása, átmeneti hasznosítása R7.P3. E12. diverzifikált és széleskörű, adó képességéhez mért adórendszer megvalósítása

Á3/ A TELEPÜLÉSI KÖRNYEZET ÉRTÉKŐRZŐ FEJLESZTÉSE

Pilisvörösvár fejlődése értelemszerűen területi változásokkal is jár, s ennek során a legfontosabb feladat az előre gondolkodás és tervezés, illetve a kitűzött célok lépésről lépésre történő megvalósítása a meglévő értékek megőrzése, kiemelése mentén.

R8/ AZ ÉPÍTETT KÖRNYEZET, A TELEPÜLÉSKÉP ÉRTÉKŐRZŐ VÉDELME

A város számos olyan belterületi értékkel bír, melynek megőrzése az egyes fejlesztések során kiemelten kezelendő. Ezek közé tartozik a városközpont hagyományosan kialakult szerkezete, egyes karakteres utcaképek (pl. a Kossuth Lajos és a Dózsa György utcák egyes szakaszai), teresedések illetve épített értékek. A városrendezés és -fejlesztés során lényeges, hogy a jelenleg többnyire karakteresen elkülönülő településrészek jellegzetes arculata megmaradjon, ez kihangsúlyozásra kerüljön, illetőleg a rehabilitációra szoruló esetekben a megújítás során saját arculatot kapjanak.

R8.P1. Az épített környezet védelme, fejlesztése

A helyi védelem alá vont épületek többsége önkormányzati tulajdonban van. Az önkormányzat jó példával igyekszik elől járni azzal, hogy az építési hagyományoknak megfelelően karbantartja az épületeket (pl.: városi könyvtár, Sváb Sarok, bölcsőde, fizikoterápiás rendelő). A jelenlegi védett értékek mellett érdemes felmérni a további épített értékeket és a potenciálisan védelemre érdemes épített értékeket egyaránt. Az épített értékek korszerűsítése mellett a turisztikai, hagyományőrző hasznosítás feltételeinek megteremtése is elősegítheti Pilisvörösvár értékeinek védelmét.

R8.P2. Építés és közterületi szabályozás

Pilisvörösvár településrendezési eszközei alapján a város bír belterületi tartalékokkal, így a területi vonzatú fejlesztések esetében elsősorban a meglévő beépítetlen területek hasznosításában kell gondolkodni. Ezeken kívül lehetőség nyílik a jellemzően mély telkek esetében tömbfeltáró utak létrehozására, illetve a jelenleg kedvezőtlen településképpel rendelkező városrészek rehabilitációjára, továbbá a leromlott állagú épületek felújításának támogatására. Bár új lakóterületek kijelölése általában egyszerűbben kezelhető alternatíva, Pilisvörösváron a lakásstruktúra összetételére van inkább szükség. A városrészek megújítása nagy jelentőséggel bír, hiszen így megszüntethetők a problémás gócpontok, és hosszú távon fenntartható városi életet biztosít a területi terjeszkedés helyett..

Pilisvörösvár esetében speciális területek az egykori zártkerti részek, amelyek egy része már lakóterületté alakult (Szentiváni-hegy, Őr-hegy déli része), másutt ez a folyamat még csak kezdeti stádiumban van (Budai úti zártkertek északi és nyugati, illetve az Őr-hegyi zártkertek északi és keleti részei). E területek esetében különösen fontos a tudatos tervezés, hiszen a korábbi kertes mezőgazdasági és üdülő terület-felhasználáshoz, illetve a tervezett lakófunkciókhoz kapcsolódó beépítési feltételek (pl. telekméret, telekszélesség, beépíthetőség, szükséges közmű infrastruktúra) egymással korántsem kompatibilisek. Ugyanígy megoldatlan e területrészek megfelelő közlekedési feltárása, aminek megoldása szintén egy átgondolt terv alapján lehetséges csak.

A fejlesztések esetében rendkívül lényeges az ütemezhetőség, ami a megvalósíthatóságot és a finanszírozást nagyban megkönnyíti. Az új elképzelések tervezése során fontos a települési szövetbe való beillesztés, a meglévő településszerkezethez és épített környezethez való alkalmazkodás.

R8.P3. Belterületi zöldfelületek fejlesztése, rekreációs lehetőségek bővítése

A területi vonzatú fejlesztéseken belül nem elhanyagolható jelentőségű a zöldfelületi rendszer fejlesztése sem. Ez ugyanis nagyban befolyásolja a lakosság komfortérzetét, és hozzájárul a kikapcsolódáshoz, a szabadidő eltöltéséhez, emellett találkozási pontként szolgálhat, és közösségszervező ereje sem elhanyagolható. Pilisvörösvár esetében a rekreációhoz és a zöldfelületi fejlesztéshez kapcsolható a bányatavak környezetének természeti értékeket szem előtt tartó rendezése, s a terület értékének megfelelő rekreációs célú hasznosítása.

A térség élővilágának fenntartása érdekében érdemes a jelenleg elszigetelt zöldterületek összekapcsolása és egy zöld hálózat kialakítása, mely segítségével az állat- és növényvilág könnyen mozoghat a belterületi és külterületi zöld környezetben. Ezzel a lépéssel erősebb ökoszisztémák alakíthatóak ki, mely könnyíti a parkok fenntartási munkálatait is. Pilisvörösvár a fővárost körülvevő zöld gyűrű, rekreációs lehetőségekkel bíró település. Ennek megfelelően számos közpark, szabadtéri fejlesztés tervezett, mely a különböző korosztályú lakók és az ide látogatók számára egyaránt rekreációs lehetőségeket biztosít majd.

A belterületen olyan parkfejlesztés a cél, mellyel multifunkciós zöldterületek jöhetnek létre, flexibilisen használható utcabútorokkal, különböző eseményekre átalakítható terekkel, melyek környezetvédelmi, vízgazdálkodási funkcióval is bírnak (pl.: méhlegelő, esővíz visszatartó zöldterület).

R8.P4. Intézmények fejlesztése

A város célja az általa nyújtott közszolgáltatások hatékony szervezése – akár kistérségi együttműködés keretében –, a szolgáltatások színvonalának minőségi emelése, a hozzáférhetőség biztosítása és az igénybe vevők körének bővítése érdekében úgy, hogy a hatósági árak meghatározásakor továbbra is kiemelt figyelmet fordítson a fogyasztók teherbíró képességére. Optimalizálást és ügyfél-centrikus fejlesztést szükséges megvalósítani a városi működés szervezeti struktúrái és folyamatai területén, ugyanakkor az oktatási intézményrendszert, a szociális- és egészségügyi ellátórendszereket folyamatosan a lakossági és gazdálkodói igényeknek megfelelően szükséges továbbfejleszteni.[11]

A cél elérését támogató programok	*Kapcsolódó projektelemek (érintett dimenziók)*	
R8.P1. Az épített környezet védelme, fejlesztése	R8.P1.E1. Nyilvántartás, nyomon követés (KV, ZV, DV)	R8.P1.E1/1. védett elemek számának növelése R8.P1.E1/2. rendelet, kataszter, arculati kézikönyv frissen tartása R8.P1.E1/3. új kategóriák (pl. védett utcakép, fasor) létrehozása R8.P1.E1/4. szakszerű és pontos szabályozás, betartatás R8.P1.E1/5. digitális tájékoztatás az értékekről, R8.P1.E1/6. interaktív térképi játéklehetőségek Pilisvörösvár felfedezésére
	R8.P1.E2. Értékek megőrzése, felújítása és hasznosítása (MV, DV, KV)	R8.P1.E2/1. felújítások folytatása, pénzalap növelése R8.P1.E2/2. közösségi részvétel erősítése az értéket érintő beavatkozások kapcsán R8.P1.E2/3. gazdaságos hasznosítás R8.P1.E2/4. az értékmegőrzésben részt vállaló magánszektor támogatása, ösztönzése R8.P1.E2/5. turizmusból származó bevételek egy részének visszaforgatása R8.P1.E2/6. átmeneti vagy részleges funkciókkal történő hasznosítás R8.P1.E2/7. hagyomány népszerűsítése – önbecsülés forrása
R8.P2. Építés és közterületi szabályozás	R8.P2.E1. A településkép megújítása – arculat-formálás (KV, DV, ZV)	R8.P2.E1/1. települési tervtanács létrehozása R8.P2.E1/2. minőségi építészet megkövetelése a kiemelkedő létesítményeknél R8.P2.E1/3. települési arculat népszerűsítése, formálása R8.P2.E1/4. településképi véleményezési eljárás aktív használata R8.P2.E1/5. a köz- és magánterületek rendszeres virágosítása R8.P2.E1/6. szép ház, szép kert pályázat kiírása, Virágos Pilisvörösvár Program bevezetése

[11] Forrás: Pilisvörösvár Város Önkormányzatának Gazdasági Programja 2019-2024

		R8.P2.E1/7. meglévő épületek esetén szín, anyaghasználat szabályozása R8.P2.E1/8. új épületek esetében minőségi építészeti karakter megkövetelése, létrehozása R8.P2.E1/9. helyi anyagok használatának előtérbe helyezése R8.P2.E1/10. energiahatékony megoldások előtérbe helyezése R8.P2.E1/11. Fő utca rehabilitációjának folytatása R8.P2.E1/12. „Passzázs terv”, városközpont kialakítása
	R8.P2.E2. A volt zártkerti területek kezelése (ZV, KV)	R8.P2.E2/1. lakossági tájékoztatás az (építésjogilag) beépítésre szánt területek rendezett közterületek kialakíthatósága érdekében R8.P2.E2/2. telektömbönkénti összefogás elősegítése az (építésjogilag) beépítésre szánt területek rendezett közterületeinek kialakíthatósága érdekében R8.P2.E2/3. az infrastruktúra fejlesztése, kiépítése az (építésjogilag) beépítésre szánt területeken R8.P2.E2/4. lakossági tájékoztatás az (építésjogilag) beépítésre nem szánt területeken létesíthető rendeltetésekről R8.P2.E2/5. lakossági tájékoztatás az (építésjogilag) beépítésre nem szánt területeken történő környezetterhelő folyamatokról R8.P2.E2/6. útlejegyzések elősegítése
	R8.P2.E3. A meglévő belterületi tartalékok elsődleges kihasználása (ZV, KV)	R8.P2.E3/1. a már beépült területek sűrítése tömbbelsők feltárásával R8.P2.E3/2. szabad építési telkek hasznosítása
R8.P3. Rekreációs zöldfelületek fejlesztése, kialakítása	R8.P3.E1. A közösségi terek, zöldfelületek általános fejlesztése (ZV, DV, KV)	R8.P3.E1/1. egyedi, helyi utcabútorok R8.P3.E1/2. egyedi falfestés alkalmazása (pl. aluljáró, vasúti megállók esetében) R8.P3.E1/3. okos közterületi berendezések alkalmazása R8.P3.E1/4. turisztikai tájékoztatók, információspontok kijelölése, kialakítása R8.P3.E1/5. energiahatékony berendezések előtérbe helyezése R8.P3.E1/6. állatbarát éjszakai világítás alkalmazása
	R8.P3.E2. Kálváriadomb fejlesztése, megőrzése (ZV, DV, KV)	R8.P3.E2/1. növényállomány megőrzése, megújítása, gondozása (fák, cserjék stb.) R8.P3.E2/2. berendezések, burkolt felületek (padok, ülőtámaszok, ülőrönkök, információs táblák, hulladékgyűjtők stb.) létesítése, karbantartása R8.P3.E2/3. stációk megőrzése, karbantartása, létesítése R8.P3.E2/4. szánkópálya kialakítása R8.P3.E2/5. (természetes) vízbefogadó, terepmélyedés fenntartása R8.P3.E2/6. aluljáró karbantartása R8.P3.E2/7. kápolna felújítása, minőségi megőrzése
	R8.P3.E3. A bányatavak környezetének fejlesztése (ZV, DV, KV)	R8.P3.E3/1. partvédelem biztosítása, süllyedések helyrehozatala R8.P3.E3/2. horgászturizmus infrastruktúrájának fejlesztése R8.P3.E3/3. növényállomány karbantartása, frissítése, kezelése, gyepes területek stabilizációja R8.P3.E3/4. meder, növényállomány revitalizációja R8.P3.E3/5. parti sétány kialakítása, rendezése, berendezése, karbantartása R8.P3.E3/6. pallósétány, tanösvény, madármegfigyelő stég kialakítása, berendezése, karbantartása R8.P3.E3/7. pihenőhelyek, piknikhelyek kialakítása R8.P3.E3/8. szökőkút, lelátó kialakítása R8.P3.E3/9. fitneszterület biztosítása R8.P3.E3/10. rendezvényterület rendezése, kulturális – közösségi tér kialakítása, nyári szabadtéri színház létesítése

		R8.P3.E3/11. játszópark kialakítása R8.P3.E3/12. illemhelyek kialakítása, fenntartása R8.P3.E3/13. ívóhelyek biztosítása R8.P3.E3/ 14. kempingterület rendezése, kalandpark R8.P3.E3/15. parkolási lehetőségek biztosítása R8.P3.E3/16. állatbarát éjszakai világítás használata
	R8.P3.E4. Templom tér megújítása, minőségi fenntartása (ZV, DV, KV)	R8.P3.E4/1. játszótér, játszóudvar, fogyasztótér építése, fenntartása R8.P3.E4/2. pince feltárása R8.P3.E4/3. szobrok, szakrális elemek, emlékművek megőrzése, állítása, fenntartása R8.P3.E4/4. kerékpártárolók, parkolók létesítése R8.P3.E4/5. burkolatok kialakítása, karbantartása R8.P3.E4/6. növényzet megőrzése, ültetése, frissítése, gondozása R8.P3.E4/7. berendezések létesítése, karbantartása
	R8.P3.E5. Tündérkert-Közösségi kert kialakítása, minőségi fenntartása (ZD, KV)	R8.P3.E5/1. tó-, patakrevitalizáció, karbantartás növényzet, zöldfelületek kialakítása, megújítása, gondozása R8.P3.E5/2. Tündérkert létrehozása, régi őshonos fák telepítése R8.P3.E5/3. burkolatok kialakítása, fenntartása R8.P3.E5/4. berendezések létesítése, karbantartása (pingpongasztal, padok, rönkök, drótkötélpálya, fűzalagút, fűzkunyhó stb.) R8.P3.E5/5. tereprendezés, rézsűigazítás, kerítésrendszer R8.P3.E5/6. közösségi Ökokert létrehozása R8.P3.E5/7. parkolófelületek kialakítása, fenntartása R8.P3.E5/8. illemhely építése, fenntartása
	R8.P3.E6. Búcsú tér fejlesztése (ZD, KV)	R8.P3.E6/1. növényzet, zöldfelületek kialakítása, megújítása, gondozása R8.P3.E6/2. burkolatok kialakítása, fenntartása R8.P3.E6/3. szikkasztó rét kialakítása R8.P3.E6/4. berendezések létesítése, karbantartása R8.P3.E6/5. tereprendezés, rézsűigazítás, kerítésrendszer R8.P3.E6/6. parkolófelületek kialakítása, fenntartása R8.P3.E6/7. illemhely építése, fenntartása R8.P3.E6/8. kulturális és sportpark létrehozása a különböző generációk számára
	R8.P3.E7. KSK terület ligetes, parkosított fejlesztése (ZD, KV)	R8.P3.E7/1. uszoda építése R8.P3.E7/2. sportcsarnok építése R8.P3.E7/3. fedett-nyitott játszótér kialakítása R8.P3.E7/4. teniszpálya kialakítása R8.P3.E7/5. akadálypályák, mászófal, rollerpálya létesítése
R8.P4. Intézmények fejlesztése	R8.P4.E1. Önkormányzati intézmények fejlesztése (ZD, KV)	R8.P4.E1/1. Polgármesteri Hivatal emeletráépítés, tetőfelújítás R8.P4.E1/2. konyhabővítés, modernizáció, konyha áthelyezése, felújítása R8.P4.E1/3. templom téri iskola modernizálása, felújítása R8.P4.E1/4. „Mutyi” rendezvényház modernizálása, felújítása R8.P4.E1/5. tűzoltóság megújítása (áthelyezése) R8.P4.E1/6. intézmények modernizálása, megújuló energiaforrások alkalmazása R8.P4.E1/7. Napos Oldal épületének felújítása, átalakítása, kapacitásbővítése, modernizálás R8.P4.E1/8. óvodaépületek modernizálása, felújítása R8.P4.E1/9. sportcsarnok, szabadidőközpont építése R8.P4.E1/10. uszoda építése R8.P4.E1/11. piacterület kiterjesztése, korszerűsítése, többfunkciójú használhatóság biztosítása

		R8.P4.E1/12. zeneiskola, színházterem felújítása, tetőszerkezet javítása R8.P4.E1/13. zeneiskola fejlesztése, udvar csapadékvízelvezetésének fejlesztése R8.P4.E1/14. iskolai létesítmények modernizálása
	R8.P4.E2. Temető, intézmény-kertek fejlesztése (ZD, KV)	R8.P4.E2/1. ravatalozó épületének felújítása R8.P4.E2/2. belső úthálózat bővítése, megújítása R8.P4.E2/3. szóróparcella kialakítása R8.P4.E2/4. intézményi kertek, játszóterek, sportpályák felújítása, biztonságossá tétele, modernizálása R8.P4.E2/5. kiskertek kialakítása, magaságyások létrehozása, esővíz hasznosítása

R9/ A TÁJI, TERMÉSZETI KÖRNYEZET MEGÓVÁSA

A belterület értékei mellett nem elhanyagolható az ahhoz kapcsolódó táji, természeti környezet sem. A Budai-hegység és a Pilisi tájvédelmi körzet között fekvő Pilisvörösvár területén találhatók számottevő táji értékek, melyek megóvása jelenleg is kiemelten kezelt téma a város vezetése számára. A külterület változatos tájszerkezete a táji adottságokhoz alkalmazkodó területhasználatok kialakításával tartható meg leginkább.

R9.P1. Tájhasználat racionalitása

A tájhasználat racionalizálásának alapvető célja, a fenntartható, a táji adottságokat figyelembe vevő használati módok előtérbe helyezése. A természeti, táji értékek szem előtt tartása, a területhasználatok megválasztásakor, annak érdekében, hogy az értékek ne sérüljenek.

Itt fontos megemlíteni a mezőgazdaság fejlesztésének fontosságát, a már fentebb leírt tájgazdálkodás lehetőségeinek megteremtését, mivel az ilyen területek nagyban befolyásolják a természetes környezetet, a tájat, s hatással van a környezeti elemekre is. A mezőgazdasági területeken fontos a vízmegtartás, mely csökkenti a talajerózió veszélyét és csökkenti a talaj kiszáradásának kockázatát. Emellett külön figyelmet kell fordítani a környezetkímélő trágyázás és környezetbarát növényvédelem előtérbe helyezésére, valamint annak elkerülésére, hogy a mezőgazdaságban alkalmazott vegyszerek kikerülhessenek a természetes vizekbe.

Cél az erdőterületek megfelelő állapotának megóvása is, a honos fajok élőhelyeinek védelme, az invazív egyedek visszaszorítása, az egészséges ökoszisztéma megőrzése. Az egészséges erdőtársulások fenntartásával csökkenthető a talajerózió a magasabb területeken, ennek érdekében a növényállomány vizsgálata, esetleges felújítása szükséges.

A természetes területek fejlesztéseit a Duna-Ipoly Nemzeti Park Igazgatósággal és a Pilisi Parkerdő Zrt.-vel együttműködve, szakértők bevonásával kell elvégezni, hogy a beruházások valóban a természeti értékek javát szolgálják. A szakértőkkel közösen érdemes fejleszteni a terület túraútvonalait, újakat kialakítani.

Pilisvörösvár jelenleg is hasznosított és már felhagyott bányaterületei nagyban befolyásolják a tájképet és a természeti értékeket is. A felhagyott bányaterületek nem csak vizuális tájsebek, de az invazív növények megtelepedésére is alkalmasak, ezért rekultiválásuk kiemelt feladat. A természetközeli állapotok visszaállítása, vagy természetbarát turisztikai, rekreációs területek kialakításával javítható a tájban elfoglalt szerepük és megelőzhető az adventív fajok megjelenése is.

A bányatavak esetében a víz és a természetes környezet jó állapotának megteremtése, fenntartása a cél. Ennek érdekében a tavak környezetét rendezni kell oly módon, hogy az élővilág fenntartása mellett rekreációs célokra is használhatók legyenek ezek a területek.

A szelíd, természetjáró turizmus bővítése érdekében a szakértőkkel együttműködve túraútvonalak mellett a természetes környezetben kialakított bicikliutak kialakítása is cél. Egy a helyiek és a Pilisvörösvárra látogatók különböző módokon ismerhetik meg a Pilisi parkerdő értékeit.

Fontos továbbá a helyiek és a látogatók körében a környezettudatosság fontosságának növelése, környezeti neveléssel, a környezeti értékek bemutatásával, mindenki számára elérhető információkkal a természetes területeken.

R9.P2. A környezeti elemek védelme

Ugyanígy nagy hangsúlyt kell helyezni a környezeti elemek védelmére, tekintettel arra, hogy Pilisvörösváron több olyan jelentős hatású területhasználat is van, amelyek a környezeti elemeket veszélyeztethetik, illetve az egyes funkciókat hatásaikkal zavarják (pl. a dolomitbánya porszennyezése, vagy a Fő út közlekedési terhelése: zaj- és rezgéshatások, levegőszennyezés). Ezek mellett nem elhanyagolhatók a lakossági tevékenységből eredő környezetterhelési problémák sem. Éppen ezért a környezetvédelem során kiemelt fontosságú a megelőzés és szemléletformálás, hiszen a lakosság nagyon sokat tud tenni saját életterének környezeti megóvásáért. Kritikus pont például az illegális hulladék-elhelyezés, ami nemcsak a külterületet, de a lakókörnyezetet is terheli, valamint a felszín alatti vizek megóvása, amely az értékes karsztvizek jelenléte miatt kiemelt jelentőségű. A lakosság szemléletformálása szakemberek által tartott környezeti neveléssel, közösségi programokkal elősegíthető.

A környezetvédelmi szemlélet elsajátítása már kisgyermekkorban kezdődik. A városi óvodákban számos környezettudatosságot és a fenntarthatóságot előtérbe helyező fejlesztést irányoznak elő, mellyel akár a Zöld Óvoda pályázatot, az Örökös Zöld Óvoda címet is elnyerhetik. A megtisztelő címet a Széchényi utcában található intézmény már el is nyerte, mely példamutatásként szolgál minden egyéb intézménynek is.

A cél elérését támogató programok	*Kapcsolódó projektelemek (érintett dimenziók)*	
R9.P1. A tájhasználat racionalizálása	R9.P1.E1. Tájhasználat (ZD, KV)	R9.P1.E1/1. környezetbarát mezőgazdaság, tájgazdálkodás előtérbe helyezése R9.P1.E1/2. erdőterületek állapotának javítása R9.P1.E1/3. úthálózat megfelelő csapadékelvezetésének fejlesztése R9.P1.E1/4. honos növények használata, az invazív fajok visszaszorítása R9.P1.E1/5. környezeti nevelés a fenntartható tájhasználat témájában
	R9.P1.E2. Természeti értékek rekreációs jellegű használata (ZV, KV)	R9.P2.E1/1 együttműködés a Pilisi Parkerdővel, DINPI-vel R9.P2.E1/2 természeti értékek bemutatása R9.P2.E1/3 hegyi kerékpárút, -pálya kijelölése (Erdei Bringa Ösvény, Pumptrack pálya) R9.P1.E2/4. új túra- és tematikus sétaútvonalak kialakítása R9.P1.E2/5. egykori bányaterületek rekreációs célú hasznosítása R9.P1.E2/6. bányatavak rendezése, turisztikai hasznosítása
R9.P2. A környezeti elemek védelme	R9.P2.E1. A természeti, táji értékek megóvása (ZV)	R9.P2.E1/1. honos fajok védelme, használata R9.P2.E1/2. invazív fajok visszaszorítása kül- és belterületen R9.P2.E1/3. egykori bányák, tájsebek rehabilitációja R9.P2.E1/4. a természeti értékek megóvására való környezeti nevelés R9.P2.E1/5. környezetbarát mezőgazdasági vegyszerek priorizálása, a gazdák anyagi segítése az átállásban R9.P2.E1/6. illegális szemétlerakók megszüntetése R9.P2.E1/7. környezetbarát tisztítószerek bevezetése, használata

		R9.P2.E1/8. fakataszter készítése, nyilvántartása
	R9.P2.E2. Ésszerű hulladék-csökkentés (ZV, KV)	R9.P2.E2/1. lakossági hulladék újrahasznosítás elősegítése, nevelés R9.P2.E2/2. mezőgazdasági hulladék hasznosítása R9.P2.E2/3. az illegális hulladéklerakás felszámolása R9.P2.E2/4. szelektív szemeteskukák számának növelése a közterületeken R9.P2.E2/5. hulladékmentes kereskedelem feltételeinek elősegítése (pl. ruhagyűjtés) R9.P2.E2/6. lakossági komposztálás népszerűsítése R9.P2.E2/7. zöldhulladék aprítása R9.P2.E2/8. veszélyes hulladékok gyűjtésének megszervezése R9.P2.E2/9. téli tüzelés miatti edukáció R9.P2.E2/10. komposztálóedények számának növelése, alkalmazásának növelése

R10/ INFRASTRUKTÚRA-FEJLESZTÉS

A területi fejlesztésekhez egyaránt a szükséges a kapcsolódó infrastruktúra fejlesztése. Az infrastrukturális környezet hatékonysága a város közvetlen mozgatórugója.

R10.P1. Infrastrukturális hiányok megszüntetése

Fontos, hogy a jelenlegi – kedvezőnek mondható – közművesítettségi arány a jövőben se csökkenjen, így a fejlesztési területek beépítése során kiemelten kell kezelni az összközművesítés megvalósítását, azaz, hogy a bekötések/rákötések megtörténjenek. A szennyvízelvezetés terén megoldandó feladat a szennyvízcsatorna hálózat teljes körű kiépítése és a rácsatlakozások szorgalmazása (különösen a volt zártkerti területeken). Ugyancsak meg kell oldani városi szinten a csapadékvíz megfelelő elvezetést, illetve a mélyfekvésű területek vízrendezését. A városban jelenleg nem jut elég szerephez az alternatív energia hasznosítása, pedig egy jelentős környezeti kibocsátással rendelkező város esetében ennek számbavétele, s használata számottevő környezeti terhelés csökkenést eredményezhet. Ennek alkalmazását ezért mindenképpen szorgalmazni kell.

Közlekedési szempontból a város jövőjét leginkább befolyásoló tényező a települést elkerülő gyorsforgalmi út megvalósítása. Belterületen a legfontosabb fejlesztési feladatokat a meglévő utak felújítása, a burkolatlan utak szilárd burkolattal való ellátása ill. a városközpontban a tömbfeltárások jelentik. A volt zártkertek területén a közlekedési hálózatot felül kell vizsgálni és újraértelmezni. A jelenleg hiányányos kerékpáros infrastruktúra fejlesztése helyi közlekedési, valamint kisebb mértékben turisztikai szempontból is lényeges kérdés. Kül- és belterületet egyaránt érinti a közelmúltben lezajlott vasút-rekonstrukció, (a Budapest-Esztergom vasútvonal felújítása, korszerűsítése), amelynek következtében a menetidő csökkent. A változás a 15 perces járatsűrűségnek és a P+R parkolók kiépítésének köszönhetően jelentős mértékben javította a közlekedési feltételeket, azonban a közlekedési rendszer tovább javítható a közlekedési eszközök területi, útvonalbeli és időbeni összehangolásával, valamint a megfelelő menetrendszervezéssel. Hiába van Pilisvörösvárnak több vasúti megállóhelye, a központi megálló sokkal terheltebb a többinél.

R10.P2. Környezetbarát közlekedés

A közösségi közlekedés igénybevétele mégis sokkal környezetkímélőbb megoldás, mint az autók használata. Ennek oka, hogy a közösségi közlekedési eszközök használata kevésbé zsúfolt utcákat, folyamatos forgalmat eredményez. Ha optimális kihasználtságúak, akkor az egy főre jutó környezetszennyezés mértéke sokkal kisebb, mint a személygépjárművek esetében.[12] Ezért különösen fontos a közlekedési eszközök rendszerének összehangolása. A közösségi közlekedési eszközök eléréséhez egészséges megoldást nyújt a gyaloglás vagy a kerékpár, roller használata. Az utóbbi eseteknél az utasok eszközeinek tárolását javasolt megoldani. Az önkormányzat partnerségi együttműködést kezdeményez az MVM Csoporttal, hogy Pilisvörösvár mintafejlesztések helyszíne lehessen.

[12] Forrás: https://kornyezetvedelem.weebly.com/

A nyugati országokban a kerékpárral történő közlekedés teljesen elfogadott és hétköznapi dolog. Sokak például egyáltalán nem is rendelkeznek autóval, viszont biciklivel igen. Előnye, hogy városon belül nagy távok is megtehetők vele, a városokban például a haladás is gyorsabb, mintha autóval teszed meg ugyanazt a távot. Egyre több helyen lehet bérelni rövid időtávra is biciklit, így azok is bátran tekerhetnek a közösségi közlekedések felé, akik nem rendelkeznek saját kétkerekűvel.

A cél elérését támogató programok	*Kapcsolódó projektelemek (érintett dimenziók)*	
R10.P1. Infrastrukturális hiányok megszüntetése	R10.P1.E1. Gyorsforgalmi út, elkerülőút-fejlesztések (KV, PV)	R10.P1.E1/1. a városon átmenő forgalom csökkentése R10.P1.E1/2. széleskörű összefogás az elkerülőút megépítéséért R10.P1.E1/3. lobbitevékenység R10.P1.E1/4. a 10. sz. országos főút tehermentesítése, felújítása
	R10.P1.E2. Energiafüggetlenségre való törekvés (DV, ZV, KV)	R10.P1.E2/1. földhő hasznosítása R10.P1.E2/2. napenergia hasznosítása R10.P1.E2/3. lakossági léptékben a szélenergia hasznosítása R10.P1.E2/4. hatékony energiagazdálkodás az intézményekben R10.P1.E2/5. energiahatékony technológiák alkalmazása a városüzemeltetésben R10.P1.E2/6. lakossági léptékű napenergia hasznosítása R10.P1.E2/7. lakóházak hőszigetelésének korszerűsítése
	R10.P1.E3. Közúti túlterheltség megszüntetése (KV)	R10.P1.E3/1. földutak használhatóvá tétele R10.P1.E3/2. burkolt, rendezett utak arányának növelése R10.P1.E3/3. parkolási lehetőségek biztosítása, parkolási lehetőségek bővítése R10.P1.E3/4. a városon keresztülhaladó teherforgalom csökkentése, megszüntetése R10.P1.E3/5. burkolt, járdák utak arányának növelése, felújítás
	R10.P1.E4. A szenny- és csapadékvíz-elvezetés városi szintű megoldása (ZV, KV)	R10.P1.E4/1. csapadékvizek hasznosítása helyben R10.P1.E4/2. csapadékvíz-elvezetőrendszer felülvizsgálata, kiépítése, intézmények vízelvezetésének fejlesztése R10.P1.E4/3. kisvízfolyások revitalizációja R10.P1.E4/4. a szennyvíztisztítás folyamatos korszerűsítése R10.P1.E4/5. közműolló bezárása, a szennyvízcsatorna hálózatbővítése, a rákötések szorgalmazása R10.P1.E4/6. záportározó építése, fenntartása R10.P1.E4/7. vízelvezető árkok karbantartása, rendezése lakossági akciók keretein belül R10.P1.E4/8. Tündérkert-Közösségi kert alatti vízgyűjtő kialakítása, fenntartása R10.P1.E4/9. Tó dűlő rendezése
R10.P2. Környezetbarát közlekedés	R10.P2.E1. Kerékpárút-hálózat fejlesztése (ZV, KV)	R10.P2.E1/1. külső-belső kerékpár-úthálózat kijelölése, építése R10.P2.E1/2. környezettudatos közlekedésre nevelés R10.P2.E1/3. a településközi kerékpározás biztonságossá tétele R10.P2.E1/4. kerékpártárolók kialakítása, fenntartása R10.P2.E1/5. rollertárolók kialakítása, fenntartása R10.P2.E1/6. napelemes tárolók kialakítása
	R10.P2.E2. Balesetmentes közlekedés feltételeinek biztosítása (ZV, KV, OV)	R10.P2.E2/1. járdák, gyalogátkelők kiépítése, okos megoldások alkalmazása, sharing rendszerek telepítése R10.P2.E2/2. gyalogos útvonalak, járdák megújítása, biztonságossá tétele, kapcsolódó útszakaszok építése, javítása R10.P2.E2/3. közösségi, pihenő terek kialakítása

		R10.P2.E2/4. tájékoztatás fejlesztése R10.P2.E2/5. forgalomcsillapító berendezések alkalmazása R10.P2.E2/6. „Járdaépítési program” folytatása (alapanyagért „cserébe” a lakó építi meg) R10.P2.E2/7. „Járdaépítési program” alapanyagainak beszerzése R10.P2.E2/8. köztéri világítás bővítése, modernizálása R10.P2.E2/9. közbiztonság növelése, kamerarendszer kiépítése, üzemeltetése R10.P2.E2/10. elektromos gépjárműtöltők létesítése
	R10.P2.E3. Közösségi közlekedés fejlesztése (ZV, KV, OV)	R10.P2.E3/1. vasúti megállókra való hatékony ráhordás biztosítása R10.P2.E3/2. utazási szolgáltatás színvonalának növelése – lobbi tevékenység R10.P2.E3/3. megállók és környezetük megújítása, minőségi megtartása, okos megoldások alkalmazása R10.P2.E3/4. autóbusz-közlekedés hatékonyságának, összehangoltságának növelése (várakozási idők csökkentése) R10.P2.E3/5. autóbusz-vasúti közlekedés hatékonyságának, összehangoltságának növelése (területi ellátottság szempontjából egészítsék ki egymást) R10.P2.E3/6. Pilisvörösvár vasúti megálló terheltségének csökkentése (megállóhelyek hatékony használata) R10.P2.E3/7. települések közötti körjárat indítása, működtetése R10.P2.E3/8. igényvezérelt közösségi közlekedés, elektromos buszok használata R10.P2.E3/9. egységes bérlet bevezetéséért folyó lobbitevékenység a MÁV és a Volán járataira

Á4/ A TÉRSÉGI KAPCSOLATOK TOVÁBBFEJLESZTÉSE

Pilisvörösvárt térségi kapcsolatok tekintetében erős kettősség jellemzi, amely voltaképp két pólus közötti egyensúlyozást jelent. A két pólust Budapest, illetve a környező települések jelentik.

R11/ AZ ALKÖZPONTI SZEREP ERŐSÍTÉSE

Pilisvörösvár sokat profitál a főváros közelségéből, hiszen gazdaságának és népességének növekedése egyaránt Budapest könnyű elérhetőségének köszönhető. Ennek fejlődést generáló hatása ma is érezhető, ugyanakkor – szerencsés módon – a várost egy olyan kiegyensúlyozott működés jellemzi, mely az esetleges szélsőséges hatásokat többnyire sikerrel kiküszöböli. Ilyenek a más agglomerációs településeken hangsúlyosabban jelentkező, s problémákat okozó olyan hatások, mint például a népességrobbanás, a fejlesztési területeknek a pillanatnyi érdekeket kiszolgáló, átgondolatlan kijelölése, vagy az, hogy a felsőfokú képzettséggel rendelkezők kiugróan magas arányban költöznek a településre. Azonban, ha sokan nem találnak helyben munkát, a település alvótelepüléssé válhat. Ezek elkerülése érdekében tartani kell továbbra is azt a ésszerű, átgondolt fejlesztéspolitikát, ami ma is jellemzi a várost.

A fentiek mellett Vörösvár járási, térségi központ is, ez pedig olyan szerepkör, ami elősegíti azt, hogy a város bizonyos mértékig ellensúlyozza Budapest erőteljes befolyását, és társadalmi elszívó hatását. Ahhoz, hogy a két pólus közötti egyensúly minél szilárdabb legyen, az alközponti szerepkör további megerősítésére van szükség. Ennek számos eszköze van, mellyel Pilisvörösvár jelenleg is él, ezek köre azonban bővíthető. A járási központi szerepkör elősegíti azt, hogy a város bizonyos mértékig ellensúlyozza Budapest erőteljes befolyását, és társadalmi elszívó hatását. Ahhoz, hogy a két pólus közötti egyensúly minél szilárdabb legyen, az alközponti szerepkör további megerősítésére van szükség.

R11.P1. A térségi szolgáltatások bővítése

Pilisvörösvár járási központként számos közhivatali szolgáltatás igénybevételét teszi lehetővé a környező települések számára, azonban a későbbiekben megkönnyítené a lakosok számára az ügyintézést, ha helyben működne pl. földhivatal, munkaügyi központ stb. A leginkább hiányzó közhivatalok megvalósítása Pilisvörösvár térségben elfoglalt pozícióját erősíti. Szintén a szerepkört, Pilisvörösvár településhálózatban elfoglalt helyét erősíti a középfokú oktatás erősítése, az egészségügyi és szociális ellátás fejlesztése. A szolgáltatások, valamint a közlekedési lehetőségek bővítése egyrészt a Vörösváron élők, de a térség többi települése számára is vonzó feltételeket teremtenek. A helyi munkalehetőségek bővítése, a szórakozási, kikapcsolódási lehetőségek biztosítása a város élhetőségét, népességmegtartó erejét növeli.

A cél elérését támogató programok	*Kapcsolódó projektelemek (érintett dimenziók)*	
R11.P1. A térségi szolgáltatások bővítése	R11.P1.E1. Térségi intézmények fejlesztése (DV, ZV, MV, PV)	R11.P1.E1/1. rendőrség megújítása (áthelyezése) R11.P1.E1/2. Nevelési Tanácsadó épületének modernizálása, felújítása R11.P1.E1/3. Virgonc épületének megújítása R11.P1.E1/4. Napos Oldal épületének felújítása, átalakítása, kapacitásbővítése, modernizálás R11.P1. E1/5. uszoda, sportcsarnok építése R11.P1. E1/6. szakorvosi rendelő fejlesztése, bővítése R11.P1. E1/7. mentőállomás fejlesztése, bővítése

R12/ EGYÜTTMŰKÖDÉSEK ERŐSÍTÉSE

A központi szerepkör erősítése mellett a horizontális kapcsolatok fejlesztése is a város térségben elfoglalt pozícióját erősíti. Ez legfőképpen együttműködést jelent más településekkel, illetve különböző szervezetekkel, hatóságokkal. A fejlesztési programok kidolgozása során fontos, hogy azok összehangolásra kerüljenek a környező települések elképzeléseivel, így a tervezett fejlesztések egymást kiegészítsék és erősítsék. Így nem áll fenn a veszélye annak, hogy a létrejövő hatások egymást egy fölösleges rivalizálás során kioltják. Egyéb előnyök mellett többek között a pályázati lehetőségek elnyerése is könnyebben elérhető egy több települést tömörítő szervezet, pl. a Pilisi KÖTET adta együttműködési lehetőségek kihasználása révén.

R12.P1. Összefogás, párbeszéd a környező településekkel

Az együttműködések motorját a közös érdek és akarat adja, de az együttműködések megtervezéséhez és levezényléséhez nélkülözhetetlen a megfelelő információk megléte. Az együttműködésekben résztvevő feleknek elemi érdeke, hogy felmérjék melyik településen milyen szükségletek (pl.: szolgáltatás ellátottság), erőforrások (pl.: rendelkezésre álló munkaerő és képzettség) állnak rendelkezésre, és ezek alapján kerüljenek kidolgozásra közös stratégiák. A közös stratégiák kialakítása alapja lehet közös lobbi tevékenységnek is, amennyiben a közös fellépés hatékonyabb érdekérvényesítést tesz lehetővé (pl. közlekedés).

R12.P2. Tágabb térségi együttműködések, testvérvárosi kapcsolatok ápolása

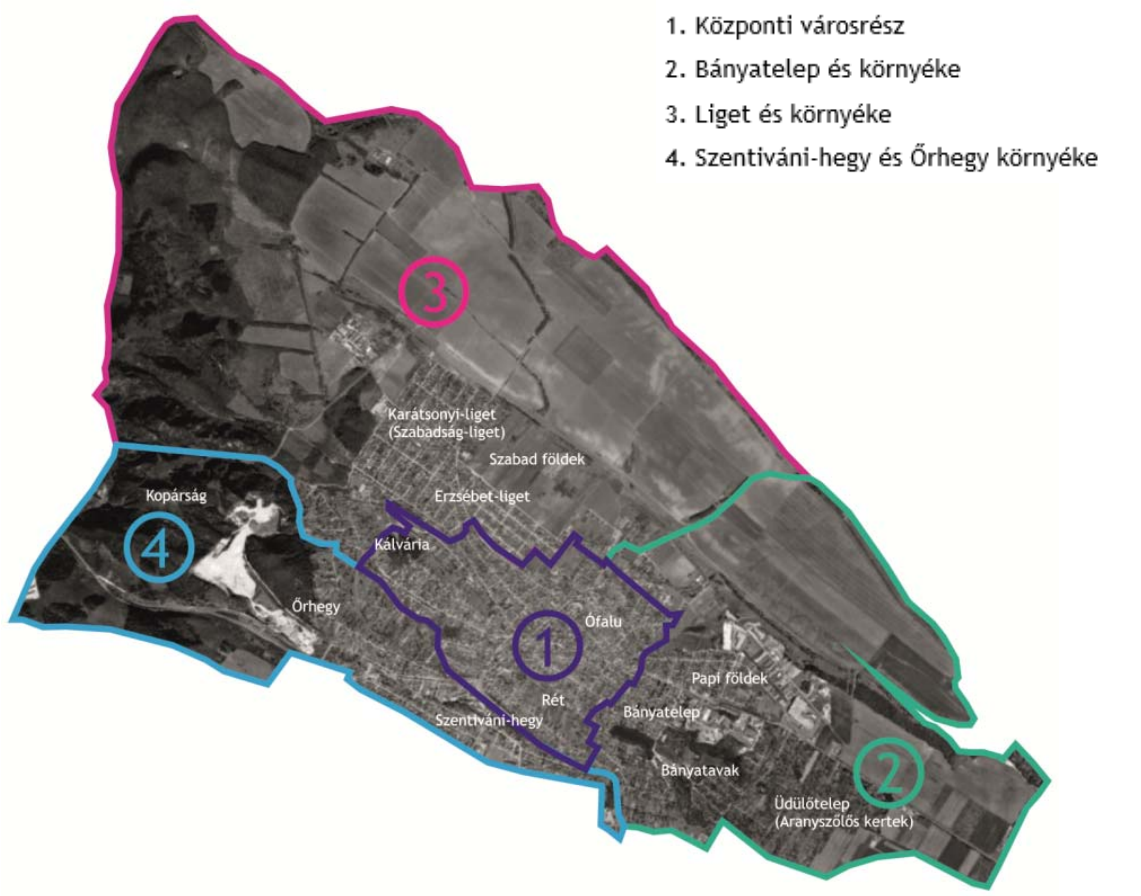
A testvérvárosi kapcsolatok ápolása elősegíti a sváb hagyományok fenntartását, a lakosság kötődését és a látogatók érdeklődésének felhívását is. A településekkel való kommunikáció segítheti az önkormányzatot a jövőbeli fejlesztések, jó példák megismerésében. Közös programok szervezésével a testvérvárosok és a lakosság mélyebb kapcsolatot alakíthatnak ki egymással.

Tájvédelmi és természetvédelmi szempontból előremutató lehet az érdekelt felekkel való folyamatos kommunikáció. A gazdákkal való kapcsolattartás, a tájgazdálkodásra való iránymutatás, képzés lehetőségének megteremtése, a Pilisvörösváron tevékenykedő vállalkozások együttműködésének erősítése segítheti az ökotudatos mezőgazdálkodás megerősödését. Környezeti nevelés szempontjából fontos az együttműködés a Pilisi Parkerdő Zrt.-vel, a Duna-Ipoly Nemzeti Park Igazgatósággal, valamint a helyi oktatási intézményekkel. Egy közös program létrehozásával a diákok saját életkoruknak megfelelő és intézményenként egymásra épülő tematikájú környezeti nevelésben részesülhetnek. Az oktatási, nevelési intézmények együttműködhetnek a Duna-Ipoly Nemzeti Parkkal, a Magyar Madártani és a Természetvédelmi Egyesülettel is akár, programokat szervezhetnek tematikus séták, kirándulások keretében.

A cél elérését támogató programok (érintett dimenziók)	*Kapcsolódó projektelemek*
R12.P1. **Összefogás, párbeszéd a környező településekkel** (KV, PV)	R12.P1.E1. közös lobbitevékenység az elkerülőút témakörében R12.P1.E2. folyamatos partnerségi egyeztetések
R12.P2. **Tágabb térségi együttműködések, testvérvárosi kapcsolatok ápolása** (KV)	R12.P2.E1. testvérvárosi kapcsolatok erősítése R12.P2.E2. testvérvárosi találkozók, TRINA projekt R12.P2.E3. csereüdültetés R12.P2.E4. térségi programok, találkozók

III.2. TELEPÜLÉSRÉSZ SZINTŰ STRATÉGIA

Az egyes településrészek a sajátos, településen belüli szerepköre, funkciója, állapota és a környezettel való viszonya alapján kerülnek bemutatásra – az Eljr.-ben előírtaknak megfelelően – Pilisvörösvár város eltérő jellemzőkkel rendelkező városszerkezeti egységei. A településen belüli szerepkör alapján Pilisvörösvár négy városszerkezeti egységre, azaz településrészre osztható, elsősorban a funkcionális adottságokat alapul véve. A funkcióban leggazdagabb, intézményi maggal rendelkező és az azt körülvevő, jellemzően egy korszakban beépült lakóterületekre és a kapcsolódó külterületi részekre.

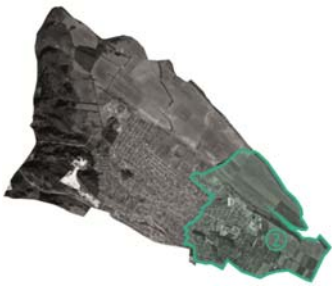
Az célok megvalósítása az egyes városrészeken eltérő mértékben hat, de a célok egyike sem ellentétes egyik településrész önálló céljaival sem. Előtérbe kell helyezni az integrált fejlesztéseket.

Részcélok		Városrészek			
		1. Központi városrész	2. Bányatelep és környéke	3. Liget és környéke	4. Szentiváni-hegy és Őrhegy környéke
R1.	IDENTITÁSTUDAT ERŐSÍTÉSE, ÖSSZETARTOZÁS ERŐSÍTÉSE	●●●	●●	●●	●●
R2.	EGÉSZSÉGÜGY, SZOCIÁLIS ELLÁTÁS ERŐSÍTÉSE	●●●	●	●	●
R3.	FIATALOK ITTHON TARTÁSA	●●●	●●	●●	●●
R4.	HELYI KIS ÉS KÖZEPES VÁLLALKOZÁSOK TÁMOGATÁSA	●●●	●●●	●●	●●
R5.	MEGLÉVŐ NAGYVÁLLALKOZÁSOK MEGTARTÁSA, MUNKAHELYTEREMTÉS	●	●●●	●	●●
R6.	PARTNERSÉGI PROGRAM KIALAKÍTÁSA	területileg nem leképezhető – teljes közigazgatási terület			
R7.	EGYÉB GAZDASÁGI CÉLOK	●●●	●●●	●	●
R8.	AZ ÉPÍTETT KÖRNYEZET, A TELEPÜLÉSKÉP ÉRTÉKŐRZŐ VÉDELME	●●●	●●	●	●
R9.	A TÁJI, TERMÉSZETI KÖRNYEZET MEGÓVÁSA	●	●●●	●●●	●●●
R10.	INFRASTRUKTÚRA-FEJLESZTÉS	●●●	●●●	●●●	●●●
R11.	ALKÖZPONTI SZEREP ERŐSÍTÉSE	●●●	●	●	●
R12.	EGYÜTTMŰKÖDÉSEK ERŐSÍTÉSE	területileg nem leképezhető – teljes közigazgatási terület			

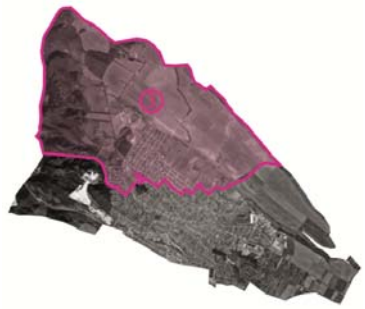
Az előző táblázatban a több pont az erősebb kötődést mutatja a városrész és az adott részcél között.

Központi városrész (Ófalu, azaz Alt-Werischwar), a település beépített területeinek súlypontjában fekszik, külterület nem kapcsolódik hozzá. A Központi városrészben a lakófunkció erős, de nagykiterjedésű területén találhatóak az intézményi, szolgáltató funkciók, valamint az apró gazdasági telephelyek is. A városrész közlekedési szempontból jól ellátott, a 10 sz. főút átszeli a városrészt, a vasútvonal is érinti. Pilisvörösvár területén a hétköznapi élet itt a legpezsgőbb.

Bányatelep a településmagtól keletre, illetve északkeletre elhelyezkedő Papi-földek, Homoki-szántók, Részes szántók, illetve a Háziréti-tó komoly gazdasági potenciállal rendelkezik, amelyben éppen úgy megjelenik a rekreáció, mint a vélhetően idővel kialakuló ipari-kereskedelmi funkció. Sokkal inkább feladatot és problémát jelent ezzel szemben a rendkívül kiterjedt Üdülőtelep (Aranyszőlős kertek), amely az egykori zártkertes övezetek szinte valamennyi problémáját felvonultatja.

A Liget és környéke esetében, bár hasonlóságokat is felfedezhetünk, inkább az eltérések tűnnek elő. A Liget és környéke városrész külterületei (Községi szántók, Bot-földek, Kút-rét, Újszántók, Cseresznyés erdő, Kopárság) esetében a rekreációs jelleg szintén tetten érhető, bár jelenleg jóval kisebb jelentőségű, mint a Bányatelep esetében, ugyanakkor a tervezett fejlesztések (uszoda, sportcentrum) ezt alaposan módosíthatják.

Pilisvörösvár utolsó, még működő állattartó telepei is ezen a területen működnek, bár egyre inkább úgy tűnik, hogy csupán a rekreációs, hobbiállattartók (pl. lovagoltatók) tudnak hosszú távon is talpon maradni.

A Szentiváni-hegy és Őrhegy környéke városrészhez kapcsolódó külterületen komoly üdülőövezet, egykori zártkertes rész húzódik, annak minden problémájával egyetemben. Az utóbbi években érzékelhetően megindult a városmaghoz közeli – Piliscsabai út mentén – a lakóterületi felhasználás, megfelelő telekrendezés és beépülés. Ennek ellenére a terület egészének megfelelő rendezése hosszú időt vesz még igénybe. A külterületet jelentő Csaba-hegy és Őrhegy esetében jelentős kiterjedésű erdősült terület és a napjainkban is működő dolomit-bánya határozza meg a terület arculatát, lehetőségeit.

2.1. A VÁROSRÉSZEKET ÉRINTŐ PROGRAMOK

Általánosan a település egészére vonatkoznak a társadalmi témakört érintő, a közösségi kohézió folyamatos erősítésére, a helyi kultúra, a nemzetiségi identitás megőrzésére és továbbadására vonatkozó részcélok (az identitástudat erősítése, az összetartozás erősítése, az egészségügy, szociális ellátás erősítése, fiatalok itthon tartása). Egy városrészhez jellemzően a lakosság rekreációs helyszíneinek konkrét, helyhez kötött fejlesztése köthető.

Szintén általános szemléletű, azaz a település egészére vonatkoznak a helyi gazdaság élénkítését, a helyi munkalehetőségek biztosítását és a térségi kapcsolatok továbbfejlesztését célzó programok, projektelemek. Ezek megvalósítása az alközponti szerep és együttműködések erősítését, valamint a helyi kis és közepes vállalatok támogatása, a meglévő nagyvállalkozások megtartása, munkahelyteremtés, a partnerségi program kialakítását és egyéb (mezőgazdaság, turizmus, önkormányzati gazdálkodás, városüzemeltetés) részcélok elérését támogatják. A gazdaságfejlesztés témakörén belül konkrét városrészhez (Bányatelep és környékéhez) kötött az ipari park fizikai környezetének fejlesztésére vonatkozó programok, projektelemek.

A települési környezet értékőrző fejlesztése érdekében tett beavatkozások nagyobb arányban köthető konkrét helyszínhez. A Központi városrész területén található a legtöbb intézmény és védett érték, míg a tervezett rekreációs helyszínek jellemzően a Bányatelep és környékén, valamint a Liget és környéke városrész területén találhatók.

A Központi városrész területén került kijelölésre a település akcióterülete, melyen a térségi szerepkört is ellátó intézmények energiahatékony felújítása, bővítése mellett a Fő utca program folytatásával és a Passzázs terv megvalósításával kialakulhat Pilisvörösvár városközpontja. A Központi városrészt a kerékpárút-hálózat kijelölése, fejlesztése és közösségi közlekedéshez kapcsolódó fejlesztések is jelentősen érintik. A Központi városrész rekreációs jellegű fejlesztését a Búcsú tér és a Templom tér fejlesztése szolgálja.

A Bányatelep és környékén a legjelentősebb tervezett projekt a Bányatavak környezetének megújítása, míg a Liget és környékén az uszoda, sportcsarnok építéséhez kötődő KSK terület ligetes, rekreációs kialakítása történik. A Bányatelep és környékének területén, a Központi városrész határában tervezett a Tündérkert-Közösségi kert kialakítása. A rekreációs fejlesztések az egész várostérség kikapcsolódási lehetőségeit biztosítják.

A Szentiváni-hegy és Őrhegy környékének, valamint a Liget és környékének Pilisi Parkerdőhöz tartozó területein elsősorban a kiránduló útvonalak kijelölése és azok természetközeli infrastruktúrájának kialakítása tervezett.

Programok, Programokhoz kapcsolódó projektelemek		Városrészek			
		1. Központi városrész	2. Bányatelep és környéke	3. Liget és környéke	4. Szentiváni-hegy és Őrhegy környéke
R1.P1.	**KÖZÖSSÉGI REKREÁCIÓS LEHETŐSÉGEK, RENDEZVÉNYEK**	●	●	●	●
R1.P1.E1.	A lakosság folyamatos tájékoztatása	●	●	●	●
R1.P1.E2.	Rendezvények biztosítása	●	●	●	●
R1.P1.E3.	A lakossági rekreáció helyszíneinek fejlesztése	●	●	●	●
R1.P2.	**KÖZÖSSÉGI TERVEZÉS, KÖZÖSSÉGI MEGVALÓSÍTÁS, TÁMOGATÓ KÖRNYEZET**	●	●	●	●
R1.P2.E1.	Fejlesztésekben való közösségi részvétel, valóságos partnerség	●	●	●	●
R1.P2.E2.	Helyi erőforrás használata	●	●	●	●
R1.P3.	**SVÁB HAGYOMÁNYOK ÁPOLÁSA, HELYI IDENTITÁST NÖVELŐ TEVÉKENYSÉG**	●	●	●	●
R1.P3.E1.	A múlt, a jelen és a jövő bemutatása	●			
R1.P3.E2.	A helyi hagyományok oktatásba, nevelésbe való bevonása	●	●	●	●
R1.P4.	**CIVIL SZERVEZETEK MUNKÁJÁNAK ELŐSEGÍTÉSE**	●	●	●	●
R1.P4.E1.	Civil szervezetek munkájának elősegítése	●	●	●	●
R2.P1.	**SZOCIÁLIS ELLÁTÁS FEJLESZTÉSE**	●	●	●	●
R2.P1.E1.	Szociális ellátás, gondozás javítása	●	●	●	●
R2.P2.	**EGÉSZSÉGES TÁRSADALOM**	●	●	●	●
R2.P2.E1.	Egészségügyi ellátás javítása	●	●	●	●
R2.P2.E2.	Prevenciós megmozdulások	●	●	●	●
R3.P1.	**KULTURÁLIS ÉLET FELPEZSDÍTÉSE**	●	●	●	●
R3.P1.E1.	Szórakozási lehetőség biztosítása különböző korosztályok számára	●	●	●	●
R3.P1.E2.	Családbarát lehetőségek biztosítása	●	●	●	●
R3.P2.	**OKTATÁSI ÉS EGYÉB LEHETŐSÉGEK**	●	●	●	●
R3.P2.E1.	Oktatás utáni, oktatást segítő foglalkozások körének bővítése	●	●	●	●
R3.P2.E2.	Szakoktatás visszahozása		●		
R4.P1.	**HELYI VÁLLALKOZÁSOK TÁMOGATÁSA**	●	●	●	●
R4.P1.E1	Szemléletformálás, támogató közeg kialakítása	●	●	●	●
R4.P1.E2.	Helyi kisiparosok, helyi termékek piacának fejlesztése	●	●	●	●
R4.P1.E3.	Háttértámogatás	●	●	●	●
R4.P2.	**FIZIKAI KÖRNYEZET FEJLESZTÉSE**	●	●	●	●
R4.P2.E1.	Fizikai környezet fejlesztése	●	●	●	●
R5.P1.	**MODERN, FENNTARTHATÓ GAZDASÁG**	●	●	●	●
R5.P1.E1.	Környezetkímélő szemlélet beépítése	●	●	●	●
R5.P2.	**GAZDASÁGI TERÜLETEK FEJLESZTÉSE**	●	●	●	●
R5.P2.E1.	Háttértámogatás	●	●	●	●
R5.P2.E2.	Ipari park fejlesztése, bővítése		●		
R6.P1.	**PROJEKTMENEDZSMENT SZEMLÉLET**	●	●	●	●
R6.P1.E1.	Belső kapcsolatok, folyamatok fejlesztése	●	●	●	●
R6.P1.E2.	Külső szolgáltatói segítség	●	●	●	●
R6.P2.	**KAPCSOLATÉPÍTÉS, -TARTÁS**	●	●	●	●
R6.P2.E1.	Tervezés, előkészítés	●	●	●	●
R6.P2.E2.	Aktív kapcsolattartás	●	●	●	●
R7.P1.	**MEZŐGAZDASÁG**		●	●	

Programok, Programokhoz kapcsolódó projektelemek		Városrészek			
		1. Központi városrész	2. Bányatelep és környéke	3. Liget és környéke	4. Szentiváni-hegy és Őrhegy környéke
R7.P1.E1.	biogazda-képző tanfolyam szervezése, beindítása		●	●	
R7.P1.E2.	növényvédelmi előírások betartása		●	●	
R7.P1.E3.	tápanyag-gazdálkodás hatékonyabbá tétele		●	●	
R7.P1.E4.	szerves anyagok hatékony pótlása		●	●	
R7.P1.E5.	rendszeres talajvizsgálat		●	●	
R7.P1.E6.	a talajerózió mérséklése		●	●	
R7.P1.E7.	szárazságtűrő haszonnövények termesztése		●	●	
R7.P1.E8.	hatékony vízmegtartás és felhasználás		●	●	
R7.P2.	**MINŐSÉGI, HELYI TURIZMUSFEJLESZTÉS**	●	●	●	●
R7.P2.E1.	kerékpáros és gyalogos kapcsolatok megteremtése	●	●	●	●
R7.P2.E2.	turistaútvonalak kijelölése, népszerűsítése	●	●	●	●
R7.P2.E3.	védett értékek felújítása, bemutatása, hasznosítása	●			
R7.P2.E4.	kerékpárkölcsönző létrehozása	●			
R7.P2.E5.	kiránduló-útvonalak, túraútvonalak kijelölése, a szükséges infrastruktúra megteremtése (pl. padok, szemetesek kihelyezése)	●	●	●	●
R7.P2.E6.	helyi turizmust szolgáló attrakciók biztosítása	●	●	●	●
R7.P2.E7.	együttműködés a környező településekkel, közös, tematikus sétautak kialakítása	●	●	●	●
R7.P2.E8.	turisztikai kilátó létesítése				●
R7.P3.	**ÖNKORMÁNYZATI GAZDÁLKODÁS, VÁROSÜZEMELTETÉS**	●	●	●	●
R7.P3.E1.	meglévő ingatlanok, helyiségek megőrzése, épületállomány felmérése	●	●	●	●
R7.P3.E2.	meglévő ingatlanok, helyiségek megfelelő funkcióval való megtöltése	●	●	●	●
R7.P3.E3.	rezsi, költségkímélő technológiák alkalmazása (megújuló energiahasznosítás)	●	●	●	●
R7.P3.E4.	tartalékalap képzése, visszaforgatás (stratégiailag fontos állomány céljából)	●	●	●	●
R7.P3.E5.	igényekhez igazodó bérlakás-állomány kialakítása	●	●	●	●
R7.P3.E6.	megfelelő támogatási rendszer kialakítása	●	●	●	●
R7.P3.E7.	bérlakás- képzés- foglalkoztatás konstrukció kialakítása	●	●	●	●
R7.P3.E8/1.	Városgazda Kft. gépparkjának fejlesztése, modernizálása (pl. locsolóautó, takarítóautó)		●		
R7.P3.E8/2.	Városgazda Kft. telephelyének bővítése		●		
R7.P3.E8/3.	Városgazda Kft. üvegház, kertészet létesítése		●		
R7.P3.E9.	rugalmas munkavégzés keretrendszerének bevezetése, munkaerő bővítése, alkalmi munkavégzés lehetőségének biztosítása az önkormányzatnál	●			
R7.P3.E10.	lakhatás biztosítása	●	●	●	●
R7.P3.E11.	használaton kívüli ingatlanok bérbeadása, átmeneti hasznosítása	●	●	●	●
R7.P3.E12.	diverzifikált és szélesköru, adó képességéhez mért adórendszer megvalósítása	●	●	●	●
R8.P1.	**AZ ÉPÍTETT KÖRNYEZET VÉDELME, FEJLESZTÉSE**	●	●	●	●
R8.P1.E1.	**Nyilvántartás, nyomon követés**	●	●	●	●
R8.P1.E2.	**Értékek megőrzése, felújítása és hasznosítása**	●	●	●	●
R8.P2.	**ÉPÍTÉS ÉS KÖZTERÜLETI SZABÁLYOZÁS**	●	●	●	●
R8.P2.E1.	**A településkép megújítása - arculat-formálás**	●	●	●	●
R8.P2.E2	**A volt zártkerti területek kezelése**		●	●	●

Programok, Programokhoz kapcsolódó projektelemek		Városrészek			
		1. Központi városrész	2. Bányatelep és környéke	3. Liget és környéke	4. Szentiváni-hegy és Őrhegy környéke
R8.P2.E3.	A meglévő belterületi tartalékok elsődleges kihasználása	●	●	●	●
R8.P3.	**REKREÁCIÓS ZÖLDFELÜLETEK FEJLESZTÉSE, KIALAKÍTÁSA**	●	●	●	●
R8.P3.E1.	A közösségi terek, zöldfelületek általános fejlesztése	●	●	●	●
R8.P3.E2.	Kálváriadomb fejlesztése, megőrzése			●	
R8.P3.E3.	A bányatavak környezetének fejlesztése		●		
R8.P3.E4.	Templom tér megújítása, minőségi fenntartása	●			
R8.P3.E5.	Tündérkert-Közösségi kert kialakítása, minőségi fenntartása		●		
R8.P3.E6.	Búcsú tér fejlesztése	●			
R8.P3.E7.	KSK terület ligetes, parkosított fejlesztése			●	
R8.P4.	**INTÉZMÉNYEK FEJLESZTÉSE**	●	●	●	●
R8.P4.E1.	Önkormányzati intézmények fejlesztése	●	●	●	
R8.P4.E2.	Temető, intézménykertek fejlesztése	●	●	●	●
R9.P1.	**A TÁJHASZNÁLAT RACIONALIZÁLÁSA**		●	●	●
R9.P1.E1.	Tájhasználat	●	●	●	●
R9.P1.E2.	Természeti értékek rekreációs jellegű használata	●	●	●	●
R9.P2.	**A KÖRNYEZETI ELEMEK VÉDELME**	●	●	●	●
R9.P2.E1.	A természeti, táji értékek megóvása	●	●	●	●
R9.P2.E2.	Ésszerű hulladék-csökkentés	●	●	●	●
R10.P1.	**INFRASTRUKTURÁLIS HIÁNYOK MEGSZÜNTETÉSE**	●	●	●	●
R10.P1.E1.	Gyorsforgalmi út, elkerülőút-fejlesztések	●	●	●	●
R10.P1.E2.	Energiafüggetlenségre való törekvés	●	●	●	●
R10.P1.E3.	Közúti túlterheltség megszüntetése	●	●	●	●
R10.P1.E4.	A szenny- és csapadékvíz-elvezetés városi szintű megoldása	●	●	●	●
R10.P2.	**KÖRNYEZETBARÁT KÖZLEKEDÉS**	●	●	●	●
R10.P2.E1.	Kerékpárút-hálózat fejlesztése	●	●	●	●
R10.P2.E2.	Balesetmentes közlekedés feltételeinek biztosítása	●	●	●	●
R10.P2.E3.	Közösségi közlekedés fejlesztése	●	●	●	●
R11.P1.	**A TÉRSÉGI SZOLGÁLTATÁSOK BŐVÍTÉSE**	●	●	●	
R11.P1.E1.	Térségi intézmények fejlesztése	●	●	●	
R12.P1.	**ÖSSZEFOGÁS, PÁRBESZÉD A KÖRNYEZŐ TELEPÜLÉSEKKEL**	●	●	●	●
R12.P1.E1.	közös lobbitevékenység az elkerülőút témakörében	●	●	●	●
R12.P1.E2.	folyamatos partnerségi egyeztetések	●	●	●	●
R12.P2.	**TÁGABB TÉRSÉGI EGYÜTTMŰKÖDÉSEK, TESTVÉRVÁROSI KAPCSOLATOK ÁPOLÁSA**	●	●	●	●
R12.P2.E1.	testvérvárosi kapcsolatok erősítése	●	●	●	●
R12.P2.E2.	testvérvárosi találkozók, TRINA projekt	●	●	●	●
R12.P2.E3.	csereüdültetés	●	●	●	●
R12.P2.E4.	térségi programok, találkozók	●	●	●	●

III.3. A MEGVALÓSÍTÁST SZOLGÁLÓ BEAVATKOZÁSOK

Egyes részcélok rendelkeznek területileg jól lehatárolható fejlesztési céltérségekkel. A fejlesztési céltérségek a település térbeli fejlődését mutatják, de ez nem azt jelenti, hogy fejlesztés csak ott

történhet, csupán a település adottságaiból kiindulva a kijelölt fejlesztési irányra különösen alkalmasak. A célok „területiségének erőssége” fejezi ki, hogy a cél megvalósulása során milyen mértékben kötött területekhez, alkalmas-e akcióterületi kijelölésre, hálózatos vagy inkább „soft” jellegű-e a cél, a cél elérését szolgáló program.

		részcél területiségének erőssége	*jellemző céltérség*
R1.	IDENTITÁSTUDAT ERŐSÍTÉSE, ÖSSZETARTOZÁS ERŐSÍTÉSE	✓ ✓	közösségi terek, játszóterek, közterületek, lakóterületek, intézmények, településközpont
R2.	EGÉSZSÉGÜGY, SZOCIÁLIS ELLÁTÁS ERŐSÍTÉSE	✓ ✓ ✓	lakóterületek, településközpont, intézmények
R3.	FIATALOK ITTHON TARTÁSA	✓ ✓	közösségi terek, játszóterek, intézmények
R4.	HELYI KIS ÉS KÖZEPES VÁLLALKOZÁSOK TÁMOGATÁSA	✓ ✓	beépített területekbe ékelődő telephelyek, meglévő gazdasági területek
R5.	MEGLÉVŐ NAGYVÁLLALKOZÁSOK MEGTARTÁSA, MUNKAHELYTEREMTÉS	✓	gazdasági fejlesztés céltérsége
R6.	PARTNERSÉGI PROGRAM KIALAKÍTÁSA	✓	gazdasági fejlesztés céltérsége
R7.	EGYÉB GAZDASÁGI CÉLOK	✓ ✓ ✓	gazdasági fejlesztés céltérsége, mezőgazdasági területek, erdőterületek
R8.	AZ ÉPÍTETT KÖRNYEZET, A TELEPÜLÉSKÉP ÉRTÉKŐRZŐ VÉDELME	✓ ✓ ✓	a település egésze, településközpont, a közterületek, intézmények
R9.	A TÁJI, TERMÉSZETI KÖRNYEZET MEGÓVÁSA	✓ ✓	külterületek
R10.	INFRASTRUKTÚRA-FEJLESZTÉS	✓ ✓	a település egésze, településközpont, intézmények környezete
R11.	ALKÖZPONTI SZEREPKÖR ERŐSÍTÉSE	✓ ✓	a település egésze, településközpont, intézmények
R12.	EGYÜTTMŰKÖDÉSEK ERŐSÍTÉSE	✓	a település egésze

3.1. AZ AKCIÓTERÜLET

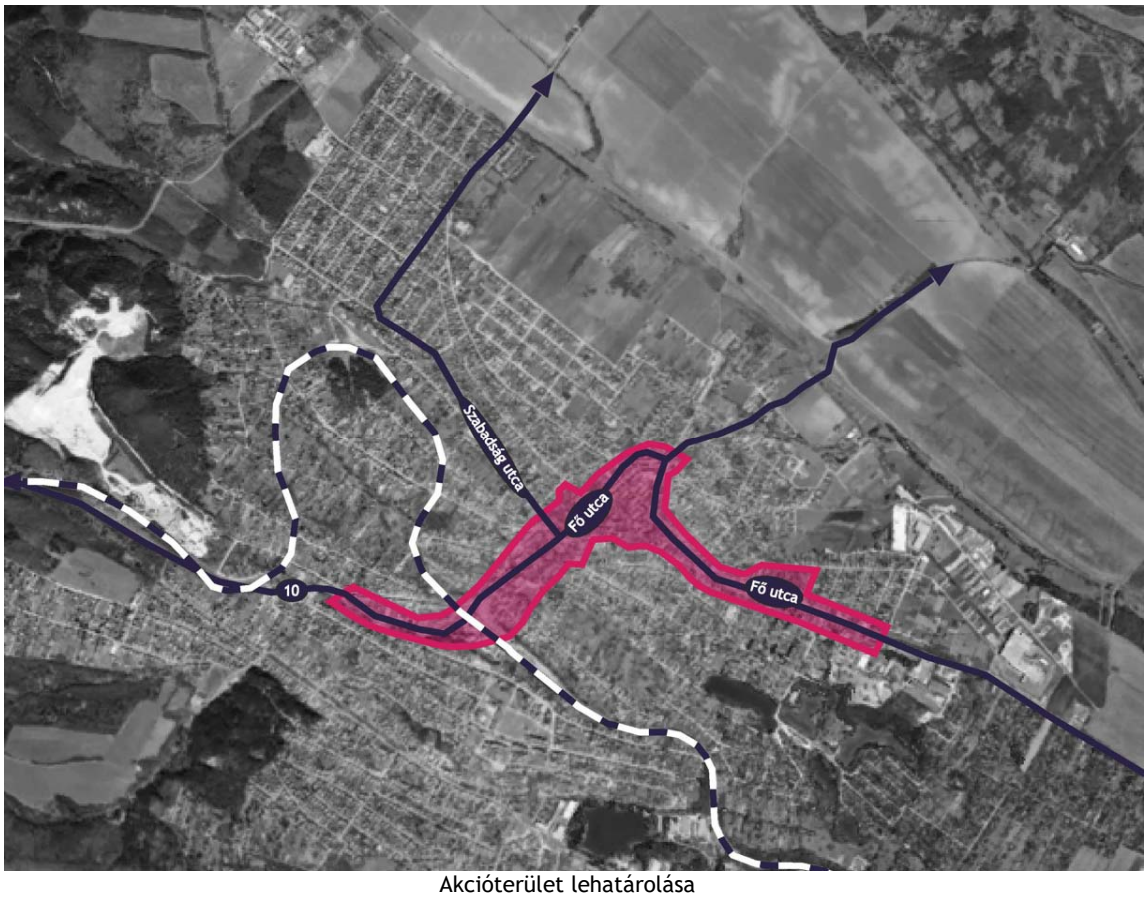
A fent bemutatott részcélok jellemző céltérsége előirányozza a vonatkozó programok, az ahhoz kapcsolódó projektelemek megvalósításának helyét. A projektek területisége változó mértékű, de a céltérségek területi összecsengése segít kijelölni a város akcióterületeit. Azon projektek halmazát, melyek térben egymáshoz közel helyezkednek el és egymással összehangolt projektek, valamint az önkormányzat a fejlesztéseket alapvetően befolyásoló pozícióban van, akcióterületnek nevezzük.

3.1.1. Az akcióterület kijelölése és a lehatárolás indoklása

Az akcióterületi fejlesztéstől nem csupán azt várjuk, hogy a településképi, funkcióbővítő beavatkozások megtörténjenek, hanem azt is, hogy az itt elért eredmények befolyással legyenek a város egészére. Ez részben azt is jelenti, hogy a pontszerű fejlesztések szétsugároznak és a rehabilitált terület környezetében eddig meg nem valósult, piaci alapú fejlesztések indulnak meg, amelyek eredményei összeérnek az Önkormányzat által irányított településfejlesztésekkel. Tágabb értelemben pedig az egész települési környezetre, a lakosság életminőségére nézve pozitív változásokat képez.

Az akcióterületek a városfejlesztés gócpontjai, kiemelt fejlesztési célterületei, ahol több, egymással összefüggő beavatkozás, projekt valósul meg. Az akcióterületi fejlesztések várhatóan nem csak a városban, hanem a vonzáskörzetében is éreztetik hatásukat, de térségi jelentőséggel is bírhatnak. **Pilisvörösvár akcióterülete a településközpont (AT).**

A településközpontban végbemenő fejlesztések egymással szinergikus hatást fejtenek ki, az egyes projektelemek (pl. az intézmények felújítása, a szolgáltatási kör bővítése, a közösségi terek megújítása, az okos utcabútorok alkalmazása) segítik a másik megvalósulását, illetve hatásának kiteljesedését. Az akcióterület számára megfogalmazott cél megegyezik a település egészének jövőképével, azaz a saját értékeiből való építkezést célozza meg. Az akcióterületen végbemenő projektek volumene, így várható hatása akkora, hogy érzékelhető változást idéznek elő az egész akcióterületen, illetve a városban, amellett, hogy az egész járásra kihatnak. Az akcióterületen végbemenő projektek az alközponti szerepkört erősítik.

Akcióterület lehatárolása

Pilisvörösvár akcióterülete a település központi részére határolódik le (a Központi városrész része), a Fő utca (10. sz. főút) mentén, érintve a vasút vonalat is.

Az akcióterület a település déli részéről a Piliscsabai utca és a Fő utca találkozásától indulva, és észak felé haladva (végig a Fő utca mentén) a következő utcákat érinti: Várkert u., Vasút u., Szent János u., Attila u., Tó u., Kandó Kálmán u., Vásár u., Dózsa Györgyi u., Vásár tér, Petőfi Sándor u., Templom tér, Szent Erzsébet u., Puskin u., Szabadság u., Iskola u., Szent Flórián u., Béke u., Csobánkai út. Majd a lehatárolás továbbra is a Fő utca mentén folytatódik, Solymár település irányába, mely a következő utcákat érinti: Szent István u., Mozi köz, Angelika köz, Iflinger köz, Árpád u., Peller köz, Pacsirta u., Puskin köz, Hősök tere, Vágóhíd köz, Iskolakert u., Széchenyi u., Gesztenye u., Kodály Zoltán u., Vajár u., Honvéd u., Bányakápolna u., Budai út, Tűzoltó u., Bányató u., Bartók Béla u., Ady Endre u., Arany János u., Csendőrbiztos u.

3.1.2. Akcióterületen megvalósításra kerülő fejlesztések összefoglaló jellegű bemutatása, a fejlesztések ütemezése

Az akcióterületen található a város irányításának, működtetésének mozgatórugója, a Polgármesteri Hivatal, valamint a nem csak Pilisvörösvárt kiszolgáló ellátórendszer központi területe (oktatási, szociális intézmények, rendőrség, tűzoltóság stb.).

A település egészére vonatkozó projektek értelemszerűen az akcióterületre is hatnak (sőt a megvalósításuk tevékeny központjában az említett Polgármesteri Hivatalban zajló folyamatok állnak). A település egészére vonatkozó projekteket a 2.1. fejezetben található, a városrészeket érintő programok táblázata mutatja be (ahol az összes városrész érintett, azon programok közvetlenül hatnak az egész településre).

Jelen fejezetben azok a projektelemek kerülnek röviden bemutatásra, melyek az akcióterületet kiemelten érintik.

Az akcióterületen megvalósításra kerülő projektek ütemezését, pénzügyi tervét a 3.3. fejezet tartalmazza.

R1.P1.E1/5.	okos utcabútorok, tájékoztató elemek alkalmazása

Egy városban működő rendszerek és szolgáltatások alapvetően meghatározzák településen lakók, azt használók kapcsolatát. Pilisvörösvár jövőképének alapja az önfenntartás, melyhez a környezetkímélő, innovatív megoldások alkalmazása az egyik pillére, a másik a lakosok igényeinek kiszolgálása. A (kezdetben) a forgalmas településközpont köztéri berendezéseiben, a közösségi közlekedés megállóiban alkalmazható digitális szolgáltatások a közösség komfortérzetének javítása (pl. telefontöltő-eszközök, elérhető wifi hálózat biztosítása) mellett a környezetvédelmet is szolgálhatja (pl. légtisztító berendezéssel, fényigényekhez igazodó világítótestekkel, igényekhez igazodó forgalomirányító rendszerekkel).

A lakosság folyamatos tájékoztatására a digitális rendszerek, okos berendezések igen előnyösek, mert nem termelődik hulladék és a legtöbb korosztályhoz jutnak az információk. Az információ-megosztás a bizalom alapja, mely a közösségépítésben fontos szerepet játszik.

R1.P1.E1/7.	támogató hivatali környezet

Pilisvörösvár Város Önkormányzatának hosszú távú célja a város hatékony működtetése. Ennek érdekében cél az önkormányzati közszolgáltatások színvonalas nyújtása, fejlesztése, az intézmények, gazdasági társaságok, és polgármesteri hivatal hatékony működtetésével. A hatékony működés a lakosok érdekeit szolgálja, melyhez elengedhetetlen az igények felmérése és azok megismerése. A jelenleg is ügyfélközpontú hivatal modern eszközökkel (pl. a városi applikáció továbbfejlesztésével), hatékony szervezés mellett a személyes kapcsolatok kialakítását is előtérbe helyezi.

R1.P3.E1/3.	kulturális intézmények fejlesztése (pl „Sváb-sarok”, „Bányász-szoba”, Művészetek Háza, Tájház)

A Művészetek Háza elsődleges célja a tartalmas értékközvetítés, valamint a település és a térség környezeti, szellemi, művészeti értékeit feltárása. A nemzeti ünnepekhez kapcsolódó városi rendezvények, valamint a nemzetiségi hagyományok őrzése és ápolása is kiemelt feladata. A Művészetek Házában lehetőség nyílik a helyi közösségépítő rendezvények, amatőr művészeti csoportok, egyesületek befogadására is.

A közművelődési koncepcióban a komolyzene, a nívós könnyűzene, a német és magyar nemzetiségi táncok, a kortárs táncművészet; hagyományos népművészeti kiállítások és a kortárs alkotók tárlatai, valamint színházi előadások egyaránt helyet kapnak. Fontos, hogy programok minél szélesebb korosztályt szólítsanak meg, ezért pl. rendszeresen szerveznek „Jeles napok játszóház” foglalkozásokat: a hagyományos népi kultúrából fennmaradt meséket, tárgyakat, technikákat kívánjuk megismertetni és átadni a gyerekeknek.

A Pilisvörösváron jellemző iparos-kereskedő lakóházban (Pilisvörösvár, Fő u. 104, 2085 cím alatt), 2013-ban hozták létre a Sváb Sarok Hagyományőrző Helyet, ahol időszaki kiállításokat, hagyományőrző programokat szerveznek. A kiállításhoz hasonló programok, lehetőségek kiaknázása elősegíti a hagyományőrzés fontos céljának megvalósulását, valamint növeli a település lakóinak identitástudatát.

R2.P1.E1/1.	bölcsőde férőhely bővítése, fejlesztésre szoruló kisgyermekek megsegítésére alkalmas, új bölcsőde építése

A Pilisvörösvári Tipegő Bölcsőde a jelenlegi épületét „kinőtte”, a jövőre nézve nincsenek már új, kiaknázatlan lehetőségeik az intézményben. A szakmai munkát, a szervezetet érintő új célok, irányok, fejlesztési tervek egy új intézményben képzelhetők el.

Az Akácfa közbe tervezett új bölcsődében a jelenlegi célok, tervek, irányok mellé beépíthető lesz a fejlesztésre szoruló kisgyermekek megsegítése is. A csoportszobák tágassága, mérete a különböző fejlesztéseknek is teret adhatna, mint pl. a TSMT terápia. Minden érintettnek megkönnyítené a mindennapját, ha ez a terápia pl. az új bölcsődében is igénybe vehetővé válna. A TSMT és (az épülő új tanuszodában) a vízi HRG terápia együtt egy komplex segítségnyújtás lehetne a rászoruló családoknak, mellyel a város a társadalmi felelősségvállalásban is jó példát mutat.

R2.P2.E1/2.	fekvőbeteg-ellátás fejlesztése, egy napos fektető létrehozása

Folyamatosan bővült a pilisvörösvári rendelőintézetben a szakellátás, mára 23 szakrendelés működik a rendelőben. Ezeket kiegészítve a fekvőbeteg-ellátás fejlesztésével, az egynapos fektető rendszer bevezetésével lehetőség nyílna a kórházba szállítások és a kórházi terhelés csökkentése, mivel infúziós vagy egyéb gyógyszeres kezeléseket el lehetne végezni szakszemélyzeti felügyelettel.

R3.P1.E1/3.	kiállítások interaktivitásának biztosítása

Az interaktivitás rendezett információk befogadásának aktív folyamata, amelyben a látogató döntéseket hoz, annak megfelelően, változásokkal halad tovább. Az interaktivitás a felhasználó részéről mindig cselekvést feltételez, mely biztosítja, hogy a kínálat nem évül el, többször is megnézhető programot biztosít.

R4.P1.E2/4.	helyi termékek boltja, termelői bolt

A vásárlók körében népszerűségnek örvend, ha olyan kínálatban válogathatnak, melyhez - pl. származási helye miatt kötődnek. A termelői bolt gasztronómiai élményt jelent, amellett, hogy Pilisvörösvár gazdaságát (a helyi termelők segítése által) fellendíti, illetve hirdeti a város hírnevét. A termelői boltok kialakításával globális környezetvédelem felé halad Pilisvörösvár, mert a szállítási költségek, a felhasznált anyagok és az emisszió is csökken.

R7.P3.E8/1.	Városgazda Kft. gépparkjának fejlesztése, modernizálása (pl. locsolóautó, takarítóautó)
R7.P3.E8/2.	Városgazda Kft. telephelyének bővítése
R7.P3.E8/3.	Városgazda Kft. üvegház, kertészet létesítése

Az önkormányzat által nemrégiben alapított Pilisvörösvári Városgazda Nonprofit Kft. számos feladatot lát el, Pilisvörösvár mindennapi működésének hátterét, a város üzemeltetési és szépítését biztosítja. A Kft. eszközeinek gépparkjának fejlesztése, telephelyének bővítése a magasabb szintű problémamegoldás mellett a hétköznapi szolgáltatások könnyebb, sokrétűbb megvalósítását is lehetővé teszi.

R7.P3.E9.	rugalmas munkavégzés keretrendszerének bevezetése, munkaerő bővítése, alkalmi munkavégzés lehetőségének biztosítása az önkormányzatnál

A pandémia felerősítette az utóbbi időszakban a home-office jellegű munkavégzést, így lehetőséget kell teremteni az irodai kapacitások fejlesztésére, pl. co-working irodák kialakítására, hiszen a korábbi időszakban a fővárosba irányuló forgalmat jelentős részben a Budapesten dolgozók, az ingázók jelentik. Az önkormányzatnak élen kell járnia az olyan innovatív megoldások kialakításában, mely a folyamatok szereplőinek megfelelő. Példa értékűen kell kialakítani a dolgozóinak körét, valamint a rugalmas munkavégzés keretrendszerét, az alkalmi munkavégzés lehetőségét. A rugalmas munkavégzés, a home-office a település többi területén is elterjed, a közlekedési forgalom jelentős csökkentését is eredményezheti.

R7.P3.E11.	használaton kívüli ingatlanok bérbeadása, átmeneti hasznosítása

Tudatos helyiség- és lakásprogramot jelent, ha a nem használható önkormányzati ingatlanokat értékesítik vagy közösségi célra felajánlják, ezzel is csökkentve az önkormányzati „fölösleges” kiadásokat. Gondoskodni kell róla, hogy az önkormányzat olyan helyiségeket tartson a portfoliójában (intézményi felhasználásra vagy szociális-, szolgálati lakás céljára), ami megfelelő módon fenntartható, illetve megfelelő komfortfokozattal bír. Az önkormányzati bérleményekből származó bevételeket továbbiakban is vissza kell fordítani azok fenntartására.

R8.P1.E1/3.	új kategóriák (pl. védett utcakép, fasor) létrehozása
R8.P1.E2/1.	felújítások folytatása, pénzalap növelése

R8.P1.E2/2.	közösségi részvétel erősítése az értéket érintő beavatkozások kapcsán
R8.P1.E2/3.	gazdaságos hasznosítás

Pilisvörösváron van néhány műemlék, és van egy erős karaktert hordozó Fő utca. A település sajátos karakterét még őrző elemek megbújnak, szétszórtan rejtőznek a kevésbé karakteres településszövetben, ezért Pilisvörösváron a kis érték is érték A meglévőt meg kell őrizni, használatban kell tartani, és a kornak megfelelően tovább kell fejleszteni. Meg kell keresni a további értékeket legyen az épített környezet része, fasor, zöldfelületi, természeti érték vagy egy utcaszakasz hangulata, képe. A védettség kiterjesztésével könnyebben példaként szolgálhatunk a későbbi fejlesztéseknek, változásoknak. A helyi védelem alá vont épületek többsége önkormányzati tulajdonban van. Az önkormányzat jó példával igyekszik elöl járni azzal, hogy az építési hagyományoknak megfelelően felújítja az épületeket.

Pilisvörösváron hosszú távú cél a vonzó, „zöld városképet" megjelenítő városi élettér kialakítása az épített környezet fejlesztése révén, valamint hatékony és jövedelemtermelő önkormányzati ingatlangazdálkodás kialakítása, az ingatlanok fejlesztése.

R8.P2.E1/11.	Fő utca rehabilitációjának folytatása
R8.P2.E1/12.	„Passzázs terv", városközpont kialakítása

A Fő utca központi szakaszán a légkábelek kiváltása, a csapadékvíz-elvezető csatorna kiépítése, a járdák felújítása, a parkolók kiépítése mellett jelzőlámpás csomópont került kialakításra a „Fő utca program" keretében. A program nagyobb területre való kiterjesztése biztosítja, hogy könnyebbé és biztonságosabbá válik a Fő utcán és környezetében a gyalogosközlekedés, a Fő utcához hasonlóan további területek is megújulnak esztétikailag, nagyobb pilisvörösvári rész mutatja majd szép, kisvárosias arculatát. A Fő utca programmal összekapcsolva a belső udvarok, passzázsok, tömbbelsők is bekapcsolhatók a közösségi élet terébe. A félig nyitott-zárt területek funkciókkal való megtöltése a gyalogos forgalom elsődleges színterei. A „Passzázs terv" megvalósítása Pilisvörösvár számára tényleges központi helyet, városközpont kialakulását biztosíthatja. A megvalósításhoz pár telek tulajdonjogának megszerzése még szükséges.

A Fő utca program és a „Passzázs" terv megvalósításával számos egyéb közösségépítő program is együtt járhat: okos utcabútorok alkalmazása, digitális köztéri tájékoztatás, kulturális rendezvények helyszíne lehet a településközpont.

R8.P3.E4.	**Templom tér megújítása, minőségi fenntartása**

A város szívében fekvő, templomot, óvodát és iskolát is övező tér megújítása a közösségi élmény és a rekreáció jegyében tervezett. A téren helyet kap játszótér, játszóudvar, fogyasztótér is amellett, hogy a szakrális elemek, szobrok, emlékművek megőrzésre, illetve körük kibővítésre kerül.

A tér megközelíthetőségét új kerékpártárolók és parkolók segítik. A kikapcsolódást és a pihenést a modern, köztéri berendezések és a növényzet egyaránt segíti.

Templom tér megújításának koncepciótervének látványterve Készítette: Pagony táj- és kertépítész iroda, 2015 **(**Forrás: önkormányzati adatszolgáltatás)

R8.P3.E6.	**Búcsú tér fejlesztése**
R8.P3.E6/1.	növényzet, zöldfelületek kialakítása, megújítása, gondozása
R8.P3.E6/2.	burkolatok kialakítása, fenntartása
R8.P3.E6/3.	szikkasztó rét kialakítása
R8.P3.E6/4.	berendezések létesítése, karbantartása
R1.P1.E3/6.	„Ifjúsági park" létrehozása

Az orvosi szakrendelő mögött fekvő tér megújítása szintén a rekreáció és a zöldfelületek növekedése jegyében tervezett. A téren helyet kap játszótér amellett, hogy szikkasztó rét is kialakításra, rendezésre kerül. A tér megközelíthetőségét új kerékpártárolók és parkolók segítik. Pilisvörösváron fontos, hogy minden korosztály számára kikapcsolódási lehetőséget biztosítson, így a téren helyet kapna az „Ifjúság park", mely az idősebb gyerekek, kamaszok is eltölthetik a szabadidejüket kültéren.

Búcsú tér megújításának látványterve (Forrás: önkormányzati adatszolgáltatás)

R8.P4.E1.	**Önkormányzati intézmények fejlesztése**
R11.P1.E1.	**Térségi intézmények fejlesztése**

A települési önkormányzati közszolgáltatásokat és városüzemeltetési feladatokat, az önkormányzat résztulajdonában álló társulások, illetve költségvetési szervei (nevelési, egészségügyi, szociális, kulturális intézmények, valamint a Polgármesteri Hivatal) nyújtják. A közszolgáltatást nyújtó egyes intézmények műszaki állapota nem megfelelő, felszereltsége, infrastruktúrája jelenleg kiegészítésre szorul. Az intézmények a város és vonzáskörzetének lakosságát egyaránt ellátják, a fejlesztés az alközponti szerepkör növekedését is biztosítja.

A város célja az általa nyújtott közszolgáltatások hatékony szervezése – akár járási együttműködés keretében –, a szolgáltatások színvonalának minőségi emelése, a hozzáférhetőség biztosítása és az igénybe vevők körének bővítése érdekében úgy, hogy a hatósági árak meghatározásakor továbbra is kiemelt figyelmet fordítson a fogyasztók teherbíró képességére. Optimalizálást és ügyfél-centrikus fejlesztést szükséges megvalósítani a városi működés szervezeti struktúrái és folyamatai területén, ugyanakkor az oktatási intézményrendszert, a szociális- és egészségügyi ellátórendszereket folyamatosan a lakossági és gazdálkodói igényeknek megfelelően szükséges továbbfejleszteni.

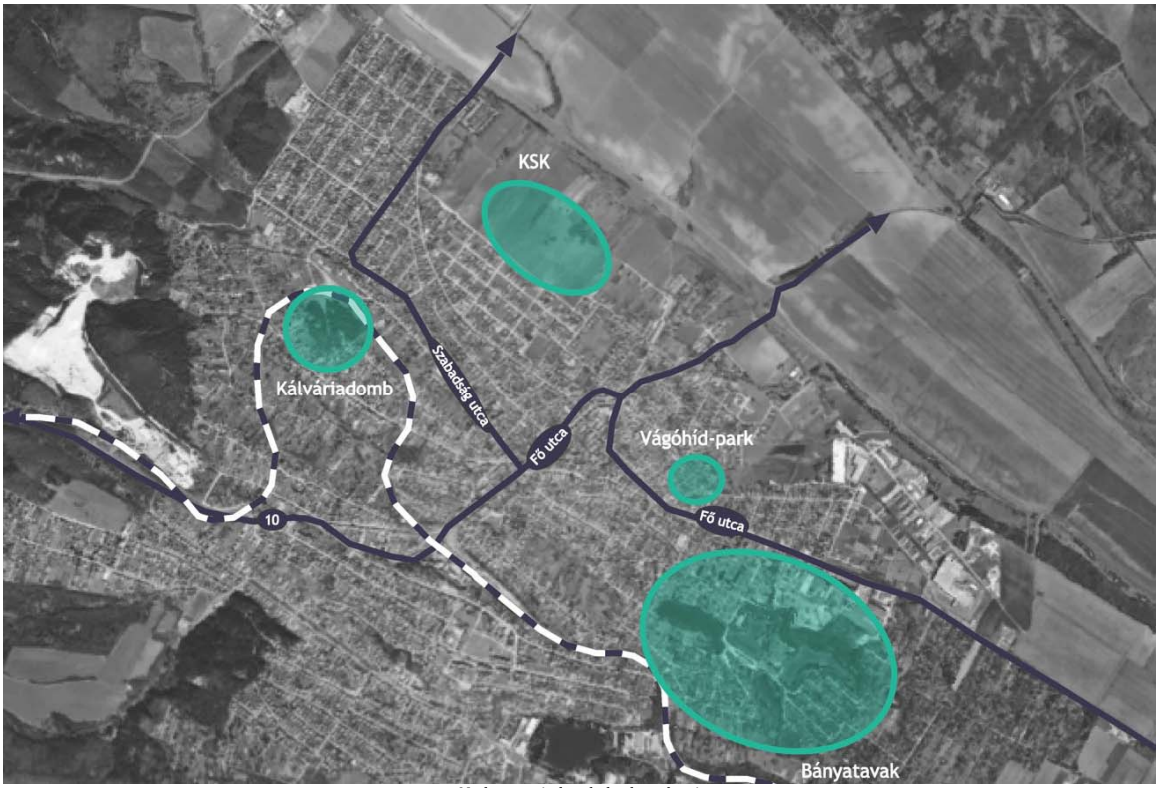
Az intézmények fejlesztése a fenntarthatóság, a megújuló energiák hasznosítása jegyében tervezett. Az önfenntartó város jövőkép elérése, az energiafüggetlenségre való törekvés érdekében ki kell bővíteni – pl. az óvodák tetején már elkezdett - a napenergia hasznosítását. A felújításnál, új

létesítmények kialakításánál a hatékony energiagazdálkodást szem előtt kell tartani, a városüzemeltetésben az energiahatékony technológiákat kell alkalmazni.

3.2. AKCIÓTERÜLETEN KÍVÜLI, EGYÉB PROJEKTEK

3.2.1. Kulcsprojektek

A kulcsprojektek azok a tervbe vett fejlesztések, melyek alapvető feltételét képezik valamely (akár több) középtávú települési cél elérésének, tehát, ha a projekt nem valósul meg, valamelyik cél nem, vagy csak kismértékben érhető el. **Pilisvörösváron kulcsprojekt a rekreációs zöldfelületek fejlesztése, kialakítása programon belül**

Kulcsprojektek helyszínei

- **az R8.P3.E7. KSK terület ligetes, parkosított fejlesztése (KP1),**
- **az R8.P3.E3. A bányatavak környezetének fejlesztése (KP2),**
- **az R8.P3.E5. Tündérkert-Közösségi kert kialakítása, minőségi fenntartása (KP3),**
- **az R8.P3.E2. Kálváriadomb fejlesztése, megőrzése (KP4).**

A kulcsprojektek alapvető feltételét képezik a családbarát lehetőségek biztosításán, a lakossági rekreáció helyszíneinek fejlesztésén, a különböző korosztályok számára szórakozási lehetőségek biztosításán át az R3. Fiatalok itthon tartása, az R1. Identitástudat erősítése, összetartozás erősítése, R8. Az épített környezet, a településkép értékőrző védelme részcéloknak.

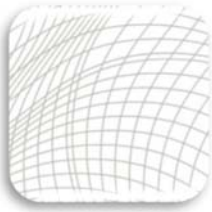
3.2.2. Pontszerű és hálózatos projektek

Térben nem koncentrált projekt például egy olyan program megvalósítása, amely a város különböző pontjain jelent pontszerű beavatkozásokat.

Időben nem koncentrált az a projekt, amelynek megvalósítása csak hosszabb idő alatt lehetséges. Pilisvörösváron ilyen például az R5.P1. Modern fenntartható gazdaságon belül az R5.P1.E1. Környezetkímélő szemlélet beépítése, vagy az R5.P2. Gazdasági területek fejlesztése programon belül az R5.P2.E2/2. rendezetlen területek kezelése, tulajdonviszonyok tisztázása.

Pilisvörösváron pontszerű beavatkozást jelent

- az önálló épületek, építmények felújítása, korszerűsítése, energetikai fejlesztése (pl. R8.P4.E1. Önkormányzati intézmények fejlesztése vagy a R8.P4.E2. Temető, intézménykertek fejlesztése),
- közterület- és környezetrendezés a város egy-egy pontján (pl. R8.P3.E4. Templom tér megújítása, minőségi fenntartása),
- hosszabb idő alatt (nem akciószerűen) megvalósítható fejlesztések (pl. R8.P2.E2. a volt zártkerti területek kezelése).

A hálózatos projektek egymással összehangolt, térben kapcsolódó projektek. Pilisvörösváron hálózatos projekt például

- az Tájhasználaton belül az R9.P1.E1/3. úthálózat megfelelő csapadékelvezetésének fejlesztése, vagy
- az R10.P1.E4. A szenny- és csapadékvíz-elvezetés városi szintű megoldása,
- a Közúti túlterheltség megszüntetésén belül az R10.P1.E3/1. földutak használhatóvá tétele és az R10.P1.E3/2. burkolt, rendezett utak arányának növelése, az R10.P1.E3/5. burkolt, járdák utak arányának növelése, felújítása.

Nem beruházási jellegű hálózatos projektcsomagok (soft projektek) a képzési, foglalkoztatási (pl. R3.P2.E2. Szakoktatás visszahozása), a közösségi programok (pl. R1.P1.E2. Rendezvények biztosítása) vagy a közbiztonsági programok költségei (pl. R10.P2.E2. Balesetmentes közlekedés feltételeinek biztosításán belül az R10.P2.E2/9. közbiztonság növelése, kamerarendszer kiépítése, üzemeltetése).

3.3. A TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI AKCIÓK, KULCS- ÉS EGYÉB PROJEKTEK ÖSSZEHANGOLT, VÁZLATOS PÉNZÜGYI TERVE

Pilisvörösvár középtávú fejlesztési céljainak megvalósításához szükséges az egyes beavatkozások megfelelő ütemezése. A település azoknak a nagyobb léptékű (pontszerű és az egész települést érintő) projekteknek ad prioritást, amelyek lehetővé teszik a jövőképben meghatározott távlati célok megvalósulását, és ezzel megteremtik a további tevékenységek, projektek megvalósulásának feltételrendszerét. A fejlesztések finanszírozására nincsen elegendő forrása az önkormányzatnak, így külső forrásokat is kénytelen a fejlesztések során figyelembe venni.

A projektelemek sorszáma, megnevezése (megjegyzés)		Előkészítettség foka		Indikatív keretösszeg (bruttó ezer Ft)		Kedvezményezett megnevezése		Várható forrás	
R2.P1.E1/1.	bölcsőde férőhely bővítése, fejlesztésre szoruló kisgyermekek megsegítésére alkalmas, új bölcsőde építése (akcióterületi, pontszerű projekt)	Tervezés és a forrásszerzés lezajlott, megvalósítás előtt áll		567 000		Pilisvörösvár Város Önk.		VEKOP Pilisvörösvár Város Önkormányzata	
		megvalósítás várható ideje							
		2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028
			x	x	x				
R8.P2.E1/1 4	Fő utca rehabilitációjának folytatása (akcióterületi, hálózatos projekt)	Tervezés alatt áll		700 000		Pilisvörösvár Város Önk.		pályázati finanszírozás	
		megvalósítás várható ideje							
		2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028
				x	x	x			
R8.P2.E1/1 4	„Passzázs terv”, városközpont kialakítása (akcióterületi, hálózatos projekt)	Tervezés alatt áll		800 000		Pilisvörösvár Város Önk.		TOP Plusz, saját finanszírozás	
		megvalósítás várható ideje							
		2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028
					x	x	x		

A projektelemek sorszáma, megnevezése (megjegyzés)				Előkészítettség foka		Indikatív keretösszeg (bruttó ezer Ft)		Kedvezményezett megnevezése		Várható forrás			
R8.P2.E4.	Templom tér megújítása, minőségi fenntartása (akcióterületi projekt)			Tervezés alatt áll, koncepció-terv elkészült		150 000		Pilisvörösvár Város Önk.		TOP Plusz, saját finanszírozás			
				megvalósítás várható ideje									
				2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028		
						x	x	x	x	x			
R8.P3.E2.	Kálváriadomb fejlesztése, megőrzése (kulcsprojekt)			Tervezés alatt áll, koncepció-terv elkészült		150 000		Pilisvörösvár Város Önk.		TOP Plusz, saját finanszírozás			
				megvalósítás várható ideje									
				2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028		
					x	x							
R8.P3.E3.	R9.P1.E1/6.	A bányatavak környezetének fejlesztése (kulcsprojekt),**Természeti értékek rekreációs jellegű használata**: bánya-tavak rendezése, turisztikai hasznosítása		Tervezés alatt áll, koncepció-terv elkészült		150 000		Pilisvörösvár Város Önk.		TOP Plusz, saját finanszírozás			
				megvalósítás várható ideje									
				2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028		
					x	x	x	x	x	x			
R8.P2.E6.	Búcsú tér fejlesztése (akcióterületi projekt)			Tervezés alatt áll		235 000		Pilisvörösvár Város Önk.		kiemelt kormány támogatású finanszírozás			
				megvalósítás várható ideje									
				2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028		
					x								
R8.P2.E7.	R11.P1.E1/5.	R8.P4.E1/9.	KSK terület ligetes, parkosított fejlesztése (kulcsprojekt) Uszoda építése, sportcsarnok, szabadidőközpont építése (pontszerű projektek)	Épületek tervezése lezajlott, megvalósítás folyamatban van, a környezet fejlesztése tervezés alatt áll		600 000		Pilisvörösvár Város Önk.		pályázat, vállalkozói finanszírozás			
				megvalósítás várható ideje									
				2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028		
							x	x	x	x			

A projektelemek sorszáma, megnevezése (megjegyzés)		Előkészítettség foka		Indikatív keretösszeg (br. ezer Ft)		Kedvezményezett megnevezése		Forrás			
R11.P1.E1/1.	Rendőrség megújítása (áthelyezése) (akcióterületi, pontszerű projekt)	Tervezés alatt áll		450 000		Pilisvörösvár Város Önk.		ORFK			
		megvalósítás várható ideje									
		2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028		
			x	x	x	x	x	x	x		
R11.P1.E1/2.	Nevelési Tanácsadó épületének modernizálása, felújítása (pontszerű, egyéb projekt)	Tervezés alatt áll		100 000		Pilisvörösvár Város Önk.		TOP Plusz finanszírozás			
		megvalósítás várható ideje									
		2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028		
				x	x	x	x				

A projektelemek sorszáma, megnevezése (megjegyzés)			Előkészítettség foka		Indikatív keret-összeg (br. ezer Ft)		Kedvezmé-nyezett megnevezése		Forrás			
R11.P1.E1/3.	Virgonc épületének megújítása (pontszerű, egyéb projekt)		Tervezés alatt áll		60 000		Pilisvörösvár Város Önk.		pályázati finanszírozás			
			megvalósítás várható ideje									
			2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028		
				x	x	x	x	x	x			
R11.P1.E1/4.	Napos Oldal épületének felújítása, átalakítása, kapacitásbővítése, modernizálás (akcióterületi, pontszerű projekt)		Tervezés alatt áll		130 000		Pilisvörösvár Város Önk.		TOP Plusz finanszírozás			
			megvalósítás várható ideje									
			2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028		
				x	x	x						
R10.P2.E1.	Kerékpárút-hálózat fejlesztése (hálózatos projekt)		Tervezés alatt áll, első kerékpáros folyosó javaslatok elkészültek		150 000		Pilisvörösvár Város Önk.		saját, pályázati finanszírozás			
			megvalósítás várható ideje									
			2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028		
						x	x	x	x			
R8.P3.E3.	R8.P3.E3.	A szenny- és csapadékvíz-elvezetés városi szintű megoldása (hálózatos projekt) Tájhasználat: úthálózat megfelelő csapadékelvezetésének fejlesztése (hálózatos projekt)	Tervezés alatt áll		515 000		Pilisvörösvár Város Önk.		saját, pályázati finanszírozás			
			megvalósítás várható ideje									
			2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028		
							x	x	x	x		
R8.P4.E1/1.		piacterület kiterjesztése, korszerűsítése, többfunkciójú használhatóság biztosítása	Tervezés alatt áll		60 000		Pilisvörösvár Város Önk.		TOP Plusz finanszírozás			
			megvalósítás várható ideje									
			2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028		
			x	x	x	x						
R8.P4.E1/1.	R1.P1.E1/7.	polgármesteri Hivatal emeletráépítés, tetőfelújítás (pontszerű projekt) támogató hivatali környezet (soft projekt)	tervezés alatt		300 000		Pilisvörösvár Város Önk.		TOP Plusz, egyéb pályázati és saját finanszírozás			
			megvalósítás várható ideje									
			2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028		
			x	x	x	x	x	x				

III.4. ANTI-SZEGREGÁCIÓS PROGRAM

4.1. SZEGREGÁTUMOK A KSH ADATOK ALAPJÁN

A KSH az Eljr. 92. § alapján tud a települések számára adatközlést nyújtani, arra vonatkozóan, hogy adott településrészen található-e szegregátum, vagy szegregációval veszélyeztetett terület. A lehatároláshoz szegregációs mutató alapján történik: „szegregált vagy szegregációval veszélyeztetett terület: szegregációs mutatóval lehatárolt olyan egybefüggő terület, amelyen az alacsony társadalmi státuszú családok koncentráltan élnek együtt vagy a társadalmi státuszcsökkenés jelei tapasztalhatók, ezért a területen közösségi beavatkozás szükséges; szegregált vagy szegregációval veszélyeztetett terület lehet egy önálló településrész, de részét képezheti egy vagy több településrésznek is;”

Szegregáció mutató: legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők és munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon (15-59 év) belül. Pilisvörösvár esetében:

– szegregált terület, amelynél a szegregációs mutató értéke nagyobb egyenlő, mint 20%,

– szegregációval veszélyeztetett terület, amelynél a szegregációs mutató értéke nagyobb egyenlő, mint 15%, de kisebb mint 20%.

200 főnél népesebb települések esetében szegregátumnak, illetve szegregációval veszélyeztetett területnek azok az egybefüggő területek tekintendők, melyek megfelelnek a fenti mutatók egyikének, és a terület lakónépességének száma eléri az 50 főt.

4.2. ANTI-SZEGREGÁCIÓS PROGRAM

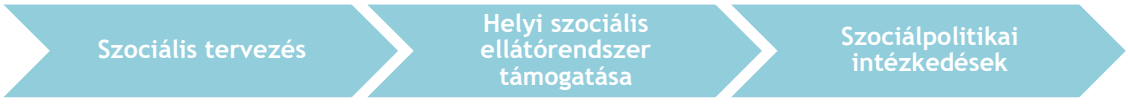
A Pilisvörösvárra vonatkozó szegregációs mutatók alapján a településen nincsen szegregátum, krízisterület, tehát törvényileg nincs kötelezve az Önkormányzat anti-szegregációs terv kidolgozására, szociális rehabilitációt célzó akcióterület kijelölésére. Mindemellett egy felelősen gondolkodó Önkormányzat, figyelve a helyi lakosság szociális és közösségi igényeire, illetve a település hosszú távú gazdasági és finanszírozási szempontjait is figyelembe véve, akkor jár el helyesen, ha olyan szociális fókuszú programsorozatot alakít ki, ami megoldást kínál a helyben felmerülő problémákra. Az Önkormányzat szándékai szerint két területre szükséges koncentrálni az Anti-szegregációs Programnak:

a) Pilisvörösvári közszolgáltatási intézményrendszerének megtámogatása, hogy az általuk nyújtott szolgáltatások hatékonyan szolgálják a helyi lakosság szociális felzárkóztatását.
b) Az Önkormányzat fejlesztéspolitikájában annak a horizontális szempontrendszernek az érvényesítése, hogy az elképzelt fejlesztések nem járulhatnak hozzá sem területi alapú szegregáció kialakulásához, sem a helyi lakosság szociális lehetőségeinek szűkítéséhez.

Az Anti-szegregációs Program szemléletében integratívnak kell lenni és a helyi közösség bevonásával kell megvalósítani.

– **Integratívitás:** Ahogy a hátrányos helyzetben lévő helyi lakosság problémái sem csupán szociális jellegűek, úgy a megoldás sem delegálható kizárólag a szociális ellátórendszerre. Olyan megoldásokat kell alkalmazni, ahol az egymással összefüggő problémákra komplex megoldások születnek és ahol a helyi közszolgáltatást nyújtó intézmények összhangban tudnak cselekedni.
– **Közösségi bevonás:** Hatékony és fenntartható beavatkozások csak akkor képzelhetőek el, ha az (közvetlenül és közvetetten) érintett helyi lakosság is megkérdezésre kerül, adott esetben a programok megtervezésében és megvalósításában is szerepet kapnak.

Anti-szegregációs Program célrendszere	A helyi lakosság életminőségének és életlehetőségeinek javítása
	2. A szociális biztonság megteremtése, az egészségi állapot javítása
	3. Az esélyegyenlőség feltételeinek javítása, kiemelten az óvodás és iskolás gyermekek körében
	4. A biztonságos lakókörnyezet megteremtése, a bűnelkövetések számának csökkentése
	5. A munkanélküliség csökkentése, munkaerőpiaci reintegráció elősegítése
	6. A társadalmi kohézió erősítése kulturális és közösségfejlesztési eszközökkel

Anti-szegregációs programelemek

4.2.1. Szociális tervezés

Az Önkormányzat tervezi szociális térkép elkészítését, ami a későbbiekben hatékonyabbá teheti a szociális ellátórendszert, illetve célzott fejlesztéseket tud megalapozni. A szociális térkép egy többdimenziós vizsgálat, ami a helyi lakosság állapotának felmérésére szolgál vagyoni-, egészségügyi-, oktatási-, lakásügyi- és munkaerő piaci helyzet, életviteli szokások figyelembevételével. A felmérés után pontos képet kapunk a település lakosságának szociális helyzetéről, problémáiról, elvárásairól. A szociális térkép a lakossági felmérés mellett a település szociális ellátó rendszerét is szemügyre veszi, vizsgálja, hogy az egyes társadalmi problémákhoz és szükségletekhez, mennyiben illeszkedik a

helyi szociális ellátórendszer, milyen annak hatékonysága, megfelelő kapacitással rendelkezik-e? A szociális térképnek az alábbi tartalmi elemeket kell tartalmaznia:

- Szociális, társadalmi jellegű adatok felvétele és elemzése (KSH, helyi ellátórendszer, önkormányzati adatok stb.),
- Érintett szakemberek probléma-érzékelésének összegyűjtése, elemzése,
- Helyi lakosság megkeresése,
- A kapott információk alapján egy monitoring rendszer kialakítása, ami középtávon hatékony előre-jelzőrendszerként tud működni.

4.2.2. Helyi szociális ellátórendszer támogatása

A város szociális intézményeiben magas színvonalú szakmai tevékenység folyik. Mindezek mellett is szükséges a szociális ellátórendszer személyi és tárgyi feltételeinek javítása, illetve infrastrukturális fejlesztésekre. A helyi szociális ellátórendszer központi intézménye a Napos Oldal Szociális Központ. Egységes integrált szakmai programmal a következő szociális feladatokat látja el: étkeztetés, házi segítségnyújtás, idősek nappali ellátása, fogyatékkal élők nappali ellátása, időskorúak gondozóháza, otthonápolási szolgálat, család- és gyermekjóléti szolgálat, család- és gyermekjóléti központ. Ezek a széleskörű szolgáltatások egy intézményen belül lehetővé teszik, hogy minden élethelyzetben segítséget tudjunk nyújtani a rászorulóknak.

- Krízishelyzetek megoldására vonatkozó intézkedések kialakítása,
- Prevenciós intézkedések kialakítása,
- Szociális kerekasztal működtetése, ami lehetőséget teremt a társterületek együttműködésére, adott esetben közös, összehangolt intézkedések megvalósítására.

4.2.3. Szociálpolitikai intézkedések

A fejlesztések során minden esetben szükséges vizsgálni, hogy az esélyegyenlőség elve teljesül-e. Alapelv, hogy a tervezett fejlesztések semmilyen társadalmi csoport számára ne járjanak hátrányos következménnyel. Ennek érdekében szükséges előre feltérképezni, hogy a fejlesztések önmagukban, illetve azok egymásra hatása milyen következményekkel járhat esélyegyenlőségi szempontból. Cél az is, hogy a jelenleg hátrányos helyzetűnek számító személyek, csoportok körülményei javuljanak, életlehetőségeik bővüljenek. Az esélyegyenlőség biztosítása nem állhat meg a tervezési szakaszban, fontos a nyomonkövetés rendszerének kialakítása, ami a fejlesztések megvalósítása során is folyamatosan monitoringozni tudja az esélyegyenlőség teljesülését.

Szükséges a meglévő szociálpolitikai intézkedések, szociális támogatási rendszerek felülvizsgálata, illetve kívánatos a szociális területeken megvalósítandó intézkedések szinkronizálása társterületek intézkedéseivel. Gyors és a helyi lakosság számára érzékelhető változások mellett olyan intézkedések megvalósítására van szükség, amik szakmai és gazdasági szempontokat egyaránt figyelembe véve fenntarthatóak. Érintett területek:

- Helyi szociális támogatási rendszer,
- Bérlakás gazdálkodás,
- Foglalkoztatás,
- Bűnmegelőzés,
- Ifjúság és időskérdés,
- Sport és kultúra,
- Egészségügy.

III.5. SZINERGIAVIZSGÁLAT, KÜLSŐ ÉS BELSŐ ÖSSZEFÜGGÉSEK

Pilisvörösvár átfogó céljai (azokon keresztül részcéljai és a kapcsolódó projektek is) illeszkednek az EU kohéziós politika 2021-2027 közötti pénzügyi ciklusban.

ÁTFOGÓ CÉL / EU FŐ SZAKPOLITIKAI CÉL, PRIORITÁS	Á1/ A közösségi kohézió folyamatos erősítése, a helyi kultúra, a nemzetiségi identitás megőrzése és továbbadása	Á2/ A helyi gazdaság élénkítése, helyi munkalehetőségek biztosítása	Á3/ A települési környezet értékőrző fejlesztése	Á4/ A térségi kapcsolatok továbbfejlesztése

Intelligensebb – innováción alapuló, digitális – Európa		✓	✓	
Zöldebb, karbonmentes Európa		✓	✓	
Jobban összekapcsolt („hálózatos") Európa				✓
Szociálisabb Európa	✓		✓	
A polgáraihoz közelebb álló Európa	✓	✓		✓

A regionális fejlesztési beruházások hangsúlyosan az 1. és a 2. prioritásra helyezik a hangsúlyt.

Az OFTK értelmében a nemzeti jövőkép az alábbiak szerint kerül megfogalmazásra: „Magyarország 2030-ban Kelet-Közép-Európa egyik vezető gazdasági és szellemi központja lesz, lakosságának biztonságos megélhetést biztosító, az erőforrások fenntartható használatára épülő versenyképes gazdasággal, azzal összefüggésben gyarapodó népességgel, megerősödött közösségekkel, javuló életminőséggel és környezeti állapottal."[13]

A nemzeti jövőkép elérése érdekében négy hosszú távú átfogó fejlesztési cél, továbbá tizenhárom specifikus cél (hét szakpolitikai jellegű és hat területi cél) került megfogalmazásra. Pilisvörösvár átfogó céljai (azokon keresztül részcéljai és a kapcsolódó projektek is) illeszkednek Magyarország céljához, ezáltal hozzájárul a nemzeti célok megvalósulásához.

ÁTFOGÓ CÉL - PILISVÖRÖSVÁR ÁTFOGÓ FEJL. CÉL - OFTK	**Á1/ A közösségi kohézió folyamatos erősítése, a helyi kultúra, a nemzetiségi identitás megőrzése és továbbadása**	**Á2/ A helyi gazdaság élénkítése, helyi munkalehetőségek biztosítása**	**Á3/ A települési környezet értékőrző fejlesztése**	**Á4/ A térségi kapcsolatok továbbfejlesztése**
Értékteremtő, foglalkoztatást biztosító gazdasági fejlődés		✓		✓
Népesedési fordulat, egészséges és megújuló társadalom	✓	✓	✓	
Természeti erőforrásaink fenntartható használata, értékeink megőrzése és környezetünk védelme		✓	✓	
Térségi potenciálokra alapozott, fenntartható térszerkezet		✓	✓	✓

Az ország szakpolitikában érvényesítendő és területi specifikus céljai közül az alábbiakat kiemelkedően szolgálják Pilisvörösvár célkitűzései:

- Életképes vidék, egészséges élelmiszertermelés és –ellátás,
- Kreatív, tudásalapú társadalom, piacképes készségek, K+F+I,
- Értéktudatos és szolidáris, öngondoskodó társadalom,
- Versenyképes, innovatív gazdaság,
- Stratégiai erőforrások megőrzése, fenntartható használata, és környezetünk védelme,
- Vidéki térségek népességeltartó képességének növelése,
- Területi különbségek csökkentése, térségi felzárkóztatás és gazdaságösztönzés,
- Összekapcsolt terek: az elérhetőség és a mobilitás biztosítása.

Pilisvörösvár településfejlesztési terveiben kitűzött célok és jövőképe megfelel az OFTK-ban megfogalmazott területfejlesztési igényeknek és feladatoknak.

Pilisvörösvár életét a Pest megye fejlesztési irányai közvetlenül érintik, ezért a jövőképpel, az átfogó célokkal, a stratégiai célokkal és a horizontális célokkal való szinergia is vizsgálatra kerül.

[13] Az OFTK a Nemzeti Fejlesztés 2030 – Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Koncepcióról szóló 1/2014. (I.3.) OGY határozat által (mellékletként) került elfogadásra. A megalapozó vizsgálat tartalmazza az OFTK célkitűzéseinek bemutatását. Lásd. Megalapozó vizsgálatban.

Pilisvörösvárt a megyei területfejlesztési koncepció átfogó területi céljai nem érintik, a további céloknak a város célrendszere, tervezett programjai megfelelnek.

TÁRSADALMI MEGÚJULÁS (TM) ***testben és lélekben egészséges, együttműködő egyén és közösségek***
TM.1*. A szociális és létbiztonság megerősítése, a közösségek megújítása, a családi értékek előtérbe helyezése, „családbarát" megye, a társadalmi bizalom erősítése.*
TM.2*. Az együttműködések intézményesítése a térségi szereplőkkel, a megye belső kapcsolati hálójának fejlesztése, menedzsment kapacitásának fejlesztése.*
TM.3*. Egészséges társadalom, a megye lakossága egészségi állapotának javítása, kiemelt hangsúlyt fektetve az egészséges életmódra és prevencióra*
TM.4*. Kreatív, tudásalapú társadalom, korszerű gyakorlati tudás biztosítása, az oktatás intézményrendszerének infrastrukturális és tartalmi megújítása, a kultúra, kulturális értékek megőrzése és fejlesztése, a térségi- és helyi identitás erősítése*
GAZDASÁG DINAMIZÁLÁSA (GD) ***az értékteremtő képesség növelése a térség adottsága, külső-és belső kapcsolatrendszerre építve***
GD.1*. A gazdaság teljesítményének, hatékonyságának és stabilitásának erősítése; több lábon álló gazdaság; a technológia és tudásintenzív, valamint a foglalkoztatást erősítő ágazatok kiegyensúlyozott fejlesztése, a gazdasági ágak közül kiemelten az ipar, az építőipar, a turizmus, a közlekedés, kereskedelem, raktározás, az információ és kommunikáció ágakban működő vállalkozások versenyképességének növelése, technológiai felkészültségének javítása.*
GD.2*. Gazdasági húzótérségeink innovációs teljesítményének, versenyképességének, exportjának növelése.*
GD.3*. Makroregionális logisztikai funkciók és a rászervezhető értékteremtő képesség erősítése kiemelten az MO mentén a Liszt Ferenc nemzetközi repülőtér térségében.* *A Gödi Különleges Gazdasági Övezet fejlesztése.*
TÉRSZERKEZET FEJLESZTÉSE ÉS KIEGYENSÚLYOZÁSA ***a lokális- és makrotérségi érdekeket kiszolgálni tudó, fenntartható környezet***
TF.1*. Pest megye térségének nemzetközi és országos multimodális közlekedési kapcsolatrendszerének fejlesztése a transzfer szerep ellátása és hálózatos térstruktúra kialakulása érdekében.*
TF.2*. A térség kohéziójának javítása érdekében a megye közlekedési kapcsolatrendszerének fejlesztése, kiemelten kezelve a térségközpontok és vonzáskörzetük közlekedését és az elővárosi közlekedést.*
TF.3*. Tervezett, koordinált térségfejlesztés, policentrikus települési struktúra, fenntartható városfejlesztés. takarékos területhasználat, épített és környezeti értékek megóvása és fejlesztése.*
TF.4*. Energiagazdálkodás, vízgazdálkodás, közműfejlesztés és környezetvédelem a térségek és települések fenntartható fejlődésének szolgálatában.*
H.1*. Területi és társadalmi kohézió, szociális felzárkóztatás*
H.2*. Partnerség, együttműködés*
H.3*. Fenntarthatóság, klíma és energiapolitika*
H.4*. Hatékonyság*
H.5*. Innováció*
H.6*. Identitás erősítés, megyei profil, értékmegőrzés, értékteremtés*

Pest megye fejlesztéspolitikája tudatos értékválasztásában bemutatott szemlélettel Pilisvörösvár stratégiájában megfogalmazott programok szinergiában vannak, elősegítik az értékek fennmaradását, azok kialakulását.

A településfejlesztési stratégia célrendszerében az átfogó célok is tartalmaznak olyan témaköröket, melyek erősen összefüggenek, szinergiában vannak egymással. Az egyes részcélok átfogó célokhoz való kapcsolódásuk erőssége alapján került „besorolásra" az átfogó célokhoz. Az átfogó és részcélok szinergiájának erősségét, a kapcsolódást az alábbi táblázat mutatja:

ÁTFOGÓ CÉL	Á1/ A közösségi kohézió folyamatos	Á2/ A helyi gazdaság élénkítése, helyi	Á3/ A települési környezet	Á4/ A térségi kapcsolatok

RÉSZ CÉL	erősítése, a helyi kultúra, a nemzetiségi identitás megőrzése és továbbadása	munkalehetőségek biztosítása	értékőrző fejlesztése	továbbfejlesztése
R1. IDENTITÁSTUDAT ERŐSÍTÉSE, ÖSSZETARTOZÁS ERŐSÍTÉSE	✓ ✓ ✓	✓	✓ ✓	✓
R2. EGÉSZSÉGÜGY, SZOCIÁLIS ELLÁTÁS ERŐSÍTÉSE	✓ ✓ ✓	✓	✓ ✓	✓ ✓
R3. FIATALOK ITTHON TARTÁSA	✓ ✓ ✓	✓	✓ ✓	✓ ✓
R4. HELYI KIS ÉS KÖZEPES VÁLLALKOZÁSOK TÁMOGATÁSA	✓ ✓	✓ ✓ ✓	✓	✓
R5. MEGLÉVŐ NAGYVÁLLALKOZÁSOK MEGTARTÁSA, MUNKAHELYTEREMTÉS	✓ ✓	✓ ✓ ✓	✓	✓ ✓
R6. PARTNERSÉGI PROGRAM KIALAKÍTÁSA	✓ ✓	✓ ✓ ✓	✓ ✓	✓ ✓ ✓
R7. EGYÉB GAZDASÁGI CÉLOK	✓ ✓	✓ ✓ ✓	✓ ✓	✓
R8. AZ ÉPÍTETT KÖRNYEZET, A TELEPÜLÉSKÉP ÉRTÉKŐRZŐ VÉDELME	✓ ✓	✓	✓ ✓ ✓	✓ ✓ ✓
R9. A TÁJI, TERMÉSZETI KÖRNYEZET MEGÓVÁSA	✓ ✓ ✓	✓	✓ ✓ ✓	✓ ✓
R10. INFRASTRUKTÚRA-FEJLESZTÉS	✓	✓ ✓	✓ ✓	✓ ✓ ✓
R11. ALKÖZPONTI SZEREP ERŐSÍTÉSE	✓	✓ ✓	✓ ✓	✓ ✓ ✓
R12. EGYÜTTMŰKÖDÉSEK ERŐSÍTÉSE	✓ ✓	✓ ✓	✓ ✓	✓ ✓ ✓

A részcélok és az átfogó célok szoros kapcsolata biztosítja, hogy a részcélok elérését támogató programok, ahhoz kapcsolódó projektelemek is összefüggenek egymással, a megvalósulásuk esetén egymás pozitív hatását erősítik.

Pilisvörösvár Város Önkormányzatának Gazdasági Programja (2019-2024) és egyéb ágazati dokumentumok fejlesztési elképzeléseit figyelembe veszi jelen stratégia, azzal összhangban készült. A szakági dokumentumokban kitűzött célok elérését, feladatok megoldását segítik elő a programok, projektelemek majdani megvalósítása.

A projektrendszer településrészenkénti lebontása igazolja, hogy az egyes településrészek fejlesztése összhangban van a város egészének fejlesztésével, annak stratégiai célkitűzéseivel. A településrészek közötti feladatmegosztás során alakultak ki az egyes fejlődési irányok, a meglévő adottságokat figyelembe véve. A városrészekkel való kapcsolatot a III.2. fejezet, a településrész szintű stratégia mutatja be.

A programok és a kapcsolódó projektelemek belső összefüggéseit a 5. melléklet mutatja be. Általánosan elmondható, hogy a területileg konkretizált projektek (pl. intézményfelújítások, rekreációs jellegű zöldfelületi projektek) a társadalmi célokat, mint az identitástudat, összetartozás erősítését, az egészségügy, szociális ellátás erősítését és a fiatalok itthon tartásának megvalósulását egyaránt elősegítik. A projektek általánosan törekednek a környezetvédelem mentén az önfenntartás felé, így a természet és a környezet kímélése köré szerveződő projektekkel erős a belső összhang.

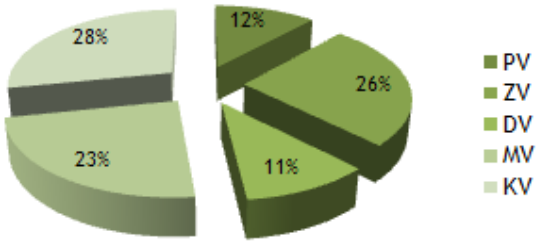
Pilisvörösvárnak egy folyamatosan változó gazdasági – technológiai környezethez, az éghajlatváltozás kihívásaihoz és a klímasemlegességi célok eléréséhez, a digitalizáció folyamataihoz, váratlan külső veszélyhelyzetekhez kell alkalmazkodniuk, mint amilyen egy világszintű járványhelyzet, és mindezek társadalomra gyakorolt hatásai. Ezeket kell figyelembe venniük városfejlesztési jövőkép és stratégia megfogalmazása során, melyek egyúttal hatással vannak a városfejlesztés gazdasági – társadalmi peremfeltételeire is. A városok alkalmazkodóképessége kiemelt fontosságúnak bizonyul a következő évtizedben, így a III. fejezetben bemutatott tervezési dimenziókkal való összefüggés vizsgálata szükséges:

– prosperáló város: helyi gazdaságfejlesztési célok, befektetés-ösztönzés, innováció (PV),

- zöld város: zöld átállásra való felkészülés a klímasemlegesség irányába történő elmozdulás érdekében (ZV),
- digitális város: digitális átállás megvalósítása a városi társadalom bevonásával (DV),
- megtartó város: társadalmi befogadás és közösségfejlesztés – népességmegtartás (MV)
- kiszolgáló város: épített és művi környezet, fenntartható területhasználat (KV).

Egy program több tervezési dimenziót is támogathat. A programok, konkrét projektelemek és a tervezési dimenziók közötti részletes összefüggéseket a 3. melléklet mutatja be.

Pilisvörösváron a kiszolgáló város és a zöld város szemlélet a legerősebb, amellett, hogy a digitális átállásra való törekvés a legtöbb projekt esetében szerepet játszik.

A Pilisvörösváron tervezett programok által érintett tervezési dimenziók megoszlása

III.6. A STRATÉGIA MEGVALÓSÍTHATÓSÁGÁNAK FŐBB KOCKÁZATAI

Ez a fejezet mutatja be az ITS stratégiai céljainak elérését veszélyeztető kockázatokat. A stratégia tervezése és megvalósítása során nem szabad megfeledkezni a kockázati tényezőkről, azok kezelésére és megelőzésére megoldásokat kell kidolgozni. A kockázat nem más, mint valamilyen valószínűséggel bekövetkező esemény, ami bizonyos mértékben negatív irányban befolyásolhatja a fejlesztési célok elérését. Megfelelő kockázatelemzéssel a kockázat bekövetkezésének valószínűségét lehet csökkenteni, illetve a kockázat teljesüléséből várható negatív hatás enyhíteni.

A kockázatok bekövetkezésének valószínűsége és hatása viszont nagy eltéréseket mutat. Vannak olyan kockázatok, melyeknek bekövetkezési valószínűsége alacsony, ám hatása igen jelentős lehet. Ezekre a veszélyekre legalább annyira tudatosan fel kell készülni, mint a nagy valószínűséggel bekövetkező, de kevésbé jelentős kockázatokra. A kockázatok beazonosítása nagyban segíti azok időben történő felismerését és sikeres kezelését. A sokszereplős, nagyobb területi egységre kiterjedő konfliktusokat, érdekellentéteket, valamint a hatékonyság növelését és forrás optimalizációt érintő veszélyeket a „*jó kormányzás*” (good governance) és „*rugalmas alkalmazkodás*” (rezíliens város) koncepció elvei mentén célszerű kezelni. Az elmúlt évtizedben meghonosodott városkormányzási és városfejlesztési elvek alkalmazásának fontosságát a járványhelyzet még inkább megerősítette. Az ITS felülvizsgálatával párhuzamosan szükséges lesz a dokumentumban azonosított és értékelt kockázati elemek felülvizsgálata is.

Az ITS-ben feltüntetett kockázatok kétféleképpen kerültek csoportosításra. Elsőként a megalapozó vizsgálatban olvasható SWOT analízis alapján történik kockázatelemzés. Itt szempont volt, hogy a SWOT-ban gyengeségnek és veszélyesnek azonosított tényezőkre milyen mértékben tud az ITS-ben megfogalmazott fejlesztési célok és intézkedések hatást gyakorolni (Relevancia). Másik értékelési szempont az volt, hogy az azonosított kockázatot hogyan lehet értékelni a bekövetkezés valószínűsége alapján (V), illetve a várható hatás (H) is jelölésre került. Az értékelésnél háromfokú skálát használunk, ahol az 1 = alacsony, a 2 = közepes és a 3 = magas szintet jelöl.

GYENGESÉG/VESZÉLY	R	KOCKÁZAT	V	H
TÁRSADALOM				
Elöregedő társadalom	1	Romló demográfia viszonyok	3	3
Fiatalok nagy része eljár a településről szórakozni, kikapcsolódni	2	Fiatalok elvándorlása	2	2
Az értelmiség a szabadidejét inkább a fővárosban tölti	2	Helyi szolgáltatások nem megfelelő kihasználtsága	2	2
Hiányzó szakképzés	2	Helyi képzettségi szint nincs szinkronban a munkaerőpiaci elvárásokkal	2	2
A beköltözések következtében a helyi identitástudat csökkenése	3	Helyi identitástudat csökken	1	1

GYENGESÉG/VESZÉLY	R	KOCKÁZAT	V	H
Volt zártkertek, egyes lakóterületek lemaradása	2	Lakóterületek leszakadása	1	1
GAZDASÁG				
A nemzetközi és hazai gazdasági környezet romlása	1	Külső erőforrások csökkenése, befektetési hajlandóság romlása	1	3
Szűkülő önkormányzati gazdálkodás	1	Önkormányzat finanszírozási gondjai, tovább szűkülő vállalkozási és gazdaságfejlesztési eszközkészlet	3	3
Gazdasági területi tartalékok használatát a tulajdonviszonyok és a magas telekárak ellehetetlenítik	2	A helyi gazdaság versenyképességének, megújulási képességének romlása	3	2
Hiányzó K+F ágazat	2	Kihasználatlan innovációs potenciál	1	1
Helyi munkaerő elingázása	2	Munkaerőpiaci kapacitások szűkössége	2	3
Helyi kisiparosok ellehetetlenülése	3	Helyi termelékenységi potenciál visszaesése	2	2
Helyi adópolitikát nem a város szabja meg	1	Önkormányzati fejlesztési mozgástér szűkülése	3	3
VÁROSI FUNKCIÓK				
A közintézmények fenntartása és működtetése, szolgáltatások fenntartása drága	2	A helyben elérhető közfunkciót jelentő szolgáltatások minőségének csökkenése	2	3
Sportcsarnok, uszoda hiánya	3	Elérhető szolgáltatások szűkössége miatti népesség elvándorlás	2	3
Közösségi közlekedési lehetőségek romlása	2	Növekvő autóforgalom, közutak leterheltsége növekszik	2	3
Családbarát lakókörnyezet leromlása	3	Település népességmagtartó ereje csökken	2	3
KÖRNYEZET ÉS INFRASTRUKTÚRA				
Nyitott közműolló, szennyvíz-csatorna hálózatra való rácsatlakozások nem településszintű	3	A nem kielégítő infrastrukturális ellátottság lakossági elégedetlenséget okoz.	2	2
Csapadékvízelvezetés hiánya	2	A nagy csapadékok a település egyes részein időszakos elöntéseket okoznak	3	2
Túlterhelt főút megnehezíti a városon belüli közlekedést	2	Növekvő légszennyezés, romló települési környezet és lakhatóság	2	2
Kerékpárhálózat hiánya	3	Városi mobilizáció alternatív lehetőségeinek hiánya az autós forgalom növekedését okozza.	2	2
Állami fejlesztések elmaradása, lassúsága (M10, M0)	1	Növekvő légszennyezés, romló települési környezet és lakhatóság	2	2

A továbbiakban azokat a kockázatokat ismertetjük, melyek stratégiai szinten, illetve a fejlesztési tevékenységek, projektek vonatkozásában jelentkezhetnek. Pilisvörösvár komplex megújítására irányuló fejlesztési beavatkozások tervezése és megvalósítása során jelentkezhetnek olyan tényezők, amelyek a stratégiában foglalt célok elérését veszélyeztetik. A kockázatok egyrészt lehetnek a település szűkebb-tágabb környezetének adottságaiból fakadó kihívások A kockázatok emellett származhatnak a projektgazda, és/vagy a megvalósításban részt vevő partnerszervezetek jellemzőiből, a településfejlődést befolyásoló folyamatok természetéből (pl. globális gazdasági folyamatok, technológiai változások, jogszabályi környezet), vagy a projektek megvalósítására hatást gyakorló külső szervezetek adottságaiból. A kockázatok elemzését a fontosabb kockázati csoportok beazonosításával folytatjuk, majd téma specifikus módon – immár a kockázat kezelési stratégia keretében – javaslatokat fogalmazunk meg az egyes kockázati elemek kezelésére. Az egyes kockázatok esetében vizsgáljuk, hogy milyen valószínűséggel merülhet fel és milyen hatást válthat ki.

Külső kockázat megnevezése	Valószí-nűség (gyenge=1-átlagos=2-erős=3)	Hatás (gyenge=1-átlagos=2-erős=3)	A kockázat kezelésének módja
Jogi-szabályozási kockázatok			
Jogszabályi környezet, központi előírások változása (pl. közigazgatási feladatkörök, adózási szabályok, építés szabályozás)	3	3	Egyeztetések a kormányzati, megyei döntéshozókkal, az érintett szaktárcákkal, jogi szakértőkkel
Közbeszerzési szabályok, gyakorlat és irányelvek változásai	3	2	Felelős akkreditált közbeszerzési szaktanácsadók folyamatos alkalmazása, feltételes közbeszerzési gyakorlat alkalmazása, a szabályok folyamatos nyomon követése a közbeszerzések terén.
Hatósági engedélyezéssel kapcsolatos szabályozás, időbeli csúszás	2	2	Már az előkészítés során az engedélyező hatósággal való egyeztetés, a tervezés során az engedélyeztetés számára időtartalék beépítése
Pénzügyi-finanszírozási kockázatok			
Nemzetgazdasági tendenciák, változó makrogazdasági környezeti hatás	3	3	Pénzügyi tervben kalkulálni kell a külső gazdasági hatásokkal, le kell szűkíteni a kivitelezés, a tervezés, a közbeszerzések idejét, ahol lehet, élni szükséges a tartalékkeret alkalmazásának lehetőségével.
Változó finanszírozási környezet, az Önkormányzat külső bevételi forrásai csökkennek, szűkülő pénzügyi mozgástér	3	2	Törekedni kell a saját bevételi forrás bővítése (pl. ingatlangazdálkodásból, Városgazda Kft. működése által), a támogatási források bővítésére (hazai, közvetlen EU-s), továbbá a megtérülő beruházások, fejlesztések finanszírozására, tőkebevonásra.
Támogatások, pályázati források korlátozott igénybe vételi lehetősége	2	3	A támogatási források folyamatos monitoringja, proaktív, folyamatos projektelőkészítés, a megtérülő projektek finanszírozása, banki és befektetői tőke bevonása javasolt.
A gazdasági szereplők, a lakosság, a civil szervezetek nem megfelelő tájékoztatása a helyi lehetőségekről és igénybe vehető fejlesztési forrásokról	2	2	Folyamatos tájékoztatás. A vállalkozói, a civil partnerség ösztönzése, a szomszédsági közösségek erősítése. Az Önkormányzat, a gazdasági szereplők, a lakosság között, formális és informális együttműködések, közös platformok, programok.
A létrehozott beruházások fenntartási nehézségei	2	3	Előrelátó tervezés, már az előkészítés során kalkulálni kell a jövőbeli üzemeltetési és fenntartási költségekkel.
Szervezeti-intézményi kockázatok			
Közszolgáltatási és közigazgatási rendszerek átalakítása	3	2	Nincs jelentősebb hatása a projektekre, szoros kapcsolat kiépítése a közigazgatási szereplőkkel jelentősen csökkenti a kockázatokat
Sokszereplős projektek esetén együttműködési nehézségek	2	3	Dedikált projektirányítás, feladatellátási és felelősségi rend kiépítése. Folyamatos törekvés a szoros partneri platformok,

Külső kockázat megnevezése	Valószí-nűség (gyenge=1-átlagos=2-erős=3)	Hatás (gyenge=1-átlagos=2-erős=3)	A kockázat kezelésének módja
			szervezetek közötti együttműködések létrehozására és működtetésére.
Túlzott, a reálisnál gyorsabb és jelentősebb hatást remélő elvárások	1	2	Nyilvánosság, transzparencia, párbeszédre épülő intenzív kommunikáció, participáció, közösségi részvétel biztosítása, közösségi tervezés.
Szakmai-műszaki kockázatok			
A rövid tervezési időszak, a projektek behatárolt megvalósítási időszaka	2	3	Proaktív projektelőkészítés, szakmai-műszaki tervezés, magas előkészítettség szint, min. 2-3 éves projektidőszakok alkalmazása.
Engedélyeztetések, a közbeszerzések, a végrehajtás folyamata elhúzódik, költség növekedés következik	3	3	A projektekhez ütem-, és organizációs terv készül. Projektszervezet felelős az ütemezésért, a műszaki és pénzügyi menedzselésért. Felkészült külső szakértői bázis bevonása valósul meg. Pénzügyi tartalékkeret alkalmazása.
Nem várt műszaki problémák felmerülése, nagyprojektek esetén egyedi műszaki problémák megjelenése	2	3	Gondos előkészítés, költségkalkuláció, szoros együttműködés a szakhatóságokkal.
Szakhatósági, szakmai, technológiai, műszaki / módszertani előírások változása	1	1	Kivitelezhető és fenntartható műszaki megoldások tervezése, gondos előkészítés, szoros együttműködés a szakértőkkel, tervezőkkel.
Társadalmi-közösségi kockázatok			
Alacsony szintű lakossági elégedettség, éles konfliktusok a különböző érintetti és érdekcsoportok között	1	2	Párbeszéd és intenzív kommunikáció, a közösségi részvétel feltételeinek biztosítása, közösségi tervezési technikák alkalmazása a projekt előkészítésétől a megvalósításon át a fenntartásig.
Lakossági közömbösség közösségi, szociális projektek iránt	1	3	Széles körű partnerség, intenzív kommunikáció, érzékenyítő programok, participáció erősítése, közösségfejlesztő tevékenységek.
Társadalmi kérdéseket érintő tevékenységek nem érik el a megfelelő társadalmi hatásokat	1	1	Az érintett társadalmi csoportok bevonása a közösségi programok előkészítésébe és megvalósításába. Civil aktivitást ösztönző programok.

III.7. A MEGVALÓSÍTÁS ESZKÖZEI

Az ITS részben a város fejlesztési elképzeléseinek összefoglaló dokumentuma, de fontos sajátossága, hogy megvalósítás-orientált stratégiai dokumentum. Mindez abban mutatkozik meg, hogy nem csak leíró jelleggel tárgyalja ez egyes fejlesztési célterületeket és a hozzájuk tartozó stratégiai intézkedéseket, hanem azt is felvázolja, hogy milyen cselekvési stratégia keretében gondolja elérni a kitűzött célokat. A megvalósítás alapvető eszköze a megfelelő cselekvési stratégia megválasztása.

7.1. CSELEKVÉSI STRATÉGIA

Pilisvörösvár számára olyan cselekvési stratégiát érdemes kialakítani, ami figyelembe veszi a helyzetfelmérés során megállapított települési adottságokat, amelyik leginkább megfelel a helyi közösség érdekeinek, amelyik reálisan megvalósítható, illetve amelyik leginkább támaszkodik a helyi erőforrásokra.

Bevonás Stratégiája

Az Önkormányzat elhivatott abban, hogy a lakosok ne csak egyes fejlesztési célok kedvezményezettjeiként jelenjenek meg, hanem cselekvő szereplőként is részesei legyenek a város alakulásának. A közösségi bevonás és az egyeztetésekre alapozott fejlesztések alkalmazása mellett a jövőben is elkötelezett az Önkormányzat, legyen szó bármilyen szereplőről.

Hasznok:	Szereplők:	Lehetséges cselekvési eszközök:
• Önkormányzati döntések legitimitása növelhető • Átláthatóbb önkormányzati működést eredményez • A fejlesztésekbe bevont szereplők elkötelezettsége növelhető • A közösségi kohézió javítható • Konfliktusos helyzetek kezelhetőbbé vállnak • Kiszámítható és átlátható fejlesztési környezetet biztosít	• Egyének, lakosok • Közösségek • Helyi gazdasági szereplők • Környező települések	Bevonás a tervezési és megvalósítási folyamatokba • Közösségi egyeztetések (lakosok és civil szervezetek bevonása) • Vállalkozói egyeztetések • Intézményi egyeztetések • Térségi együttműködések

Helyi erőforrások stratégiája

A fejlesztések megtervezésénél akkor járunk el helyesen, ha azokat főként helyi erőforrásokra alapozzuk. Olyan fejlesztéseknek szabad megvalósulniuk, amelyek minden szempontból megfelelnek a város adottságainak és lehetőségeinek. Az elkövetkező időszak egyik nagy kihívása, hogy hogyan tudja Pilisvörösvár csökkenteni a külső körülményeknek való kitettségét, milyen lehetősége van a kívülről jövő csökkenő források pótlására. A helyi erőforrásokra alapozott cselekvési stratégia nagy előnye, hogy azokra az erőforrásokra támaszkodik, amelyekre közvetlen ráhatása van, így segítve a helyi gazdaság optimális működését.

Hasznok:	Helyi erőforrások:	Lehetséges cselekvési eszközök:
• Fenntarthatóbb működést tesz lehetővé • Az erőforrás allokáció és gazdálkodás hatékonyságát emeli • A helyi erőforrások könnyebben dinamizálhatók • A fejlesztési területek szinergiája jobban kihasználható • Helyi erőforrások újratermelődése jobban biztosítható	• Humán erőforrás: Humán tőke, közösségi cselekvések • Épített, természeti értékek minőség megőrző fejlesztése • Helyi gazdasági innovációk	• Helyi erőforrásokra alapozott gazdaságfejlesztés • Helyi szereplők aktivitására/aktiválására épülő fejlesztések • Helyi gazdasági szereplők együttműködéséből származó fejlesztések

Megvalósíthatóság stratégiája

Az Önkormányzat elkötelezett abban, hogy a megvalósíthatóság feltételeit már a fejlesztések megtervezése során messzemenően figyelembe vegyék. Ezzel párhuzamosan az is látszik, hogy ezt a fejlesztési alapelvet folyamatosan változó társadalmi, gazdasági közegben kell érvényesítni. Az új kihívások, új működési modellek és fejlesztési eszköztár alkalmazását teszik szükségessé. Az Önkormányzat olyan megvalósíthatósági stratégiát kíván követni, amelyek innovatív módon és eszközökkel tudnak reagálni a jelen és jövő kihívásaira, ahol a haszonmaximalizálás helyett az optimális erőforrás felhasználáson van a hangsúly, és amihez biztosítva van a professzionális lebonyolító háttérszervezet is.

Hasznok:	**Alkalmazás területei:**	**Lehetséges cselekvési eszközök:**
• Érzékenység a kor társadalmi, gazdasági kihívásaira • Egyensúlyra törekvő gazdálkodási környezet kialakítása • Csökkenthetők a fejlesztések során felmerülő kockázatok • Vizsgálja a fenntarthatóság kritériumait	• Tervezési szakaszban: előzetes igény és hatásfelmérések elvégzése • Megvalósítás során: folyamatos monitoring visszajelzések • Lebonyolítást biztosító szervezeti háttér fejlesztése • Visszacsatolás és eredmények értékelése a megvalósítást követően	• Presztízs beruházások helyett nagyobb hangsúly a „soft” fejlesztési projektelemeken • „Smart” elemekre építő fejlesztések megvalósítása • Jó működési gyakorlatok adaptálása a városi körülmények közé • Projektmenedzsment szemlélet beemelése a fejlesztések megvalósításába

7.2. CÉLOK ELÉRÉSÉT SZOLGÁLÓ NEM BERUHÁZÁSI JELLEGŰ ÖNKORMÁNYZATI TEVÉKENYSÉGEK

Az Önkormányzat a településfejlesztési stratégiában meghatározott céljainak elérésének érdekében több típusú, nem beruházási jellegű tevékenységet végez, illetve tervez megvalósítani a jövőben. A nem beruházási tevékenységek között számos olyan lépés szerepel, amelyek a beruházási tevékenységek megvalósításának kereteit adják meg. Ezek között a tényezők között szerepel többek között a helyi építési szabályozás, településképi arculati szabályozás, a díjpolitika (pl. lakás és helyiségbérleti, köztérhasználati, parkolási) és finanszírozási környezet, a vállalkozás és befektetésösztönzési tevékenységek, de szélesebb értelemben ide tartozik a bizalom, az együttműködési készség, az adott szomszédsági egység társadalmi-közösségi jellemzői, kulturális adottságai. Ezen tényezők teszik lehetővé vagy korlátozzák – terelik, menedzselik - a városfejlődés és városfejlesztés közvetlen környezetét. Az alábbiakban azokat az Önkormányzat által végzett tevékenységeket foglaljuk össze, amelyek segítik, támogatják a fejlesztési célok elérését.

Kiszámítható és transzparens környezet

A településfejlesztési stratégia megvalósításához elengedhetetlen az Önkormányzat következetes és kiszámítható jogalkotói és jogalkalmazói magatartása, mely biztosítja és fenntartja a transzparens és támogató adminisztratív és szabályozási környezetet. A fentieknek köszönhetően csökken a gazdasági bizonytalanság, a befektetési kockázat, s a társadalmi, valamint a gazdasági szereplők számára biztonságos befektetői környezet jön létre. Felismerve a biztonságos környezetben rejlő előnyöket, előtérbe helyeződnek a közszféra és magánszféra együttműködésén alapuló projektmegvalósítási konstrukciók, mely biztosítja a befektetések költséghatékonyságát, az önkormányzat pénzügyi forrásainak szabadabb felhasználhatóságát, a beruházások gyorsabb megvalósulását.

Szabályozási tevékenységek

Az ITS-ben szereplő fejlesztési elképzelések úgy kerültek kialakításra, hogy azok megfeleljenek a város számára törvényi kötelezettségek előírt szabályozási eszközöknek. Az egyik legfontosabb szabályozási terület az építésügyi szabályozás. Pilisvörösvár rendelkezik mindazon településrendezési eszközzel, amik törvényileg kötelezőek, illetve az ITS megalkotása is úgy történt, hogy az abban foglaltak összhangban legyenek az egyéb településrendezési eszközzel. A rövid és középtávú fejlesztési célok úgy kerültek meghatározásra, hogy azok a hatályos, helyi építésügyi jogszabályok keretein belül megvalósíthatók legyenek, vagy szükség esetén rövidtávon gondoskodni lehessen a szükséges módosításról. Át kell tekinteni, hogy mely projektek és programok igénylik a településrendezési eszközök módosítását. A település vállalja, hogy amint szükségessé válik az ITS felülvizsgálata, úgy ezekben az esetekben is figyelembe veszi, hogy a változtatások mindig

szinkronban legyenek az aktuális, érintett településrendezési eszközökkel. A településrendezési eszközök elkészítése az alábbi szempontok figyelembevételével történik:

- A szabályozási eszközök adjanak keretet a vállalkozás és gazdaságfejlesztési elképzelések megvalósulásához, a minőségi lakókörnyezet megőrzéséhez.
- A gazdaságfejlesztési, a lakóterületi, a környezetfejlesztési és klímavédelmi célok ne kerüljenek konfliktusba.
- A demográfiai helyzettel, térbeli-társadalmi viszonyokkal összhangban az Önkormányzat gazdasági és társadalmi céljai, így a minőségi lakókörnyezet és zöldterületek megőrzése, az infrastruktúra korszerűsítése településrendezési oldalról biztosított legyen.
- a fentiek alapján kiemelten fontos a környezetvédelmi szempontok településszerkezeti, szabályozási érvényesítése.

Forrásszerzési, pályázati tevékenység

Szükséges, hogy az Önkormányzat – az ITS-en alapuló – koherens forrásszerzési stratégia keretében végezze pályázati tevékenységét annak érdekében, hogy elkerülje a pályázatok által irányított fejlesztések csapdáját és biztosítsa a helyi igényekhez illeszkedő, a település valós céljaihoz, jövőképéhez igazított komplex forrásszerzési tevékenységet. Nélkülözhetetlen, hogy az Önkormányzat számára naprakész információk álljanak rendelkezésre a támogatási lehetőségekről és a lehető legszélesebb körű hazai és nemzetközi partnerséget alakítson ki. Egyes esetekben felmerül, hogy adott fejlesztési elképzelések és a hozzá kapcsolódó pályázati kiírás túlnyúlik a település határain. Az Önkormányzat nyitott a település érdekeit szolgáló, települések közötti együttműködést igénylő pályázati összefogásra. Ezekben az esetekben fontos az együttműködő partnerek közötti finanszírozhatósági és felelősségi hatókörök meghatározása, hogy tiszta és átlátható módon tudjanak megvalósulni ezek a fejlesztések. A települések közötti együttműködés lehetőségek között lehet még megemlíteni a közös lobbi tevékenységet. Az térségi települések együtt gondolkodása és lobbi tevékenysége elsősorban a harántirányú közlekedés fejlesztésében hozhat eredményeket. Ez lehet infrastrukturális fejlesztés, közlekedésszervezést érintő javaslatok kidolgozása, vagy éppen a közösségi közlekedés lehetőségének feltérképezése.

Településmarketing tevékenység, pozitív arculat és identitás erősítés

Pilisvörösvár a közép- és hosszútávú célok elérése érdekében ki kell dolgoznia, illetve el kell fogadni a Településmarketing stratégiáját, melyben megfogalmazott célkitűzések és tevékenységek megvalósulása révén vonzóvá válik a település az ott élők, az oda látogatók számára, valamint a befektetői döntéseket meghozó üzletemberekre. A településmarketing célja tehát, hogy segítse:

- a versenyképesség kialakítását és fenntartását,
- a települési közvéleménycsoportok elégedettségének javítását;
- a hely attraktivitásának növelését;
- a település-imázs megtartását és javítását;
- valamint a környező kistérség esetében az ismertség növelését, az imázs javítását és az
- együttműködés és kölcsönös támogatás biztosítását.

Pilisvörösvár imázsa, jó híre a pontos településidentitás programszerű meghatározásával és kommunikációjával alakítható a legkönnyebben. Az identitás a lakosok felé és a külső célcsoportok felé irányuló, a település célkitűzéseire alapozott önábrázolás és magatartás. A jól kialakított, a település összetéveszthetetlen jegyeit tartalmazó identitás biztosíthatja, hogy a konkurensekkel szemben jobb pozíciót foglalhasson el a település. Az identitás az imázson túl nélkülözhetetlen kötőanyag is egyben, amely összetartja az itt élők közösségét. A települési identitás elemei: a településarculat, a településkultúra továbbá a településkommunikáció.

Pilisvörösvár esetében a településképi arculatban és helyi identitásban nagy jelentősége van a sváb gyökereknek. Ezek ápolása, megtartása, bemutatása, a hagyományok megőrzése a közösségi összetartozás szempontjából kiemelt fontossággal bír. A célkitűzések között fontos szempont, hogy a sváb hagyományok hosszútávon a település arculati elemei között tudjanak szerepelni és a sváb identitás élőhagyományként legyen átörökíthetők a fiatal generáció számára is.

A mai korban településmarketing esetében már elengedhetetlen a digitális technikák alkalmazása. Pilisvörösvár az elmúlt időszakban nagy hangsúly fektetett a település honlapjának fejlesztésébe, illetve rendelkezik saját applikációval, melyen nyomon lehet követni a város legfontosabb történéseit, problémát lehet bejelenteni, elérhető az önkormányzati TV adása. A cél ezen platformok továbbfejlesztése, hogy minél inkább felhasználóbarátak és informatívak legyenek, illetve olyan

tartalmakat tudjanak megjeleníteni, amik minden települési korosztály számára érthetőek és feldolgozhatóak.

Közszolgáltatások, intézményi háttér

A közszolgáltatások minősége jelentős részben befolyásolja a helyi fejlesztési tevékenységek végrehajtását. A közszolgáltatások nyújtásának módja vagy egyáltalán egy adott szolgáltatás megléte jelentősen befolyásolja az életminőséget és erősítheti vagy gyengítheti egy adott beavatkozás hatását.

A helyi életminőséget, a település vonzerejét és a népességmegtartó képességet többek között a bölcsődei, óvodai szolgáltatások köre, a családok vagy vállalkozások, beruházók fejlesztéseit pl. a hivatali ügyintézés módja jelentősen befolyásolja, amit az intézményfejlesztés területén az Önkormányzatnak a jövőben is folyamatosan korszerűsíteni szükséges. A fejlesztések számára rendelkezésre álló intézményi háttér kulcsfontosságú a megvalósítás szempontjából. A változtatás irányát, módját és mértékét a gazdasági szereplők, a helyi lakosok szükségleteinek, elvárásainak, a jogszabályi, esetleg pályázati előírások és az önkormányzati célok függvényében, a fejlesztési beruházások tartalmához igazodva érdemes felmérni és meghatározni.

7.3. MEGVALÓSÍTÁS SZERVEZETI KERETEINEK MEGHATÁROZÁSA

A helyi önkormányzat szervezeti felépítése és településfejlesztési felelősségi körök

Az Önkormányzat képviselő-testületének a feladata a településfejlesztés irányvonalainak, valamint a fejlesztési tevékenységek kereteinek a meghatározása. A településfejlesztés irányait az alábbi, képviselő-testület által jóváhagyott dokumentumok tartalmazzák: gazdasági program, településfejlesztési koncepció, településrendezési eszközök (településszerkezeti terv és leírás, illetve a helyi építési szabályzat és melléklete, a szabályozási terv), illetve az Integrált Településfejlesztési Stratégia, egyéb ágazati stratégiák.

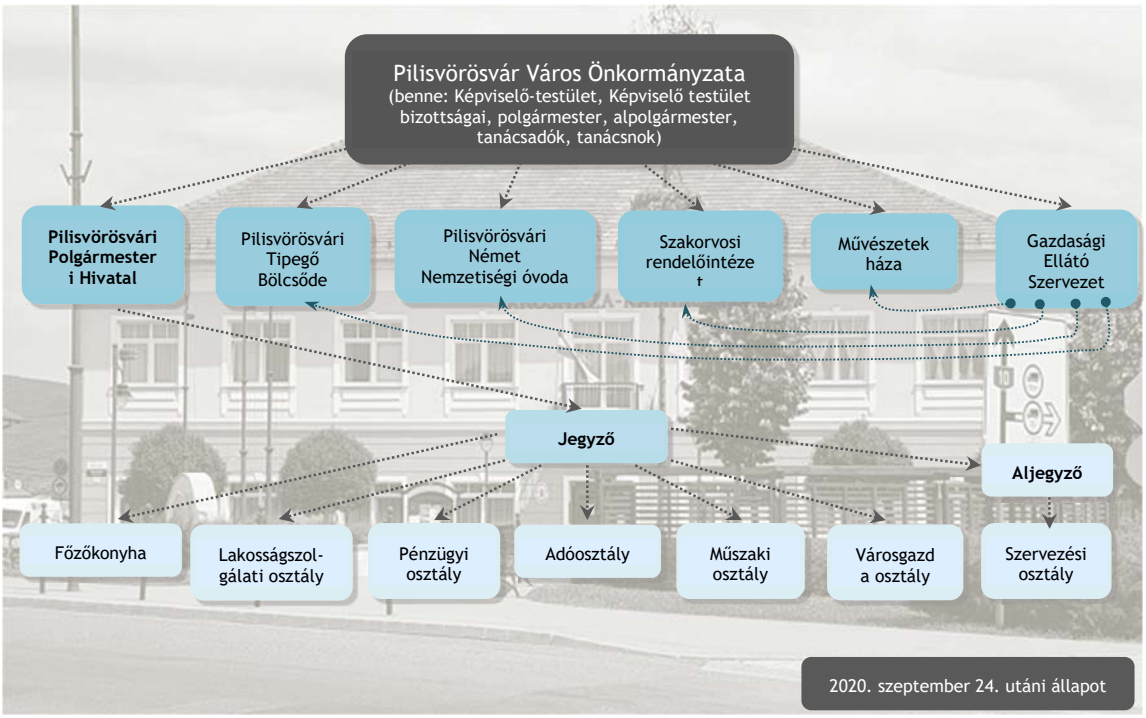
Az Önkormányzat gyakorolja a tulajdonosi jogokat a település vagyona fölött, továbbá a képviselőtestület kompetenciájába tartozik a költségvetés elfogadása is, azaz közvetlen eszközei is vannak az Önkormányzatnak a fejlesztésekre, továbbá az átfogó fejlesztési programokra. A Pilisvörösvári Önkormányzat Képviselő-testülete által elfogadott (11/2013. (III. 12.) Szervezeti és működési szabályzat határozza meg a szervezeti és működési rendet. A képviselő-testület a legfontosabb döntéshozó testület, amely egyes feladat- és hatásköröket a polgármesterre átruház. Az SZMSZ értelmében a képviselő-testület feladatainak hatékonyabb, eredményesebb ellátása érdekében, illetve a jogszabályi előírásoknak megfelelően állandó bizottságokat hoz, és ideiglenes bizottságokat hozhat létre. Pilisvörösváron működő állandó bizottságok:

- Ügyrendi-, Oktatási- és Kulturális Bizottság
- Szociális- és Egészségügyi Bizottság
- Pénzügyi-, Városfejlesztési- és Környezetvédelmi Bizottság
- Műszaki és közlekedési ügyeket felügyelő tanácsnok

A szervezeti keretek kialakítása során biztosítani kell, hogy az ITS által meghatározott komplex fejlesztési feladatok és a benne megfogalmazott projektek megvalósításához szükséges szakmai és szervezeti kompetenciák rendelkezésre álljanak.

Az ITS megvalósításával kapcsolatos fő feladatok:
- Településfejlesztési döntéshozatal
- Településrendezés, építésszabályozás
- Településfejlesztési programozás (tervezés), monitoring és értékelés
- Pályázatfigyelés, pályázatelőkészítés
- Projektmenedzsment (koordináció), beruházás-menedzsment
- Szakmai projektirányítás, lebonyolítás és megvalósítás
- Az ITS megvalósításában résztvevők koordinációja
- Partnerségi egyeztetés, partnerek bevonása, közösségi tervezés
- Kommunikáció, tájékoztatás, nyilvánosság

Az Önkormányzat szervezeti felépítését az alábbi ábra mutatja be:

Településfejlesztési célok eléréséhez szükséges menedzsmenti feladatok

A településfejlesztés szervezeti kereteinek kialakítását az ITS-ben meghatározott fejlesztési beavatkozások és a finanszírozás jellege, a megvalósításhoz szükséges kompetencia, valamint a fejlesztés szereplőinek köre alapján több tényező határozza meg. A településfejlesztés szervezeti keretei, felépítése éppen ezért időben változhat, az aktuális fejlesztési igények, a rendelkezésre álló fejlesztési források függvényében.

A szervezeti keretekkel szemben az egyik legfontosabb elvárás a rugalmas, hatékony, magas színvonalú megvalósításra alkalmas szervezetrendszer kialakítása. Ennek létrehozása érdekében a településfejlesztéssel összefüggésben felmerülő konkrét feladatok esetében a gyors és eredményes program- és projektmenedzsmenttel kapcsolatos hatásköröket a megfelelő szakmai kompetenciákat biztosító szervezeti egységekhez, szervezetekhez szükséges telepíteni.

A településfejlesztési feladatok előkészítése közvetlenül a Pénzügyi-, Városfejlesztési- és Környezetvédelmi Bizottság feladatkörébe tartoznak, de a feladatok ellátásába közvetve az Önkormányzaton belül több szervezeti egység bevonásával valósul meg. A településfejlesztési feladatokban ennek megfelelően a stratégiaalkotástól kezdve a beruházások előkészítésén keresztül a projektek fizikai megvalósításáig valamilyen formában (közvetve vagy közvetlenül) a Polgármesteri Hivatal szinte valamennyi szervezeti egysége érintett. Annak érdekében, hogy a feladatok és jogosultságok tisztán és világosan szétválaszthatóak legyenek, az ITS megvalósításához stratégiai (döntéshozó) és operatív (végrehajtó, adminisztratív) szervezet kialakítása szükséges. A stratégia eredményességét a kiválasztott indikátorok értékei és a várható hatások folyamatos megfigyelése, monitoringja, valamint szükség esetén a megfelelő korrekciók alkalmazása biztosítja.

A fejlesztési dokumentum kidolgozásában a Polgármesteri Hivatal szakreferensei, valamint a megbízott szakértők vettek részt. Az Önkormányzaton belül a stratégiai menedzsment szint biztosítja a stratégia nyomon követését, az eredmények és célok elérését, szükség szerint a fejlesztési dokumentumok korrigálását – a monitoring adatok alapján.

A stratégiai menedzsment fő feladata:
- A fejlesztések megvalósulásának nyomon követése, az ITS megvalósulásának értékelése;
- Az ITS cél- és eszközrendszerének módosítása a településre ható belső és külső körülményeket figyelembe véve;
- A projekthez kapcsolódó tájékoztatási, nyilvánossági feladatok biztosítása, partnerségi egyeztetések (lakók, civilek, vállalkozók, egyéb);

- Kapcsolattartás a megvalósításban részt vevő csoportokkal (lakosság, vállalkozók, civil szervezetek stb.)
- Operatív menedzsment munkájának meghatározása, eredményeinek értékelése.

Az operatív menedzsment feladatai:
- Az operatív menedzsment a felelős a stratégia által kijelölt fejlesztések hatékony megvalósulásáért, a stratégiai menedzsment által meghatározott feladatok végrehajtásáért, továbbá beszámolási kötelezettséggel tartozik a végrehajtással kapcsolatban.
- A településfejlesztési stratégiai fejlesztési céljainak, illetve programjainak érvényesítése, különösen a horizontális elemek tekintetében, azaz a fenntarthatóság és a kommunikáció, a nyilvánosság biztosításában.
- Közreműködik a projektek megvalósulásában.
- Kapcsolatot tart a hatóságokkal, a lakossággal és a helyi civil és érdekképviseleti szervezetekkel, valamint a vállalkozókkal.

A Hivatal munkatársai (a megvalósításért felelős szervezet) biztosítják a projektek lebonyolításában résztvevő szakértőket, egyrészt a meglévő önkormányzati szakemberekre támaszkodva, másrészt szerződéses viszony útján szakértőkkel. Az Önkormányzat a már pályázati lebonyolítási tapasztalatot szerzett szakembereit, munkatársait kívánja igénybe venni a megfogalmazott fejlesztések, projektmenedzsment feladatok végrehajtására.

III.8. TELEPÜLÉSKÖZI KOORDINÁCIÓ MECHANIZMUSAI, EGYÜTTMŰKÖDÉSI JAVASLATOK

8.1. TELEPÜLÉSKÖZI KOORDINÁCIÓ AZ ITS KAPCSÁN

A településközi koordináció célja az ITS településközi egyeztetése, melynek jellege a település térségi szerepkörétől függ. A településközi koordináció egyik célja, a jogszabályban rögzített partnerségi egyeztetéseket lebonyolítása. Az egyeztetések a következő szereplőket érinti. Egyrészt az Eljr. 9. mellékletében megjelölt államigazgatási szervek. Másrészt a környező települések (elsősorban Pilisvörösvári Járáson belül), illetve Pilisvörösvár lakossága, helyi érdekképviseleti, civil és gazdálkodó szervezetek. Az Önkormányzat fontosnak tartja, hogy az ITS elkészítésében a helyiek együttműködését, ennek érdekében az Önkormányzat hivatalos csatornákon keresztül (pl. városi honlap), felhívta az érintett célcsoportok figyelmét, hogy juttassák el javaslataikat az ITS kapcsán az Önkormányzatnak.

8.2. PARTNERSÉG – TELEPÜLÉSKÖZI KOORDINÁCIÓ A FEJLESZTÉSEK KAPCSÁN

Partnerség nem jelent mást, mint közös célok és közös érdekek mentén történő együttműködés. Ez a partnerségi kapcsolat sok esetben könnyen megteremthető, hiszen a résztvevő felek könnyen megtalálják egymással a kapcsolódási pontokat, de más esetekben ez egy sokkal nehezebb folyamat. Mivel a konfliktusos helyzetek hosszútávon nem szolgálják a település fejlődésének érdekét, így olyan partnerségi program kialakítása a cél, ahol rendelkezésre állnak azok a kommunikációs csatornák, amin keresztül rendezhetőek a felmerülő konfliktusos helyzetek.

A partnerségi program kialakításának alapját az adja, hogy világosan kommunikálva legyenek az Önkormányzat céljai, fejlesztési elképzelései. A transzparens fejlesztéspolitika kiszámítható gazdasági környezetet teremt, csökkenti a konfliktusos helyzetek kialakulását.

A partnerségi program keretében szükséges kiépíteni azokat a kommunikációs csatornákat, amikkel megszólíthatók a települési szereplők. Egyrészt fontos a tájékoztatások az elkövetkező időszak fejlesztési szándékairól, másrészt az Önkormányzat aktív együttműködésre számít a helyi közösség szereplőivel. A partneri kapcsolatok keretében az Önkormányzat számít a fejlesztési stratégiák kialakításában való közösségi részvételre, illetve amennyiben lehetőségek engedik, helyi események lebonyolításában, települési fejlesztésekben történő részvételre.

A partnerségi program célcsoportjai:
- **Lakosság:** A lakosság bevonása a fejlesztésekbe az ITS cselekvési stratégiájának alapelvei között szerepel. Az Önkormányzat elhivatott abban, hogy a helyi közösség szereplői ne csak egyes fejlesztési célok kedvezményezettjeiként jelenjenek meg az ITS-ben, hanem cselekvő szereplőként is részesei legyenek a fejlesztési stratégia végrehajtásának.

- **Civil szervezetek:** Az önkormányzat és a helyi civil egyesületek közötti partnerség a település egyik mozgatórugója, melyben az önkormányzat anyagilag is támogatja a civil szervezeteket, a szervezetek pedig lehetőségeik szerint és tevékenységi körüktől függően támogatják az önkormányzat munkáját, megmozdulásait, rendezvényeit.
- **Helyi gazdaság szereplői:** Az Önkormányzat párbeszédre törekszik a magánszektor szereplőivel. A helyi gazdaság szereplők megszólításának célja, hogy közvetlenül az Önkormányzattól tudjanak információhoz jutni a fejlesztési elképzelésekről, irányvonalakról, illetve akár konkrét fejlesztésekről is. Az ilyen alkalmak teret engednek a gazdasági szereplők igényeinek megfogalmazására, új ötletek meghallgatására, vagy a rendelkezésre álló erőforrások felmérésére. A párbeszéd tisztább és átláthatóbb helyzeteket teremt, könnyebbé teszi a fejlesztések megvalósítását.
- **Környező települések:** Fontos, hogy a település tervezett fejlesztéseiről tájékoztatást kapjanak a szomszédos, járási települések. A közelség rengeteg lehetőséget is nyújt az együttműködésre. Számos olyan szolgáltatási, ellátási funkció van (pl.: egészségügyi, szociális ellátás), ami esetében a praktikum, az erőforrás allokáció azt diktálja, hogy a közös érdekek mentén induljon párbeszéd az érintett szereplőkkel és közös megoldások szülessenek.

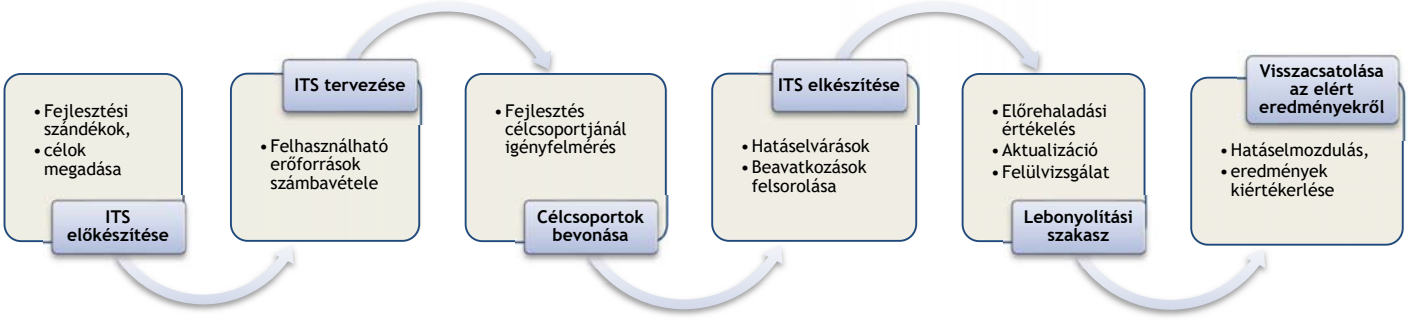
III.9. NYOMONKÖVETÉS ÉS AZ ITS RENDSZERES FELÜLVIZSGÁLATA, AKTUALIZÁLÁSA

9.1. MONITORING RENDSZER

A fejlesztésektől minden esetben azt várjuk, hogy valamilyen pozitív irányú hatás-elmozdulást okozzon. A monitoring azzal foglalkozik, hogy ezt a hatás, hogyan lehet kimutatni, értékelni, milyen folyamatok eredményeképpen érhetőek el a szándékolt hatások. Egy jól működő monitoring rendszertől az várható el, hogy optimálisabb működési folyamatokat eredményez a fejlesztések lebonyolítása, és a kapcsolódó döntéshozatal esetében.

Kiemelt cél:
- A fejlesztések hatékonyságának növelése a monitoring folyamatok optimalizációjával,
- A fejlesztések tervezhetőségének támogatása a monitoring rendszeren keresztül,
- A fejlesztések által elért szándékolt és közvetett hatások megismerése.

Az ebben a fejezetben ismertetett monitoring metódust kívánja alkalmazni az Önkormányzat az ITS kapcsán, de az önkormányzati működési gyakorlat, fejlesztések kapcsán is egységesen ezt a monitoring eljárást kívánja követni. Az alábbi ábra általánosságban mutatja be a monitoring folyamatot, a fejezet további részében pedig ez kerül részletes kifejtésre.

Alapvetően kétféle monitoring eljárást lehet megkülönböztetni:
- Folyamatmonitoring: Lényegében a fejlesztések nyomonkövetéséről van szó. A tervezési szakaszban megállapított célok és előrehaladási mérföldkövek alapján ellenőrzi a fejlesztések lebonyolítását. A folyamatmonitoring része a folyamatos kockázatelemzés és a szükséges korrekciós elemek beépítése a megvalósításba. A döntéshozatali szint számára lehetőséget teremt a fejlesztésekről folyamatos visszajelzést kapni.
- Hatásmonitoring: Minden fejlesztés megtervezésének része, az előzetes hatáselvárások megfogalmazása. A fejlesztések lezárulta nem jelenti automatikusan, hogy lehetővé válik a

hatások kiértékelése, hiszen sok esetben a hatás-elmozdulás csak a működési tapasztalatokkal együtt válik interpretálhatóvá. Ez azt is jelenti, hogy a hatásmonitoring nem köthető kizárólagosan az adott fejlesztés lezárásához, hanem a megvalósítás után is szükséges a folyamatos monitoring tevékenység. A döntéshozatali szint számára a hatásmonitoring alapján jó visszajelzés kapható a fejlesztések eredményességéről, illetve továbblépési lehetőségek terén nyújt támpontokat.

A monitoringrendszer indikátorokon keresztül tudj visszacsatolást adni a fejlesztésekről. Alapvetően 3 típusú indikátort lehet megkülönböztetni:

- Kimenti indikátor: Az erőforrások felhasználásával „automatikusan" előálló (de legalábbis várható) kimenetekre utal.
- Eredményindikátor: A fejlesztések által generált közvetlen hatásokat mutatja be.
- Hatásindikátor: A fejlesztések közvetlen eredményeitől, akár igen távol álló, közvetett hatások bemutatására alkalmas.

Az ITS-ben szereplő programok és kapcsolódó intézkedések monitoring értékeinek (kiinduló érték, teljesült érték) megadása a stratégiai menedzsment feladata, ahogy a kapott értékek kiértékelése, következtetések levonás, további lépések megadása is az ő kompetenciájába tartozik. A monitoring mérések megvalósítása az operatív menedzsment feladata. Ez a feladat magába foglalja a mérési metódusok kidolgozását, kapcsolattartást az intézkedésben érintett szervezetekkel és a mérési eredmények feldolgozását. Fontos szempont, hogy a monitoring értékek kiértékelésében minden érintett fél szerepet kaphasson, hiszen a kapott eredmények megfelelő interpretációjához ez elengedhetetlen.

9.2. AZ ITS FELÜLVIZSGÁLATA

Az ITS-ben foglalt célok és intézkedések megvalósulásának folyamatos nyomon követése, felülvizsgálata a város fejlesztési stratégiájának fontos eleme. A felülvizsgálat célja felhívni a döntéshozók és a megvalósításért felelős szervezetek figyelmét a céloktól való esetleges eltérésre és összegezni az elvégzett feladatokat. Figyelni kell arra, hogy a célkitűzések elérése érdekében tett lépések a megfelelő időben történjenek, a megfelelő eszközökkel. A felülvizsgálat számos komplex feladatot foglal magában, az adatgyűjtéstől az ITS esetleges szükséges módosításáig.

- Évenkénti rendszerességgel meg kell vizsgálni, hogy milyen lépések történtek az ITS célkitűzésinek elérésére. Eltérés esetén be kell avatkozni, a kívánt cél elérése érdekében módosítani kell a meghatározott intézkedéseket.
- A felülvizsgálata, aktualizálása öt évenként szükséges, az elkészült felmérések, legfrissebb statisztikai adatok, egyéb új információk ismerete, illetve az ITS megvalósult folyamataiból levonható következtetések alapján.
- Figyelemmel kell kísérni a külső környezet változásait, amellyel szükség esetén összhangba kell hozni a célkitűzéseket, illetve azok megvalósulási eszközeit.
- Ki kell értékelni a már végrehajtott feladatok eredményeit, különös tekintettel a pályázati úton megvalósított fejlesztések pénzügyi és fizikai megvalósulására.

A településfejlesztési feladatok teljesítéséről a polgármester évente beszámolót tart a város polgárainak. A közvélemény folyamatos tájékoztatása a helyi sajtón keresztül, illetve a helyben szokásos módon, a városi honlapon és a hirdetőtáblákon elhelyezett közlemények útján valósul meg.

IV. MELLÉKLETEK

1. SZ. MELLÉKLET

Az előzetes véleményezési eljárásban részt vevő államigazgatási szervek véleményeinek összefoglalása

	VÉLEMÉNYEZŐK	RÉSZT VESZ	NEM VESZ RÉSZT	NEM NYILATKOZOTT	ÉSZREVÉTEL
1.	**Pest megyei Kormányhivatal Állami Főépítész**	X			Kérik a teljes dokumentációt CD és papír formában is.

					1. A stratégia és a településrendezési eszköz készítése, valamint a koncepció, a stratégia és a településrendezési eszköz módosítása során felhasználni csak az aktualizálást megelőzően legfeljebb hét éven belül készült megalapozó vizsgálatot lehet, ideértve az ezen időtávon belül a településrendezési eszközhöz nem az R. szerinti tartalommal elkészített megalapozásnak minősülő vizsgálatot is. A felhasználható tartalmi elemeket az önkormányzati főépítész írásban határozza meg. 2. A megalapozó vizsgálat tartalmi követelményeit az R. 1 melléklete tartalmazza. 3. A stratégiát megalapozó vizsgálat alapján kell elkészíteni, a stratégia részletes tartalmi követelményeit az R. 2. melléklete tartalmazza. 4. Felnívjuk a figyelmet, hogy a R. 1. és 2. melléklet összevont, átcsoportosított vagy elhagyott tartalmi elemek részletezettségét a főépítész írásban rögzíti, mely feljegyzés a készülő megalapozó vizsgálat mellékletének részét képezi. 5. Felhívjuk a figyelmet, hogy **stratégia** a koncepcióval összhangban, a településszerkezeti terv figyelembevételével kerül kidolgozásra. 6. Az R. 28.§ (5) alapján a koncepcióról szóló döntés meg kell, hogy előzze a stratégia elfogadását. 7. Felhívjuk figyelmet, hogy a középtávra szóló stratégiát az önkormányzat a megállapításról szóló döntés mellékleteként fogadja el, a stratégiát, és ezek módosítását legkorábban az elfogadást követő naptól kell alkalmazni. 8. Tájékoztatjuk, hogy az elfogadásáról és honlapon való közzétételéről a polgármester 5 napon belül értesítést kell küldenie az állami főépítészi hatáskörében eljáró fővárosi és megyei kormányhivatalnak. **Az egyeztetési eljárásra vonatkozó megjegyzéseink:** 9. Emlékeztetőként meg kell jegyezzük, hogy az **előzetes tájékoztatót** meg kell küldeniük az eljárásban érintett partnereknek, az R. 9. mellékletében meghatározott összes államigazgatási szervnek, - településszerkezeti terv készítése vagy módosítása esetében - az érintett területi, települési önkormányzatnak. 10. Tájékoztatjuk, hogy a koncepció, a stratégia és a **módosításuk tervezetét** a polgármesternek meg kell küldenie az érintett területi, települési önkormányzatnak, az állami főépítésznek véleményezésre, valamint az R. 29/A. § szerint, munkaközi tájékoztatást kell tartani. 11. Felhívjuk szíves figyelmét, hogy a R. 28.§ (4) bekezdése szerint a koncepció, stratégia, településrendezési eszköz, vagy azok módosítása, **véleményezési eljárás lefolytatása nélkül nem fogadható el**, kivéve a magasabb szintű jogszabály rendelkezésének változása miatti ellentétes előírás hatályon kívül helyezése esetén.	

	VÉLEMÉNYEZŐK	RÉSZT VESZ	NEM VESZ RÉSZT	NEM NYILATKOZOTT	ÉSZREVÉTEL
2.	**Pest megyei Kormányhivatal Környezetvédelmi, Természetvédelmi, Hulladékgazdálkodási és Bányafelügyeleti Főosztály**		**X**		Táj- és természetvédelmi szempontból: Pilisvörösvár közigazgatási területén *a természet védelméről* szóló 1996. évi LIII. törvény (a továbbiakban Tvt.) 23. § (2) bekezdés alapján bekezdés alapján védett ex lege források és barlangok találhatóak. A Tvt. 23. § (2) bekezdése szerint *„E törvény erejénél fogva védelem alatt áll valamennyi forrás, láp, barlang, víznyelő, szikes tó, kunhalom, földvár. Az e bekezdés alapján védett természeti területek országos jelentőségűnek [24. § (1) bekezdés] minősülnek."* A Tvt. 31. §-a szerint *„Tilos a védett természeti terület állapotát (állagát) és jellegét a természetvédelmi célokkal ellentétesen megváltoztatni."* Pilisvörösvár 044 hrsz.-ú ingatlan érintett *a barlangok felszíni védőövezetének kijelöléséről* szóló 16/2009. (X. 8.) KvVM rendelet által megállapított barlang felszíni védőövezetével.

	VÉLEMÉNYEZŐK	RÉSZT VESZ	NEM VESZ RÉSZT	NEM NYILATKOZOTT	ÉSZREVÉTEL
					A Pilisvörösvár 032 hrsz.-ú ingatlan „d" alrészletéből az Y637116,X254178; Y637070,X254181; Y637076,X254220; Y637098,X254217; Y637117,X254202; Y637116,X254178 EOV koordinátákkal lehatárolt 0,1540 ha kiterjedésű rész, 032 hrsz.-ú ingatlan „d" alrészletéből az Y636775,X254470; Y636757,X254477; Y636752,X254493; Y636764,X254513; Y636790,X254513; Y636790,X254482; Y636775,X254470 EOV koordinátákkal lehatárolt 0,1282 ha kiterjedésű rész, valamint a 032 hrsz.-ú ingatlan „d" alrészletéből az Y637082,X254327; Y637117,X254342; Y637132,X254313; Y637105,X254294; Y637086,X254303; Y637082,X254327 EOV koordinátákkal lehatárolt 0,1480 ha kiterjedésű rész *a kaptárkövek megóvását szolgáló természeti emlékek létesítéséről, valamint a kaptárkövek megóvását szolgáló természetvédelmi kezelési terv kihirdetéséről* szóló 17/2014. (X. 27.) FM rendelet alapján kijelölt **Pilisvörösvári Zajnát-hegy kaptárkövei természeti emlék.** Pilisvörösvár 044, 046, 047/2, 053, 054/24, 054/25, 054/52, 057/1a, 082/1, 083/1, 083/2, 083/3, 083/4, 083/5, 083/6, 083/7, 083/8, 083/9, 083/10, 083/11, 083/12, 083/13, 083/14, 083/15, 083/16, 083/17, 083/18, 083/19, 083/20, 083/21, 083/23, 083/24, 083/25, 083/26, 083/27, 083/28, 083/29, 083/30, 083/31, 083/32, 083/33, 083/34, 084, 085/1, 085/2, 085/3, 085/4, 085/5, 0108, 0109, 0129/73, 0129/74, 0129/75 hrsz.-ú ingatlanok érintettek *az európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területekről* szóló 275/2004. (X. 8.) Korm. rendelettel [a továbbiakban: 275/2004. (X. 8.) Korm. rendelet] illetve *az európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területekkel érintett földrészletekről* szóló 14/2010. (V. 11.) KvVM rendelettel kijelölt **Pilis és Visegrádi-hegység** (HUDI20039) megnevezésű jóváhagyott, kiemelt jelentőségű természetmegőrzési területettel (Natura 2000). A 275/2004. (X. 8.) Korm. rendelet 4. § (1) bekezdése alapján *„A Natura 2000 területek lehatárolásának és fenntartásának célja az azokon található, az 1-3. számú mellékletben meghatározott fajok és a 4. számú mellékletben meghatározott élőhelytípusok kedvező természetvédelmi helyzetének megőrzése, fenntartása, helyreállítása, valamint a Natura 2000 területek lehatárolásának alapjául szolgáló természeti állapot, illetve a fenntartó gazdálkodás feltételeinek biztosítása."* Pilisvörösvár település területe érintett *a Magyarország és egyes kiemelt térségeinek területrendezési tervéről* szóló 2018. évi CXXXIX. törvény által lehatárolt ökológiai hálózat övezeteivel, valamint a *területrendezési tervek készítésének és alkalmazásának kiegészítő szabályozásáról* szóló 9/2019. (VI. 14.) MvM rendeletben lehatárolt tájképvédelmi terület övezetével.

	VÉLEMÉNYEZŐK	RÉSZT VESZ	NEM VESZ RÉSZT	NEM NYILATKOZOTT	ÉSZREVÉTEL
					Felhívom a figyelmet, hogy a Duna-Ipoly Nemzeti Park Igazgatóság (a továbbiakban: Igazgatóság) által a Kormányhivatal rendelkezésére bocsátott adatbázis alapján a településen védett fajokra vonatkozó adatokat tartunk nyilván. A *környezetvédelmi és természetvédelmi hatósági és igazgatási feladatokat ellátó szervek kijelöléséről* szóló 71/2015. (III. 30.) Korm. rendelet 24.§-a és 37. §-a, valamint az 1. sz. mellékletének II. fejezet 5. pontja alapján a védett természeti értékek kezeléséért felelős szerv az Igazgatóság. **A védett fajok előfordulására vonatkozó legfrissebb adatokkal az Igazgatóság rendelkezik.** A Tvt 8. § (1) bekezdése kimondja, hogy „*a vadon élő szervezetek, továbbá ezek állományai, életközösségei megőrzését élőhelyük védelmével együtt kell biztosítani.*" A Tvt. 17. § (1) bekezdésének megfelelően „*a vadon élő szervezetek élőhelyeinek, azok biológiai sokféleségének megóvása érdekében minden tevékenységet a természeti értékek, és területek kíméletével kell végezni.*" A Tvt. 42. § (1) szerint „*Tilos a védett növényfajok egyedeinek veszélyeztetése, engedély nélküli elpusztítása, károsítása, élőhelyeinek veszélyeztetése, károsítása.*" A (2) bekezdés szerint „*Gondoskodni kell a védett növény- és állatfajok, társulások fennmaradásához szükséges természeti feltételek, így többek között a talajviszonyok, vízháztartás megőrzéséről.*" A Tvt. 43. §(1) bekezdése alapján tilos a védett állatfajok egyedének zavarása, károsítása, kínzása, elpusztítása, szaporodásának és más élettevékenységének veszélyeztetése, lakó-, élő-, táplálkozó-, költő-, pihenő- vagy búvóhelyeinek lerombolása, károsítása. Felhívja a figyelmet a környezetvédelmi és természetvédelmi szempontból alapvető jogszabályokra.
3.	**Duna-Ipoly Nemzeti Park Igazgatóság**	**X**			Pilisvörösvár Város területén az alábbi táj- és természetvédelmi szempontú kijelölés alatt álló területek találhatóak: – európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű terület (Natura 2000 terület), a Pilis és Visegrádi-hegység elnevezésű, HUDI 20039 jelű kiemelt jelentőségű természetmegőrzési terület; – a természet védelméről szóló 1996. évi LIII. törvény (Tvt.) 23. § (2) bekezdése alapján (ex lege) védett barlangok és források;

	VÉLEMÉNYEZŐK	RÉSZT VESZ	NEM VESZ RÉSZT	NEM NYILATKOZOTT	ÉSZREVÉTEL
					– a 17/2014. (X. 27.) FM rendeletben rögzített, a kaptárkövek megóvását szolgáló természeti emlékként védetté nyilvánított terület (Pilisvörösvári Zajnát-hegy kaptárkövei természeti emlék); – a 6/2011. (V. 30.) Ök. rendelettel védetté nyilvánított helyi jelentőségű védett természeti területek; – Magyarország és egyes kiemelt térségeinek területrendezési tervéről szóló 2018. évi CXXXIX. törvényben (MATrT) megjelent országos ökológiai hálózat övezetei; – az MATrT-ben és a területrendezési tervek készítésének és alkalmazásának kiegészítő szabályozásáról szóló 9/2019. (VI. 14.) MvM rendeletben megjelent tájképvédelmi terület övezete. A táj- és természetvédelmi szempontú kijelölés alatt álló területeken általános természet- és tájvédelmi célkitűzések a következők, amelyeket kérünk a koncepció és a stratégia célkitűzéseinek meghatározásánál figyelembe venni: – a táji- és természeti értékek védelme, a védett és fokozottan védett fajok élőhelyeinek megóvása, a vadon élő szervezetek állományainak, életközösségeinek megőrzése élőhelyük védelmével, – az ökológiai hálózat természetes és természetközeli élőhelyeinek és azok kapcsolatainak megőrzése, – a közösségi jelentőségű fajok vagy közösségi jelentőségű élőhelytípusok természetvédelmi helyzetének fenntartása, illetve helyreállítása, – a természeti adottságok, rendszerek, valamint az emberi tevékenység kölcsönhatása, változása következtében kialakult tájak sajátos karakterének, esztétikai jellemzőinek megőrzése.
4.	**Közép-Duna-völgyi Vízügyi Igazgatóság**				
5.	**Országos Vízügyi Főigazgatóság**				
6.	**Fővárosi Katasztrófavédelmi Igazgatóság Igazgatóhelyettesi Szervezet Pest Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság**				
7.	**Pest megyei Kormányhivatal Érdi Járási Hivatal Közlekedési és Fogyasztóvédelmi Főosztály Közlekedési Útügyi Osztály**				
8.	**Budapest Főváros Kormányhivatala**				

	VÉLEMÉNYEZŐK	RÉSZT VESZ	NEM VESZ RÉSZT	NEM NYILATKOZOTT	ÉSZREVÉTEL
9.	**Miniszterelnökség, Helyettes Államtitkárság**				
10.	**Pest Megyei Kormányhivatal Építésügyi és Örökségvédelmi Főosztály Örökségvédelmi Osztály**	X			digitálisan kérik a dokumentációkat, és a jóváhagyott dokumentációt is kérik CD-n
11.	**Budapest Főváros Kormányhivatala Építésügyi és Örökségvédelmi Főosztály**	X			Felhívom a figyelmét arra, hogy a *kulturális örökség védelméről* szóló 2001. évi LXIV. törvény 2021. július 1-vel hatályos 85/A. § (1) bekezdése szerint *örökségvédelmi hatástanulmányt kell készíteni* a település településfejlesztési tervének kidolgozása során. Ha a településfejlesztési terv készítésekor nem készült, vagy a rendezés alá vont területre nincs örökségvédelmi hatástanulmány, vagy van, de az tíz évnél régebbi, akkor azt a rendezés alá vont területre el kell készíteni. (2) Az örökségvédelmi hatástanulmányban megfogalmazott értékvédelmi terv szerint kell meghatározni az örökségvédelemmel érintett területekre vonatkozó településfejlesztési és településrendezési terveket. *A kulturális örökség védelmével kapcsolatos szabályokról* szóló 68/2018. (IV. 9.) Korm. rendelet (továbbiakban: Korm. rend.) 84. § (1) bekezdése szerint a települési örökségvédelmi hatástanulmány elkészítéséről a településfejlesztési koncepció vagy a településrendezési eszköz és a településképi rendelet készíttetője köteles gondoskodni. Az örökségvédelmi hatástanulmány részleteit a Korm. rend. 83. és 84. paragrafusai szabályozzák részletesen.
12.	**Pest megyei Kormányhivatal Földhivatali Osztály**	X			helyrajzi számokat láthatóan kéri a dokumentumban, vagy külön papírformában is lehet
13.	**Pest Megyei Kormányhivatal Földművelésügyi és Erdészeti Főosztály Erdőfelügyelti Osztály**	X			1. Az erdőről és erdő védelméről és az erdőgazdálkodásról szóló 2009. évi XXXVII törvény (Evt.) 5-6., 11. és 13. §-aiban, meghatározza az erdőterület és az erdőgazdálkodási tevékenységet közvetlenül szolgáló földterület fogalmát. Felhívom a figyelmet arra, hogy a törvény bizonyos, az Evt. 6.§-ában meghatározott nyilvántartási állapothoz köti az erdő fogalmát, nem pedig az ingatlan-nyilvántartásban szereplő erdő művelési ághoz. Ez sok félreértésre ad okot, hiszen az ingatlan-nyilvántartási állapotból kiinduló tervező gyakran az Evt.-vel ellentétes övezeti besorolást tervez meg. **A tervezési területen található erdők határa a tájékoztatásom végén megadott helyen elérhető, az erdők rendeltetését tartalmazó adatállományból kinyerhető.** 2. Szintén előforduló probléma, hogy a tervkészítés során a tervezők egyes erdőterületek rendeltetését önkényesen megváltoztatják. A rendeltetését az Evt. 23.§ (1) bekezdése alapján az erdészeti hatóság az erdőgazdálkodó, illetőleg a használatra jogosult kérelmére

					állapítja meg. Új erdő telepítésekor mindez az erdőtelepítési tervdokumentációban foglaltak alapján történik. A helyi rendelet tehát a fennálló jogi szabályozás értelmében nem változtathatja meg az erdőterületek rendeltetését. 3. Az Evt. 78.§ (1) bekezdés szerint erdőterületet termelésből kivonni kivételes esetben lehet. Ezért kérem, hogy erdőt érintő igénybevételeket ne, vagy csak valóban kivételesen indokolt esetben tervezzenek. 4. Erdők védelem alá helyezését (országos és helyi védettség) külön eljárás keretében lehet engedélyezni, így a szerkezeti tervben való esetleges feltüntetés nem jelenti a hozzájárulás megadását. 5. A 253/1997. (XII. 20.) Korm. rend. (OTÉK) 28.§ alapján a tervezők gyakran az erdőterületek bizonyos fokú beépíthetőségét határozzák meg. Az OTÉK azonban ezen a ponton részben ellentétes az Evt. 77-83.§-aiban foglaltakkal, melyek alapján erdőterületen építmény csak kivételesen indokolt esetben, az erdőterület igénybevétele mellett helyezhető el. Ennek indokoltsága viszont csak egyes erdőgazdálkodást szolgáló létesítmények elhelyezése esetében jöhet szóba. 6. Az esetlegesen tervezendő erdőtelepítésekkel kapcsolatban az erdészeti hatóság felhívja a figyelmet, hogy az erdőtelepítést az Evt. 44.§-a alapján az erdészeti hatósággal engedélyeztetni kell. Az engedély csak az érintett szakhatóságok hozzájárulása alapján adható meg. A telepítés lehetőségét azonban alapvetően a termőhelyi viszonyok befolyásolják. 7. Gyakran előfordul rendezési tervekben olyan kitétel, mely kimondja, hogy az adott település területén az erdőterület nagysága összességében nem csökkenhet. E szabályozás nem ütközik sem az Evt. sem pedig a Vhr. előírásaival, ezért hatóságunk az ilyen kezdeményezést támogatja. 8. Felhívom figyelmét, hogy a Magyarország és egyes kiemelt térségeinek területrendezési tervéről szóló 2018. évi CXXXIX. tv. 39.§ (1) bekezdése értelmében a természetközeli területként és erdőterületként kijelölt területfelhasználási egységek nagysága a település közigazgatási területére vonatkozóan összességében nem csökkenhet. Amennyiben erdőterület igénybevételét tervezik, úgy az annak ellentételezéseként létrehozandó erdőterületet is meg kell jeleníteni a rendezési tervben. 9. Erdő és erdőterületként besorolt terület beépítése esetében figyelemmel kell lenni az 1997. évi LXXVIII. törvény (Étv.) 7.§ (3) bekezdés b) pontja szerint arra, hogy a beépítésre szánt területek kijelölésével egyidejűleg a település közigazgatási területének biológiai aktivitás értéke az átminősítés előtti aktivitás értékhez képest nem csökkenhet.

	VÉLEMÉNYEZŐK	RÉSZT VESZ	NEM VESZ RÉSZT	NEM NYILATKOZOTT	ÉSZREVÉTEL
					10. Előfordul olyan eset, hogy erdőtelepítésre javasolt terület övezetbe sorolnak olyan területet, melyen a kialakult használat, a beépítettség, meglévő vonalas létesítmény a talaj korábbi mesterséges megváltoztatása, vagy az eredeti talajviszonyok ellentétben állnak a 2018. évi CXXXIX. tv. 4.§ 9. pontjában megállapított *„amelyeknek erdőgazdálkodásra való alkalmassága termőhelyi viszonyaik alapján kedvező és az erdőtelepítés környezetvédelmi szempontból szükséges vagy indokolt;"* feltétellel. Ezekben az esetekben a csak statisztikailag felmutatható, látszat biológiai aktivitást produkáló területek erdő/erdőtelepítésre javasolt övezetben való feltüntetését az erdészeti hatóság nem támogatja.
14.	**Honvédelmi Minisztérium Hatósági Főosztály**	X			**1. honvédelmi és katonai célú terület övezetének (kiemelt fontosságú honvédelmi és honvédelmi területi övezetek) kijelölése, megjelenítése** A település közigazgatási területén a Magyarország és egyes kiemelt térségeinek területrendezési tervéről szóló 2018. évi CXXXIX. törvény 3/5. sz. melléklete és a 19§. (1) bekezdés 13. pontja szerinti honvédelmi és katonai célú terület övezetébe tartozó honvédelmi rendeltetésű ingatlant nem tartunk nyilván. Tájékoztatom azonban, hogy Magyarország és egyes kiemelt térségeinek területrendezési tervéről szóló 2018. évi CXXXIX. törvény (továbbiakban Trtv.) 3/5 melléklete és a törvény II. rész (OTrT) IV. fejezet 19.§ (1) bekezdés 13. pont alapján – Pilisvörösvár város közigazgatási területével határos – Csobánka város közigazgatási területén lévő 063; 064 hrsz.-ú ingatlanok teljes területe honvédelmi és katonai célú terület övezetbe sorolt. **2. Helyi Építési Szabályzatban a honvédelmi érdeket szolgáló különleges honvédelmi területek korlátozásmentes működését biztosító védőterületek megjelenésének felülvizsgálata** A jogbiztonság fenntartása érdekében a településrendezési eszközökben a norma címzettjei számára, világosan. egyértelműen és a jogintézmények kiszámíthatóságát biztosítva – az országos településrendezési és építési követelményekről szóló 253/1997. (XII.20.) Korm. rendeletek (OTÉK) 38.§ (1) bekezdését figyelembe véve – a jogalkotó kötelessége többek között a honvédelmi érdeket szolgáló területek korlátozásmentes működését szolgáló védőterületek kijelölése, a környező, nem katonai területeken folytatott tevékenységek és területhasználatok biztosítása érdekében. A jelenleg hatályos településrendezési eszközökben (Pilisvörösvár Város Önkormányzata Képviselő-testületének 97/2019. (VIIII. 01.) Kt. sz. határozata szerinti Településszerkezeti Leírásban és Településszerkezeti tervben, valamint Helyi Építési Szabályzatában) megjelenítettek. **3. Helyi Építési Szabályzat különleges honvédelmi, katonai és nemzetbiztonsági területekre vonatkozó szabályozásának felülvizsgálata** Az OTÉK 24. § (1) bekezdés szerint a különleges honvédelmi, katonai és nemzetbiztonsági területen elhelyezhető építmények rendeltetésük miatt jelentős hatást gyakorolnak a környezetükre, vagy a környezetük megengedett külső hatásairól is védelmet igényelnek, ezért a különleges honvédelmi terület beépítési előírásait és a terület honvédelmi funkcióját, célját a helyi építési szabályzatban minden esetben meg kell határozni. Az OTÉK 32. § (2) bekezdés szerint, honvédelmi és katonai, valamint nemzetbiztonsági építmények valamennyi építési övezetben, illetve övezetben – a telek megengedett beépített területére és beépítési magasságára a rendeletben, továbbá a helyi építési szabályzatban meghatározott előírásokra tekintet nélkül – elhelyezhetők, továbbá az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. törvény (Étv.). 20. § (7) e) pontja szerint a honvédelmi és kiemelt fontosságú honvédelmi területre építési tilalom, korlátozás nem jelölhető ki.

	VÉLEMÉNYEZŐK	RÉSZT VESZ	NEM VESZ RÉSZT	NEM NYILATKOZOTT	ÉSZREVÉTEL
					A Magyar Honvédség működési és a honvédelmi területek védőterületén belül – az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. törvényben nevesített általános, és sajátos építményfajtáknál – az engedélyezési eljárásokba a Honvédelmi Minisztériumot, mint szakhatóságot érintettség esetén kell bevonni az adott építményfajták építésügyi, építésfelügyeleti, hatósági eljárásokról szóló valamint a szakhatóságok kijelöléséről szóló kormányrendeletek szerint. Az eljárások keretében a Honvédelmi Minisztérium köteles vizsgálni, hogy a működési és védőterületeken belül a Magyar Honvédség nemzeti és szövetségi védelmi feladatai hogyan és milyen további feltételek mellett biztosíthatók. A jogbiztonság meghatározásához nélkülözhetetlen, hogy a fenti jogszabályokban a szakhatóságok bevonásának feltételéül meghatározott védőterületek az OTÉK 38. § (2) bekezdés alapján (a Honvédelmi Minisztérium adatszolgáltatása alapján) egyértelműen ki legyen jelölve a Város településrendezési eszközeiben. A jogbiztonság megalapozása érdekében szükséges, hogy a HÉSZ függelékében a honvédelmi területek védőterületére vonatkozó tájékoztatás kerüljön megjelenítésre miszerint: „Pilisvörösvár város közigazgatási területére átnyúló (Csobánka község területén lévő különleges honvédelmi területek környezetében építmények és műtárgyak elhelyezésekor és a területek használatánál figyelembe veendő) védőtávolságok. Megnevezés Védőtávolság (m) Robbanás vagy tűzveszélyes anyagok tárolására szolgáló építmény, vagy építményrész 1.500 Lakás és üdülés céljára szolgáló építmény, szociális, egészségügyi, ipari, mezőgazdasági és egyéb üzemi építmény 1.000 Települési vagy regionális hulladékkezelő és lerakó, szélerőműpark, biomassza erőmű 1.000 Kereskedelmi és szállás jellegű építmény 1.000, „ melyet korábbi adatszolgáltatásunknak megfelelően a hatályos szabályzat tartalmaz. A TSZT-n és az SZT-n feltüntetett védőtávolságokat (melyen belüli építmény elhelyezésekor, rendeltetés megváltoztatásakor) a területen belüli egyéb előírásokat a Honvédelmi Minisztérium szakhatósági szervezetével (HM) kell egyeztetni. A fenti előírásoktól eltérést, és a védőterületeken belül más típusú építmény elhelyezésének feltételei a HM egyedileg vizsgálja. A fentiekre tekintettel kérem, hogy a város közigazgatási területét érintő honvédelmi területek védőterületein belül a jövőben tervezett fejlesztések tervezésénél és a kapcsolódó projektek megvalósításánál a védőterületek előírásait figyelembe venni szíveskedjenek. Figyelemmel arra, hogy a beépítésre szánt különleges honvédelmi (K-Hon), és beépítésre nem szánt különleges honvédelmi terület (K-Hv) honvédelmi, katonai rendeltetésű építmények elhelyezésére szolgál a terület honvédelmi használatát korlátozó (például építési helykijelölést, meglévő épületbontási kötelezettséget előíró, kötelező fásítást vagy beültetést elrendelő, utak használatának korlátozását előirányzó, eredményező, stb.) rendelkezéseket, a honvédelmi rendeltetésű területre vonatkozóan mellőzni szíveskedjenek.
15.	**Pest Megyei Rendőr-főkapitányság**				
16.	**Pest Megyei Kormányhivatal Bányafelügyeleti Főosztály**				
17.	**Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság Hivatala**	X			**Hivatali kapun keresztül elektronikusan kérik a terveket véleményezésre.**

	VÉLEMÉNYEZŐK	RÉSZT VESZ	NEM VESZ RÉSZT	NEM NYILATKOZOTT	ÉSZREVÉTEL
					Az elektronikus hírközlési építmények vonatkozásában, *az elektronikus hírközlésről szóló* **2003. évi C. törvény 94. § (1) bekezdése** szerint: *„A település tervezésénél, rendezésénél, utak és közművek építésénél, korszerűsítésénél, egyéb építmények és más létesítmények megvalósításánál, felújításánál – a külön jogszabályban meghatározott módon* ***– biztosítani kell az elektronikus hírközlési építmények elhelyezésének lehetőségét."*** A postai létesítmények vonatkozásában *a postai szolgáltatásokról szóló* 2012. évi CLIX. törvény 31. § (1) bekezdése alapján: *„A település tervezésénél, rendezésénél, utak és közművek építésénél, korszerűsítésénél, egyéb építmények és más létesítmények megvalósításánál, felújításánál biztosítani kell a postai szolgáltatóhelyek, felvételi pontok és kézbesítési pontok, valamint az egyetemes postai szolgáltatás teljesítését lehetővé tevő egyéb eszközök (a továbbiakban együtt: postai létesítmény) elhelyezésének lehetőségét."* Az elhelyezés területét a 253/1997. (XII. 20.) Korm. rendelet 26. § (1) bekezdése szabályozza, további műszaki iránymutatást az MSZ 7487 számú szabvány ad, míg az elhelyezés engedélyezésének feltételeit a **20/2020. (XII. 18.) NMHH rendelet** (a továbbiakban: **Rendelet**), továbbá a 8/2012. (I. 26.) NMHH rendelet határozza meg. A Hatóság felhívja a figyelmet, hogy a településrendezési eszközök készítéséhez, módosításához kapcsolódó elektronikus hírközlési fejezet elektronikus hírközlési fejezetét csak az *építésügyi és az építésüggyel összefüggő szakmagyakorlási tevékenységekről* szóló 266/2013. (VII. 11.) Korm. rendeletben meghatározott településrendezési hírközlési tervező (betűjele: TH) jogosultsággal rendelkező és névjegyzékbe vett tervező készíthet. A hírközlési munkarész elkészítéséhez a Hatóság 2015. évben a Magyar Mérnöki Kamara közreműködésével módszertani útmutatót készített a településtervezési hírközlési jogosultsággal rendelkező tervezők részére a településfejlesztési koncepció, az integrált településfejlesztési stratégia és a településrendezési eszközök készítésével és módosításával összefüggő elektronikus hírközlési szakági munkarészek készítéséhez címmel, melyet a Hatóság honlapjáról a letölthető. (http://nmhh.hu/dokumentum/168359/HESZ_modszertani_utmutato_2015_10_01.pdf) Kérem, hogy az elektronikus hírközlési építmények elhelyezését taglaló munkarész elkészítése során **vegyék figyelembe a Rendelet 18. § e), f) pontjában, 27. §-ában, valamint 4. mellékletében foglaltakat.**
18.	**Országos Atomenergia Hivatal**	**X**			**Elektronikusan kéri a véleményezési anyagot.**

	VÉLEMÉNYEZŐK	RÉSZT VESZ	NEM VESZ RÉSZT	NEM NYILATKOZOTT	ÉSZREVÉTEL
					A küldött megkeresésre válaszolva tájékoztatom, hogy tárgyi tervezési terület 30 kilométeres körzetében az Energiatudományi Kutatóközpont kutatóreaktora, a Budapesti Műszaki Egyetem oktatóreaktora, valamint a Püspökszilágy határában található Radioaktív Hulladék Feldolgozó és Tároló üzemel. Felhívom figyelmét, hogy a nukleáris létesítmények és a radioaktívhulladék-tároló 30 km-es körzete felügyelt terület, amelyen az egyes feladatokat a nukleáris létesítmény és a radioaktívhulladék-tároló biztonsági övezetéről szóló 246/2011. (XI. 24.) Korm. rendelet előírásai szabályozzák. Fentieken túl, figyelemmel az *EljR*. 30. § (3) bekezdés a) pontjába foglaltakra, a küldött értesítés alapján az OAH egyedi követelményeket és elvárásokat nem állapít meg, vonatkozó atomenergetikai ágazati elhatározásokat – azok hiányában – nem ismertet.
19.	**Budapest Főváros Kormányhivatala Népegészségügyi Főosztály**	**X**			**A teljes dokumentációt és a további ügyintézést is elektronikus formában kívánja folytatni.**
20.	**Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal**				
21.	**Pest Megye Közgyűlésének Elnöke**				
22.	**Pest Megyei Főépítész**	**X**			**Elég CD-n küldeni a dokumentációt**

	VÉLEMÉNYEZŐK	RÉSZT VESZ	NEM VESZ RÉSZT	NEM NYILATKOZOTT	ÉSZREVÉTEL
					1. Pest megye közigazgatási területéhez tartozó települések településfejlesztési dokumentumainak készítése, módosítása során kötelezően figyelembe veendő az 1/2014. (I.3.) OGY határozattal elfogadott Nemzeti Fejlesztés 2030 - Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Koncepció, amelynek célrendszeréhez kell igazodni a településfejlesztési koncepció készítése során. 2. Szintén figyelembe kell venni Pest Megye Közgyűlésének Pest Megye Területfejlesztési Koncepciójáról szóló 12/2013. (XII.10.) önkormányzati rendeletét, valamint Pest megye területfejlesztési stratégiáját melyek a www.pestmegye.hu honlapon a „területfejlesztés" menüpont alatt érhetőek el. A megyei fejlesztési dokumentumok felülvizsgálat alatt vannak, elfogadásukat követően szintén honlapunkon lesznek elérhetőek. 3. A településfejlesztési koncepció készítése során javaslom figyelembe venni a nemzeti ágazati stratégiákat is (Nemzeti Energia Stratégia, Nemzeti Vidékstratégia, Nemzeti Víz Stratégia, Nemzeti Éghajlatváltozási Stratégia, Nemzeti Fenntartható Fejlődési Stratégia, Nemzeti Idősügyi Stratégia, Nemzeti Közlekedési Stratégia, Nemzeti Kutatás-Fejlesztés-Innovációs Stratégia, Nemzeti Felzárkóztatási Stratégia stb.). 4. Felhívom szíves figyelmét arra, hogy a helyzetfeltáró munkarészben szükséges a területfejlesztési dokumentumokkal (Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Koncepcióval, valamint a területileg releváns megyei, illetve térségi területfejlesztési koncepciókkal és programokkal) való összefüggések vizsgálata is a területrendezési tervekkel való összefüggések vizsgálata mellett. 5. A megalapozó vizsgálatok és fejlesztési szándékok megfogalmazásakor *a Magyarország és egyes kiemelt térségeinek területrendezési tervéről szóló 2018. évi CXXXIX. törvény* (a továbbiakban Trtv.) előírásait, a *területrendezési tervek készítésének és alkalmazásának kiegészítő szabályozásáról szóló 9/2019. (VI. 14.) MvM rendelet* előírásait, valamint *a Pest Megye Területrendezési Tervéről szóló Pest Megye Önkormányzata Közgyűlésének 10/2020. (VI.30.) önkormányzati rendeletének (PmTrT)* egyedileg meghatározott övezetekre vonatkozó előírásait.

					6. Szintén vizsgálni kell a Trtv. országos és kiemelt térségi övezeteket tartalmazó tervlapjait, és a Trtv figyelembevételével e tervek tekintetében is elemezni kell a településfejlesztési javaslatokat. 7. Tájékoztatom, hogy az Trtv 19. §-ában meghatározott térségi övezetek lehatárolása a 22. és 23. § (2) bekezdése alapján történhet. A lehatároláshoz szükséges adatszolgáltatók körét a *218/2009. (X. 6.) Korm. rendelet* 6. melléklete tartalmazza a Trtv 1/1. mellékletében felsorolt, a Budapesti Agglomerációhoz tartozó település esetében. 8. A Lechner Tudásközpont (LTK) a kiemelt térségi és megyei téradatokat feldolgozta. A megyei terveket és a kiemelt térségek területrendezési terveit a települések közigazgatási területére levágták, azokból a települési adatszolgáltatásra szánt adatcsomagokat (zip) elkészítették. Az egyedileg meghatározott megyei övezetek is az E-TÉR felületén érhetőek el. A letöltést csak az E-TÉR-ben regisztrált – megbízó szerepkörű – felhasználók tehetik meg, minden települést a hivatali kapujára küldött elektronikus levélben megkereste a LTK 2021. január elején a szervezeti felhasználói adminisztrátorának kijelölését és annak regisztrációját kérve (regisztrációs lap: https://www.e-epites.hu/onkormanyzatok/regisztracios-lap). A szervezeti felhasználói adminisztrátorok a szervezeten – jelen esetben a települési önkormányzaton – belül a felhasználók kezelésére (pl. megbízói vagy véleményezői szerepkörök kiosztására) lesznek jogosultak. A regisztrációhoz segédletet (https://www.e-epites.hu/onkormanyzatok/regisztracios-segedlet) és adminisztrátorok munkájához útmutatót (https://www.e-epites.hu/onkormanyzatok/kezikonyv-admin) is a települések rendelkezésére bocsájtanak. A regisztrált, megbízói szerepkörrel rendelkező, települési önkormányzati felhasználók a saját településükre vonatkozó kiemelt térségi és megyei területrendezési terv téradatait a https://oeny.e-epites.hu/oeny/4tr/#/tervezoi-adatszolgaltatas-ról tudják letölteni. 9. A Trtv. gyümölcskataszterrel és szőlőkataszterrel érintett területekre vonatkozó előírásait is szükséges érvényesíteni a településrendezési eszközökben, ezért azt már a fejlesztési szándékokat megelőzően javasolt vizsgálni. Adatszolgáltatást a területekről a NÉBIH tud szolgáltatni. 10. A fejlesztési szándékoknál figyelembe kell venni az OTÉK 2019. november 19-étől hatályos módosításával megfogalmazott előírásokat, amelyek szerint új megfeleltetési kötelezettségnek kell eleget tenni a Budapesti Agglomeráció tekintetében. (OTÉK 10/A §, 118. §, illetve a Településrendezési kódex 11 § (9)-(12) bekezdése, 46/I. §) 11. Tájékoztatom még, hogy 2021. július 1-től változtak az építésügyi jogszabályok. Többek közt az 1997. évi LXXVIII. törvény [Étv.], amelynek átmeneti rendelkezéseire szeretném felhívni a figyelmet.

	VÉLEMÉNYEZŐK	RÉSZT VESZ	NEM VESZ RÉSZT	NEM NYILATKOZOTT	ÉSZREVÉTEL
23.	**Honvédelmi Minisztérium Állami Légügyi Főosztály**		X		1. Az adott területre vonatkozólag különös követelményeket, az integrált településfejlesztési stratégia tartalmi követelményeivel kapcsolatos különös elvárásokat és az adott területet érintő ágazati elhatározást nem fogalmazok meg. 2. A rendezési feladat ellátásához szükséges adatot nem tartok indokoltnak szolgáltatni. 3. Pilisvörösvár Város az állami célú légiközlekedés tekintetében légiközlekedéssel közvetlenül nem érintett, tekintettel arra, hogy az adott terület az állami repülések céljára szolgáló repülőterek (beleértve a közös felhasználású repülőtereket is) vagy az állami célú repülés biztonságát szolgáló földi berendezések biztonsági övezetén kívül van, és hogy az adott terület az állami repülések céljára szolgáló repülőterek telekhatárától mért 15 kilométernél nagyobb távolságban van. Az érintett terület ugyanakkor az állami célú légiközlekedés tekintetében légiközlekedéssel közvetve érintett, tekintettel arra, hogy egyes – így különösen a beépítésre szánt területen a 100 méternél, beépítésre nem szánt területen az 50 méternél magasabb – építmények az állami célú légiközlekedés biztonságát veszélyeztethetik. Az ilyen építmények állami célú légiközlekedésre gyakorolt hatását a katonai légügyi hatóság az építmények építésügyi hatósági eljárásaiban, jogszabályban meghatározott szakhatóságként vizsgálja. 4. Az eljárás további szakaszaiban nem kívánok részt venni.
24.	**Budapest Főváros Kormányhivatala Országos Közúti és Hajózási Hatósági Főosztály** **Nemzeti Infrastruktúra Fejlesztő Zrt.**	X			Mellékelten megküldöm a NIF Zrt. fenti tájékoztatását, melyet kérem, hogy szíveskedjen az általam BP/0801/00729-4/2021. számon adott vélemény kiegészítésének tekinteni. Tájékoztatjuk, hogy Pilisvörösvár várost az alábbi út és vasútfejlesztési projektünk érinti: **M10 2x2 sávos gyorsforgalmi út Budapest-Kesztölc között** Az M10 gyorsforgalmi út, PE/KTFO/2525-12/2019. iktatószámon, 2019. május 13-i keltezéssel jogerős környezetvédelmi engedélyhosszabbítást kapott.

	VÉLEMÉNYEZŐK	RÉSZT VESZ	NEM VESZ RÉSZT	NEM NYILATKOZOTT	ÉSZREVÉTEL
					A projekt az M0 autóúthoz kapcsolódó létesítményén kívül jelenleg további előkészítési feladataira elrendeléssel nem rendelkezünk. Az M10 autóút nyomvonala szerepel a Magyarország és egyes kiemelt térségeinek területrendezési tervéről szóló 2018. évi CXXXIX. törvényben. **Rákosrendező – Esztergom vasútvonal villamosítása, biztosítóberendezés korszerűsítése, Budapest-Esztergom vasútvonal P+R parkolók kapacitásfejlesztéséről szóló vizsgálat és MT elkészítése projektszakasz:** A NIF Zrt. feladata jelenleg a Budapest-Esztergom vasútvonal egyes P+R parkolók kapacitásfejlesztésének előkészítése, engedélyezési tervek elkészítése és a szükséges engedélyek megszerzése. A pályaépítési munkálatok befejeződtek, Óbuda és Pilisvörösvár között második vágány megépült, valamint a felvételi épület átépítésre került, gyalogos felüljáró és közúti aluljáró, valamint peronok, liftek, P+R parkolók épültek. Az Aranyvölgy - Pilisjászfalu szakaszra vonatkozóan a tervezési tender 2020. évben kiírásra került a másik szakasszal együtt. A tervezési közbeszerzési eljárás előkészítése folyamatban van, a kapcsolódó Ajánlati Felhívás feladása 2021. szeptember hónapban várható. A tervezési szerződéskötés 2022. januárban, az előkészítési feladatok lezárása 2022. júliusban tervezett. A feladat Vörösvárbánya megállóhelyen parkolásirányítási rendszer fejlesztése, valamint Pilisvörösvár állomáson P+R parkolók bővítése 2 helyszínen, 57 férőhellyel. Megjegyezzük, hogy a NIF Zrt. az engedélyezési tervek, valamint tendertervek elkészítésére és engedélyek megszerzésére rendelkezik elrendeléssel.

	VÉLEMÉNYEZŐK	RÉSZT VESZ	NEM VESZ RÉSZT	NEM NYILATKOZOTT	ÉSZREVÉTEL
SZOMSZÉDOS ÖNKORMÁNYZATOK					
25.	**Csobánka Város Önkormányzata**	X			Kérem, hogy a készítendő településfejlesztési dokumentumból Csobánka Község Önkormányzata közigazgatási határát érintő, azon áthaladó területek, valamint azok infrastrukturális fejlesztési elképzeléseivel kapcsolatos terveket megküldeni szíveskedjen! A felülvizsgálat során szükség szerinti egyeztetésre állok rendelkezésükre.
26.	**Pilisborosjenő Község Önkormányzata**			X	
27.	**Piliscsaba Község Önkormányzata**			X	
28.	**Piliscsév Város Önkormányzata**		X		-
29.	**Pilisszántó Község Önkormányzata**			X	
30.	**Pilisszentiván Város Önkormányzata**			X	
31.	**Solymár Község Önkormányzata**	X			**Hivatali kapun keresztül elektronikusan kérik a terveket véleményezésre**

2. SZ. MELLÉKLET

A stratégiával kapcsolatos előzetes lakossági kérelmek összefoglalása

	PARTNER	ÉSZREVÉTEL	VÁLASZ
A.	**Láncz & Partners Kft. (Láncz Gábor)**	A város tőke- és beruházásvonzó képességének erősítését említi.	Az ITS tartalmazza a gazdaság fejlesztésére vonatkozó stratégiai elemeket.
B.	**Szebb Környezetünkért Egyesület (Temesvári Annamária)**	A legfontosabb cél, hogy még időben felkészüljünk a természeti környezet változásaira, hogy életminőségünk ne romoljon. Mivel a klímaváltozás veszélyeinek azok a városi emberek vannak leginkább kitéve, akiknek - lakókörnyezetük burkolattal van ellátva (hőhullámok), - hegyoldalba építkeztek (földcsuszamlás), - erdő közelében van az otthonuk (erdőtűz), - vízfolyások közelében van az otthonuk, - rosszul kezelt, törékeny vagy sekély gyökerű fák közelében tartózkodnak, - élelmezésben erősen függenek más vidékektől, - vízellátásuk és energiaellátásuk eleve túlterhelt rendszertől függ, a városfejlesztési stratégiának tartalmaznia kell olyan elemeket, amelyek alkalmasak ezen veszélyek elhárítására és egy önálló, fenntartható rendszer kiépítésére. *Az Önkormányzat szervezetéhez, működéséhez kapcsolódó javaslatok* - Javasoljuk, hogy az Önkormányzat csatlakozzon a Klímabarát Települések Szövetségéhez vagy a Polgármesterek Szövetségéhez (mindkettő a klímaválságra való felkészüléssel foglalkozik, abban segít). - Javasoljuk egy Fenntartható Energia- és Klímaakciótervet kidolgozását. Az Energiaklub például több városnak és budapesti kerületnek (Szeged, Salgótarján, Sárvár, Ferencváros, Zugló, Kispest stb.) dolgozott már ki ilyen tervet. Nagyon jó kezdeményezésnek indult az óvodák napelemmel való ellátása, szeretnénk, ha folytatódna a többi középületen is. A városi Energia önellátás megvalósítását (ld.: Modern Városok program, Önfenntartó városok, Pilisi Önfenntartó Kistérség) szem előtt tartva első lépésben a fogyasztást kell csökkenteni. - A körforgásos gazdálkodást és a zöld megoldásokat részesítse előnyben az önkormányzat a helyi vállalkozóknál, és ösztönzésképpen differenciálja az iparűzési adót. *A zöldterületek védelméhez kapcsolódó javaslatok* A Pilisvörösvári-medence klímavédelme kiemelt jelentőségű, védekezni kell a melegedés és a hőhullámok ellen, a vízterek túlmelegedése ellen, ezért a zöldfelület megőrzése nagyon fontos. Szeretnénk, ha az önkormányzat vigyázna a közösség meglévő zöld területeire, mert ezzel a lakosság egészségére is vigyáz.	Pilisvörösvár hosszú távú jövőképe a saját értékeiből építkező kertvárosias kisváros, melynek alapja az önfenntartás felé való haladás, a kiszolgáltatottság csökkentése. Az ITS számos természet- és környezetvédelemmel kapcsolatos programot tartalmaz, mely a felsorolt veszélyeket csökkentheti. Az ITS a partnerségi kapcsolatok kialakítását, az együttműködések erősítését kiemelten kezeli. Az ITS mellé Fenntartható városfejlesztési stratégia (FVS) készül, melynek alapja a fenntarthatóság és a környezetvédelem. Az észrevétel alapján az ITS kiegészült az R6.P1.E2/3. Fenntartható Energia- és Klímaakciótervet kidolgozása (pl. Energiaklub által), energiaközösség létrehozása projektelemmel. Az ITS kiemelten foglalkozik a megújuló energiák hasznosításával. A modern, környezetkímélő technológiák alkalmazásának programja szerepel az ITS-ben. A zöldfelületek megőrzése, fejlesztését kiemelten tartalmazza az ITS, mely az önkormányzat szándékaival azonos. A védettségek kiterjesztése általánosan szerepel a programok között.

	PARTNER	ÉSZREVÉTEL	VÁLASZ
		- Szeretnénk javasolni a Lőcsei utcai Hajószikla védetté nyilvánítását az itt található nagy számú védett növény (pl. sárga kövirózsa, kései szegfű, árlevelű len stb.) és a szikla kultúrtörténeti szerepére hivatkozva. - A Búcsú teret, a Táncsics utcai rét (Szegfűskertek) területét semmiképp nem javasoljuk beépíteni. Ez a két zöld felület a város jó levegője, alacsonyabb nyári hőmérséklete szempontjából jelentős természeti értékünk. Javasoljuk egy a természetes környezetbe belesimuló „Senior park" kialakítását, ahol az idősek találkozására, sportmozgására adódik lehetőség, lehetnének itt sétáló utak, tanösvény a réten, bemutatva ennek a természetközeli helynek az élővilágát. Ezekre a helyekre ültethetnénk fákat a vörösvári csecsemők születése alkalmából, ide is ajánlhatnának fel például a vörösváriak padokat, stb. - Nem javasoljuk a helyi építési szabályzat módosításával a lovarda feletti rét és a kemping területén a lehetséges beépíthetőség növelését. - Az erdő alatti területek beépítését azért sem támogatjuk, mert a szárazodó klíma miatt nő az erdőtüzek esélye, és ezek a területek stratégiailag fontosak lehetnek a védekezésben. - Szeretnénk, ha a tavak környékén a már kidolgozott tájhasználati koncepció érvényesülne és kezelési terv biztosítaná az itteni élővilág fennmaradását. - Nem javasoljuk a Kacsa-tó melletti területet közösségi térnek, mert nem egy nyitott tér, ami nagy tömegek befogadására alkalmas. Zárt rendezvények számára az önkormányzat ne egy védett terület leburkolását válassza! Ez teljesen szembe megy Egyesületünk elveivel! Szüntesse meg az önkormányzat itt a viakolorozás előkészítését és állítsa helyre a füves területet! - Legyen Pilisvörösvárnak főkertésze (erdésze, településmérnöke), aki biztosítja a zöldebb szemléletet, és a talán kevésbé látványos, de ésszerűbb kertészeti megoldásokat. Ajánlott fakataszter készítése, legalább a jelenleg védett fák, fasorok részletes felmérése. Szakszerű állagmegóvás és kezelések lennének szükségesek, hogy kevesebb legyen a fapusztulás, és a faágak lehasadása kevesebb kárt okozzon. - Fontos lenne az invazív növényzet visszaszorítása a közterületekről, különösen a védett területekről. A lombozat komposztálható, a faanyag a rászorulóknak segítség a téli időszakban. - Javasoljuk, hogy az Önkormányzat jelölje ki az egyik tavat strandnak, tisztítsa ki, és határozza meg, hogy csak strandolásra lehessen használni. Mindezt úgy javasoljuk megvalósítani, hogy a legkevesebb zavart okozzuk a többi tó állatvilágában (Nagy Júlia, építész, diplomamunkájában kidolgozott egy lehetséges változatot). - Folytassák a faültetési programot lakossági összefogással. A kiültetett fák ápolásába, öntözésébe vonják be a lakosságot. A fákat szakszerűen ültessék, lehetőleg kerülni kell a konténeres beültetést. A faültetés elsődleges célja a hőhullámok hatásának csökkentése, ezért a lehető legolcsóbb és leghatékonyabb megoldást kell választani, például az ipartelep utcának fásítása. (az olcsó és hatékony megoldások megvalósításához például a „10 millió fa" kezdeményezésnek jó szakmai javaslatai vannak), - Nagyon fontos a vízelvezetés megoldása az egész városban, tekintettel az özönvízszerű esőzésekre. A növényzet megtartása is segít az elvezetésben és a párologtatásban, ezért kerülni kell az egybefüggő mesterséges burkolatok építését. - Javasoljuk kisebb záportározók létesítését lakókörzetenként. *Építéshez, építkezéshez kapcsolódó javaslatok* - Javasoljuk, hogy a helyi építési szabályzatban részesítsék előnyben a sorház, ikerház formát, mert az ilyen épületekben kevesebb fűtésre van szükség, így kevesebb ezek CO2 kibocsátása. Az ilyen beépítés során a zöldterület is nagyobb lehet (például a sorházak egy speciális formája, a mezővárosi beépítés esetén)	A Búcsú tér zöldfelületi, rekreációs fejlesztését tartalmazza az ITS. A Táncsics utca menti területek építési telkek, a beépítésük a telek tulajdonosától, nem az önkormányzattól függ. A témakör nem az ITS-hez kapcsolódik, hanem településrendezési témakör. Szintén településrendezési témakör. Szintén településrendezési témakör. A tavak környékének rekreációs, természetközeli fejlesztését tartalmazza az ITS. A rekreációs lehetőségek biztosítása kiemelten fontos a település számára, így a már amúgyis igénybevett terület használatának változtatása nem javasolt. A Polgármesteri Hivatal munkaerejének bővítését és a fakataszter készítését előirányozza az ITS. Az ITS tartalmazza. A strand létesítésének ötlete már korábban is felmerült, vizsont nem áll rendelkezésre olyan vizsgálat, mely szerint a bányatavak vize megfelelne a fürdésre vonatkozó elvárásoknak, így a strand létesítése nem javasolt. A lakossági összefogást és a közterületek rendezését, fásítását az ITS tartalmazza. Az ITS tartalmazza. Az ITS tartalmazza. Az ITS településszintű záportározó létesítését tartalmazza.

	PARTNER	ÉSZREVÉTEL	VÁLASZ
		- A további parcellázásokat ésszerűen csökkentsék. - Minden építkezéskor kötelezően írják elő lombos fa ültetését, szabályozzák és nagyon szigorúan tartassák be a burkolt felületek maximális nagyságát. - Fontos lenne az „Arculati kézikönyv” előírását betartatni, miszerint a be nem épített terület max. 40%-a lehet burkolattal ellátva. Egy városi ágdaráló segítene a kerttulajdonosoknak a zöldfelületek megtartásában, ezáltal kevesebb lenne a kőburkolat. *Közlekedéshez kapcsolódó javaslatok* - Javasoljuk az egységes bérlet bevezetését a MÁV-ra és a Volán-ra, ami további előnyt biztosít a tömegközlekedés használóinak, (ahogyan ezt Pilisszántó elérte). - Szorgalmazzuk a kerékpárutak létesítését. - Szeretnénk helyi autóbuszos körjáratot, elektromos buszokkal *Hulladékkezeléshez kapcsolódó javaslatok* A jelenlegi szolgáltató megbízható, örülünk az önkormányzat illegális hulladéklerakók felszámolására tett erőfeszítéseinek, ugyanakkor fontosnak tartjuk a hulladékok keletkezésének megelőzését. Tudatosítani kell a lakosság körében, hogy törekedni kell a „nulla hulladékra” (Graczka Sylvia szakdolgozatában kidolgozta Pilisvörösvár Nullahulladékos programját) - A Hulladékudvarban lehetőséget kellene biztosítani – akár külön térítés ellenében – legalább 1m3 építési hulladék elhelyezésére. - Ki kell dolgozni szigorú büntetési rendszert a hulladékot égetőkkel szemben, de itt is elsődlegesnek tartjuk a felvilágosítást, figyelmeztetést. - Kérjük átgondolni, milyen módon tudná hasznosítani a város a maga hulladékát (Pl. helyi, városi komposztálás, energia előállítása pl. ágdarálékból). - A temetőben szeretnénk, ha szelektív hulladékgyűjtő lenne egész évben, a Halottak napja körül ez különös figyelmet igényel. Észszerű lenne egy temetői komposztáló kialakítása.	A belső tartalékok hasznosítását előtérbe helyezését az ITS tartalmazza. Településrendezési témakör. Településrendezési témakör. Az arculati kézikönyv ajánlásokat tartalmaz. Az ITS a zöldfelületek, természeti értékek megtartását előirányozza. Az ITS tartalmazza az erre vonatkozó lobbitevékenységet, mint projektelemet. Az ITS tartalmazza a témakört. Az ITS tartalmazza a témakört. Az ITS tartalmazza az illegális hulladéklerakók megszüntetését és a környezeti nevelést is. - Nem az ITS témaköre, üzemeltetési kérdés. - Az ITS a szemléletformálást tartalmazza: R9.P9.E2/9. téli tüzelés miatti edukáció - Az ITS tartalmazza: R9.P9.E2/10. komposztálóedények számának növelése, alkalmazásának növelése - A közterületi szelektív hulladékgyűjtő kukák számának növelését tartalmazza az ITS.
C.	**A Vörösvárért Közéleti Egyesület (Gromon István)**	-	-
D.	**Fiatal és Vidám Retró társaság közéleti Egyesület (FIVIRET) (Scheller Katalin)**	-	-
E.	**Pilisvörösvári Hagyományőrző Egyesület (Döbrössy Gáborné)**	-	-

	PARTNER	ÉSZREVÉTEL	VÁLASZ
F.	**Sólyom Környezet- és Természetvédelmi Egyesület (Somorjai Ede)**	-	-
G.	**Somogyi Zsolt**	A Búcsú teret, véleményem szerint, egy többcélú közparknak kellene átalakítani, mely lehetőséget adna több funkció egyidejű használatára. 1; A Rendelő Intézet mögött, a jelenlegi kerítés mentén, gépkocsi parkolókat kellene kialakítani, mely között a bejárathoz közel, akadálymentesített parkolók is lennének. 2;* A gépjármű parkolók után, a rendelőtől, a Fürdő utca irányába nézve, és haladva, elhelyezésre kellene kerülnie, egy helikopter leszállására alkalmas területnek. …helikopter LESZÁLLÁSÁRA ALKALMAS TERÜLET (nem leszállópálya), mely területhez elég egy 15 x 15 méteres négyzet alakú terület, amelyhez előnyt jelentene a szilárd burkolat. A LESZÁLLÁSRA ALKALMAS terület burkolatába, a terület határát jelölendő, be lehetne építeni az aljzatba süllyesztett világító testeket, mely világítás, a szükséges helikopter leszállást oly módon segítené, hogy az lehetséges lenne esős, borús, ködös időben, illetve sötétedés után is. … a LESZÁLLÁSRA ALKALMAS terület, orvosi rendelőhöz közeli kialakítása fontos, és célszerű azért , mert egy esetleges baleset, vagy katasztrófa helyzet, vagy súlyos egészségügyi, életmentési feladat ellátásához, a mentő helikopter érkezéséhez biztonságos körülményeket teremtünk, a mentő gépjármű biztonságosan át tudja adni a szükséget szenvedő embert a légi mentésnek, valamint a légi mentés megérkezéséig, a rendelőintézet, illetve annak személyzete a szaktudáson kívül, orvosi műszerekkel is segítséget tud nyújtani az arra rászorulóknak. Továbbá az sem elhanyagolható szempont, hogy egy esetleges helikopteres beavatkozásnál, nem a 10-es út forgalmát kellene zárni. … figyelembe kell venni a helikopter leszállásához azt, hogy a 15 x 15 méteres területtől kifelé haladva, a létesítendő tereptárgyak, növekedő magasság szerint legyenek elhelyezve. Valamint tekintettel kell lenni arra, hogy a mentő gépjármű, illetve a rendelőintézet személyzete a területet akadálymentesen tudja megközelíteni. 3; A Fürdő utca felé tovább haladva, egy parkosított terület lenne kialakítva, mely területen lehetőség lenne a sportolásra, valamint gyermekjátszótér kialakítására. Ezen a területen … akár több, méretében kisebb sportpályát lehetne kialakítani, szilárd burkolattal, mely lehetőséget teremtene többcélú sportolásra, úgymint labdarúgásra, kézilabdára, kosárlabdára, a lakosság részére. …akár városi sport rendezvényeket, házi bajnokságokat, kulturális rendezvényeket lehetne tartani. … ki lehetne alakítani, egy olyan pályát, melyet télen alkalmassá lehetne tenni korcsolyázásra, valamint szabadidős jéghokizásra. Ennek a téli üzemeltetésére koncessziós pályázatot is ki lehetne írni. 4; A fentmaradó területet parkosítani kellene, padokkal, pihenő helyekkel, árnyat adó fákkal, esetleg szaletlikkel. 5; A területen ki kellene alakítani illemhelyeket, víz vételi lehetőséget. 6; A tér Dózsa György út felőli részén, további gépjármű parkolásra alkalmas terület lenne kialakítva.	A Búcsú tér rekreációs, zöldfelületi rendezését tartalmazza az ITS: parkolók, játszótér, zöldfelületek és szikkasztó rét kialakítása tervezett. A helikopter-leszállópálya kialakítása helyett a Búcsú tér hasznosítása rekreációs célokra való felhasználása javasolt.
H.	**Kalcsú Beáta**	A Kacsa-tó melletti, a futópályát és a „madaras” utcákat összekötő út jelentős autóforgalommal rendelkezik, járda pedig nincs, így a gyalogosok kénytelenek az út szélén, porban vagy sárban menetelni. A babakocsival közlekedők közül néhányan nem vállalják be az út melletti füves, köves, földes részen a „terepderbit”, hogy a gyermeknek minél kevesebb „megrázó”	Az ITS egyik kulcsprojektje a tavak környezetének fejlesztése.

	PARTNER	ÉSZREVÉTEL	VÁLASZ
		élményben legyen része, ezért az út szélét kénytelenek igénybe venni, ami elég balesetveszélyes, figyelembe véve, hogy az út amúgy sem elegendő két szembe jövő autó számára. A Kacsa-tó mellett a parkoló oldalában, a Pálya-tó mellett pedig az út túloldalán kényelmesen elférne egy-egy járdaszakasz. A futópályát övező járda a Kacsa-tó felől nincs akadálymentesítve, babakocsival nehezen járható, a Kacsa-tó felől pedig egy zebra is jól jönne, mert a hármas kereszteződésben bukkanókon át babakocsival közlekedni balesetveszélyes.	A futópálya javítását és a járdák burkolt arányának javítását az ITS tartalmazza. A közlekedés-biztonság növelését is célul tűzi ki az ITS. A biztonság érdekében a világítás javítása, a világított területek arányának növelését is tartalmazza az ITS. Az utak minőségének javítását az önkormányzat folyamatosan végzi.
		A Sas utca ugyancsak jelentős átmenő forgalommal bír a külterületi telkek irányába. Ennek az útnak a bevezető szakaszán közvilágítás nincs, este (télen már kora délután) járda hiányában szintén balesetveszélyes. Járda ugyan ezen a szakaszon nem megoldható, de 3-4 lámpatest elhelyezése indokolt lenne. A Sas utca bevezető szakaszán, illetve az első házak előtt az úttest minősége nem túl jó, minden héten keletkezik pár új kátyú, nem győzik a javításokat elvégezni. Sokszor a befedett kátyú mellett közvetlenül jelenik meg az újabb kátyú. Ennek az útszakasznak a feljavítását javasoljuk. A Sas utca – Völgy utca sarkán nemrég telepített kamerával szemben az erdő egy része földdel feltöltésre került, az így létrehozott kis „sziget" pedig parlagon hever, jelenleg parlagfű nő rajta. Ide 3-4 szabadtéri játszótéri elem (libikóka, mókuskerék, stb.) elhelyezését indítványozom, a környékbeli kisgyermekek számára. A kamera nemcsak az illegális hulladéklerakók ellen, hanem a gyermekek biztonsága érdekében, illetve a játszóeszközök esetleges rongálása esetében is jó szolgálatot tenne. Több tó mellett lehetne padokat kihelyezni, ezen kívül a 10-es út legforgalmasabb gyalogos átkelő helyeinél örülnénk néhány jelzőlámpának.	Az ITS számos játszótéri fejlesztést irányoz elő a bányatavak környékén. A tavak menti területek rekreációs jellegű fejlesztését tartalmazza az ITS. A közlekedés-biztonság növelését is célul tűzi ki az ITS.
I.	**Mátrahegyi Erzsébet és Cser András** **önkormányzati képviselők**	Véleményünk szerint a jövőbeni fejlesztéseknél legfontosabb és elsődleges szempont a kertvárosias kisváros jelleg megőrzése, helyi értékek védelme, térségi központ szerep erősítése, Budapest központúság csökkentése, a turizmus, és a közlekedés fejlesztése, a vállalkozások támogatása. Mindezek érdekében az alábbi feladatok megoldása szükséges rövid-, közép-, és hosszútávon: *Közlekedési fejlesztések:* - Fő utca forgalomcsökkentése érdekében a Vörösvárt elkerülő út szorgalmazása - Ipari övezet és Csobánkai utca összeköttetésének megvalósítása - 10-es út és a Görgey vasúti átjáró közötti forgalom tavaktól történő elterelésének érdekében új út nyitása a *Budai úti zártkertek irányába* - Kerékpárutak létesítése mind a helyi, mind a térségi, mind a fővárosi összeköttetés érdekében - Helyi buszhálózat erősítése, iskolabusz-járatok beindítása - Dózsa György utcai árokrendszer lefedése, útszélesítés, parkoló kialakítása - Szabadság utcai parkoló kialakítása a gimnázium és az általános iskola közötti útvonalon *Térségi központ szerep megerősítése, Budapest központúság csökkentése:* - Új, méltó rendőrségi épület létesítése, önálló rendőrkapitányság megteremtése - Új, méltó épület létesítése az önkéntes tűzoltóság számára, akár a polgárőrséggel és a rendőrkapitánysággal összevontan - Hivatali kirendeltségek telepítésének elősegítése (pl: Földhivatal, Munkaügyi központ)	A város jövőképe egyezik az észrevételben foglaltakkal. Az ITS kiemelten foglalkozik az említett témakörökkel. Az ITS tartalmazza. Településrendezési témakör, de az ITS tartalmazza az utak rendezését. Településrendezési témakör, de az ITS tartalmazza az utak rendezését. Az ITS tartalmazza. Az ITS tartalmazza. Az ITS általánosan tartalmazza a témakört. Az ITS általánosan tartalmazza a témakört. Az ITS tartalmazza. Az ITS tartalmazza a rendőrség és a tűzoltóság megújítását, áthelyezését. Az ITS általánosan tartalmazza a térségi szerepkör erősítését.

	PARTNER	ÉSZREVÉTEL	VÁLASZ
		- Helybe érkező egészségügyi szűrőbuszokkal többféle szűrés biztosítása	A prevenciós egészségmegőrzést tartalmazza az ITS.
		- Helyi szakképzéseket visszaállítani, a gyakorlati képzést helyi vállalkozásokkal egyeztetve hosszú távon biztosítani	Az ITS tartalmazza.
		- Piac fejlesztése, áthelyezése, szerepének erősítése a bevásárlóközpontokkal szemben	Az ITS tartalmazza.
		- Helyi szórakozási, időtöltési lehetőségek számának növelése	Az ITS tartalmazza.
		Turizmus, szórakozás, kikapcsolódás, rekreáció:	
		- Turistautak, tanösvények, lombkorona-kilátók létesítése a település körül is, a környékünkön őshonos fauna és flóra bemutatását is célul tűzve	Az ITS tartalmazza a turistautak és a természeti értékek témakörét.
		- Városon belül fellelhető természeti értékek bemutatása a Szebb Környezetünkért Egyesület által felhalmozott tudásanyagot bemutatva (pl. tavaink környezetében, tanösvényként elhelyezett táblákon)	Az ITS tartalmazza a természeti értékek védelmét, bemutatását.
		- Sváb identitás megőrzése, erősítése, bemutatása érdekében a település hagyományait, látványosságait, múltját bemutató helyek összefűzése tanösvény-szerűen: tematikus, hagyományőrző sétaútvonalak kijelölése, kitáblázása	Az ITS tartalmazza a témaköröket.
		- Multifunkciós sportcsarnok építése, tömegsportok támogatása	
		- Kamaszjátszótér, grund kialakítása a város több pontján, kifejezetten a nagyobb kamaszok, fiatal felnőttek korosztályának igényeit figyelembe véve	Az ITS tartalmazza.
		- Közösségi tér kialakítása a szabadidő aktív eltöltésére épületen belül (társasjáték, zene)	Az ITS tartalmazza.
		- Az öt tó koncepció felülvizsgálata, újragondolása, új funkciók kijelölése, a tavak környezetének értékeit hasznosítva	Az ITS tartalmazza a rekreációs lehetőségek fejlesztését.
		*- Meglévő terek rendezése (*Gyaki kert, Búcsú tér, Manhertz Erzsébet tér)	Az ITS tartalmazza a Bánya tavak fejlesztését.
		*- Közösségi terek kialakítása a „perem területeken” (*Karátsonyi ligeten, Bányatelepen, Északi-lakóövezetben, Szentiváni-hegyen)	Az ITS tartalmazza a közösségi terek rendezését
		- Új játszóterek kialakítása a tavak és a Papi földek környékén	Az ITS tartalmazza a közösségi terek létrehozását.
		Vállalkozás-fejlesztés, támogatás:	Az ITS tartalmazza a játszóterek létrehozásának témakörét.
		- Környezetbarát ipari övezet létesítése	Az ITS tartalmazza a környezetbarát vállalkozásfejlesztés témakörét.
		- Városközpont területén parkolók létesítése megüresedő telkek, vagy lebontásra ítélt épületek helyén, ezzel is támogatva a még megmaradt kisboltokat és elősegítve újak megtelepedését	Az ITS tartalmazza a parkolási helyzet rendezésének témakörét.
		- Bölcsőde építéssel a szülők munkába való visszatérésének elősegítése, támogatása	Az ITS tartalmazza a bölcsőde építését és a nők helyzetének elősegítését.
		*Vízelvezetés problémáinak kezelése több helyen (*Záportározó létesítése, Volt Szent János tó környéke, Szegfűskertek környéke, Gyaki kert és környékétől a város legmélyebb pontjáig)	Az ITS tartalmazza a vízelvezetés és záportározók témakörét.

3. SZ. MELLÉKLET

A stratégia belső összefüggései a tervezési dimenziókkal

Prosperáló város (PV) **Zöldülő város (ZV)** **Digitális város (DV)** **Megtartó város (MV)** **Kiszolgáló város (KV)**

Programok, Programokhoz kapcsolódó projektelemek		tervezési dimenziók				
		PV	ZV	DV	MV	KV
R1.P1.	**KÖZÖSSÉGI REKREÁCIÓS LEHETŐSÉGEK, RENDEZVÉNYEK**		●	●	●	●
R1.P1.E1.	**A lakosság folyamatos tájékoztatása**		●	●	●	●
R1.P1.E1/1.	honlap (bővítése, fejlesztése)			●		
R1.P1.E1/2	újság (bővítése, fejlesztése)				●	
R1.P1.E1/3.	személyes találkozások, beszélgetés (fórumok)			●		
R1.P1.E1/4.	városi applikáció (bővítése, fejlesztése)					
R1.P1.E1/5.	okos utcabútorok, tájékoztató elemek alkalmazása		●	●	●	
R1.P1.E1/6.	lakosság edukálása, környezeti nevelés a közösség számára (környezetvédelem, -tudatosság, energiahatékonyság)		●			●
R1.P1.E1/7.	támogató hivatali környezet			●		●
R1.P1.E2.	**Rendezvények biztosítása**	●	●		●	●
R1.P1.E2/1.	kulturális rendezvények				●	
R1.P1.E2/2.	szociális, támogató rendezvények (ruha -, játékgyűjtés)				●	
R1.P1.E2/3.	rendezvénytér kialakítása, szabadtéri színpad				●	●
R1.P1.E2/4.	piactér korszerűsítése, napi funkcióváltás lehetőségének biztosítása	●				●
R1.P1.E2/5.	szezonális fesztiválok szervezése (pl. Adventi vásár, Vörösvár napok, Pilis fesztivál)				●	
R1.P1.E2/6.	szemétszedés		●			●
R1.P1.E2/7.	civilek, egyesületek napja				●	
R1.P1.E2/8.	Platz piac népszerűsítése, fejlesztése	●			●	
R1.P1.E3.	**A lakossági rekreáció helyszíneinek fejlesztése**		●	●	●	●
R1.P1.E3/1.	sportolási lehetőségek bővítése (futókör javítása, építése, felnőtt játszótér, aktív park, gyerek kalandpark létrehozása)		●		●	●
R1.P1.E3/2.	meglévő sportpályák nagyobb hasznosítása, megújítása		●		●	●
R1.P1.E3/3.	parkok kialakítása, fejlesztése, zöldfelületek megfelelő hasznosítása, tanösvény kialakítása		●	●	●	●
R1.P1.E3/4.	közösségi terek létesítése, rendezése, közterületek közösségi térré való fejlesztése			●		●
R1.P1.E3/5.	Közösségi Ökokert, Tündérkert létrehozása			●	●	
R1.P1.E3/6.	„Ifjúsági park” létrehozása			●	●	
R1.P1.E3/7.	Balatonfenyvesi tábor felújítása, minőségének javítása				●	
R1.P1.E3/8.	felhagyott bányaterületek felhasználása rekreációs célokra		●		●	
R1.P1.E3/9.	multifunkciós zöldterületek kialakítása				●	
R1.P1.E3/10.	természeti területek sétaútvonalainak fejlesztése				●	
R1.P1.E3/11.	KSK terület egybefüggőségének növelése				●	
R1.P1.E3/12.	Pumptrack pálya létrehozása				●	

Programok, Programokhoz kapcsolódó projektelemek		tervezési dimenziók				
		PV	ZV	DV	MV	KV
R1.P2.	**KÖZÖSSÉGI TERVEZÉS, KÖZÖSSÉGI MEGVALÓSÍTÁS, TÁMOGATÓ KÖRNYEZET**		●	●	●	●
R1.P2.E1.	**Fejlesztésekben való közösségi részvétel, valóságos partnerség**				●	
R1.P2.E1/1.	lakossági „ötletbörze”				●	
R1.P2.E1/2.	közösségi tervezési fórumok				●	
R1.P2.E1/3.	civil szervezetekkel, egyesületekkel való együttműködés				●	
R1.P2.E2.	**Helyi erőforrás használata**			●	●	●
R1.P2.E2/1.	helyi szereplők „összekapcsolása”			●	●	●
R1.P2.E2/2.	helyiekkel való kiviteleztetés, megvalósítás			●	●	●
R1.P2.E2/3.	helyiek fejlesztésekbe történő részvételéért kedvezmények biztosítása			●	●	●
R1.P2.E2/4.	helyi „kultúrkártya”, helyi „diák-kultúrkártya” bevezetése			●	●	●
R1.P3.	**SVÁB HAGYOMÁNYOK ÁPOLÁSA, HELYI IDENTITÁST NÖVELŐ TEVÉKENYSÉG**	●	●	●	●	
R1.P3.E1.	**A múlt, a jelen és a jövő bemutatása**		●	●	●	
R1.P3.E1/1.	hagyományőrző programok szervezése				●	
R1.P3.E1/2.	kulturális intézmények fejlesztése (pl „Sváb-sarok”, „Bányász-szoba”, Művészetek Háza, Tájház)		●		●	
R1.P3.E1/3.	modern médiaarzenál használata a hagyományok ismertetésére, programok szervezésére			●		
R1.P3.E1/4.	városi eseményeken a német nemzetiségi információk kiemelt megjelenítése			●	●	
R1.P3.E2.	**A helyi hagyományok oktatásba, nevelésbe való bevonása**	●			●	
R1.P3.E2/1.	helyi turisztikai potenciál növelése	●			●	
R1.P3.E2/2.	kulturális intézmények és az oktatási létesítmények együttműködése				●	
R1.P3.E2/3.	kirándulások szervezése				●	
R1.P4.	**CIVIL SZERVEZETEK MUNKÁJÁNAK ELŐSEGÍTÉSE**				●	
R1.P4.E1.	**Civil szervezetek munkájának elősegítése**				●	
R1.P4.E1/1.	hagyományőrzéssel foglalkozó civil szervezetek támogatása				●	
R1.P4.E1/2.	egyesületek, civil szervezetek közötti együttműködés szorgalmazása, „összekapcsolása”				●	
R1.P4.E1/3.	civil kezdeményezések támogatása				●	
R2.P1.	**SZOCIÁLIS ELLÁTÁS FEJLESZTÉSE**		●		●	
R2.P1.E1.	**Szociális ellátás, gondozás javítása**		●		●	
R2.P1.E1/1.	bölcsőde férőhely bővítése, fejlesztésre szoruló kisgyermekek megsegítésére alkalmas, új bölcsőde építése		●		●	
R2.P1.E1/2.	speciális ellátást igénylők gondozásának fejlesztése				●	
R2.P1.E1/3.	rászorulók, gyermekek étkeztetése				●	
R2.P2.E1/4.	rászorulók, gyermekek rendszeres üdültetése				●	
R2.P1.E1/5.	utalvány, csomag az idősek számára				●	
R2.P1.E1/6.	babacsomag, születéstámogatás				●	
R2.P1.E1/7.	rászoruló gyermekek továbbtanulásának támogatása				●	
R2.P2.	**EGÉSZSÉGES TÁRSADALOM**		●		●	●
R2.P2.E1.	**Egészségügyi ellátás javítása**		●		●	●
R2.P2.E1/1.	szakorvosi rendelő fejlesztése, elérhető vizsgálatok körének bővítése		●		●	●
R2.P2.E1/2.	fekvőbeteg-ellátás fejlesztése, egy napos fektető létrehozása				●	●

Programok, Programokhoz kapcsolódó projektelemek		tervezési dimenziók				
		PV	ZV	DV	MV	KV
R2.P2.E1/3.	orvosi ügyelet átalakítása, 0-24 órás sürgősségi ellátás bevezetése				●	●
R2.P2.E1/4.	helyben elérhető egészségügyi szakrendelések körének bővítése				●	●
R2.P2.E1/5.	védőnői hálózat fejlesztése				●	●
R2.P2.E2.	**Prevenciós megmozdulások**				●	●
R2.P2.E2/1.	egészség megőrzési, sportrendezvények				●	
R2.P2.E2/2.	egészséges táplálkozás népszerűsítése				●	
R2.P2.E2/3.	egészséges lakókörnyezet népszerűsítése				●	●
R3.P1.	**KULTURÁLIS ÉLET FELPEZSDÍTÉSE**		●	●	●	●
R3.P1.E1.	**Szórakozási lehetőség biztosítása különböző korosztályok számára**				●	●
R3.P1.E1/1.	szabadtéri művészeti ágak bevonása, használata				●	
R3.P1.E1/2.	részvétel, szervezési szerepvállalás a környék közös (regionális) rendezvényeiben				●	●
R3.P1.E1/3.	kiállítások interaktivitásának biztosítása			●		
R3.P1.E1/4.	zenei programok bővítése (több műfajt átfogó integrált programok)				●	
R3.P1.E1/5.	szabadidőközpont és környezete, szabadtéri színpad		●		●	
R3.P1.E1/6.	klubhelyiségek kialakítása				●	
R3.P1.E1/7.	jégpálya felállítása, működtetése, programokkal való színesítése				●	
R3.P1.E2.	**Családbarát lehetőségek biztosítása**		●		●	
R3.P1.E2/1.	játszóterek különböző korosztályoknak				●	
R3.P1.E2/2.	családbarát rendezvények szervezése				●	
R3.P1.E2/3.	nyilvános toalett a játszótereknél, parkoknál		●		●	
R3.P2.	**OKTATÁSI ÉS EGYÉB LEHETŐSÉGEK**	●	●		●	●
R3.P2.E1.	**Oktatás utáni, oktatást segítő foglalkozások körének bővítése**		●		●	
R3.P2.E1/1.	sportolási lehetőségek biztosítása				●	●
R3.P2.E1/2.	az „életre nevelés” szemléletének bevonása az oktatásba				●	
R3.P2.E1/3.	koragyermekkori környezeti nevelés (a helyi oktatási intézmények diákjainak bevonása a környezetvédelmi megvalósításba)		●			
R3.P2.E1/4.	gyermekek élményszerű, cselekedtető tapasztalatszerzésének támogatása				●	
R3.P2.E1/5.	a környezetvédelem elsajátításához kapcsolódó eszközök beszerzése (pl. vizsgálódásra alkalmas eszközök, nagyító, bogárgyűjtő, távcső, természettudományos eszközök stb.)		●			
R3.P2.E2.	**Szakoktatás visszahozása**	●	●		●	●
R3.P2.E2/1.	helyiség, intézmény, háttér-infrastruktúra biztosítása					●
R3.P2.E2/2.	együttműködés a helyi vállalkozókkal, kereslet felmérése	●	●		●	
R3.P2.E2/3.	diákmunka lehetőségeinek bővítése	●			●	
R3.P2.E2/4.	fenntartható vállalkozások kialakításának oktatása a településen	●				
R4.P1.	**HELYI VÁLLALKOZÁSOK TÁMOGATÁSA**	●	●	●	●	●
R4.P1.E1	**Szemléletformálás, támogató közeg kialakítása**	●	●	●	●	
R4.P1.E1/1.	lakossági és vállalkozói szemléletformálás		●			
R4.P1.E1/2.	helyi gazdasági együttműködések kialakítása				●	
R4.P1.E1/3.	beszállótói és felvásárlói hálózatok fejlesztése	●				
R4.P1.E1/4.	modern kommunikációs felület kialakítása, digitális platformok fejlesztése (pl. vállalkozásokat segítő digitális tudástár, open data, honlap, vállalkozói kataszter, álláshirdetések)			●	●	

Programok, Programokhoz kapcsolódó projektelemek		tervezési dimenziók				
		PV	ZV	DV	MV	KV
R4.P1.E1/5.	helyi adottságokhoz illő tevékenység támogatása				●	
R4.P1.E1/6.	pénzügyi jellegű tevékenységek (pályázatok kihasználása, helyi támogatás megfelelő kontrolling mellett)	●				
R4.P1.E1/7.	helyi termékek megismerése, bemutatása, megjelenési lehetőségek biztosítása				●	
R4.P1.E1/8.	helyi termék fesztiválok				●	
R4.P1.E1/9.	promóció a rendezvényeken	●				
R4.P1.E1/10.	fiatalok vállalkozóvá válásának ösztönzése, támogatása, inkubátorház létrehozása				●	
R4.P1.E1/11.	az esélyegyenlőségi célcsoportok (pl. idősek, rászorulók, nők) vállalkozási esélyeinek bővítése				●	
R4.P1.E1/12.	hivatali vállalkozói ügyféltámogató online szolgáltatások fejlesztése			●		
R4.P1.E2.	**Helyi kisiparosok, helyi termékek piacának fejlesztése**		●		●	
R4.P1.E2/1.	helyi piac, rendezvénytér fejlesztése, termelői piacok bővítése				●	
R4.P1.E2/2.	helyi beszállítók alkalmazása				●	
R4.P1.E2/3.	közvetlenül „földről az asztalra”, termelőtől, készítőtől a vásárlóhoz elv előtérbe helyezése, házhoz vagy gyűjtőpontra szállítás		●		●	
R4.P1.E2/4.	helyi termékek boltja, termelői bolt				●	
R4.P1.E2/5.	közösségileg támogatott mezőgazdaság (community supported agriculture)				●	
R4.P1.E3.	**Háttértámogatás**		●		●	
R4.P1.E3/1.	reklámozási lehetőségekben való támogatás				●	
R4.P1.E3/2.	együttműködések fejlesztése, lakosok és vállalkozók „összekapcsolása”				●	
R4.P1.E3/3.	esetleges konfliktushelyzetek megoldásában való segítségnyújtás				●	
R4.P1.E3/4.	közösségi vállalkozások elterjedésének segítése				●	
R4.P1.E3/5.	ökotudatos vállalkozások letelepedésének ösztönzése		●			●
R4.P1.E3/6.	rugalmas vállalkozási formák támogatása (pl. home office, co-working)		●		●	
R4.P2.	**FIZIKAI KÖRNYEZET FEJLESZTÉSE**	●	●			●
R4.P2.E1.	**Fizikai környezet fejlesztése**	●	●			●
R4.P2.E1/1.	infrastrukturális környezet fejlesztése					●
R4.P2.E1/2.	ipari park fejlesztése	●				
R4.P2.E1/3.	megtermelt nyereség adott részének térségbe való visszaforgatása	●				
R4.P2.E1/4.	zöldfelületek, fasorok telepítése		●			
R5.P1.	**MODERN, FENNTARTHATÓ GAZDASÁG**		●		●	●
R5.P1.E1.	**Környezetkímélő szemlélet beépítése**		●		●	●
R5.P1.E1/1.	környezetkímélő technológiák alkalmazása					●
R5.P1.E1/2.	meglévő munkahelyek megtartásának ösztönzése		●		●	
R5.P1.E1/3.	utazási távolságok csökkentése, elingázás csökkentése					●
R5.P1.E1/4.	környezetkímélő utazási módok népszerűsítése, támogatása		●		●	
R5.P2.	**GAZDASÁGI TERÜLETEK FEJLESZTÉSE**	●	●	●		●
R5.P2.E1.	**Háttértámogatás**	●				
R5.P2.E1/1.	megtermelt nyereség adott részének térségbe való visszaforgatása	●				
R5.P2.E1/2.	reklámozási lehetőségekben való támogatás	●				
R5.P2.E1/3.	munkahelyösztönző pályázatok kiaknázása	●				

Programok, Programokhoz kapcsolódó projektelemek		tervezési dimenziók				
		PV	ZV	DV	MV	KV
R5.P2.E2.	**Ipari park fejlesztése, bővítése**		●	●		●
R5.P2.E2/1.	infrastrukturális környezet fejlesztése					●
R5.P2.E2/2.	rendezetlen területek kezelése, tulajdonviszonyok tisztázása					●
R5.P2.E2/3.	zöldfelületek, fasorok telepítése		●			
R5.P2.E2/4.	területtakarékos, tudatos fejlesztések					●
R5.P2.E2/5.	településrendezési eszközök módosítása, tartalékterületek biztosítása					●
R5.P2.E2/6.	ütemezhetőség biztosítása					●
R5.P2.E2/7.	erdősávok telepítése, védőfásítás		●			
R5.P2.E2/8.	digitális, okos infrastruktúra előtérbe helyezése			●		
R6.P1.	**PROJEKTMENEDZSMENT SZEMLÉLET**	●			●	●
R6.P1.E1.	**Belső kapcsolatok, folyamatok fejlesztése**				●	●
R6.P1.E1/1.	folyamatos beszámoló a stratégia és a projekt megvalósításáról a képviselő-testület és a Polgármester felé					●
R6.P1.E1/2.	a stratégia megvalósításához kapcsolódó feladatok kidolgozása és megvalósítása					●
R6.P1.E1/3.	önkormányzat beruházásában megvalósuló egyes létesítmények esetében beruházói feladatok ellátása: terveztetés, terület-előkészítési munkák irányítása, helyszíni ellenőrzések;					●
R6.P1.E1/4.	monitoring feladatok, társadalmasítás, kapcsolattartás az akcióterületen található szereplőkkel (lakók, civilek, vállalkozók, egyéb);				●	
R6.P1.E1/5.	közösségi tervezés előtérbe helyezése				●	
R6.P1.E1/6.	kapcsolattartás a Közreműködő Szervezettel					●
R6.P1.E2.	**Külső szolgáltatói segítség**	●	●	●		
R6.P1.E2/1.	nagyfokú tapasztalattal rendelkező, EU által támogatott projektek végrehajtásában jártas személy segítségének igénybevétele	●				
R6.P1.E2/2.	szakemberek folyamatosan rendelkezésre állásának biztosítása: hatékonyan el tudják látni a projekt lebonyolítását (pénzügyi feladatokat, jelentések, ellenőrzések stb.)	●				
R6.P1.E2/3.	Fenntartható Energia- és Klímaakciótervet kidolgozása (pl. Energiaklub által), energiaközösség létrehozása		●			
R6.P1.E2/4.	Települési Vízkárelhárítási terv		●			
R6.P1.E2/5.	Települési Zöld Infrastruktúra Akcióterv (ZIFFA)		●			
R6.P1.E2/6.	Városi Zöld menetrend készítése		●			
R6.P1.E2/7.	Városi Digitális kompetenciák felmérése, fejlesztése			●		
R6.P1.E2/8.	Kerékpárhálózati terv készítése		●			
R6.P1.E2/9.	Ortofotós ingatlannyilvántartás létrehozása, fejlesztése			●		
R6.P2.	**KAPCSOLATÉPÍTÉS, -TARTÁS**				●	●
R6.P2.E1.	**Tervezés, előkészítés**				●	●
R6.P2.E1/1.	területi gazdaságfejlesztési célú koncepciók, programok, vállalkozási övezetek fejlesztési programjainak és üzleti terveinek összeállítása					●
R6.P2.E1/2.	gazdaságfejlesztési tartalmú, például befektetést ösztönző kiadványok, beruházások megvalósíthatósági tanulmányainak készítése					●
R6.P2.E1/3.	együttműködés, kommunikáció és hálózatépítés				●	●
R6.P2.E2.	**Aktív kapcsolattartás**				●	●
R6.P2.E2/1.	lakossággal				●	

Programok, Programokhoz kapcsolódó projektelemek		tervezési dimenziók				
		PV	ZV	DV	MV	KV
R6.P2.E2/2.	gazdasági szereplőkkel				●	
R6.P2.E2/3.	pilis többi településével					●
R6.P2.E2/4.	pest megyével					●
R6.P2.E2/5.	turisztikai Társulásokkal					●
R6.P2.E2/6.	fővárossal					●
R6.P2.E2/7.	érintett természetvédelmi, környezetvédelmi szervezetekkel					●
R6.P2.E2/8.	civil szervezetekkel, egyesületekkel				●	
R6.P2.E2/9.	intézményekkel				●	●
R7.P1.	**MEZŐGAZDASÁG**		●			●
R7.P1.E1.	biogazda-képző tanfolyam szervezése, beindítása					●
R7.P1.E2.	növényvédelmi előírások betartása		●			
R7.P1.E3.	tápanyag-gazdálkodás hatékonyabbá tétele		●			
R7.P1.E4.	szerves anyagok hatékony pótlása		●			
R7.P1.E5.	rendszeres talajvizsgálat		●			
R7.P1.E6.	a talajerózió mérséklése		●			
R7.P1.E7.	szárazságtűrő haszonnövények termesztése		●			
R7.P1.E8.	hatékony vízmegtartás és felhasználás		●			
R7.P2.	**MINŐSÉGI, HELYI TURIZMUSFEJLESZTÉS**	●	●			●
R7.P2.E1.	kerékpáros és gyalogos kapcsolatok megteremtése		●			●
R7.P2.E2.	turistaútvonalak kijelölése, népszerűsítése		●			●
R7.P2.E3.	védett értékek felújítása, bemutatása, hasznosítása		●			
R7.P2.E4.	kerékpárkölcsönző létrehozása	●				●
R7.P2.E5.	kiránduló-útvonalak, túraútvonalak kijelölése, a szükséges infrastruktúra megteremtése (pl. padok, szemetesek kihelyezése)		●			
R7.P2.E6.	helyi turizmust szolgáló attrakciók biztosítása (pl. lovas-, horgászturizmus)	●				
R7.P2.E7.	együttműködés a környező településekkel, közös, tematikus sétautak kialakítása					●
R7.P2.E8.	turisztikai kilátó létesítése	●	●			
R7.P3.	**ÖNKORMÁNYZATI GAZDÁLKODÁS, VÁROSÜZEMELTETÉS**	●	●		●	●
R7.P3.E1.	meglévő ingatlanok, helyiségek megőrzése, épületállomány felmérése					●
R7.P3.E2.	meglévő ingatlanok, helyiségek megfelelő funkcióval való megtöltése					●
R7.P3.E3.	rezsi, költségkímélő technológiák alkalmazása (megújuló energiahasznosítás)		●			
R7.P3.E4.	ingatlan tartalékalap képzése, visszaforgatás (stratégiailag fontos állomány céljából)	●				
R7.P3.E5.	igényekhez igazodó bérlakás-állomány kialakítása				●	
R7.P3.E6.	megfelelő támogatási rendszer kialakítása				●	
R7.P3.E7.	bérlakás- képzés- foglalkoztatás konstrukció kialakítása				●	
R7.P3.E8/1.	Városgazda Kft. gépparkjának fejlesztése, modernizálása (pl. locsolóautó, takarítóautó)		●		●	
R7.P3.E8/2.	Városgazda Kft. telephelyének bővítése				●	●
R7.P3.E8/3.	Városgazda Kft. üvegház, kertészet létesítése		●			
R7.P3.E9.	rugalmas munkavégzés keretrendszerének bevezetése, munkaerő bővítése, alkalmi munkavégzés lehetőségének biztosítása az önkormányzatnál		●		●	
R7.P3.E10.	lakhatás biztosítása				●	
R7.P3.E11.	használaton kívüli ingatlanok bérbeadása, átmeneti hasznosítása					●

Programok, Programokhoz kapcsolódó projektelemek		tervezési dimenziók				
		PV	ZV	DV	MV	KV
R7.P3.E12.	diverzifikált és széleskörű, adó képességéhez mért adórendszer megvalósítása	●				
R8.P1.	**AZ ÉPÍTETT KÖRNYEZET VÉDELME, FEJLESZTÉSE**	●	●	●	●	●
R8.P1.E1.	**Nyilvántartás, nyomon követés**			●		●
R8.P1.E1/1.	védett elemek számának növelése					●
R8.P1.E1/2.	rendelet, kataszter, arculati kézikönyv frissen tartása					●
R8.P1.E1/3.	új kategóriák (pl. védett utcakép, fasor) létrehozása					●
R8.P1.E1/4.	szakszerű és pontos szabályozás, betartatás					●
R8.P1.E1/5.	digitális tájékoztatás az értékekről			●		●
R8.P1.E1/6.	interaktív térképi játéklehetőségek Pilisvörösvár felfedezésére			●		●
R8.P1.E2.	**Értékek megőrzése, felújítása és hasznosítása**	●	●		●	●
R8.P1.E2/1.	felújítások folytatása, pénzalap növelése		●			●
R8.P1.E2/2.	közösségi részvétel erősítése az értéket érintő beavatkozások kapcsán				●	
R8.P1.E2/3.	gazdaságos hasznosítás					●
R8.P1.E2/4.	az értékmegőrzésben részt vállaló magánszektor támogatása, ösztönzése					●
R8.P1.E2/5.	turizmusból származó bevételek egy részének visszaforgatása	●				
R8.P1.E2/6.	átmeneti vagy részleges funkciókkal történő hasznosítás					●
R8.P1.E2/7.	hagyomány népszerűsítése – önbecsülés forrása				●	
R8.P2.	**ÉPÍTÉS ÉS KÖZTERÜLETI SZABÁLYOZÁS**		●			●
R8.P2.E1.	**A településkép megújítása – arculat-formálás**		●			●
R8.P2.E1/1.	települési tervtanács létrehozása					●
R8.P2.E1/2.	minőségi építészet megkövetelése a kiemelkedő létesítmények					●
R8.P2.E1/3.	települési arculat népszerűsítése, formálása					●
R8.P2.E1/4.	településképi véleményezési eljárás aktív használata					●
R8.P2.E1/5.	a köz- és magánterületek rendszeres virágosítása		●			●
R8.P2.E1/6.	szép ház, szép kert pályázat kiírása, Virágos Pilisvörösvár Program bevezetése		●			●
R8.P2.E1/7.	meglévő épületek esetén szín, anyaghasználat szabályozása					●
R8.P2.E1/8.	új épületek esetében minőségi építészeti karakter megkövetelése, létrehozása					●
R8.P2.E1/9.	helyi anyagok használatának előtérbe helyezése		●			●
R8.P2.E1/10.	energiahatékony megoldások előtérbe helyezése		●			
R8.P2.E1/11.	Fő utca rehabilitációjának folytatása					●
R8.P2.E1/12.	„Passzázs terv”, városközpont kialakítása					●
R8.P2.E2	**A volt zártkerti területek kezelése**					●
R8.P2.E2/1.	lakossági tájékoztatás az (építésjogilag) beépítésre szánt területek rendezett közterületek kialakíthatósága érdekében					●
R8.P2.E2/2.	telektömbönkénti összefogás elősegítése az (építésjogilag) beépítésre szánt területek rendezett közterületeinek kialakíthatósága érdekében					●
R8.P2.E2/3.	az infrastruktúra fejlesztése, kiépítése az (építésjogilag) beépítésre szánt területeken					●
R8.P2.E2/4.	lakossági tájékoztatás az (építésjogilag) beépítésre nem szánt területeken létesíthető rendeltetésekről					●

Programok, Programokhoz kapcsolódó projektelemek		tervezési dimenziók				
		PV	ZV	DV	MV	KV
R8.P2.E2/5.	lakossági tájékoztatás az (építésjogilag) beépítésre nem szánt területeken történő környezetterhelő folyamatokról					●
R8.P2.E2/6.	útlejegyzések elősegítése					●
R8.P2.E3.	**A meglévő belterületi tartalékok elsődleges kihasználása**					●
R8.P2.E3/1.	a már beépült területek sűrítése tömbbelsők feltárásával					●
R8.P2.E3/2.	szabad építési telkek hasznosítása					●
R8.P3.	**REKREÁCIÓS ZÖLDFELÜLETEK FEJLESZTÉSE, KIALAKÍTÁSA**	●	●	●	●	●
R8.P3.E1.	**A közösségi terek, zöldfelületek általános fejlesztése**	●	●	●	●	●
R8.P3.E1/1.	egyedi, helyi utcabútorok				●	
R8.P3.E1/2.	egyedi falfestés alkalmazása (pl. aluljáró, vasúti megállók esetében)				●	
R8.P3.E1/3.	okos közterületi berendezések alkalmazása			●		
R8.P3.E1/4.	turisztikai tájékoztatók, információspontok kijelölése, kialakítása	●				●
R8.P3.E1/5.	energiahatékony berendezések előtérbe helyezése		●			●
R8.P3.E1/6.	állatbarát éjszakai világítás alkalmazása		●			●
R8.P3.E2.	**Kálváriadomb fejlesztése, megőrzése**		●		●	●
R8.P3.E2/1.	növényállomány megőrzése, megújítása, gondozása (fák, cserjék stb.)		●			
R8.P3.E2/2.	berendezések, burkolt felületek (padok, ülőtámaszok, ülőrönkök, információs táblák, hulladékgyűjtők stb.) létesítése, karbantartása		●			
R8.P3.E2/3.	stációk megőrzése, karbantartása, létesítése		●		●	
R8.P3.E2/4.	szánkópálya kialakítása		●		●	
R8.P3.E2/5.	(természetes) vízbefogadó, terepmélyedés fenntartása		●			
R8.P3.E2/6.	aluljáró karbantartása					●
R8.P3.E2/7.	kápolna felújítása, minőségi megőrzése					●
R8.P3.E3.	**A bányatavak környezetének fejlesztése**	●	●		●	
R8.P3.E3/1.	partvédelem biztosítása, süllyedések helyrehozatala		●			
R8.P3.E3/2.	horgászturizmus infrastruktúrájának fejlesztése	●				
R8.P3.E3/3.	növényállomány karbantartása, frissítése, kezelése, gyepes területek stabilizációja		●			
R8.P3.E3/4.	meder, növényállomány revitalizációja		●			
R8.P3.E3/5.	parti sétány kialakítása, rendezése, berendezése, karbantartása				●	
R8.P3.E3/6.	pallósétány, tanösvény, madármegfigyelő stég kialakítása, berendezése, karbantartása		●		●	
R8.P3.E3/7.	pihenőhelyek, piknikhelyek kialakítása				●	
R8.P3.E3/8.	szökőkút, lelátó kialakítása				●	
R8.P3.E3/9.	fitneszterület biztosítása				●	
R8.P3.E3/10.	rendezvényterület rendezése, kulturális – közösségi tér kialakítása, nyári szabadtéri színház létesítése				●	
R8.P3.E3/11.	játszópark kialakítása				●	
R8.P3.E3/12.	illemhelyek kialakítása, fenntartása				●	
R8.P3.E3/13.	ivóhelyek biztosítása				●	
R8.P3.E3/14.	kempingterület rendezése, kalandpark	●				
R8.P3.E3/15.	parkolási lehetőségek biztosítása				●	
R8.P3.E3/16.	állatbarát éjszakai világítás használata		●			
R8.P3.E4.	**Templom tér megújítása, minőségi fenntartása**		●		●	●
R8.P3.E4/1.	játszótér, játszóudvar, fogyasztótér építése, fenntartása				●	

Programok, Programokhoz kapcsolódó projektelemek		tervezési dimenziók				
		PV	ZV	DV	MV	KV
R8.P3.E4/2.	pince feltárása					●
R8.P3.E4/3.	szobrok, szakrális elemek, emlékművek megőrzése, állítása, fenntartása					●
R8.P3.E4/4.	kerékpártárolók, parkolók létesítése					●
R8.P3.E4/5.	burkolatok kialakítása, karbantartása				●	
R8.P3.E4/6.	növényzet megőrzése, ültetése, frissítése, gondozása		●			
R8.P3.E4/7.	berendezések létesítése, karbantartása				●	
R8.P3.E5.	**Tündérkert-Közösségi kert kialakítása, minőségi fenntartása**		●		●	
R8.P3.E5/1.	tó-, patakrevitalizáció, karbantartás növényzet, zöldfelületek kialakítása, megújítása, gondozása		●			
R8.P3.E5/2.	Tündérkert létrehozása, régi őshonos fák telepítése		●		●	
R8.P3.E5/3.	burkolatok kialakítása, fenntartása				●	
R8.P3.E5/4.	berendezések létesítése, karbantartása (pingpongasztal, padok, rönkök, drótkötélpálya, fűzalagút, fűzkunyhó stb.)				●	
R8.P3.E5/5.	tereprendezés, rézsűigazítás, kerítésrendszer		●			
R8.P3.E5/6.	közösségi Ökokert létrehozása				●	
R8.P3.E5/7.	parkolófelületek kialakítása, fenntartása				●	
R8.P3.E5/8.	illemhely építése, fenntartása				●	
R8.P3.E6.	**Búcsú tér fejlesztése**		●		●	
R8.P3.E6/1.	növényzet, zöldfelületek kialakítása, megújítása, gondozása		●			
R8.P3.E6/2.	burkolatok kialakítása, fenntartása				●	
R8.P3.E6/3.	szikkasztó rét kialakítása		●			
R8.P3.E6/4.	berendezések létesítése, karbantartása				●	
R8.P3.E6/5.	tereprendezés, rézsűigazítás, kerítésrendszer		●			
R8.P3.E6/6.	parkolófelületek kialakítása, fenntartása				●	
R8.P3.E6/7.	illemhely építése, fenntartása				●	
R8.P3.E6/8.	kulturális és sportpark létrehozása a különböző generációk számára					
R8.P3.E7.	**KSK terület ligetes, parkosított fejlesztése**				●	●
R8.P3.E7/1.	uszoda építése					●
R8.P3.E7/2.	sportcsarnok építése					●
R8.P3.E7/3.	fedett-nyitott játszótér kialakítása				●	
R8.P3.E7/4.	teniszpálya kialakítása					●
R8.P3.E7/5.	akadálypályák, mászófal, rollerpálya létesítése				●	
R8.P4.	**INTÉZMÉNYEK FEJLESZTÉSE**		●		●	●
R8.P4.E1.	**Önkormányzati intézmények fejlesztése**		●		●	●
R8.P4.E1/1.	polgármesteri Hivatal emeletráépítés, tetőfelújítás		●		●	●
R8.P4.E1/2.	konyhabővítés, modernizáció, konyha áthelyezése, felújítása		●		●	
R8.P4.E1/3.	templom téri iskola modernizálása, felújítása		●			●
R8.P4.E1/4.	„Mutyi” rendezvényház modernizálása, felújítása		●			●
R8.P4.E1/5.	tűzoltóság megújítása (áthelyezése)		●			●
R8.P4.E1/6.	intézmények modernizálása, megújuló energiaforrások alkalmazása		●			
R8.P4.E1/7.	Napos Oldal épületének felújítása, átalakítása, kapacitásbővítése, modernizálás		●			●
R8.P4.E1/8.	óvodaépületek modernizálása, felújítása		●			●
R8.P4.E1/9.	sportcsarnok, szabadidőközpont építése		●			●
R8.P4.E1/10.	uszoda építése		●			●
R8.P4.E1/11.	piacterület kiterjesztése, korszerűsítése, többfunkciójú használhatóság biztosítása		●			●

Programok, Programokhoz kapcsolódó projektelemek		tervezési dimenziók				
		PV	ZV	DV	MV	KV
R8.P4.E1/12.	zeneiskola, színházterem felújítása, tetőszerkezet javítása		●			●
R8.P4.E1/13.	zeneiskola fejlesztése, udvar csapadékvízelvezetésének fejlesztése		●			●
R8.P4.E1/14.	iskolai létesítmények modernizálása		●			●
R8.P4.E2.	**Temető, intézménykertek fejlesztése**		●		●	
R8.P4.E2/1.	ravatalozó épületének felújítása				●	
R8.P4.E2/2.	belső úthálózat bővítése, megújítása				●	
R8.P4.E2/3.	szóróparcella kialakítása				●	
R8.P4.E2/4.	intézményi kertek, játszóterek, sportpályák felújítása, biztonságossá tétele, modernizálása		●			
R8.P4.E2/5.	kiskertek kialakítása, magaságyások létrehozása, esővíz hasznosítása		●			
R9.P1.	**A TÁJHASZNÁLAT RACIONALIZÁLÁSA**		●		●	●
R9.P1.E1.	**Tájhasználat**		●			●
R9.P1.E1/1.	környezetbarát mezőgazdaság, tájgazdálkodás előtérbe helyezése		●			
R9.P1.E1/2.	erdőterületek állapotának javítása		●			
R9.P1.E1/3.	úthálózat megfelelő csapadékelvezetésének fejlesztése					●
R9.P1.E1/4.	honos növények használata, az invazív fajok visszaszorítása		●			
R9.P1.E1/5.	környezeti nevelés a fenntartható tájhasználat témájában		●			
R9.P1.E2.	**Természeti értékek rekreációs jellegű használata**		●		●	●
R9.P1.E1/1.	együttműködés a Pilisi Parkerdővel, DINPI-vel					●
R9.P1.E1/2.	természeti értékek bemutatása		●		●	
R9.P1.E1/3.	hegyi kerékpárút, -pálya kijelölése (Erdei Bringa Ösvény, Pumptrack pálya)				●	
R9.P1.E1/4.	új túra- és tematikus sétaútvonalak kialakítása				●	
R9.P1.E1/5.	egykori bányaterületek rekreációs célú hasznosítása		●			
R9.P1.E1/6.	bányatavak rendezése, turisztikai hasznosítása		●			●
R9.P2.	**A KÖRNYEZETI ELEMEK VÉDELME**		●			
R9.P2.E1.	**A természeti, táji értékek megóvása**		●	●		
R9.P2.E1/1.	honos fajok védelme, használata		●			
R9.P2.E1/2.	invazív fajok visszaszorítása kül- és belterületen		●			
R9.P2.E1/3.	egykori bányák, tájsebek rehabilitációja		●			
R9.P2.E1/4.	a természeti értékek megóvására való környezeti nevelés		●			
R9.P2.E1/5.	környezetbarát mezőgazdasági vegyszerek priorizálása, a gazdák anyagi segítése az átállásban		●			
R9.P2.E1/6.	illegális szemétlerakók megszüntetése		●			
R9.P2.E1/7.	környezetbarát tisztítószerek bevezetése, használata		●			
R9.P2.E1/8.	fakataszter készítése, nyilvántartása		●	●		
R9.P2.E2.	**Ésszerű hulladék-csökkentés**		●			
R9.P2.E2/1.	lakossági hulladék újra-hasznosítás elősegítése, nevelés		●			
R9.P2.E2/2.	mezőgazdasági hulladék hasznosítása		●			
R9.P2.E2/3.	az illegális hulladéklerakás felszámolása		●			
R9.P2.E2/4.	szelektív szemeteskukák számának növelése a közterületeken		●			
R9.P2.E2/5.	hulladékmentes kereskedelem feltételeinek elősegítése (pl. ruhagyűjtés)		●			
R9.P2.E2/6.	lakossági komposztálás népszerűsítése		●			
R9.P2.E2/7.	zöldhulladék aprítása		●			

Programok, Programokhoz kapcsolódó projektelemek		tervezési dimenziók				
		PV	ZV	DV	MV	KV
R9.P2.E2/8.	veszélyes hulladékok gyűjtésének megszervezése		●			
R9.P2.E2/9.	téli tüzelés miatti edukáció		●			
R9.P2.E2/10.	komposztálóedények számának növelése, alkalmazásának növelése		●			
R10.P1.	**INFRASTRUKTURÁLIS HIÁNYOK MEGSZÜNTETÉSE**					●
R10.P1.E1.	**Gyorsforgalmi út, elkerülőút-fejlesztések**					●
R10.P1.E1/1.	a városon átmenő forgalom csökkentése					●
R10.P1.E1/2.	széleskörű összefogás az elkerülőút megépítéséért					●
R10.P1.E1/3.	lobbitevékenység					●
R10.P1.E1/4.	a 10. sz. országos főút tehermentesítése, felújítása					●
R10.P1.E2.	**Energiafüggetlenségre való törekvés**		●			
R10.P1.E2/1.	földhő hasznosítása		●			
R10.P1.E2/2.	napenergia hasznosítása		●			
R10.P1.E2/3.	lakossági léptékben a szélenergia hasznosítása		●			
R10.P1.E2/4.	hatékony energiagazdálkodás az intézményekben		●			
R10.P1.E2/5.	energiahatékony technológiák alkalmazása a városüzemeltetésben		●			
R10.P1.E2/6.	lakossági léptékű napenergia hasznosítása		●			
R10.P1.E2/7.	lakóházak hőszigetelésének korszerűsítése		●			
R10.P1.E3.	**Közúti túlterheltség megszüntetése**					●
R10.P1.E3/1.	földutak használhatóvá tétele					●
R10.P1.E3/2.	burkolt, rendezett utak arányának növelése					●
R10.P1.E3/3.	parkolási lehetőségek biztosítása, parkolási lehetőségek bővítése					●
R10.P1.E3/4.	a városon keresztülhaladó teherforgalom csökkentése, megszüntetése					●
R10.P1.E3/5.	burkolt, járdák utak arányának növelése, felújítás					●
R10.P1.E4.	**A szenny- és csapadékvíz-elvezetés városi szintű megoldása**		●		●	●
R10.P1.E4/1.	csapadékvizek hasznosítása helyben		●			●
R10.P1.E4/2.	csapadékvíz-elvezetőrendszer felülvizsgálata, kiépítése, intézmények vízelvezetésének fejlesztése		●			●
R10.P1.E4/3.	kisvízfolyások revitalizációja		●			●
R10.P1.E4/4.	a szennyvíztisztítás folyamatos korszerűsítése		●			●
R10.P1.E4/5.	közműolló bezárása, a szennyvízcsatorna hálózatbővítése, a rákötések szorgalmazása		●			●
R10.P1.E4/6.	záportározó építése, fenntartása		●			●
R10.P1.E4/7.	vízelvezető árkok karbantartása, rendezése lakossági akciók keretein belül		●			●
R10.P1.E4/8.	Tündérkert-Közösségi kert alatti vízgyűjtő kialakítása, fenntartása		●		●	
R10.P1.E4/9.	Tó dűlő rendezése		●		●	
R10.P2.	**KÖRNYEZETBARÁT KÖZLEKEDÉS**		●	●	●	●
R10.P2.E1.	**Kerékpárút-hálózat fejlesztése**		●			●
R10.P2.E1/1.	külső-belső kerékpár-úthálózat kijelölése, építése		●			●
R10.P2.E1/2.	környezettudatos közlekedésre nevelés		●			
R10.P2.E1/3.	a településközi kerékpározás biztonságossá tétele		●			
R10.P2.E1/4.	kerékpártárolók kialakítása, fenntartása		●			
R10.P2.E1/5.	rollertárolók kialakítása, fenntartása		●			
R10.P2.E1/6.	napelemes tárolók kialakítása		●			
R10.P2.E2.	**Balesetmentes közlekedés feltételeinek biztosítása**		●	●	●	●

Programok, Programokhoz kapcsolódó projektelemek		tervezési dimenziók				
		PV	ZV	DV	MV	KV
R10.P2.E2/1.	járdák, gyalogátkelők kiépítése, okos megoldások alkalmazása, sharing rendszerek telepítése			•		•
R10.P2.E2/2.	gyalogos útvonalak, járdák megújítása, biztonságossá tétele, kapcsolódó útszakaszok építése, javítása				•	•
R10.P2.E2/3.	közösségi, pihenő terek kialakítása		•		•	
R10.P2.E2/4.	tájékoztatás fejlesztése			•		
R10.P2.E2/5.	forgalomcsillapító berendezések alkalmazása		•			•
R10.P2.E2/6.	„Járdaépítési program" folytatása (alapanyagért „cserébe" a lakó építi meg)				•	
R10.P2.E2/7.	„Járdaépítési program" alapanyagainak beszerzése				•	
R10.P2.E2/8.	köztéri világítás bővítése, modernizálása		•	•		
R10.P2.E2/9.	közbiztonság növelése, kamerarendszer kiépítése, üzemeltetése				•	
R10.P2.E2/10	elektromos gépjárműtöltők létesítése					
R10.P2.E3.	**Közösségi közlekedés fejlesztése**		•	•	•	•
R10.P2.E3/1.	vasúti megállókra való hatékony ráhordás biztosítása		•			•
R10.P2.E3/2.	utazási szolgáltatás színvonalának növelése – lobbi tevékenység				•	•
R10.P2.E3/3.	megállók és környezetük megújítása, minőségi megtartása, okos megoldások alkalmazása		•	•		
R10.P2.E3/4.	autóbusz-közlekedés hatékonyságának, összehangoltságának növelése (várakozási idők csökkentése)		•		•	•
R10.P2.E3/5.	autóbusz-vasúti közlekedés hatékonyságának, összehangoltságának növelése (területi ellátottság szempontjából egészítsék ki egymást)		•			•
R10.P2.E3/6.	Pilisvörösvár vasúti megálló terheltségének csökkentése (megállóhelyek hatékony használata)		•			
R10.P2.E3/7.	települések közötti körjárat indítása, működtetése		•		•	
R10.P2.E3/8.	igény vezérelt közösségi közlekedés, elektromos buszok használata		•			
R10.P2.E3/9.	egységes bérlet bevezetéséért folyó lobbitevékenység a MÁV és a Volán járataira		•	•	•	
R11.P1.	**A TÉRSÉGI SZOLGÁLTATÁSOK BŐVÍTÉSE**		•		•	•
R11.P1.E1.	**Térségi intézmények fejlesztése**		•		•	•
R11.P1.E1/1.	Rendőrség megújítása (áthelyezése)		•			•
R11.P1.E1/2.	Nevelési Tanácsadó épületének modernizálása, felújítása		•			•
R11.P1.E1/3.	Virgonc épületének megújítása		•			•
R11.P1.E1/4.	Napos Oldal épületének felújítása, átalakítása, kapacitásbővítése, modernizálás		•			•
R11.P1.E1/5.	Uszoda, sportcsarnok építése		•		•	•
R11.P1.E1/6.	szakorvosi rendelő fejlesztése, bővítése		•		•	•
R11.P1.E1/7.	mentőállomás fejlesztése, bővítése		•		•	•
R12.P1.	**ÖSSZEFOGÁS, PÁRBESZÉD A KÖRNYEZŐ TELEPÜLÉSEKKEL**					•
R12.P1.E1.	közös lobbitevékenység az elkerülőút témakörében					•
R12.P1.E2.	folyamatos partnerségi egyeztetések					•
R12.P2.	**TÁGABB TÉRSÉGI EGYÜTTMŰKÖDÉSEK, TESTVÉRVÁROSI KAPCSOLATOK ÁPOLÁSA**				•	•
R12.P2.E1.	testvérvárosi kapcsolatok erősítése					•
R12.P2.E2.	testvérvárosi találkozók, TRINA projekt					•

Programok, Programokhoz kapcsolódó projektelemek		tervezési dimenziók				
		PV	ZV	DV	MV	KV
R12.P2.E3.	csereüdültetés				●	●
R12.P2.E4.	térségi programok, találkozók					●

4. SZ. MELLÉKLET

Az egyes városrészeket érintő projektelemek

Programok, Programokhoz kapcsolódó projektelemek		Városrészek			
		1. Központi városrész	2. Bányatelep és környéke	3. Liget és környéke	4. Szentiváni-hegy és Őrhegy környéke
R1.P1.	**KÖZÖSSÉGI REKREÁCIÓS LEHETŐSÉGEK, RENDEZVÉNYEK**	●	●	●	●
R1.P1.E1.	**A lakosság folyamatos tájékoztatása**	●	●	●	●
R1.P1.E1/1.	honlap (bővítése, fejlesztése)	●	●	●	●
R1.P1.E1/2	újság (bővítése, fejlesztése)	●	●	●	●
R1.P1.E1/3.	személyes találkozások, beszélgetés (fórumok)	●	●	●	●
R1.P1.E1/4.	városi applikáció (bővítése, fejlesztése)	●	●	●	●
R1.P1.E1/5.	okos utcabútorok, tájékoztató elemek alkalmazása	●			
R1.P1.E1/6.	lakosság edukálása, környezeti nevelés a közösség számára (környezetvédelem, - tudatosság, energiahatékonyság)	●	●	●	●
R1.P1.E1/7.	támogató hivatali környezet	●			
R1.P1.E2.	**Rendezvények biztosítása**	●	●	●	●
R1.P1.E2/1.	kulturális rendezvények	●			
R1.P1.E2/2.	szociális, támogató rendezvények (ruha -, játékgyűjtés)	●	●	●	●
R1.P1.E2/3.	rendezvénytér kialakítása, szabadtéri színpad	●			
R1.P1.E2/4.	piactér korszerűsítése, napi funkcióváltás lehetőségének biztosítása	●			
R1.P1.E2/5.	szezonális fesztiválok szervezése (pl. Adventi vásár, Vörösvár napok, Pilis fesztivál)	●			
R1.P1.E2/6.	szemétszedés	●	●	●	●
R1.P1.E2/7.	civilek, egyesületek napja	●	●	●	●
R1.P1.E2/8.	Platz piac népszerűsítése, fejlesztése		●		
R1.P1.E3.	**A lakossági rekreáció helyszíneinek fejlesztése**	●	●	●	●
R1.P1.E3/1.	sportolási lehetőségek bővítése (futókör javítása, építése, felnőtt játszótér, aktív park, gyerek kalandpark létrehozása)	●	●	●	●
R1.P1.E3/2.	meglévő sportpályák nagyobb hasznosítása, megújítása	●			
R1.P1.E3/3.	parkok kialakítása, fejlesztése, zöldfelületek megfelelő hasznosítása, tanösvény kialakítása	●	●	●	●
R1.P1.E3/4.	közösségi terek létesítése, rendezése, közterületek közösségi térré való fejlesztése	●	●	●	●
R1.P1.E3/5.	Közösségi Ökokert, Tündérkert létrehozása	●	●	●	●
R1.P1.E3/6.	„Ifjúsági park” létrehozása	●	●	●	●
R1.P1.E3/7.	Balatonfenyvesi tábor felújítása, minőségének javítása	közigazgatási határon kívül			
R1.P1.E3/8.	felhagyott bányaterületek felhasználása rekreációs célokra		●		●
R1.P1.E3/9.	multifunkciós zöldterületek kialakítása	●	●	●	●
R1.P1.E3/10.	természeti területek sétaútvonalainak fejlesztése		●	●	●
R1.P1.E3/11.	KSK terület egybefüggőségének növelése			●	

Programok, Programokhoz kapcsolódó projektelemek		Városrészek			
		1. Központi városrész	2. Bányatelep és környéke	3. Liget és környéke	4. Szentiváni-hegy és Őrhegy környéke
R1.P1.E3/12.	Pumptrack pálya létrehozása			●	
R1.P2.	**KÖZÖSSÉGI TERVEZÉS, KÖZÖSSÉGI MEGVALÓSÍTÁS, TÁMOGATÓ KÖRNYEZET**	●	●	●	●
R1.P2.E1.	**Fejlesztésekben való közösségi részvétel, valóságos partnerség**	●	●	●	●
R1.P2.E1/1.	lakossági „ötletbörze”	●	●	●	●
R1.P2.E1/2.	közösségi tervezési fórumok	●	●	●	●
R1.P2.E1/3.	civil szervezetekkel, egyesületekkel való együttműködés	●	●	●	●
R1.P2.E2.	**Helyi erőforrás használata**	●	●	●	●
R1.P2.E2/1.	helyi szereplők „összekapcsolása”	●	●	●	●
R1.P2.E2/2.	helyiekkel való kiviteleztetés, megvalósítás	●	●	●	●
R1.P2.E2/3.	helyiek fejlesztésekbe történő részvételéért kedvezmények biztosítása	●	●	●	●
R1.P2.E2/4.	helyi „kultúrkártya”, helyi „diák-kultúrkártya” bevezetése	●	●	●	●
R1.P3.	**SVÁB HAGYOMÁNYOK ÁPOLÁSA, HELYI IDENTITÁST NÖVELŐ TEVÉKENYSÉG**	●	●	●	●
R1.P3.E1.	**A múlt, a jelen és a jövő bemutatása**	●			
R1.P3.E1/1.	hagyományőrző programok szervezése	●	●	●	●
R1.P3.E1/2.	kulturális intézmények fejlesztése (pl „Sváb-sarok”, „Bányász-szoba”, Művészetek Háza, Tájház)	●			
R1.P3.E1/3.	modern médiaarzenál használata a hagyományok ismertetésére, programok szervezésére	●	●	●	●
R1.P3.E1/4.	városi eseményeken a német nemzetiségi információk kiemelt megjelenítése	●	●	●	●
R1.P3.E2.	**A helyi hagyományok oktatásba, nevelésbe való bevonása**	●	●	●	●
R1.P3.E2/1.	helyi turisztikai potenciál növelése	●	●	●	●
R1.P3.E2/2.	kulturális intézmények és az oktatási létesítmények együttműködése	●	●	●	●
R1.P3.E2/3.	kirándulások szervezése	●	●	●	●
R1.P4.	**CIVIL SZERVEZETEK MUNKÁJÁNAK ELŐSEGÍTÉSE**	●	●	●	●
R1.P4.E1.	**Civil szervezetek munkájának elősegítése**	●	●	●	●
R1.P4.E1/1.	hagyományőrzéssel foglalkozó civil szervezetek támogatása	●	●	●	●
R1.P4.E1/2.	egyesületek, civil szervezetek közötti együttműködés szorgalmazása, „összekapcsolása”	●	●	●	●
R1.P4.E1/3.	civil kezdeményezések támogatása	●	●	●	●
R2.P1.	**SZOCIÁLIS ELLÁTÁS FEJLESZTÉSE**	●	●	●	●
R2.P1.E1.	**Szociális ellátás, gondozás javítása**	●	●	●	●
R2.P1.E1/1.	bölcsőde férőhely bővítése, fejlesztésre szoruló kisgyermekek megsegítésére alkalmas, új bölcsőde építése	●			
R2.P1.E1/2.	speciális ellátást igénylők gondozásának fejlesztése	●			
R2.P1.E1/3.	rászorulók, gyermekek étkeztetése	●	●	●	●
R2.P2.E1/4.	rászorulók, gyermekek rendszeres üdültetése	●	●	●	●
R2.P1.E1/5.	utalvány, csomag az idősek számára	●	●	●	●
R2.P1.E1/6.	babacsomag, születéstámogatás	●	●	●	●
R2.P1.E1/7.	rászoruló gyermekek továbbtanulásának támogatása	●	●	●	●
R2.P2.	**EGÉSZSÉGES TÁRSADALOM**	●	●	●	●
R2.P2.E1.	**Egészségügyi ellátás javítása**	●	●	●	●
R2.P2.E1/1.	szakorvosi rendelő fejlesztése, elérhető vizsgálatok körének bővítése	●	●	●	●
R2.P2.E1/2.	fekvőbeteg-ellátás fejlesztése, egy napos fektető létrehozása	●			

		Városrészek			
	Programok, Programokhoz kapcsolódó projektelemek	1. Központi városrész	2. Bányatelep és környéke	3. Liget és környéke	4. Szentiváni-hegy és Őrhegy környéke
R2.P2.E1/3.	orvosi ügyelet átalakítása, 0-24 órás sürgősségi ellátás bevezetése	●	●	●	●
R2.P2.E1/4.	helyben elérhető egészségügyi szakrendelések körének bővítése	●	●	●	●
R2.P2.E1/5.	védőnői hálózat fejlesztése	●	●	●	●
R2.P2.E2.	**Prevenciós megmozdulások**	●	●	●	●
R2.P2.E2/1.	egészség megőrzési, sportrendezvények	●	●	●	●
R2.P2.E2/2.	egészséges táplálkozás népszerűsítése	●	●	●	●
R2.P2.E2/3.	egészséges lakókörnyezet népszerűsítése	●	●	●	●
R3.P1.	**KULTURÁLIS ÉLET FELPEZSDÍTÉSE**	●	●	●	●
R3.P1.E1.	**Szórakozási lehetőség biztosítása különböző korosztályok számára**	●	●	●	●
R3.P1.E1/1.	szabadtéri művészeti ágak bevonása, használata	●	●	●	●
R3.P1.E1/2.	részvétel, szervezési szerepvállalás a környék közös (regionális) rendezvényeiben	●	●	●	●
R3.P1.E1/3.	kiállítások interaktivitásának biztosítása	●			
R3.P1.E1/4.	zenei programok bővítése (több műfajt átfogó integrált programok)	●	●	●	●
R3.P1.E1/5.	szabadidőközpont és környezete, szabadtéri színpad			●	
R3.P1.E1/6.	klubhelyiségek kialakítása	●			
R3.P1.E1/7.	jégpálya felállítása, működtetése, programokkal való színesítése		●		
R3.P1.E2.	**Családbarát lehetőségek biztosítása**	●	●	●	●
R3.P1.E2/1.	játszóterek különböző korosztályoknak	●	●	●	●
R3.P1.E2/2.	családbarát rendezvények szervezése	●	●	●	●
R3.P1.E2/3.	nyilvános toalett a játszótereknél, parkoknál	●	●	●	●
R3.P2.	**OKTATÁSI ÉS EGYÉB LEHETŐSÉGEK**	●	●	●	●
R3.P2.E1.	**Oktatás utáni, oktatást segítő foglalkozások körének bővítése**	●	●	●	●
R3.P2.E1/1.	sportolási lehetőségek biztosítása	●	●	●	●
R3.P2.E1/2.	az „életre nevelés” szemléletének bevonása az oktatásba	●	●	●	●
R3.P2.E1/3.	koragyermekkori környezeti nevelés (a helyi oktatási intézmények diákjainak bevonása a környezetvédelmi megvalósításba)	●	●	●	●
R3.P2.E1/4.	gyermekek élményszerű, cselekedtető tapasztalatszerzésének támogatása	●	●	●	●
R3.P2.E1/5.	a környezetvédelem elsajátításához kapcsolódó eszközök beszerzése (pl. vizsgálódásra alkalmas eszközök, nagyító, bogárgyűjtő, távcső, természettudományos eszközök stb.)	●			
R3.P2.E2.	**Szakoktatás visszahozása**	●			
R3.P2.E2/1.	helyiség, intézmény, háttér-infrastruktúra biztosítása			●	
R3.P2.E2/2.	együttműködés a helyi vállalkozókkal, kereslet felmérése	●	●	●	●
R3.P2.E2/3.	diákmunka lehetőségeinek bővítése	●	●	●	●
R3.P2.E2/4.	fenntartható vállalkozások kialakításának oktatása a településen	●			
R4.P1.	**HELYI VÁLLALKOZÁSOK TÁMOGATÁSA**	●	●	●	●
R4.P1.E1	**Szemléletformálás, támogató közeg kialakítása**	●	●	●	●
R4.P1.E1/1.	lakossági és vállalkozói szemléletformálás	●	●	●	●
R4.P1.E1/2.	helyi gazdasági együttműködések kialakítása	●	●	●	●
R4.P1.E1/3.	beszállítói és felvásárlói hálózatok fejlesztése	●	●	●	●
R4.P1.E1/4.	modern kommunikációs felület kialakítása, digitális platformok fejlesztése (pl. vállalkozásokat segítő digitális tudástár, open data, honlap, vállalkozói kataszter, álláshirdetések)	●	●	●	●

Programok, Programokhoz kapcsolódó projektelemek		Városrészek			
		1. Központi városrész	2. Bányatelep és környéke	3. Liget és környéke	4. Szentiváni-hegy és Őrhegy környéke
R4.P1.E1/5.	helyi adottságokhoz illő tevékenység támogatása	●	●	●	●
R4.P1.E1/6.	pénzügyi jellegű tevékenységek (pályázatok kihasználása, helyi támogatás megfelelő kontrolling mellett)	●	●	●	●
R4.P1.E1/7.	helyi termékek megismerése, bemutatása, megjelenési lehetőségek biztosítása	●			
R4.P1.E1/8.	helyi termék fesztiválok		●		
R4.P1.E1/9.	promóció a rendezvényeken	●	●	●	●
R4.P1.E1/10.	fiatalok vállalkozóvá válásának ösztönzése, támogatása, inkubátorház létrehozása	●	●	●	●
R4.P1.E1/11.	az esélyegyenlőségi célcsoportok (pl. idősek, rászorulók, nők) vállalkozási esélyeinek bővítése	●	●	●	●
R4.P1.E1/12.	hivatali vállalkozói ügyféltámogató online szolgáltatások fejlesztése	●	●	●	●
R4.P1.E2.	**Helyi kisiparosok, helyi termékek piacának fejlesztése**	●	●	●	●
R4.P1.E2/1.	helyi piac, rendezvénytér fejlesztése, termelői piacok bővítése	●			
R4.P1.E2/2.	helyi beszállítók alkalmazása	●	●	●	●
R4.P1.E2/3.	közvetlenül „földről az asztalra”, termelőtől, készítőtől a vásárlóhoz elv előtérbe helyezése, házhoz vagy gyűjtőpontra szállítás	●	●	●	●
R4.P1.E2/4.	helyi termékek boltja, termelői bolt	●			
R4.P1.E2/5.	közösségileg támogatott mezőgazdaság (community supported agriculture)			●	●
R4.P1.E3.	**Háttértámogatás**	●	●	●	●
R4.P1.E3/1.	reklámozási lehetőségekben való támogatás	●	●	●	●
R4.P1.E3/2.	együttműködések fejlesztése, lakosok és vállalkozók „összekapcsolása”	●	●	●	●
R4.P1.E3/3.	esetleges konfliktushelyzetek megoldásában való segítségnyújtás	●	●	●	●
R4.P1.E3/4.	közösségi vállalkozások elterjedésének segítése	●	●	●	●
R4.P1.E3/5.	ökotudatos vállalkozások letelepedésének ösztönzése	●	●	●	●
R4.P1.E3/6.	rugalmas vállalkozási formák támogatása (pl. home office, co-working)	●	●	●	●
R4.P2.	**FIZIKAI KÖRNYEZET FEJLESZTÉSE**	●	●	●	●
R4.P2.E1.	**Fizikai környezet fejlesztése**	●	●	●	●
R4.P2.E1/1.	infrastrukturális környezet fejlesztése	●	●	●	●
R4.P2.E1/2.	ipari park fejlesztése		●		
R4.P2.E1/3.	megtermelt nyereség adott részének térségbe való visszaforgatása	●	●	●	●
R4.P2.E1/4.	zöldfelületek, fasorok telepítése		●		
R5.P1.	**MODERN, FENNTARTHATÓ GAZDASÁG**	●	●	●	●
R5.P1.E1.	**Környezetkímélő szemlélet beépítése**	●	●	●	●
R5.P1.E1/1.	környezetkímélő technológiák alkalmazása	●	●	●	●
R5.P1.E1/2.	meglévő munkahelyek megtartásának ösztönzése	●	●	●	●
R5.P1.E1/3.	utazási távolságok csökkentése, elingázás csökkentése	●	●	●	●
R5.P1.E1/4.	környezetkímélő utazási módok népszerűsítése, támogatása	●	●	●	●
R5.P2.	**GAZDASÁGI TERÜLETEK FEJLESZTÉSE**	●	●	●	●
R5.P2.E1.	**Háttértámogatás**	●	●	●	●
R5.P2.E1/1.	megtermelt nyereség adott részének térségbe való visszaforgatása	●	●	●	●
R5.P2.E1/2.	reklámozási lehetőségekben való támogatás	●	●	●	●
R5.P2.E1/3.	munkahelyösztönző pályázatok kiaknázása	●	●	●	●
R5.P2.E2.	**Ipari park fejlesztése, bővítése**		●		●

		Városrészek			
Programok, Programokhoz kapcsolódó projektelemek		1. Központi városrész	2. Bányatelep és környéke	3. Liget és környéke	4. Szentiváni-hegy és Őrhegy környéke
R5.P2.E2/1.	infrastrukturális környezet fejlesztése		●		
R5.P2.E2/2.	rendezetlen területek kezelése, tulajdonviszonyok tisztázása		●		
R5.P2.E2/3.	zöldfelületek, fasorok telepítése		●		●
R5.P2.E2/4.	területtakarékos, tudatos fejlesztések		●		
R5.P2.E2/5.	településrendezési eszközök módosítása, tartalékterületek biztosítása		●		
R5.P2.E2/6.	ütemezhetőség biztosítása		●		
R5.P2.E2/7.	erdősávok telepítése, védőfásítás		●		●
R5.P2.E2/8.	digitális, okos infrastruktúra előtérbe helyezése		●		●
R6.P1.	**PROJEKTMENEDZSMENT SZEMLÉLET**	●	●	●	●
R6.P1.E1.	**Belső kapcsolatok, folyamatok fejlesztése**	●	●	●	●
R6.P1.E1/1.	folyamatos beszámoló a stratégia és a projekt megvalósításáról a képviselő-testület és a Polgármester felé	●	●	●	●
R6.P1.E1/2.	a stratégia megvalósításához kapcsolódó feladatok kidolgozása és megvalósítása	●	●	●	●
R6.P1.E1/3.	önkormányzat beruházásában megvalósuló egyes létesítmények esetében beruházói feladatok ellátása: terveztetés, terület-előkészítési munkák irányítása, helyszíni ellenőrzések;	●	●	●	●
R6.P1.E1/4.	monitoring feladatok, társadalmasítás, kapcsolattartás az akcióterületen található szereplőkkel (lakók, civilek, vállalkozók, egyéb);	●	●	●	●
R6.P1.E1/5.	közösségi tervezés előtérbe helyezése	●	●	●	●
R6.P1.E1/6.	kapcsolattartás a Közreműködő Szervezettel	●	●	●	●
R6.P1.E2.	**Külső szolgáltatói segítség**	●	●	●	●
R6.P1.E2/1.	nagyfokú tapasztalattal rendelkező, EU által támogatott projektek végrehajtásában jártas személy segítségének igénybevétele	●	●	●	●
R6.P1.E2/2.	szakemberek folyamatosan rendelkezésre állásának biztosítása: hatékonyan el tudják látni a projekt lebonyolítását (pénzügyi feladatokat, jelentések, ellenőrzések stb.)	●	●	●	●
R6.P1.E2/3.	Fenntartható Energia- és Klímaakciótervet kidolgozása (pl. Energiaklub által), energiaközösség létrehozása	●	●	●	●
R6.P1.E2/4.	Települési Vízkárelhárítási terv	●	●	●	●
R6.P1.E2/5.	Települési Zöld Infrastruktúra Akcióterv (ZIFFA)	●	●	●	●
R6.P1.E2/6.	Városi Zöld menetrend készítése	●	●	●	●
R6.P1.E2/7.	Városi Digitális kompetenciák felmérése, fejlesztése	●	●	●	●
R6.P1.E2/8.	Kerékpárhálózati terv készítése	●	●	●	●
R6.P1.E2/9.	Ortofotós ingatlannyilvántartás létrehozása, fejlesztése	●	●	●	●
R6.P2.	**KAPCSOLATÉPÍTÉS, -TARTÁS**	●	●	●	●
R6.P2.E1.	**Tervezés, előkészítés**	●	●	●	●
R6.P2.E1/1.	területi gazdaságfejlesztési célú koncepciók, programok, vállalkozási övezetek fejlesztési programjainak és üzleti terveinek összeállítása	●	●	●	●
R6.P2.E1/2.	gazdaságfejlesztési tartalmú, például befektetést ösztönző kiadványok, beruházások megvalósíthatósági tanulmányainak készítése	●	●	●	●
R6.P2.E1/3.	együttműködés, kommunikáció ás hálózatépítés	●	●	●	●
R6.P2.E2.	**Aktív kapcsolattartás**	●	●	●	●
R6.P2.E2/1.	lakossággal	●	●	●	●
R6.P2.E2/2.	gazdasági szereplőkkel	●	●	●	●
R6.P2.E2/3.	pilis többi településével	●	●	●	●
R6.P2.E2/4.	pest megyével	●	●	●	●

Programok, Programokhoz kapcsolódó projektelemek		Városrészek			
		1. Központi városrész	2. Bányatelep és környéke	3. Liget és környéke	4. Szentiváni-hegy és Őrhegy környéke
R6.P2.E2/5.	turisztikai Társulásokkal	●	●	●	●
R6.P2.E2/6.	fővárossal	●	●	●	●
R6.P2.E2/7.	érintett természetvédelmi, környezetvédelmi szervezetekkel		●	●	●
R6.P2.E2/8.	civil szervezetekkel, egyesületekkel	●	●	●	●
R6.P2.E2/9.	intézményekkel	●			
R7.P1.	**MEZŐGAZDASÁG**		●	●	
R7.P1.E1.	biogazda-képző tanfolyam szervezése, beindítása		●	●	
R7.P1.E2.	növényvédelmi előírások betartása		●	●	
R7.P1.E3.	tápanyag-gazdálkodás hatékonyabbá tétele		●	●	
R7.P1.E4.	szerves anyagok hatékony pótlása		●	●	
R7.P1.E5.	rendszeres talajvizsgálat		●	●	
R7.P1.E6.	a talajerózió mérséklése		●	●	
R7.P1.E7.	szárazságtűrő haszonnövények termesztése		●	●	
R7.P1.E8.	hatékony vízmegtartás és felhasználás		●	●	
R7.P2.	**MINŐSÉGI, HELYI TURIZMUSFEJLESZTÉS**	●	●	●	●
R7.P2.E1.	kerékpáros és gyalogos kapcsolatok megteremtése	●	●	●	●
R7.P2.E2.	turistaútvonalak kijelölése, népszerűsítése	●	●	●	●
R7.P2.E3.	védett értékek felújítása, bemutatása, hasznosítása	●			
R7.P2.E4.	kerékpárkölcsönző létrehozása	●			
R7.P2.E5.	kiránduló-útvonalak, túraútvonalak kijelölése, a szükséges infrastruktúra megteremtése (pl. padok, szemetesek kihelyezése)	●	●	●	●
R7.P2.E6.	helyi turizmust szolgáló attrakciók biztosítása (pl. lovas-, horgászturizmus)	●	●	●	●
R7.P2.E7.	együttműködés a környező településekkel, közös, tematikus sétautak kialakítása	●	●	●	●
R7.P2.E8.	turisztikai kilátó létesítése				●
R7.P3.	**ÖNKORMÁNYZATI GAZDÁLKODÁS, VÁROSÜZEMELTETÉS**	●	●	●	●
R7.P3.E1.	meglévő ingatlanok, helyiségek megőrzése, épületállomány felmérése	●	●	●	●
R7.P3.E2.	meglévő ingatlanok, helyiségek megfelelő funkcióval való megtöltése	●	●	●	●
R7.P3.E3.	rezsi, költségkímélő technológiák alkalmazása (megújuló energiahasznosítás)	●	●	●	●
R7.P3.E4.	ingatlan tartalékalap képzése, visszaforgatás (stratégiailag fontos állomány céljából)	●	●	●	●
R7.P3.E5.	igényekhez igazodó bérlakás-állomány kialakítása	●	●	●	●
R7.P3.E6.	megfelelő támogatási rendszer kialakítása	●	●	●	●
R7.P3.E7.	bérlakás- képzés- foglalkoztatás konstrukció kialakítása	●	●	●	●
R7.P3.E8/1.	Városgazda Kft. gépparkjának fejlesztése, modernizálása (pl. locsolóautó, takarítóautó)	●			
R7.P3.E8/2.	Városgazda Kft. telephelyének bővítése	●			
R7.P3.E8/3.	Városgazda Kft. üvegház, kertészet létesítése		●		
R7.P3.E9.	rugalmas munkavégzés keretrendszerének bevezetése, munkaerő bővítése, alkalmi munkavégzés lehetőségének biztosítása az önkormányzatnál	●			
R7.P3.E10.	lakhatás biztosítása	●	●	●	●
R7.P3.E11.	használaton kívüli ingatlanok bérbeadása, átmeneti hasznosítása	●			

Programok, Programokhoz kapcsolódó projektelemek		Városrészek			
		1. Központi városrész	2. Bányatelep és környéke	3. Liget és környéke	4. Szentiváni-hegy és Őrhegy környéke
R7.P3.E12.	diverzifikált és széleskörű, adó képességéhez mért adórendszer megvalósítása	●	●	●	●
R8.P1.	**AZ ÉPÍTETT KÖRNYEZET VÉDELME, FEJLESZTÉSE**	●	●	●	●
R8.P1.E1.	**Nyilvántartás, nyomon követés**	●	●	●	●
R8.P1.E1/1.	védett elemek számának növelése	●	●	●	●
R8.P1.E1/2.	rendelet, kataszter, arculati kézikönyv frissen tartása	●	●	●	●
R8.P1.E1/3.	új kategóriák (pl. védett utcakép, fasor) létrehozása	●			
R8.P1.E1/4.	szakszerű és pontos szabályozás, betartatás	●	●	●	●
R8.P1.E1/5.	digitális tájékoztatás az értékekről	●	●	●	●
R8.P1.E1/6.	interaktív térképi játéklehetőségek Pilisvörösvár felfedezésére	●	●	●	●
R8.P1.E2.	**Értékek megőrzése, felújítása és hasznosítása**	●	●	●	●
R8.P1.E2/1.	felújítások folytatása, pénzalap növelése	●			
R8.P1.E2/2.	közösségi részvétel erősítése az értéket érintő beavatkozások kapcsán	●			
R8.P1.E2/3.	gazdaságos hasznosítás	●			
R8.P1.E2/4.	az értékmegőrzésben részt vállaló magánszektor támogatása, ösztönzése	●	●	●	●
R8.P1.E2/5.	turizmusból származó bevételek egy részének visszaforgatása	●			
R8.P1.E2/6.	átmeneti vagy részleges funkciókkal történő hasznosítás	●			
R8.P1.E2/7.	hagyomány népszerűsítése – önbecsülés forrása	●	●	●	●
R8.P2.	**ÉPÍTÉS ÉS KÖZTERÜLETI SZABÁLYOZÁS**	●	●	●	●
R8.P2.E1.	**A településkép megújítása - arculat-formálás**	●	●	●	●
R8.P2.E1/1.	települési tervtanács létrehozása	●	●	●	●
R8.P2.E1/2.	minőségi építészet megkövetelése a kiemelkedő létesítmények	●	●	●	●
R8.P2.E1/3.	települési arculat népszerűsítése, formálása	●	●	●	●
R8.P2.E1/4.	településképi véleményezési eljárás aktív használata	●	●	●	●
R8.P2.E1/5.	a köz- és magánterületek rendszeres virágosítása	●	●	●	●
R8.P2.E1/6.	szép ház, szép kert pályázat kiírása, Virágos Pilisvörösvár Program bevezetése	●	●	●	●
R8.P2.E1/7.	meglévő épületek esetén szín, anyaghasználat szabályozása	●	●	●	●
R8.P2.E1/8.	új épületek esetében minőségi építészeti karakter megkövetelése, létrehozása	●	●	●	●
R8.P2.E1/9.	helyi anyagok használatának előtérbe helyezése	●	●	●	●
R8.P2.E1/10.	energiahatékony megoldások előtérbe helyezése	●	●	●	●
R8.P2.E1/11.	Fő utca rehabilitációjának folytatása	●			
R8.P2.E1/12.	„Passzázs terv”, városközpont kialakítása	●			
R8.P2.E2	**A volt zártkerti területek kezelése**		●	●	●
R8.P2.E2/1.	lakossági tájékoztatás az (építésjogilag) beépítésre szánt területek rendezett közterületek kialakíthatósága érdekében		●	●	●
R8.P2.E2/2.	telektömbönkénti összefogás elősegítése az (építésjogilag) beépítésre szánt területek rendezett közterületeinek kialakíthatósága érdekében		●	●	●
R8.P2.E2/3.	az infrastruktúra fejlesztése, kiépítése az (építésjogilag) beépítésre szánt területeken		●	●	●
R8.P2.E2/4.	lakossági tájékoztatás az (építésjogilag) beépítésre nem szánt területeken létesíthető rendeltetésekről		●	●	●
R8.P2.E2/5.	lakossági tájékoztatás az (építésjogilag) beépítésre nem szánt területeken történő környezetterhelő folyamatokról		●	●	●
R8.P2.E2/6.	útlejegyzések elősegítése		●	●	●

Programok, Programokhoz kapcsolódó projektelemek		Városrészek			
		1. Központi városrész	2. Bányatelep és környéke	3. Liget és környéke	4. Szentiváni-hegy és Őrhegy környéke
R8.P2.E3.	**A meglévő belterületi tartalékok elsődleges kihasználása**	●	●	●	●
R8.P2.E3/1.	a már beépült területek sűrítése tömbbelsők feltárásával	●	●	●	●
R8.P2.E3/2.	szabad építési telkek hasznosítása	●	●	●	●
R8.P3.	**REKREÁCIÓS ZÖLDFELÜLETEK FEJLESZTÉSE, KIALAKÍTÁSA**	●	●	●	●
R8.P3.E1.	**A közösségi terek, zöldfelületek általános fejlesztése**	●	●	●	●
R8.P3.E1/1.	egyedi, helyi utcabútorok	●	●	●	●
R8.P3.E1/2.	egyedi falfestés alkalmazása (pl. aluljáró, vasúti megállók esetében)	●	●	●	●
R8.P3.E1/3.	okos közterületi berendezések alkalmazása	●			
R8.P3.E1/4.	turisztikai tájékoztatók, információspontok kijelölése, kialakítása	●			
R8.P3.E1/5.	energiahatékony berendezések előtérbe helyezése	●	●	●	●
R8.P3.E1/6.	állatbarát éjszakai világítás alkalmazása	●	●	●	●
R8.P3.E2.	**Kálváriadomb fejlesztése, megőrzése**			●	
R8.P3.E2/1.	növényállomány megőrzése, megújítása, gondozása (fák, cserjék stb.)			●	
R8.P3.E2/2.	berendezések, burkolt felületek (padok, ülőtámaszok, ülőrönkök, információs táblák, hulladékgyűjtők stb.) létesítése, karbantartása			●	
R8.P3.E2/3.	stációk megőrzése, karbantartása, létesítése			●	
R8.P3.E2/4.	szánkópálya kialakítása			●	
R8.P3.E2/5.	(természetes) vízbefogadó, terepmélyedés fenntartása			●	
R8.P3.E2/6.	aluljáró karbantartása			●	
R8.P3.E2/7.	kápolna felújítása, minőségi megőrzése			●	
R8.P3.E3.	**A bányatavak környezetének fejlesztése**		●		
R8.P3.E3/1.	partvédelem biztosítása, süllyedések helyrehozatala		●		
R8.P3.E3/2.	horgászturizmus infrastruktúrájának fejlesztése		●		
R8.P3.E3/3.	növényállomány karbantartása, frissítése, kezelése, gyepes területek stabilizációja		●		
R8.P3.E3/4.	meder, növényállomány revitalizációja		●		
R8.P3.E3/5.	parti sétány kialakítása, rendezése, berendezése, karbantartása		●		
R8.P3.E3/6.	pallósétány, tanösvény, madármegfigyelő stég kialakítása, berendezése, karbantartása		●		
R8.P3.E3/7.	pihenőhelyek, piknikhelyek kialakítása		●		
R8.P3.E3/8.	szökőkút, lelátó kialakítása		●		
R8.P3.E3/9.	fitneszterület biztosítása		●		
R8.P3.E3/10.	rendezvényterület rendezése, kulturális – közösségi tér kialakítása, nyári szabadtéri színház létesítése		●		
R8.P3.E3/11.	játszópark kialakítása		●		
R8.P3.E3/12.	illemhelyek kialakítása, fenntartása		●		
R8.P3.E3/13.	ívóhelyek biztosítása		●		
R8.P3.E3/14.	kempingterület rendezése, kalandpark		●		
R8.P3.E3/15.	parkolási lehetőségek biztosítása		●		
R8.P3.E3/16.	állatbarát éjszakai világítás használata		●		
R8.P3.E4.	**Templom tér megújítása, minőségi fenntartása**	●			
R8.P3.E4/1.	játszótér, játszóudvar, fogyasztótér építése, fenntartása	●			
R8.P3.E4/2.	pince feltárása	●			
R8.P3.E4/3.	szobrok, szakrális elemek, emlékművek megőrzése, állítása, fenntartása	●			

Programok, Programokhoz kapcsolódó projektelemek		Városrészek			
		1. Központi városrész	2. Bányatelep és környéke	3. Liget és környéke	4. Szentiváni-hegy és Őrhegy környéke
R8.P3.E4/4.	kerékpártárolók, parkolók létesítése	●			
R8.P3.E4/5.	burkolatok kialakítása, karbantartása	●			
R8.P3.E4/6.	növényzet megőrzése, ültetése, frissítése, gondozása	●			
R8.P3.E4/7.	berendezések létesítése, karbantartása	●			
R8.P3.E5.	**Tündérkert-Közösségi kert kialakítása, minőségi fenntartása**		●		
R8.P3.E5/1.	tó-, patakrevitalizáció, karbantartás növényzet, zöldfelületek kialakítása, megújítása, gondozása		●		
R8.P3.E5/2.	Tündérkert létrehozása, régi őshonos fák telepítése		●		
R8.P3.E5/3.	burkolatok kialakítása, fenntartása		●		
R8.P3.E5/4.	berendezések létesítése, karbantartása (pingpongasztal, padok, rönkök, drótkötélpálya, fűzalagút, fűzkunyhó stb.)		●		
R8.P3.E5/5.	tereprendezés, rézsűigazítás, kerítésrendszer		●		
R8.P3.E5/6.	közösségi Ökokert létrehozása		●		
R8.P3.E5/7.	parkolófelületek kialakítása, fenntartása		●		
R8.P3.E5/8.	illemhely építése, fenntartása		●		
R8.P3.E6.	**Búcsú tér fejlesztése**	●			
R8.P3.E6/1.	növényzet, zöldfelületek kialakítása, megújítása, gondozása	●			
R8.P3.E6/2.	burkolatok kialakítása, fenntartása	●			
R8.P3.E6/3.	szikkasztó rét kialakítása	●			
R8.P3.E6/4.	berendezések létesítése, karbantartása	●			
R8.P3.E6/5.	tereprendezés, rézsűigazítás, kerítésrendszer	●			
R8.P3.E6/6.	parkolófelületek kialakítása, fenntartása	●			
R8.P3.E6/7.	illemhely építése, fenntartása	●			
R8.P3.E6/8.	kulturális és sportpark létrehozása a különböző generációk számára	●			
R8.P3.E7.	**KSK terület ligetes, parkosított fejlesztése**			●	
R8.P3.E7/1.	uszoda építése			●	
R8.P3.E7/2.	sportcsarnok építése			●	
R8.P3.E7/3.	fedett-nyitott játszótér kialakítása			●	
R8.P3.E7/4.	teniszpálya kialakítása			●	
R8.P3.E7/5.	akadálypályák, mászófal, rollerpálya létesítése			●	
R8.P4.	**INTÉZMÉNYEK FEJLESZTÉSE**	●	●	●	●
R8.P4.E1.	**Önkormányzati intézmények fejlesztése**	●		●	
R8.P4.E1/1.	polgármesteri Hivatal emeletráépítés, tetőfelújítás	●			
R8.P4.E1/2.	konyhabővítés, modernizáció, konyha áthelyezése, felújítása	●			
R8.P4.E1/3.	templom téri iskola modernizálása, felújítása	●			
R8.P4.E1/4.	„Mutyi” rendezvényház modernizálása, felújítása	●			
R8.P4.E1/5.	tűzoltóság megújítása (áthelyezése)	●			
R8.P4.E1/6.	intézmények modernizálása, megújuló energiaforrások alkalmazása	●			
R8.P4.E1/7.	Napos Oldal épületének felújítása, átalakítása, kapacitásbővítése, modernizálás	●			
R8.P4.E1/8.	óvodaépületek modernizálása, felújítása	●			
R8.P4.E1/9.	sportcsarnok, szabadidőközpont építése			●	
R8.P4.E1/10.	uszoda építése			●	

Programok, Programokhoz kapcsolódó projektelemek		Városrészek			
		1. Központi városrész	2. Bányatelep és környéke	3. Liget és környéke	4. Szentiváni-hegy és Őrhegy környéke
R8.P4.E1/11.	piacterület kiterjesztése, korszerűsítése, többfunkciójú használhatóság biztosítása	●			
R8.P4.E1/12.	zeneiskola, színházterem felújítása, tetőszerkezet javítása	●			
R8.P4.E1/13.	zeneiskola fejlesztése, udvar csapadékvízelvezetésének fejlesztése	●			
R8.P4.E1/14.	iskolai létesítmények modernizálása	●			
R8.P4.E2.	**Temető, intézménykertek fejlesztése**	●	●	●	●
R8.P4.E2/1.	ravatalozó épületének felújítása			●	
R8.P4.E2/2.	belső úthálózat bővítése, megújítása			●	
R8.P4.E2/3.	szóróparcella kialakítása			●	
R8.P4.E2/4.	intézményi kertek, játszóterek, sportpályák felújítása, biztonságossá tétele, modernizálása	●	●	●	●
R8.P4.E2/5.	kiskertek kialakítása, magaságyások létrehozása, esővíz hasznosítása	●	●	●	●
R9.P1.	**A TÁJHASZNÁLAT RACIONALIZÁLÁSA**		●	●	●
R9.P1.E1.	**Tájhasználat**	●	●	●	●
R9.P1.E1/1.	környezetbarát mezőgazdaság, tájgazdálkodás előtérbe helyezése		●	●	
R9.P1.E1/2.	erdőterületek állapotának javítása		●	●	●
R9.P1.E1/3.	úthálózat megfelelő csapadékelvezetésének fejlesztése		●	●	●
R9.P1.E1/4.	honos növények használata, az invazív fajok visszaszorítása		●	●	●
R9.P1.E1/5.	környezeti nevelés a fenntartható tájhasználat témájában	●	●	●	●
R9.P1.E2.	**Természeti értékek rekreációs jellegű használata**	●	●	●	●
R9.P1.E1/1.	együttműködés a Pilisi Parkerdővel, DINPI-vel	●			
R9.P1.E1/2.	természeti értékek bemutatása		●	●	●
R9.P1.E1/3.	hegyi kerékpárút, -pálya kijelölése (Erdei Bringa Ösvény, Pumptrack pálya)				●
R9.P1.E1/4.	új túra- és tematikus sétaútvonalak kialakítása	●	●	●	●
R9.P1.E1/5.	egykori bányaterületek rekreációs célú hasznosítása		●		●
R9.P1.E1/6.	bányatavak rendezése, turisztikai hasznosítása		●		
R9.P2.	**A KÖRNYEZETI ELEMEK VÉDELME**	●	●	●	●
R9.P2.E1.	**A természeti, táji értékek megóvása**	●	●	●	●
R9.P2.E1/1.	honos fajok védelme, használata	●	●	●	●
R9.P2.E1/2.	invazív fajok visszaszorítása kül- és belterületen	●	●	●	●
R9.P2.E1/3.	egykori bányák, tájsebek rehabilitációja		●		●
R9.P2.E1/4.	a természeti értékek megóvására való környezeti nevelés	●	●	●	●
R9.P2.E1/5.	környezetbarát mezőgazdasági vegyszerek priorizálása, a gazdák anyagi segítése az átállásban	●	●	●	●
R9.P2.E1/6.	illegális szemétlerakók megszüntetése		●	●	●
R9.P2.E1/7.	környezetbarát tisztítószerek bevezetése, használata	●	●	●	●
R9.P2.E1/8.	fakataszter készítése, nyilvántartása	●	●	●	●
R9.P2.E2.	**Ésszerű hulladék-csökkentés**	●	●	●	●
R9.P2.E2/1.	lakossági hulladék újra-hasznosítás elősegítése, nevelés	●	●	●	●
R9.P2.E2/2.	mezőgazdasági hulladék hasznosítása		●	●	
R9.P2.E2/3.	az illegális hulladéklerakás felszámolása		●	●	●
R9.P2.E2/4.	szelektív szemeteskukák számának növelése a közterületeken		●		
R9.P2.E2/5.	hulladékmentes kereskedelem feltételeinek elősegítése (pl. ruhagyűjtés)	●	●	●	●

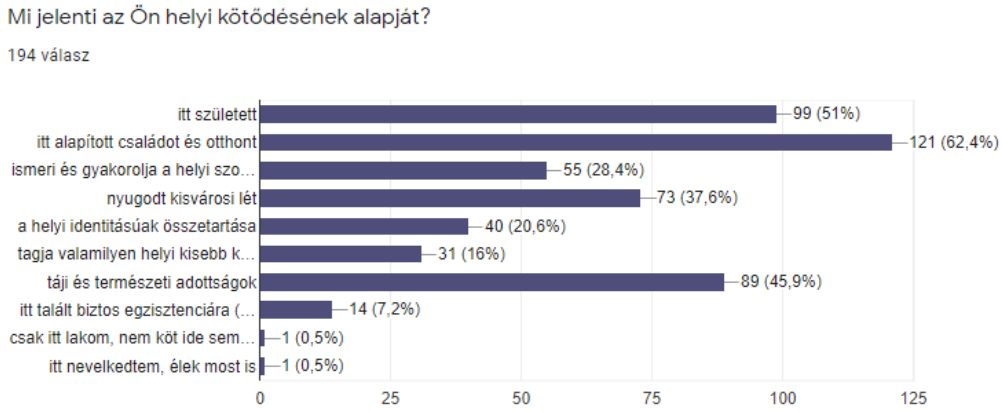
Programok, Programokhoz kapcsolódó projektelemek		Városrészek			
		1. Központi városrész	2. Bányatelep és környéke	3. Liget és környéke	4. Szentiváni-hegy és Őrhegy környéke
R9.P2.E2/6.	lakossági komposztálás népszerűsítése	●	●	●	●
R9.P2.E2/7.	zöldhulladék aprítása	●	●	●	●
R9.P2.E2/8.	veszélyes hulladékok gyűjtésének megszervezése	●	●	●	●
R9.P2.E2/9.	téli tüzelés miatti edukáció	●	●	●	●
R9.P2.E2/10.	komposztálóedények számának növelése, alkalmazásának növelése	●	●	●	●
R10.P1.	**INFRASTRUKTURÁLIS HIÁNYOK MEGSZÜNTETÉSE**	●	●	●	●
R10.P1.E1.	**Gyorsforgalmi út, elkerülőút-fejlesztések**	●	●	●	●
R10.P1.E1/1.	a városon átmenő forgalom csökkentése	●	●	●	●
R10.P1.E1/2.	széleskörű összefogás az elkerülőút megépítéséért	●	●	●	●
R10.P1.E1/3.	lobbitevékenység	●	●	●	●
R10.P1.E1/4.	a 10. sz. országos főút tehermentesítése, felújítása	●	●		●
R10.P1.E2.	**Energiafüggetlenségre való törekvés**	●	●	●	●
R10.P1.E2/1.	földhő hasznosítása	●	●	●	●
R10.P1.E2/2.	napenergia hasznosítása	●	●	●	●
R10.P1.E2/3.	lakossági léptékben a szélenergia hasznosítása	●	●	●	●
R10.P1.E2/4.	hatékony energiagazdálkodás az intézményekben	●	●	●	●
R10.P1.E2/5.	energiahatékony technológiák alkalmazása a városüzemeltetésben	●	●	●	●
R10.P1.E2/6.	lakossági léptékű napenergia hasznosítása	●	●	●	●
R10.P1.E2/7.	lakóházak hőszigetelésének korszerűsítése	●	●	●	●
R10.P1.E3.	**Közúti túlterheltség megszüntetése**	●	●	●	●
R10.P1.E3/1.	földutak használhatóvá tétele		●	●	●
R10.P1.E3/2.	burkolt, rendezett utak arányának növelése		●	●	●
R10.P1.E3/3.	parkolási lehetőségek biztosítása, parkolási lehetőségek bővítése	●	●	●	●
R10.P1.E3/4.	a városon keresztülhaladó teherforgalom csökkentése, megszüntetése	●	●		●
R10.P1.E3/5.	burkolt, járdák utak arányának növelése, felújítás	●	●	●	●
R10.P1.E4.	**A szenny- és csapadékvíz-elvezetés városi szintű megoldása**	●	●	●	●
R10.P1.E4/1.	csapadékvizek hasznosítása helyben	●	●	●	●
R10.P1.E4/2.	csapadékvíz-elvezetőrendszer felülvizsgálata, kiépítése, intézmények vízelvezetésének fejlesztése	●	●	●	●
R10.P1.E4/3.	kisvízfolyások revitalizációja	●	●	●	●
R10.P1.E4/4.	a szennyvíztisztítás folyamatos korszerűsítése		●		
R10.P1.E4/5.	közműolló bezárása, a szennyvízcsatorna hálózatbővítése, a rákötések szorgalmazása	●	●	●	●
R10.P1.E4/6.	záportározó építése, fenntartása		●		
R10.P1.E4/7.	vízelvezető árkok karbantartása, rendezése lakossági akciók keretein belül	●	●	●	●
R10.P1.E4/8.	Tündérkert-Közösségi kert alatti vízgyűjtő kialakítása, fenntartása		●		
R10.P1.E4/9.	Tó dűlő rendezése		●		
R10.P2.	**KÖRNYEZETBARÁT KÖZLEKEDÉS**	●	●	●	●
R10.P2.E1.	**Kerékpárút-hálózat fejlesztése**	●	●	●	●
R10.P2.E1/1.	külső-belső kerékpár-úthálózat kijelölése, építése	●	●	●	●
R10.P2.E1/2.	környezettudatos közlekedésre nevelés	●	●	●	●
R10.P2.E1/3.	a településközi kerékpározás biztonságossá tétele	●	●	●	●
R10.P2.E1/4.	kerékpártárolók kialakítása, fenntartása	●	●	●	●

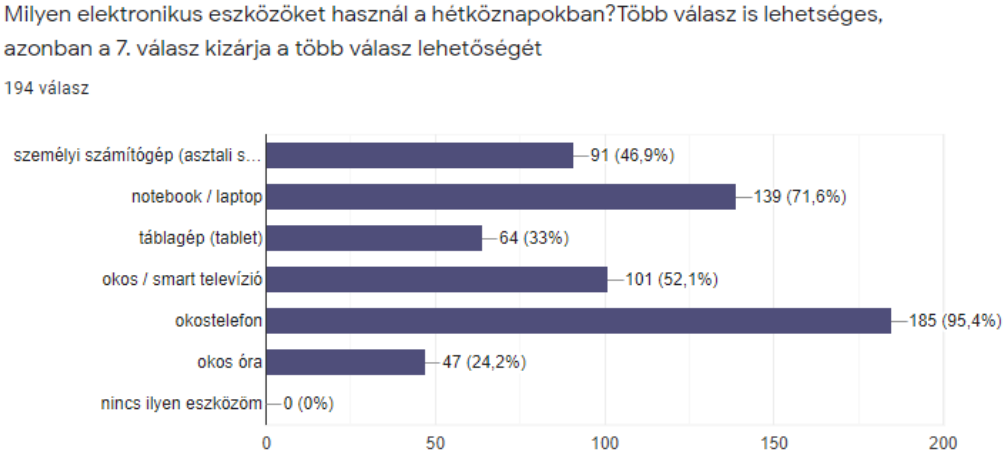
Programok, Programokhoz kapcsolódó projektelemek		Városrészek			
		1. Központi városrész	2. Bányatelep és környéke	3. Liget és környéke	4. Szentiváni-hegy és Őrhegy környéke
R10.P2.E1/5.	rollertárolók kialakítása, fenntartása	●	●	●	●
R10.P2.E1/6.	napelemes tárolók kialakítása	●	●	●	●
R10.P2.E2.	**Balesetmentes közlekedés feltételeinek biztosítása**	●	●	●	●
R10.P2.E2/1.	járdák, gyalogátkelők kiépítése, okos megoldások alkalmazása, sharing rendszerek telepítése	●	●	●	●
R10.P2.E2/2.	gyalogos útvonalak, járdák megújítása, biztonságossá tétele, kapcsolódó útszakaszok építése, javítása	●	●	●	●
R10.P2.E2/3.	közösségi, pihenő terek kialakítása	●	●	●	●
R10.P2.E2/4.	tájékoztatás fejlesztése	●	●	●	●
R10.P2.E2/5.	forgalomcsillapító berendezések alkalmazása	●	●	●	●
R10.P2.E2/6.	„Járdaépítési program” folytatása (alapanyagért „cserébe” a lakó építi meg)	●	●	●	●
R10.P2.E2/7.	„Járdaépítési program” alapanyagainak beszerzése	●	●	●	●
R10.P2.E2/8.	köztéri világítás bővítése, modernizálása	●	●	●	●
R10.P2.E2/9.	közbiztonság növelése, kamerarendszer kiépítése, üzemeltetése	●	●	●	●
R10.P2.E2/10	elektromos gépjárműtöltők létesítése	●	●	●	●
R10.P2.E3.	**Közösségi közlekedés fejlesztése**	●	●	●	●
R10.P2.E3/1.	vasúti megállókra való hatékony ráhordás biztosítása	●	●	●	●
R10.P2.E3/2.	utazási szolgáltatás színvonalának növelése – lobbi tevékenység	●	●	●	●
R10.P2.E3/3.	megállók és környezetük megújítása, minőségi megtartása, okos megoldások alkalmazása	●	●	●	●
R10.P2.E3/4.	autóbusz-közlekedés hatékonyságának, összehangoltságának növelése (várakozási idők csökkentése)	●	●	●	●
R10.P2.E3/5.	autóbusz-vasúti közlekedés hatékonyságának, összehangoltságának növelése (területi ellátottság szempontjából egészítsék ki egymást)	●	●	●	●
R10.P2.E3/6.	Pilisvörösvár vasúti megálló terheltségének csökkentése (megállóhelyek hatékony használata)	●	●	●	●
R10.P2.E3/7.	települések közötti körjárat indítása, működtetése	●	●	●	●
R10.P2.E3/8.	igény vezérelt közösségi közlekedés, elektromos buszok használata	●	●	●	●
R10.P2.E3/9.	egységes bérlet bevezetéséért folyó lobbitevékenység a MÁV és a Volán járataira	●	●	●	●
R11.P1.	**A TÉRSÉGI SZOLGÁLTATÁSOK BŐVÍTÉSE**	●	●	●	
R11.P1.E1.	**Térségi intézmények fejlesztése**	●	●	●	
R11.P1.E1/1.	Rendőrség megújítása (áthelyezése)	●			
R11.P1.E1/2.	Nevelési Tanácsadó épületének modernizálása, felújítása		●		
R11.P1.E1/3.	Virgonc épületének megújítása		●		
R11.P1.E1/4.	Napos Oldal épületének felújítása, átalakítása, kapacitásbővítése, modernizálás	●			
R11.P1.E1/5.	Uszoda, sportcsarnok építése			●	
R11.P1.E1/6.	szakorvosi rendelő fejlesztése, bővítése	●			
R11.P1.E1/7.	mentőállomás fejlesztése, bővítése	●			
R12.P1.	**ÖSSZEFOGÁS, PÁRBESZÉD A KÖRNYEZŐ TELEPÜLÉSEKKEL**	●	●	●	●
R12.P1.E1.	közös lobbitevékenység az elkerülőút témakörében	●	●	●	●
R12.P1.E2.	folyamatos partnerségi egyeztetések	●	●	●	●
R12.P2.	**TÁGABB TÉRSÉGI EGYÜTTMŰKÖDÉSEK, TESTVÉRVÁROSI KAPCSOLATOK ÁPOLÁSA**	●	●	●	●
R12.P2.E1.	testvérvárosi kapcsolatok erősítése	●	●	●	●

Programok, Programokhoz kapcsolódó projektelemek		Városrészek			
		1. Központi városrész	2. Bányatelep és környéke	3. Liget és környéke	4. Szentiváni-hegy és Őrhegy környéke
R12.P2.E2.	testvérvárosi találkozók, TRINA projekt	●	●	●	●
R12.P2.E3.	csereüdültetés	●	●	●	●
R12.P2.E4.	térségi programok, találkozók	●	●	●	●

5. SZ. MELLÉKLET

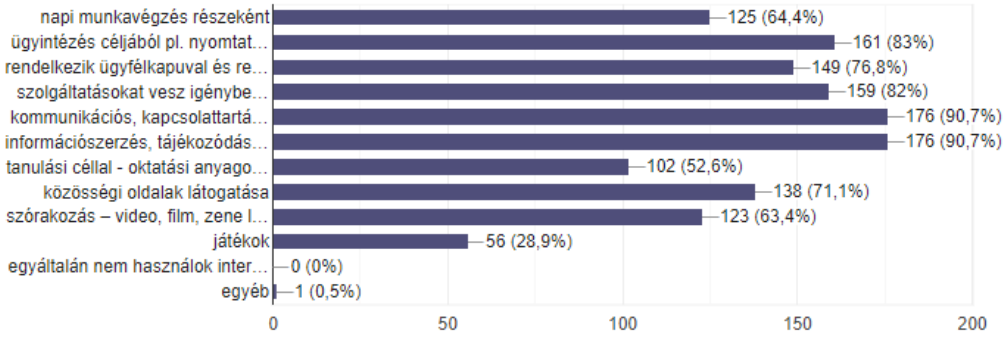
Lakossági kérdőív eredménye - részlet

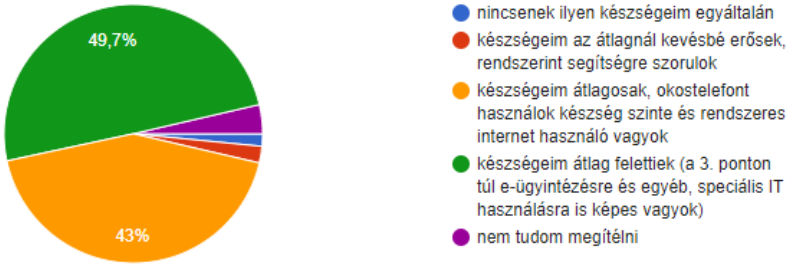
Milyen céllal használja az INTERNETET ?Több válasz is lehetséges.

194 válasz

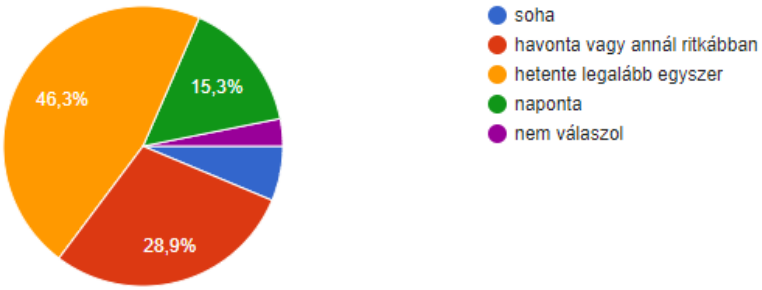
Hogyan értékeli az IT eszközök használatával kapcsolatos jártasságát (összehasonlítva saját korosztályához)?

193 válasz

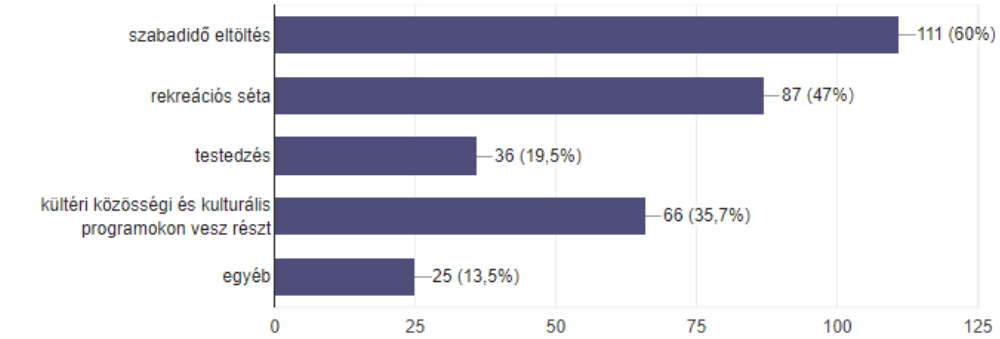
Milyen gyakran látogat városi zöldterületeket, parkokat?

190 válasz

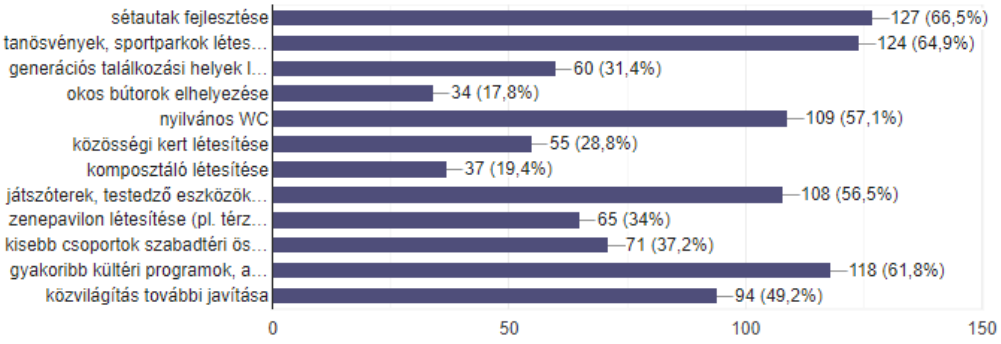
Milyen céllal látogat városi zöldterületeket, parkokat?Több válasz is lehetséges.

185 válasz

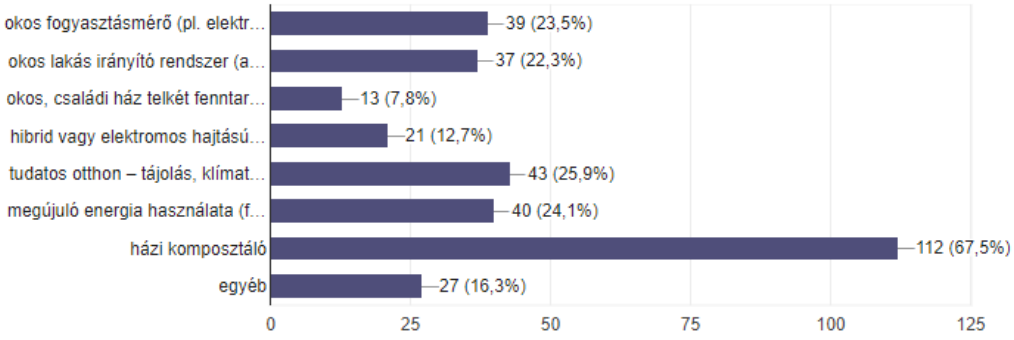
Hogyan lehetne vonzóbbá tenni a város zöldfelületeit az Ön és családja számára (fejlesztések, új funkciók stb.)?Több válasz is lehetséges.

191 válasz

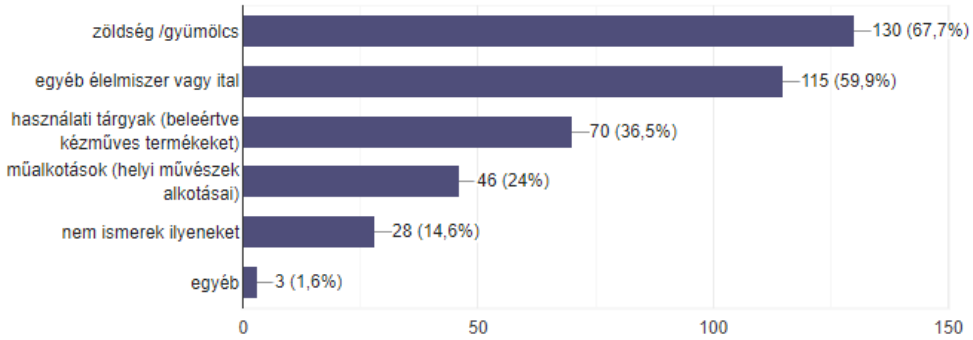
Milyen környezettudatos eszközökkel, megoldásokkal rendelkezik otthonában?Több válasz is lehetséges.

166 válasz

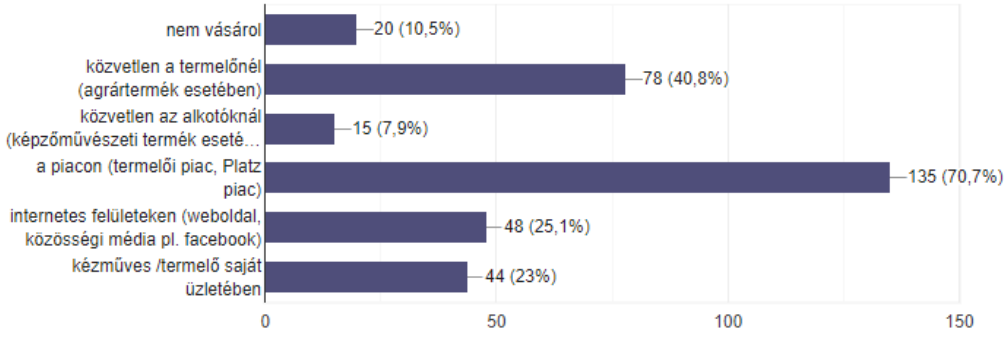
Milyen helyben, illetve térségben létrehozott termékeket ismer?Több válasz is lehetséges.

192 válasz

Hol vásárol Ön a helyi/ térségi termékeket?Több válasz is lehetséges, azonban az 1. válasz kizárja a több válasz lehetőségét

191 válasz

6. SZ. MELLÉKLET

A stratégia belső összefüggései – projektmátrix

(külön file-ban)

7. SZ. MELLÉKLET

Főépítészi feljegyzés

FŐÉPÍTÉSZI NYILATKOZAT

Jelen nyilatkozat 1. mellékletében meghatározott tartalommal határozom meg Pilisvörösvár Város integrált településfejlesztési stratégiájához (ITS-hez) tartozó Megalapozó vizsgálat aktualizálásának, kiegészítésének tartalmi követelményeit. A 314/2012. (XI. 8.) Korm. rendelet 3/A.§-a alapján a város településfejlesztési koncepciójához (TFK-hoz) készült megalapozó vizsgálat és a jelen ITS-sel párhuzamosan készülő Fenntartható Városfejlesztési Stratégia (FVS) megalapozó vizsgálata felhasználható.
Jelen eljárás során a tervezési terület, a tervezési feladat, a tervezési cél figyelembevételével jelölöm ki a helyzetértékelés aktualizálandó, kiegészítendő tartalmait.

Pilisvörösvár, 2022. január. 10.

Bánhidi László
települési főépítész

1. melléklet: Az ITS-hez kapcsolódó tartalom, a helyzetelemzés, -értékelés aktualizálása - tartalmi követelmények

1. Bevezetés
   Előzmények, tervezési folyamata leírása, dokumentum felépítése
2. Helyzetelemzés, -értékelés
   2.1. Megalapozó vizsgálatok összefoglalása, a folyamatok értékelése, szintézis
   Témakörönkénti összefoglalás, értékelés (Térségi kapcsolatok, településhálózat, Fejlesztési és rendezési környezet, A település társadalma, Sváb hagyományok, nemzetiség, A település gazdasága, A település gazdálkodása és településüzemeltetés, Természeti adottságok, táji és természeti értékek, Tájszerkezet, tájhasználat, Zöldfelületi rendszer, Településszerkezet, Belterületi területhasználat, funkciók, Településkarakter, jellemző épülettípusok, épített értékek, Közlekedés, Közmű, Környezeti állapot, katasztrófavédelem, Partnerség), valamint az értékek, problémák összegyűjtése kiemelt figyelmet fordítva az elmúlt években zajlott folyamatokra
   2.2. Egyedi kezelést igénylő, illetve problémás területek
   A problémák területi kivetülésének vizsgálata
   2.3. A település és környezetének fejlesztését befolyásoló külső és belső tényezők
   SWOT analízis készítése az összegyűjtött értékek és problémák alapján
3. Településfejlesztési Koncepció és a stratégia kapcsolata
   3.1. Pilisvörösvár jövőképe
   A TFK-ban szereplő jövőkép aktualizálása
   3.2. Fejlesztési célok
   Horizontális célok, célrendszer
4. Integrált településfejlesztési stratégia
   4.1. Fejlesztési Stratégia
   4.2. Településrész szintű stratégia
   4.3. Megvalósítást szolgáló beavatkozások
   4.4. Anti-szegregációs program
   4.5. Szinergiavizsgálat, külső és belső összefüggések
   4.6. A stratégia megvalósításának főbb kockázatai
   4.7. A megvalósítás eszközei
   4.8. Településközi koordináció mechanizmusai, együttműködési javaslatok
   4.9. Nyomonkövetés és az ITS rendszeres felülvizsgálata, aktualizálása